

Erste Bank Hungary Zrt.

AZ EURÓPAI UNIÓ ÁLTAL BEFOGADOTT
NEMZETKÖZI PÉNZÜGYI BESZÁMOLÁSI STANDARDOK SZERINT
ELKÉSZÍTETT EGYEDI PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK
A 2023. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉVRE

Egyedi pénzügyi kimutatások 2023 IFRS

Egyedi pénzügyi kimutatások 2023 IFRS	1
I. Egyedi eredménykimutatás a 2023. december 31-ével zárult évre	3
II. Egyedi átfogó jövedelemkimutatás a 2023. december 31-ével zárult évre	4
III. Egyedi pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás 2023. december 31-i állapot szerint	5
IV. Egyedi saját tőkeváltozás kimutatás	7
V. Egyedi Cash Flow kimutatás	8
VI. Megjegyzések az egyedi pénzügyi kimutatásokhoz	10
A. ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓ	10
B. FELVÁSÁRLÁSOK, EGYESÜLÉSEK ÉS ÉRTÉKESÍTÉSEK	11
C. FŐBB VÁLTOZÁSOK A PÉNZINTÉZETEK JOGI KÖRNYEZETÉBEN	12
D. Jelentős SZÁMVITELI IRÁNYELVEK	17
EREDMÉNYTÉTELEK RÉSZLETEZÉSE	23
1) Szegmens riport	23
2) Nettó kamatbevétel	26
3) Nettó díj- és jutalékbevétel	27
4) Osztalékbevételek	29
5) Kereskedési tevékenység nettó eredménye	29
6) Valós értékelés nettó eredménye	29
7) Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei	30
8) Általános adminisztratív költségek	30
9) Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetésének nettó eredménye	31
10) Egyéb nem eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetéséből származó egyéb nyereségek / veszteségek	32
11) Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan	32
12) Egyéb működési eredmény	33
13) Nyereséget terhelő adók	35
Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei	38
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	44
14) Kézpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök	44
15) Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	44
16) Vevő és egyéb követelések	48
17) Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	49
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	53
18) Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	53
19) Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valóban értékelt pénzügyi eszközök – részesedést megtestesítő instrumentumok	54
Erdeménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	55
20) Származékos ügyletek	56
21) Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök	57
22) Erdeménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	57
23) Erdeménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi kötelezettségek	57
Pénzügyi instrumentumok – egyéb bemutatandó tételek	59
24) A pénzügyi instrumentumok valós értéke	59
25) Fedezeti elszámolás	67
26) Nettó módon történő bemutatás	67
27) Pénzügyi eszközök átadása/átvétele - Értékpapír-kölcsönzési és visszavásárlási tranzakciók	70
28) Biztosítékkal szolgáló pénzügyi eszközök	72
29) Értékpapírok	72
Kockázatkezelés	73
30) Kockázatkezelési politika és stratégia	73
31) Szavatoló tőke és a magyarországi tőkekövetelményeknek való megfelelés	77
32) Hitelezési kockázat: hitelkockázat felülvizsgálata és monitoring	79
33) Hitelezési kockázat alakulása	99
34) Az előre tekintő információk alapján végzett elemzésekhez használt scenáriók áttekintése	107
35) Piaci kockázat	119
36) Likviditási kockázat	122
37) Működési kockázat	126
Nem pénzügyi eszközök és egyéb befektetések	127

38) Nem pénzügyi eszközök	127
39) Egyéb eszközök	130
Lízingügyletek.....	132
40) Lízingügyletek.....	132
Elhatárolások, céltartalékok, függő kötelezettségek és jogi ügyek	136
41) Egyéb kötelezettségek	136
42) Céltartalékok	136
43) Függő kötelezettségek	139
Tőke instrumentumok, saját tőke és tartalékok	140
44) Saját tőke összesen	140
Egyéb bemutatandó tételek	142
45) Tranzakciók kapcsolt felekkel	142
46) Könyvvizsgálat díjak és adó tanácsadási díjak	147
47) Külföldi pénznemre szóló eszközök és kötelezettségek	148
48) Hátralévő lejáratok elemzése	149
49) Mérlegfordulónap utáni események	150
50) Egyéb közzététel.....	151
51) 2022. és 2023. december 31-én az Erste Bank Hungary Zrt. kizárólagos vagy részleges tulajdonában lévő társaságok adatai	151

I. Egyedi eredménykimutatás a 2023. december 31-ével zárult évre

millió forintban	Megjegyzések	2022 átsorolt ¹⁾	2023
Nettó kamatbevétel	2)	114 069	123 332
Kamatbevétel		290 300	492 319
Egyéb kamatjellegű bevételek		70 878	122 988
Kamatráfordítás		-166 435	-343 279
Egyéb kamatjellegű ráfordítások		-80 674	-148 696
Nettó díj- és jutalékbevétel	3)	70 685	82 833
Díj- és jutalékbevétel		85 879	100 370
Díj- és jutalékráfordítás		-15 194	-17 537
Osztalék bevételek	4)	14 769	34 681
Kereskedési tevékenység nettó eredménye	5)	16 872	11 881
Deviza műveletek		-53 553	45 260
Egyéb		70 425	-33 379
Valós értékelés nettó eredménye	6)	-21 155	43 013
Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei	7)	53	56
Személyi jellegű ráfordítások	8)	-37 499	-44 014
Egyéb általános adminisztratív költségek	8)	-34 867	-36 821
Értékcsökkenés	8)	-14 854	-11 734
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereségek / veszteségek	9)	-156	-27
Nem valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetésének nettó eredménye	10)	426	-4 894
Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan	11)	-9 296	-2 249
Egyéb nettó működési eredmény	12)	-54 118	-76 563
Egyéb működési bevételek	12)	4 279	5 833
Egyéb működési ráfordítások	12)	-58 397	-82 396
Adózás előtti eredmény		44 929	119 494
Jövedelemadók	13)	-7 393	-11 726
Adózott eredmény		37 536	107 768

1) További információ a D. JELENTŐS SZÁMVITELI IRÁNYELVEK fejezet e) Változások a tranzakciók bemutatásában a pénzügyi kimutatásban bekezdésben.

II. Egyedi átfogó jövedelemkimutatás a 2023. december 31-ével zárult évre

millió forintban	2022	2023
Adózott eredmény	37 536	107 768
Egyéb átfogó jövedelem		
Eredménybe átsorolható tételek		
Hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumok nem realizált tartaléka	- 8 077	12 213
Tárgyévi nyereség/veszteség	- 7 975	7 482
Átsorolás miatti módosítás	- 426	4 894
Hitelkockázatra képzett értékvesztés	324	-163
Eredménybe átsorolható tételekre jutó halasztott adó	1 089	-1 100
Tárgyévi nyereség/veszteség	1 089	-1 100
Egyéb átfogó jövedelem összesen	- 6 988	11 113
Átfogó jövedelem összesen	30 548	118 881

Kelt: Budapest, 2024. április 5.

Jelasy Radován
Elnök-vezérigazgató

Manfred Schmid
Pénzügyi vezérigazgató-helyettes

III. Egyedi pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás 2023. december 31-i állapot szerint

millió forintban	Megjegyzések	2022	2023
Eszközök			
Kézpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök	14)	603 301	604 510
Kereskedési célú pénzügyi eszközök		205 066	103 003
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	20)	135 622	66 491
Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök	21)	69 444	36 512
Ebből fedezetként zárolva	29)	-	1 773
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	22)	314 829	389 236
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	22)	2 809	2 136
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	22)	699	814
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	22)	311 321	386 286
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	18)	184 079	248 312
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	18)	184 079	248 312
Ebből fedezetként zárolva	29)	71 287	124 836
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	15)	3 535 689	3 252 373
Ebből fedezetként zárolva	29)	93 846	113 918
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	15)	1 241 166	1 095 399
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	15)	401 191	350 060
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	15)	1 893 332	1 806 914
Pénzügyi lízing követelések	40)	38 259	33 453
Tárgyi eszközök	38)	27 924	26 707
Befektetési célú ingatlanok	38)	199	197
Immateriális javak	38)	26 303	28 677
Befektetés társult vállalkozásokba		84 487	53 142
Halasztott adókövetelések	13)	2 348	418
Kereskedelmi hitelek és előlegek	16)	29 879	18 879
Egyéb eszközök	39)	41 750	40 742
Eszközök összesen		5 094 113	4 799 649

millió forintban	Megjegyzések	2022	2023
Kötelezettségek			
Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek		121 017	65 538
Kereskedési célú származékos pénzügyi kötelezettségek	20)	121 017	65 538
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	17)	4 486 642	4 131 545
Hitelintézetek által elhelyezett betétek	17)	922 902	816 092
Ügyfelek által elhelyezett betétek	17)	3 413 261	3 077 408
Kibocsátott értékpapírok	17)	148 741	234 165
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	17)	1 738	3 880
Pénzügyi lízing kötelezettségek	40)	20 881	19 413
Céltartalékok	42)	8 966	7 074
Adókötelezettségek	13)	1 449	5 511
Egyéb kötelezettségek	41)	41 424	52 953
Saját tőke	44)	413 734	517 615
Anyavállalatra jutó saját tőke		413 734	517 615
Jegyzett tőke		146 000	146 000
Tőketartalék		117 492	117 492
Eredménytartalék és egyéb tartalékok		150 242	254 123
Kötelezettségek és Saját tőke összesen		5 094 113	4 799 649

Kelt: Budapest, 2024. április 5

Jelasity Radován
Elnök-vezérigazgató

Manfred Schmid
Pénzügyi vezérigazgató-helyettes

IV. Egyedi saját tőkeváltozás kimutatás

millió forintban	Megjegyzések	Jegyzett tőke ¹⁾	Tőketartalék	Eredménytartalék	Értékesíthető pénzügyi eszközök értékelési tartaléka ²⁾	Halasztott adó	Anyavállalatra jutó saját tőke	Saját tőke
Saját tőke								
2023.01.01-én	44)	146 000	117 492	161 248	-12 095	1 089	413 734	413 734
Osztalékfizetés ³⁾		-	-	- 15 000	-	-	- 15 000	- 15 000
Átfogó jövedelem összesen		-	-	107 768	12 213	-1 100	118 881	118 881
ebből: Adózott eredmény		-	-	107 768	-	-	107 768	107 768
ebből: Egyéb átfogó jövedelem		-	-	-	12 213	-1 100	11 113	11 113
Saját tőke								
2023.12.31-én	44)	146 000	117 492	254 016	118	-11	517 615	517 615

millió forintban	Megjegyzések	Jegyzett tőke ¹⁾	Tőketartalék	Eredménytartalék	Értékesíthető pénzügyi eszközök értékelési tartaléka ²⁾	Halasztott adó	Anyavállalatra jutó saját tőke	Saját tőke
Saját tőke								
2022.01.01-én	44)	146 000	117 492	173 712	- 4 018	-	433 186	433 186
Osztalékfizetés		-	-	- 50 000	-	-	- 50 000	- 50 000
Átfogó jövedelem összesen		-	-	37 536	- 8 077	1 089	30 548	30 548
ebből: Adózott eredmény		-	-	37 536	-	-	37 536	37 536
ebből: Egyéb átfogó jövedelem		-	-	-	- 8 077	1 089	- 6 988	- 6 988
Saját tőke								
2022.12.31-én	44)	146 000	117 492	161 248	- 12 095	1 089	413 734	413 734

- 1) Részletesebb információ a 44-es megjegyzés jegyzett tőke és tőketartalék részében található.
- 2) Tárgyévi eredménybe átvezethető elemek, mindkét évben.
- 3) A Bank 15 000 millió forint osztalékot fizetett a tulajdonosainak.

V. Egyedi Cash Flow kimutatás

millió forintban	2022	2023
Adózott eredmény	37 536	107 768
Jövedelemadó korrekció	7 393	11 726
Korrigált adózott eredmény	44 929	119 494
Adózott eredmény nem-pénzeszköz korrekciói		
Értécsökkenés és amortizáció, értékvesztés képzése és visszairása, eszközátértékelés (nem pénzügyi eszközökhöz kapcsolódó)	22 824	41 399
ebből eszközhasználati joghoz kapcsolódó	2 842	7,602
Céltartalék képzése és visszairása (ideértve a kockázati céltartalékot) és a deviza elszámoláshoz kapcsolódó céltartalékot	1 644	-5 971
Hitelek és előlegek módosításából adódó nyereségek/veszteségek	15 745	14 413
Eszközök értékesítésének bevételei és ráfordításai	270	-4 921
Hátrasorolt kötelezettségek átértékelése	4 388	-5 944
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök átértékelése	363	14 481
Egyéb korrekciók	548	-2 863
ebből IFRS 16 vonatkozású Pénzügyi lízingkötelezettségekhez kapcsolódó változások	1 632	-593
Üzleti tevékenység eszközeinek és forrásainak nettó változása a nem-pénzeszköz korrekciók után		
Kereskedési célú pénzügyi eszközök	-53 308	27 933
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök		
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	-1 198	673
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	507	-115
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	-40 455	-74 965
Egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök		
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	-11 057	17 066
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök		
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	-5 073	2 047
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	301 384	51 131
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	-388 061	75 792
Pénzügyi lízing követelések	855	4 812
Üzleti tevékenységből származó egyéb eszközök	-26 897	12 182
Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	-856	4 170
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek		
Hitelintézetek által elhelyezett betétek	391 751	-100 866
Ügyfelek által elhelyezett betétek	378 361	-335 853
Kibocsátott értékpapírok	4 847	-2 346
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	-2 858	2 142
Üzleti tevékenységből származó egyéb kötelezettségek	11 687	11 529
Lízingkötelezettségek	205	255
Fizetett jövedelemadó	-5 921	-4 564
Üzleti tevékenységből származó pénzeszközváltozás	644 624	-138 889

millió forintban	2022	2023
Értékesítés		
Egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök – Hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumok	20 870	79 168
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök – Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	174 333	166 521
Tárgyi eszközök, immateriális javak és befektetési célú ingatlanok	76	103
Részesedések leányvállalatokban	-	6 448
Beszerzés		
Egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök – Hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumok	-83 970	-143 190
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök – Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	-249 689	-22 831
Tárgyi eszközök, immateriális javak és befektetési célú ingatlanok	-9 945	-15 043
Részesedések leányvállalatokban	-36 916	-
Befektetési tevékenységből származó pénzeszközváltozás	-185 241	71 176
Fizetett osztalék	-50 000	-15 000
Hátrasorolt kötelezettségek növekedése	-73 355	-
Értékpapír kibocsátásból származó bevétel	139 624	87 770
Lízingkötelezettségek visszafizetése	-3 607	-3 848
Finanszírozási tevékenységből származó pénzeszközváltozás	12 662	68 922
Pénzeszközök nyitó egyenlege	131 256	603 301
Üzleti tevékenységből származó pénzeszközváltozás	644 624	-138 889
Befektetési tevékenységből származó pénzeszközváltozás	-185 241	71 176
Finanszírozási tevékenységből származó pénzeszközváltozás	12 662	68 922
Pénzeszközök záró egyenlege	603 301	604 510
Kamathoz és osztalékhoz kapcsolódó pénzeszközváltozás (üzleti tevékenységből származó pénzeszközváltozás tartalmazza)		
Kapott kamat	308 523	609 486
Kapott osztalék	14 769	34 681
Fizetett kamat	-165 612	-485 534

VI. Megjegyzések az egyedi pénzügyi kimutatásokhoz

A. ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓ

Az Erste Bank Hungary Zrt. (a továbbiakban: „Bank” vagy „Erste Bank”) a magántulajdonban lévő legnagyobb, a bécsi, prágai és bukaresti tőzsdéken jegyzett osztrák bankcsoport, az Erste Group („Erste Group Bank AG”) tagja.

A Bank a kizárólagos tulajdonában álló leányvállalataival együttesen alkotja az Erste Hungary-t. A Bank magyarországi bejegyzésű és székhelyű, zártkörűen működő részvénytársaság. A Bank bejegyzett székhelye 1138 Budapest, Népfürdő utca 24-26. szám alatt található.

Az egyedi pénzügyi kimutatások (a továbbiakban éves beszámoló vagy beszámoló) a következő weboldalon kerül közzétételre:

<https://www.erstebank.hu/hu>

A Bank konszolidált éves beszámolója a következő weboldalon kerül közzétételre:

<https://www.erstebank.hu/hu>

A beszámoló angol és magyar nyelven készül el és kerül közzétételre. A nyelvi verziók eltérése esetén az angol nyelvű változat az irányadó.

2023. december 31-én a Bank közvetlen anyavállalata 100%-os (2022-ben 70%) tulajdonrészrel az Erste Group Bank AG, amelynek ebben az időpontban bejegyzett székhelye Ausztriában, az 1100 Bécs Am Belvedere 1. Az Erste Group konszolidált pénzügyi beszámolóit az Erste Group fő anyavállalata, az „Erste Group Bank AG” készítette, amelyek az osztrák cégbíróság a következő ausztriai címen állnak rendelkezésre: 1030 Bécs, Marxergasse 1a.

A magyar állam és az EBRD kisebbségi részesedésének értékesítése az Erste Bank Hungary Zrt.-ben

2016 júniusában a Corvinus Nemzetközi Befektetési Zrt. (a Magyar Állam nevében, továbbiakban Corvinus Zrt.) és az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) keretszerződést írtak alá az Erste Group Bank AG-val, amelynek keretében 15-15%-os kisebbségi részesedést szereztek az Erste Bank Hungary Zrt.-ben. Az eladási ár 77,78 milliárd forint volt. Az eladási tranzakcióhoz kapcsolódó szabályozói jóváhagyások és egyéb szerződéses feltételek teljesítése után a tulajdonjog átruházása 2016 augusztusában történt meg.

A részesedés vásárlást a Magyar Nemzeti Bank (MNB) 2016. augusztus 4-én hagyta jóvá (H-EN-I-693/2016), a tulajdonjog változást a cégjegyzékbe 2016. augusztus 24-én jegyezték be.

A megállapodás részeként az EBRD és a Corvinus Zrt. is delegált egy-egy tagot a Felügyelőbizottságba és egy-egy nem ügyvezető tagot az Erste Bank Hungary Igazgatóságába.

A magyar állam, az Erste Csoport és az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) között kötött, a Corvinus Zrt. és EBRD részesedésvásárlásáról szóló megállapodás tartalmazott egy előzetesen rögzített mechanizmust a kisebbségi tulajdonhányad kivásárlására.

Az Erste Group Bank AG 2023-ban visszavásárolta az EBRD és a Corvinus Zrt. 30 százalékos részvényhányadát az Erste Bank Hungary Zrt.-ben. A Corvinus Zrt.-vel novemberben, az EBRD-vel decemberben zárult le a tranzakció.

Az Erste Bank Hungary Zrt. tulajdonosi struktúrája a következő:

Tulajdonos	2023		2022	
	Részvény-darabszám	Részesedés	Részvény-darabszám	Részesedés
Erste Group Bank AG	146 000 000 000	100%	102 200 000 000	70%
Corvinus Nemzetközi Befektetési Zrt.	-	-	21 900 000 000	15%
Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD)	-	-	21 900 000 000	15%
Összesen	146 000 000 000	100%	146 000 000 000	100%

A delegált felügyelőbizottsági és igazgatósági tagok a tranzakció lezárását követően lemondtak a tagságukról.

Az Erste Bank tevékenysége

A Bank leányvállalataival együtt teljes körű banki és egyéb pénzügyi szolgáltatásokat nyújt ügyfeleinek, köztük megtakarítási számlákat, vagyonkezelést, fogyasztói hiteket, és jelzáloghitelezést, lakás előtakarékosági betétgyűjtést és hitelezést, befektetési banki tevékenységeket, értékpapírok és származékos instrumentumok kereskedelmét, portfóliókezelést, projektfinanszírozást, külkereskedelmi finanszírozást, vállalatok pénzügyeinek kezelését, tőkepiaci és pénzpiaci szolgáltatásokat, devizakereskedelmet, lízinget és faktoringot. Az Erste Bank tevékenységét a magyar piacra összpontosítja.

Az Erste Bank egyedi pénzügyi kimutatásait törvényileg kötelező auditálni a beszámoló független ellenőrzése és felülvizsgálata érdekében.

B. FELVÁSÁRLÁSOK, EGYESÜLÉSEK ÉS ÉRTÉKESÍTÉSEK**2023***Az RND solutions Zrt. felszámolása*

2021. szeptember 1-én az Erste Befektetési Zrt., a Bank leányvállalata felvásárolta a RND Solutions Zrt. (RND) részvényeinek 100%-át a Random Capital Zrt. (Random) felvásárlásával együtt. Az RND különálló vállalként a Random IT infrastruktúráját biztosította. Miután az Erste Befektetési Zrt. a felvásárlást követően sikeresen integrálta a Randomot és az RND-t a teljes IT infrastruktúrával együtt, az RND Solutions Zrt. leírta a kapcsolódó szoftvereket 2022-ben.

2022 decemberében az RND egyedüli tulajdonosa az Erste Befektetési Zrt annak végelszámolásáról döntött, mely 2023 január 1-én elindult.

2022*A Commerzbank Zrt. felvásárlása*

2021. December 17-én a Bank adásvételi szerződést írt alá a Commerzbank AG-val utóbbi magyarországi leányvállalata, a Commerzbank Zrt. („Commerzbank”) részvényei 100%-ának (306 016 db részvény) megvásárlásáról. A Commerzbank Zrt. egy teljeskörű banki szolgáltatásokat nyújtó, vállalati piacon aktív hitelintézet. A hatósági jóváhagyások megszerzését és a szerződéses adminisztratív folyamatok teljesítését követően 2022. november 30-án lezárásra került a tranzakció, amely alapján december 1-jétől az Erste a Commerzbank Zrt. egyedüli részvényesévé vált. A felvásárlással az Erste Hungary jelentősen megerősítette a piaci pozícióját Magyarországon. Az ügyfélportfólió integrálásával a Bank tovább bővítette vállalati üzletágát, a tranzakció zárásával az Erste vállalati hitelállománya meghaladta az 1200 milliárd forintot, így több, mint 10%-os piaci részesedéssel az ötödik legnagyobb vállalati hitelezővé vált Magyarországon.

2022 végével az értékelési folyamat nem zárult le teljeskörűen. A napi ügymenet fenntartása érdekében a folyamat lehető leggyorsabb lezárása, valamint tranzakció komplexitása miatt a vételár allokáció előzetes adatok alapján került meghatározásra, így a beszámolókészítés időpontjában elszámolt összegek előzetesnek minősülnek, és a végleges adatok rendelkezésre állásával frissítésre kerülnek.

A Commerzbank nettó saját eszközértéke az akvizíció időpontjában 24,8 milliárd forint volt. A felvásárlással a következő eszközök és források jelentek meg az Erste Hungary konszolidált mérlegében:

milliárd forintban	Könyv szerinti érték
Készpénz és pénzeszközök	72,3
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	19,6
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	47,4
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	158,6
ebből pénzügyi vállalkozásokkal szemben	12,6
ebből nem pénzügyi vállalkozásokkal szemben	146
Tárgyi eszközök	1,8
Adókövetelések	0,5
Egyéb eszközök	0,2
Eszközök összesen	300,4
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	14,9
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	259
Céltartalékok	0,6
Adókötelezettségek	0,05
Egyéb kötelezettségek	1
Kötelezettségek összesen	275,6

Az átvett hitelportfólió valós értéke a felvásárlás időpontjában 158,6 milliárd forint volt. Az előzetes becslések alapján a szerződéses kifizetésekből várhatóan 1,95 milliárd forint nem fog befolyjni a futamidő alatt.

Az értékelési folyamat során az Erste Bank Hungary valós érték korrekciót alkalmazott bizonyos mérlegelemek esetében, amelyek közül a legjelentősebb a Commerzbank könyveiben szereplő ingatlan, ami a vállalat korábbi székhelye volt (+2,7 milliárd forint korrekció). A felvásárlással az Erste Hungary a korábban egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt értékpapírokat a jövőben amortizált bekerülési értéken értékeltként jelenítette meg, így az ezekhez kapcsolódó 0,4 milliárd forint halasztott adó követelés kivezetésre került.

Mivel a felvásárlást követően a korábbi informatikai háttér a Commerzbank-nál nem állt rendelkezésre, a zavartalan napi működés fenntartása érdekében a teljes pénzügyi instrumentum állomány és a kapcsolódó pénzeszközök átvezetésre kerültek a Bankba. December folyamán a Commerzbank Zrt. visszaadta a banki engedélyt, és beszüntette a hitelintézeti tevékenységeit. A vonatkozó jogszabályok értelmében a Magyar Nemzeti Bank ezt követően elindította 2022. december 23-án a Commerzbank felszámolási eljárását.

A módosított nettó saját tőke a fenti korrekciókkal együtt 27,1 milliárd forint, illetve az előzetes vételár allokáció során elszámolt goodwill 4,8 milliárd forint. A számított goodwill értéke megegyezik az előzetes vételár és a módosított nettó saját tőke különbözetével. A különbözet az adóalapot nem módosítja. Az átutalt 31,9 milliárd forintos vételár a jövőben módosulhat.

C. FŐBB VÁLTOZÁSOK A PÉNZINTÉZETEK JOGI KÖRNYEZETÉBEN

1. 2023

A magyar kormány folytatta a 2020-ban megkezdett fiskális politikáját, amely a hitelszerződéssel rendelkező magánszemélyek, és az vállalatok támogatását, illetve annak kiterjesztését jelentette. A növekvő gazdasági válság kezelése miatt döntés született arról is, hogy egyes ágazatokra a közelmúltban kivetett új illetékek és adók kiterjesztésre kerülnek az adóalapok módosítása mellett. A Kormány korábbi közleményével összhangban a 2022-es intézkedések a moratóriumi szabályozás záró aktusai voltak, jövőre tekintő alkalmazás nem várható.

i)

A 2021-ben és 2022-ben indult intézkedések meghosszabbítása

1. A (lakossági) kamatstop meghosszabbítása

2021. december 24-én a kormány kiadta a pénzügyi szektort célzó új, "kamatstop" rendeletet. A lakossági átárazódó/változó kamatozású jelzáloghitelek kamata befagyaszttásra került az október 27-én érvényes szerződéses kamatszinten (fix kamatozású). A hatályos időszak 2021. január 1-től 2022. június 30-ig terjedt, majd ez kétszer meghosszabbításra került 2022-ben 2023. június 30-ig. 2023-ban a hatályos időszak újból kétszer meghosszabbításra került végül 2023. november 30-án 2024. június 30-ig.

A kamatplafon logikája a következő:

- ha az átárazás dátuma 2021-re esik (október 27. és december 31.):
a fix árfolyamot 2022. január 1-től kell alkalmazni
- ha az átárazás dátuma 2022-re esik (január 1. és december 31.):
az átárazás időpontjától alkalmazandó a fix kamatláb
- ha az átárazás dátuma 2023-ra esik (január 1. és december 31.):
az átárazás időpontjától alkalmazandó a fix kamatláb
- ha az átárazás dátuma 2024-re esik (január 1. és június 30.):
az átárazás időpontjától alkalmazandó a fix kamatláb

Az Erste Bank - az IFRS 9 sztenderd értelmében - a szerződésmódosításból eredő veszteségét „Módosítási veszteségként” számolja el. Ha az érintett ügyletek a Stage 1-be kerülnek besorolásra, akkor a módosításból eredő veszteség a „Nettó kamatbevétel” soron jelenik meg, míg a nem ebbe a kategóriába sorolt ügyletekhez kapcsolódó módosítási veszteség az „Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan” soron jelenik meg. Részletesebben lásd a „Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei” fejezetben, a „Pénzügyi instrumentumok kivezetése beleértve a szerződésmódosításokat” részben, beleértve a „Kivezetési feltétel a pénzügyi eszközök szerződésmódosításaihoz kapcsolódóan” fejezetet.

A teljes módosítási veszteség 2023-ban szakértői becslések alapján 13,7 milliárd forintot tett ki (ebből 10,1 milliárd forint a Stage 1-es ügyletekhez kapcsolódik).

(Kapcsolódó kormányrendelet: '175/2023. (V. 12.)' és '522/2023. (XI.30.) Korm.rendelet')

2. KKV kamatstop

A lakossági ügyfelekre vonatkozó „Kamatstop” programhoz hasonlóan ez az intézkedés is kamatbefagyasztási időszakot biztosít a KKV-ügyfelek hitel- és lízingszerződéseire vonatkozóan. A referencia-kamatláb 2022. június 28-ai szinten került rögzítésre eredetileg a 2022. november 15.- 2023. június 30-i időszak között. 2023-ban a hatályos időszak kétszer került meghosszabbításra. Először 2023. május 12-én 2023. december 31-ig, majd 2023. november 30-án 2024. április 1-ig.

Az Erste Bank - az IFRS 9 sztenderd értelmében - a szerződésmódosításból eredő veszteségét „Módosítási veszteségként” számolja el. Ha az érintett ügyletek a Stage 1-be kerülnek besorolásra, akkor a módosításból eredő veszteség a „Nettó kamatbevétel” soron jelenik meg, míg a nem ebbe a kategóriába sorolt ügyletekhez kapcsolódó módosítási veszteség az „Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan” soron jelenik meg. Részletesebben lásd a „JELENTŐS SZÁMVITELI IRÁNYELVEK” fejezetben, Részletesebben lásd a „Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei” fejezetben, a „Pénzügyi instrumentumok kivételése beleértve a szerződésmódosításokat” részben, beleértve a „Kivezetési feltétel a pénzügyi eszközök szerződésmódosításaihoz kapcsolódóan” fejezetet.

A teljes módosítási veszteség 2023-ban 957 millió forint volt.

(Kapcsolódó kormányrendelet: '415/2022. (X. 26.) Korm.rendelet')

3. Betétek kamatplafonja

A pénzügyintézetek által a betétek után fizetett kamat nem haladhatja meg a legfeljebb 3 hónapos hátralévő lejáratú diszkont államkötvények aukcióinak átlagos kamatlábaként meghatározott statisztikai kamatlábat. Az irányadó árfolyam az ÁKK, mint az állampapír-kibocsátást és kereskedést lebonyolító állami szerv, honlapján közzétett legutóbbi árfolyam.

A hatályos időszak eredetileg 2022. december 1-től 2023. március 31-ig tartott. Ez 2023-ban többször meghosszabbításra került végül 2024. április 1-ig 2023. december 1-es hatállyal. Szintén december 1-es hatállyal kiterjesztésre került az intézkedés a vállalati ügyfelek betéteire is.

Az intézkedésnek nem volt egyszerű hatása a bemutatott számokra az IFRS 9 sztenderd alapján.

(Kapcsolódó kormányrendelet: '522/2023. (XI. 30.) Korm. rendelet')

ii)

A banki termékek jövedelmezőségét befolyásoló intézkedések

Önkéntes kamatplafon

2023. október 9-től önkéntes kamatplafon került kialakításra az újonnan folyósított hitelek esetében. Az új, önkéntesen alkalmazható kamatplafon a Gazdaságfejlesztési Minisztérium javaslatára és a hitelezés élénkítésére való tekintettel került kialakításra. A javaslat értelmében a piaci kamatozású lakáshitelekre 8,5%-os, a vállalkozói forgóeszköz-hitelekre pedig 12%-os kamatplafont alkalmaznak a hitelintézetek.

Az intézkedésnek nem volt egyszerű hatása a bemutatott számokra az IFRS 9 sztenderd alapján.

iii)

Új ágazati illetékek és adók

1. Extraprofitadó

A 2022 június 4-én megjelent kormányrendelet egy új, „extraprofit adónak” nevezett adótípust vezetett be több szektorra, köztük a bankszektorra. Az új adótípus a 2022-es, 2023-as és a 2024-es évet érinti.

Az évközi adótörvény-változások miatt 2023 első és második félévében eltérően kerül megállapításra az adó. 2023. I. félévre az adóalap és adókulcs a következő

Az adó alapja az előző évi helyi iparüzési adó (korrigált nettó jövedelem) adóalapjának 50%-ának felel meg. Az adó mértéke 8%, a 2022. évi helyi iparüzési adó alapján fizetendő.

2023 második félévében az adó meghatározása a következő:

Az adó alapja a 2022. évi módosított adózás előtti eredmény 50%-a. Az adó mértéke a 10 milliárd forintot meg nem haladó adóalap után 13%, e felett pedig 30%.

Az EBH által fizetendő adó 2023-ban 18,7 milliárd forint.

2024-ben az adó alapja a 2022. évi módosított adózás előtti eredmény. Az adó mértéke a 10 milliárd forintot meg nem haladó adóalap után 13%, e felett pedig 30%. Az így kalkulált adó 50%-kal csökkenthető amennyiben, az egyes előre meghatározott állampapírok 2023. január 1-e és 2023. április 30-a között mért napi átlagállománya az intézménynél növekszik a 2024. január 1-e és 2024. november 30-a közötti időszakban. A szabályozás hatálya alá tartozó értékpapírok 2027. január 1-e utáni lejáratú, forintban denominált, aukción kibocsátott államkötvények.

(Kapcsolódó kormányrendelet: '62/2023. (II.28.) Korm. rendelet', '100/2023. (III. 29.) Korm. rendelet', '144/2023. (IV. 24.) Korm. rendelet', '206/2023. (V. 31.) Korm. rendelet', '317/2023. (VII. 17.) Korm. rendelet', '492/2023. (XI. 2.) Korm. rendelet')

iv)

Monetáris politika

A Magyar Nemzeti Bank 2023-ban monetáris lazításba kezdett. Jelentősen csökkent az év folyamán valamennyi fontos monetáris eszköz kamata:

- A jegybanksi alapkamat 2023. októberétől kezdődően 13%-ról 10,75%-ig csökkent év végére.
- Az O/N jegybanksi betét kamata szintén több lépésben csökkent 2023. szeptemberétől 12,5%-os szintről 9,75%-ig 2023. decemberéig.
- A kötelező tartalékszámla utáni kamatláb 2023. októberétől 13%-os szintről 10,75%-ig csökkent év végéig, a kötelező tartalék választható részére és a gyorsbetétre fizetett kamatláb pedig 2023. májusától kezdődően 18%-ról 10,75%-ra csökkent.

2022

A magyar kormány folytatta a 2020-ban megkezdett fiskális politikáját, amely a hitelszerződéssel rendelkező magánszemélyek, KKV-k és az agrárszektor támogatását, illetve annak kiterjesztését jelentette. A növekvő gazdasági válság kezelése miatt döntés született arról is, hogy egyes ágazatokra új illetékek és adók kerülnek kivetésre. Emellett néhány egyéb intézkedés is bevezetésre került, például bizonyos betétek kamatplafonja. A Kormány közleménye szerint a 2022-es intézkedések a moratóriumi szabályozás záró aktusai voltak, jövőre tekintő alkalmazás nem várható.

i)

A 2021-ben indult intézkedések meghosszabbítása

1. A (lakossági) kamatstop meghosszabbítása

2021. december 24-én a kormány kiadta a pénzügyi szektort célzó új, "kamatstop" rendeletet. A lakossági átárazódó/változó kamatozású jelzáloghitelek kamata befagyasztásra került az október 27-én érvényes szerződéses kamatszinten (fix kamatozású). A hatályos időszak 2021. január 1-től 2022. június 30-ig terjedt, majd ez kétszer meghosszabbításra került 2023. június 30-ig. A szabályozás a 2022. június 18-tól érvényes és azt megelőző napon elindított hitelszerződésekre vonatkozott.

A kamatplafon logikája a következő:

- ha az átárazás dátuma 2021-re esik (október 27. és december 31.):
 - a fix árfolyamot 2022. január 1-től kell alkalmazni
- ha az átárazás dátuma 2022-re esik (január 1. – december 31.):
 - az átárazás időpontjától alkalmazandó a fix kamatláb.

Az Erste Bank - az IFRS 9 sztenderd értelmében - a szerződésmódosításból eredő veszteségét „Módosítási veszteségként” számolja el. Ha az érintett ügyletek a Stage 1-be kerülnek besorolásra, akkor a módosításból eredő veszteség a „Nettó kamatbevétel” soron jelenik meg, míg a nem ebbe a kategóriába sorolt ügyletekhez kapcsolódó módosítási veszteség az „Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan” soron jelenik meg. Részletesebben lásd a „Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei” fejezetben, a „Pénzügyi instrumentumok kivezetése beleértve a szerződésmódosításokat” részben, beleértve a „Kivezetési feltétel a pénzügyi eszközök szerződésmódosításaihoz kapcsolódóan” fejezetet.

A teljes módosítási veszteség 2022-ben szakértői becslések alapján 13,8 milliárd forintot tett ki (ebből 9,4 milliárd forint a Stage 1-es ügyletekhez kapcsolódik).

(Kapcsolódó kormányrendelet: '215/2022. (VI. 17.) Korm.rendelet', '390/2022. (X.14.) Korm.rendelet')

2. Moratórium III meghosszabbítása

A moratórium 2022. június 30-tól 2022. július 31-ig került meghosszabbításra, ezzel egyidejűleg lehetőséget adva a 2022. augusztus 1-től 2022. december 31-ig tartó további meghosszabbításban való részvételre, az eredeti feltételekkel:

A 2021. szeptember 30-tól moratórium alatt álló ügyletek jogosultak voltak a programban való részvételre, amennyiben megfeleltek néhány további feltételnek. Ez a konstrukció a korábbiakkal ellentétben opt-in típusú volt, vagyis a jogosult ügyleteket felkérték, hogy nyilatkozzanak a részvételi szándékról. A nyilatkozattételi határidő lejártá után az ügyleteknek már nem volt lehetősége belépni a rendszerbe (kilépésre, de újracsatlakozásra sem volt lehetőség, a korábbi konstrukcióktól eltérően)

További kritérium az ügyfél valószínűsíthető pénzügyi sérülékenysége, mint a munkanélküliség, a nyugdíj, az anyagi és a tartós jövedelemcsökkenés; illetve a háztartásban élő gyermek.

A Magyar Nemzeti Bank (MNB) iránymutatása alapján a Bank Stage 2-nél nem alkalmazott jobb besorolást a Moratórium III. hatálya alá tartozó ügyletek esetében.

Az Erste Bank az IFRS 9 alapján továbbra is „Módosítási veszteségként” számolta el szerződésmódosítás hatására bekövetkezett veszteségét, minden moratóriumhoz kapcsolódó pénzügyi hatást figyelembe véve.

Ha az érintett ügyletek Stage 1 besorolásúak voltak, akkor a módosítási veszteség a „Nettó kamatbevétel”, „Kamatbevételek” soron, míg a nem Stage 1 kategóriába sorolt ügyletekhez kapcsolódó módosítási veszteség az „Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan” soron került bemutatásra, a "Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei" fejezet, "Pénzügyi instrumentumok kivezetése, beleértve a szerződésmódosításokat" rész "ii. Kivezetési feltétel a pénzügyi eszközök szerződésmódosításaihoz kapcsolódóan" című bekezdésében részletezett számviteli politikának megfelelően.

A teljes módosítási veszteség 2022-ben 172,9 milliárd forintot tett ki a „Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan” soron belül.

(Kapcsolódó kormányrendelet: '216/2022. (VI. 17.) Korm.rendelet')

ii)

A banki termékek jövedelmezőségét befolyásoló intézkedések

1. KKV kamatstop

Az i. pontban említett lakossági ügyletekre vonatkozó „Kamatstop” programhoz hasonlóan ez az intézkedés is kamatbefagyasztási időszakot biztosít a KKV-ügyletek hitel- és lízingszerződéseire vonatkozóan. A referencia-kamatláb 2022. június 28-ai szinten került rögzítésre a 2022. november 15.- 2023. június 30-i időszak között.

Az Erste Bank - az IFRS 9 sztenderd értelmében - a szerződésmódosításból eredő veszteségét „Módosítási veszteségként” számolja el minden moratóriumhoz kapcsolódó pénzügyi hatásra. Ha az érintett ügyletek a Stage 1-be kerülnek besorolásra, akkor a módosításból eredő veszteség a „Nettó kamatbevétel” soron jelenik meg, míg a nem ebbe a kategóriába sorolt ügyletekhez kapcsolódó módosítási veszteség az „Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan” soron jelenik meg. Részletesebben lásd a „JELENTŐS SZÁMVITELI IRÁNYELVEK” fejezetben, Részletesebben lásd a „Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei” fejezetben, a „Pénzügyi instrumentumok kivezetése beleértve a szerződésmódosításokat” részben, beleértve a „Kivezetési feltétel a pénzügyi eszközök szerződésmódosításaihoz kapcsolódóan” fejezetet.

A teljes módosítási veszteség 2022-ben 915,2 millió forint volt.

(Kapcsolódó kormányrendelet: '415/2022. (X. 26.) Korm.rendelet')

2. Moratórium agrárhitelre

A 2022. üzleti év augusztusában bevezetett moratórium hatálya alá tartoznak a mezőgazdasági vállalkozások és vállalkozók. A mezőgazdasági tevékenységhez kapcsolódó megadott küszöbkritériumok (pl. arány a teljes tevékenységi körön belül) alapján a célcsoportot értesítették arról, hogy nyilatkozhatnak a részvételi szándékukról a moratóriumban. A jogosult ügyfelek hitel- és lízingszerződésai a 2022. szeptember 1-ei és 2022. december 31-ei törlesztési moratórium időszakába esnek.

Az Erste Bank - az IFRS 9 sztenderd értelmében - a szerződésmódosításból eredő veszteségét „Módosítási veszteségként” számolja el minden moratóriummal kapcsolatos eredményhatás esetében.

Ha az érintett ügyletek a Stage 1-be kerülnek besorolásra, akkor a módosításból eredő veszteség a „Nettó kamatbevétel” soron jelenik meg, míg a nem ebbe a kategóriába sorolt ügyletekhez kapcsolódó módosítási veszteség az „Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan” soron jelenik meg. Részletesebben lásd a „Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei” fejezetben, a „Pénzügyi instrumentumok kivezetése beleértve a szerződésmódosításokat” részben, beleértve a „Kivezetési feltétel a pénzügyi eszközök szerződésmódosításaihoz kapcsolódóan” fejezetet.

A teljes módosítási veszteség „Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan” soron kerül elszámolásra mely 2022-ben 57,6 millió forint volt.

(Törvényi hivatkozás: '292/2022. (VIII. 8.) Korm.rendelet')

iii)

Új ágazati illetékek és adók

1. Extraprofitadó

A 2022. június 4-én megjelent kormányrendelet egy új, „extraprofit adónak” nevezett adótípust vezetett be több szektorra, köztük a bankszektorra. Az új adótípus a 2022-es és 2023-as évet érinti.

Az adó alapja megegyezik a megelőző év helyi iparüzései adóalapjával, az adókulcs 2022-ben 10%, 2023-ban 8%. Mivel az adó alapja nem az aktuális év teljesítménye, hanem a megelőző évé, az adóalap definíciónak megfelelően az Erste Bank ezt az újonnan bevezetett adót illetékként kezeli és az Egyéb működési eredmény soron az Egyéb működési ráfordítások alsoron mutatja be. Az extraprofit adó összege 18.7 milliárd forint volt 2022-ben.

(Kapcsolódó kormányrendelet: '197/2022. (VI. 4.) Korm.rendelet'; '257/2022. (VII. 18.) Korm.rendelet'; '497/2022. (XII. 18.) Korm.rendelet')

2. Pénzügyi tranzakciós illeték hatályának kiterjesztése

A pénzügyi tranzakciós illeték eredetileg 2012-ben került bevezetésre. 2022. augusztus 1-jétől az illeték hatályát kiterjesztették az értékpapír értékesítési ügyletekre is. Az adó alapja a vevő befektetési számláján bevételként realizált értékesítési ár, az adókulcs 0.3%, de az adó összege maximum 10 000 Ft ügyletenként. A rendelet hatálya a Magyar Központi Elszámolóház ("KELER") ISIN azonosítójú értékpapírjaival folytatott ügyletekre terjed ki.

Az extraprofit adóval ellentétben, amely hatálya kétéves periódusra korlátozódik, a pénzügyi tranzakciós illeték kiterjesztése állandó intézkedésként került bevezetésre.

Az Erste Bank a saját tranzakcióihoz kapcsolódó veszteséget az „Egyéb működési eredmény” soron az „Egyéb működési ráfordítások” alsoron mutatja be. Ennek összege 835 millió forint.

(Kapcsolódó kormányrendelet: '197/2022. (VI. 4.) Korm.rendelet')

iv)

Egyéb intézkedések

1. Betétek kamatplafonja

A pénzintézetek által a betétek után fizetett kamat nem haladhatja meg a legfeljebb 3 hónapos hátralévő lejáratú diszkont államkötvények aukcióinak átlagos kamatlábaként meghatározott statisztikai kamatlábat. Az irányadó árfolyam az ÁKK, mint az állampapír-kibocsátást és kereskedést lebonyolító állami szerv, honlapján közzétett legutóbbi árfolyam.

v)

Monetáris politika

A 2021-ben megkezdődött alapkamat növekedés folytatódott a 2022-es évben. A januári 2,9%-os kamatszint szeptemberre elérte a 13%-ot és ezen a szinten maradt 2022 utolsó negyedévében.

A közzétett egynapos (O/N) kamatláb 12,5%; míg a 2 hetes betéti lehetőség hivatalosan megszűnt.

Az intézkedésekkel párhuzamosan az MNB új tendert indított:

- napi tender O/N-re 18%-os kamatlábbal; a tendert 2022 novemberétől minden nap meghirdették;
- alkalmanként tartottak egyhetes betét tendert, 18%-os kamatlábon;
- maximum 30 napos betét tenderre is lehetőség volt, szintén 18%-os kamatlábon.

A fenti tenderek alapján a 18% tekinthető effektív kamatlábnak.

D. JELENTŐS SZÁMVITELI IRÁNYELVEK

a) A BESZÁMOLÓKÉSZÍTÉS ALAPJA

Az Erste Bank 2023. üzleti évre vonatkozó éves beszámolója és az összehasonlítás alapját képező 2022. évi adatok a Nemzetközi Számviteli Standard Testület (IASB) által kiadott vonatkozó Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokkal (IFRS) és a Nemzetközi Számviteli Standardokkal (IAS), valamint a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Értelmezési Bizottság (IFRIC, korábban Állandó Értelmezési Bizottság, avagy SIC) által kiadott, az Európai Unió által elfogadott értelmezésekkel összhangban kerültek összeállításra. Amennyiben másként nem kerül jelzésre, minden összeg millió forintban értendő.

A Bank konszolidált éves beszámolót készít az egyedi éves beszámolóval megegyező keretrendszerben. A Bank egyedi és konszolidált éves beszámolója ugyanazon a napon kerül jóváhagyásra és közzétételre.

Az éves beszámoló az IFRS által előírt, illetve megengedett értékelési módszereknek megfelelően bekerülési költség (amortizált bekerülési költség) alapon készül, kivéve az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközöket és az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközöket és kötelezettségeket, amelyek mindegyike valós értéken szerepel. A számviteli politika konzisztens a 2022. üzleti évben alkalmazott számviteli politikával.

A beszámoló a vállalkozás folytatása elvének megfelelően került összeállításra.

Amennyiben nincs máshogy jelölve, minden összeg millió magyar forintban (HUF) értendő. A beszámolóban szereplő táblázatok tartalmazhatnak kerekítésből adódó eltéréseket.

A 2023. december 31-ével zárult pénzügyi évre vonatkozó egyedi pénzügyi kimutatások kiadását az Igazgatóság 2024. április 5-ei határozatában hagyta jóvá.

b) Devizák átszámítása

Az éves beszámoló magyar forintban (HUF) készül, amely az Erste Bank funkcionális pénzneme. A funkcionális pénznem azon elsődleges üzleti környezetnek a valutája, amelyben a szervezet működik.

Devizanemek közötti átszámításnál a Magyar Nemzeti Bank által közzétett hivatalos devizaárfolyamok kerülnek alkalmazásra.

Devizás egyenlegek és tranzakciók

A devizás tranzakciók nyilvántartása elsőként a tranzakció dátumán érvényes deviza-átváltási árfolyamon történik. A devizában nyilvántartott pénzügyi eszközöket és kötelezettségeket a funkcionális pénznemnek a mérlegfordulónapon érvényes árfolyamán számítja át. Az ebből eredő összes árfolyam különbség az eredménykimutatásban kerül elszámolásra, a „Kereskedési tevékenység nettó eredménye” soron. A bekerülési értéken értékelt nem-monetáris devizás tételek bekerüléskori devizaárfolyamon kerülnek átértékelésre, nem okozva ezzel devizás átértékelési különbséget. A valós értéken értékelt nem-monetáris devizás tételek (mint például tőkebefektetések) átértékelése a valós érték megállapításának napján érvényes devizaárfolyamon történik, ennélfogva a devizás átértékelési különbség része a valós érték különbségnek.

c) Jelentős számviteli feltételezések és becslések

Az éves beszámoló olyan összegeket is tartalmaz, amelyek becslések és feltételezések alkalmazásával kerültek megállapításra. Az alkalmazott becslések és feltételezések korábbi tapasztalatokon és egyéb olyan tényezőkön alapulnak, mint a tervezés, valamint az aktuálisan észszerűnek tartott elvárások és előrejelzések. Az ilyen feltételezésekhez és becslésekhez társított bizonytalanság következtében a tényleges eredmények a későbbi időszakokban a kapcsolódó eszközök és források könyv szerinti értékének módosításához vezethetnek. A legjelentősebb becslések és feltételezések a megfelelő eszközökhöz és kötelezettségekhez kapcsolódó megjegyzésekben kerülnek kifejtésre. A főbb témák a következők:

- Nyereséget terhelő adók és halasztott adókövetelések (13. Nyereséget terhelő adók megjegyzés)
- Pénzügyi instrumentumok SPPI tesztje (Kizárólag tőke és kamatfizetés teszt) (Pénzügyi instrumentumok- A számviteli politika főbb részei)
- Pénzügyi instrumentumok Üzleti modell értékelése (Pénzügyi instrumentumok- A számviteli politika főbb részei)
- Pénzügyi instrumentumok valós értéke (24. A pénzügyi instrumentumok valós értéke megjegyzés)
- Pénzügyi instrumentumok értékvesztése (Pénzügyi instrumentumok- A számviteli politika főbb részei, 32. Hitelezési kockázat megjegyzés)
- Goodwill (38. megjegyzés Nem pénzügyi eszközök)
- Céltartalékok (42. Céltartalékok megjegyzés)

A 2022-ben kezdődött ukrajnai háború 2023-ban folytatódott, ezen felül az energiaválság, infláció, és a kamatkörnyezet alakulása bizonytalanságokat hozott az Erste Csoport pénzügyi teljesítményére és pozíciójára nézve. A lehetséges hatások közé tartoznak a várható hitelezési veszteségekre, a működési bevételre gyakorolt jelentős hatások, valamint a goodwillre és más nem pénzügyi eszközök értékvesztésére gyakorolt lehetséges hatások. Az Erste Csoport szorosan figyelemmel kíséri a fejleményeket, és a hatásokat a pénzügyi kimutatásokban a megjelenítésüket alátámasztó ésszerű információként számolja el.

d) Módosított és új IFRS/IAS standardok alkalmazása

Az Erste Bank által elfogadott számviteli politika összhangban van az előző pénzügyi évben alkalmazott standardokkal és értelmezésekkel. Kivételt képeznek ez alól a 2023. január 1-je után hatályba lépő standardok és értelmezések.

A következő – EU által elfogadott - standardok, azok módosításai és értelmezései a 2023-as pénzügyi évre váltak kötelezően alkalmazandókká:

- IFRS 17: Biztosítási szerződések
- Módosítások az IAS 1. A számviteli politika bemutatása standardhoz
- Módosítások az IAS 8 Számviteli becslések standardhoz
- Módosítások az IAS 12: Nyereséget terhelő adók: egyszeri tranzakció során megszerzett eszközökhöz és kötelezettségekhez kapcsolódó halasztott adó
- A fent említett módosítások 2023-ra történő alkalmazása nem volt jelentős hatással az Erste Bank beszámolójára. Az EURIBOR és a BUBOR irányadó kamatlábakra vonatkozóan nem volt hatása a módosításoknak, míg más használt irányadó kamatlábak esetén a hatás mérsékelt volt (például EONIA vagy ESTR).

Az IAS 1 módosításai azonban a lényeges információkra összpontosító számviteli politikák közzétételének jelentős csökkenését eredményezték. Ezenfelül a 13-as Nyereséget terhelő adók megjegyzésben új közzététel került be az IAS 12 módosítása miatt (Nemzetközi adóreform - 2. pillérbe tartozó modellszabályok).

Standardok és értelmezések melyek még nem hatályosak

Az alább bemutatott standardokat, módosításokat és értelmezéseket az IASB adta ki, az EU már jóváhagyta, de még nem léptek hatályba.

- IFRS 16 Lízing kötelezettség egy visszlízing ügyletben
- IAS 21 Az átváltási árfolyamok változásainak hatásai: az átválthatóság hiánya standard módosításai.
- IAS 1 Hosszú lejáratú kötelezettségek feltételekkel (kovenánsokkal)
- IAS 7 és IFRS 7 Szállítói finanszírozási megállapodások

IFRS 16 Lízing kötelezettség egy visszlízing ügyletben. Az IFRS 16 módosításait 2022 szeptemberében bocsátották ki, és azok a 2024. január 1-jén vagy azt követően kezdődő éves időszakokra lépnek hatályba. A módosítás a visszlízing tranzakciók követő értékelését érinti. A módosításnak várhatóan nem lesz jelentős hatása az Erste Hungary beszámolójára.

Az IAS 21 az átváltási árfolyamok változásainak hatásai: az átválthatóság hiánya standard módosításai. Az IAS 21 módosításait 2023 augusztusában bocsátották ki, és azok a 2023. január 1-jén vagy azt követően kezdődő éves időszakokra lépnek hatályba. A módosítások útmutatást tartalmaznak annak meghatározására, hogy egy valuta mikor átváltható, és hogyan kell meghatározni az árfolyamot, ha nem. A módosításnak várhatóan nem lesz jelentős hatása az Erste Hungary beszámolójára.

IAS 1 Hosszú lejáratú kötelezettségek feltételekkel (kovenánsokkal). Az IAS 1 módosításait 2022 októberében bocsátották ki, és azok a 2024. január 1-jén vagy azt követően kezdődő éves időszakokra lépnek hatályba. A módosítások a kötelezettségek teljesítésének legalább 12 hónapos, kovenánsokhoz kötött elhalasztásáról közölt információkhoz kapcsolódnak. Emellett tisztázzák, hogy ezek a típusú kötelezettségek rövid vagy hosszú lejáratú kötelezettségnek minősülnek-e. A módosításnak várhatóan nem lesz jelentős hatása az Erste Hungary beszámolójára.

IAS 7 és IFRS 7 Szállítói finanszírozási megállapodások. Az IAS 7 és IFRS 7 módosításait 2023 májusában bocsátották ki, és azok a 2024. január 1-jén vagy azt követően kezdődő éves időszakokra lépnek hatályba. A változások mind az IAS 7 és mind az IFRS 7 szétterjedést érintik. A módosítás előírja, hogy a gazdálkodó hogyan mutassa be a beszerzésekhez kapcsolódó fizetési kötelezettségeit, ha a számlák egy ellátási lánc finanszírozási (vagy fordított faktoring) megállapodás részei és meghatározza, hogy milyen információkat kell a gazdálkodónak a közzé tennie ezekről a megállapodásokról. A módosításnak várhatóan nem lesz jelentős hatása az Erste Hungary beszámolójára.

e) Változások a tranzakciók bemutatásában az egyedi pénzügyi kimutatásban

Az IAS 1.41 alapján, amikor egyes tételeknek az egyedi pénzügyi kimutatásokban történő bemutatását vagy besorolását módosítják, az összehasonlító adatokat is át kell sorolni. Minden ilyen esetben átsorolásra kerültek az összehasonlító adatok, hogy megfeleljenek az aktuális időszakban alkalmazott bemutatásnak.

2023-ban az Erste Bank megváltoztatta az FX swap ügyletekhez kapcsolódó kamateredmény besorolását a korábbi "Kereskedési tevékenység nettó eredménye" sorról a "Nettó kamatbevétel" sorra, hogy megfeleljen a egységes Erste Group elvárásoknak. Az ügyletekhez kapcsolódó kamatkomponens nettó eredményhatása 2023-ban –58,7 milliárd forint volt, 2022-ben –29,8 milliárd forint. Az átsorolás hatását a 2022. december 31-es számokra lásd lent:

Adatok millió forintban	2022 átsorolás előtt	Átsorolás	2022 átsorolt
Nettó kamatbevétel	143 895	-29 826	114 069
Kamatbevétel	290 300		290 300
Egyéb kamatjellegű bevételek	29 580	41 298	70 878
Kamatráfordítás	-166 435		-166 435
Egyéb kamatjellegű ráfordítások	-9 550	-71 124	-80 674
Nettó díj- és jutalékbevétel	70 685		70 685
Díj- és jutalékbevétel	85 879		85 879
Díj- és jutalékráfordítás	-15 194		-15 194
Osztalék bevételek	14 769		14 769
Kereskedési tevékenység nettó eredménye	-12 954	29 826	16 872
Deviza műveletek	-53 553		-53 553
Egyéb	40 599	29 826	70 425
Valós értékelés nettó eredménye	-21 155		-21 155

Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei	53	53
Személyi jellegű ráfordítások	-37 499	-37 499
Egyéb általános adminisztratív költségek	-34 867	-34 867
Értékcsökkenés	-14 854	-14 854
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereségek / veszteségek	-156	-156
Nem valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetésének nettó eredménye	426	426
Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan	-9 296	-9 296
Egyéb nettó működési eredmény	-54 118	-54 118
Egyéb működési bevételek	4 279	4 279
Egyéb működési ráfordítások	-58 397	-58 397
Adózás előtti eredmény	44 929	44 929
Jövedelemadók	-7 393	-7 393
Adózott eredmény	37 536	37 536

Nettó kamatbevétel

Adatok millió forintban	2022 átsorolás előtt	Átsorolás	2022 átsorolt
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	281 262		281 262
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	9 038		9 038
Kamatbevétel	290 300		290 300
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	15 197		15 197
Kereskedési célú pénzügyi eszközök	11 964	41 298	53 262
ebből: származékos pénzügyi instrumentumok	10 314	41 298	51 612
Pénzügyi kötelezettségek negatív kamata	1 235		1 235
Egyéb eszközök - Pénzügyi lízingkövetelések	1 184		1 184
Egyéb kamatjellegű bevételek	29 580	41 298	70 878
Kamat- és egyéb kamatjellegű bevételek	319 880	41 298	361 178
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	-166 435		-166 435
Kamatráfordítás	-166 435		-166 435
Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	-9 114	-71 124	-80 238
ebből: származékos pénzügyi instrumentumok	-9 114	-71 124	-80 238
Egyéb kötelezettségek	-216		-216
Pénzügyi eszközök negatív kamata	-220		-220
Egyéb kamatjellegű ráfordítások	-9 550	-71 124	-80 674
Kamat- és egyéb kamatjellegű ráfordítások	-175 985	-71 124	-247 109

Nettó kamatbevétel	143 895	-29 826	114 069
---------------------------	----------------	----------------	----------------

Kereskedési tevékenység nettó eredménye

Adatok millió forintban	2022 átsorolás előtt	Átsorolás	2022 átsorolt
Értékpapírok és származékos ügyletek	40 599	29 826	70 425
Deviza műveletek	-53 553		-53 553
Kereskedési tevékenység nettó eredménye	-12 954	29 826	16 872

Kapcsolt vállalkozásoktól származó bevételek és ráfordítások

Adatok millió forintban	2022 átsorolás előtt	Átsorolás	2022 átsorolt
Kamatbevétel	7 684	34 570	42 254
Anyavállalat	3 824	34 560	38 384
Leányvállalatok	3 674		3 674
Egyéb kapcsolt vállalatok (Erste Group)	186	10	196
Fizetett kamatok és kamatjellegű ráfordítások	-101 033	-55 881	-156 914
Anyavállalat	-80 327	-55 328	-135 655
Leányvállalatok	-20 658		-20 658
Egyéb kapcsolt vállalatok (Erste Group)	-48	-553	-601
Díj- és jutalékbevétel	16 860		16 860
Anyavállalat	293		293
Leányvállalatok	16 557		16 557
Egyéb kapcsolt vállalatok (Erste Group)	10		10
Fizetett jutalék- és díjráfordítások	-637		-637
Anyavállalat	-242		-242
Leányvállalatok	-303		-303
Egyéb kapcsolt vállalatok (Erste Group)	-92		-92
Osztalék bevételek	14 697		14 697
Leányvállalatok	14 697		14 697
Egyéb bevételek/ráfordítások	-7 024		-7 024
Anyavállalat	155		155
Társvállalatok	-7 117		-7 117
Egyéb kapcsolt vállalatok (Erste Group)	-62		-62
Kereskedési tevékenység nettó eredménye	12 378	21 311	33 689
Anyavállalat	16 562	20 768	37 330
Társvállalatok	-3 981		-3 981
Egyéb kapcsolt vállalatok (Erste Group)	-203	543	340
Egyéb nettó működési eredmény	-8 917		-8 917
Anyavállalat	-710		-710
Társvállalatok	-434		-434
Egyéb kapcsolt vállalatok (Erste Group)	-7 772		-7 772
Értékvesztés képzés pénzügyi eszközökre vonatkozóan	-13		-13
Anyavállalat	2		2
Társvállalatok	-19		-19
Egyéb kapcsolt vállalatok (Erste Group)	4		4

EREDMÉNYTÉTELEK RÉSZLETEZÉSE

1) Szegmens riport

Az Erste Bank szegmensek szerinti beszámolója az IFRS 8 bemutatási és értékelési követelményei szerint készült. Irányítási szempontból a Bank a termékek és szolgáltatások alapján négy operációs szegmensre és egy technikai szegmensre osztható fel a következőképpen.

Lakossági szegmens

A lakossági üzletágat a fiókhálózat alkotja, ahol az Erste Bank főként privát és mikrovállalati (maximum 1,0 millió euró GDP-vel súlyozott árbevétel) ügyfelek számára értékesíti termékeit. Az Erste Bank lakossági üzletága 2023-ban 5 régióra és 98 fiókra oszlott (2022-ben 5 régióra és 105 fiókra).

Vállalati szegmens

A vállalati szegmenshez a különböző méretű (KKV, Nagyvállalatok) vállalatok, valamint a kereskedelmi ingatlanokkal foglalkozó ügyfelek, illetve az állami szervezetek tartoznak.

A kis- és közepes vállalkozások (SME) olyan ügyfelek, amelyek a helyi vállalati kereskedelmi központ hálózatának felelősségi körébe tartoznak, és főként olyan társaságokból állnak, amelyek éves árbevétele 1 millió euró és 50 millió euró közé esik.

A nagyvállalati ügyfelek konszolidált éves árbevétele meghaladja az 50 millió euró értéket.

A Kereskedelmi ingatlan üzletágba tartoznak olyan ingatlanbefektetők, akiknek a célja az egyes ingatlanok vagy ingatlan portfóliók bérbeadásából való bevételszerzés, olyan fejlesztők, akik egyes ingatlanokat vagy ingatlan portfóliókat fejlesztenek tőkenyeresség termelése céljával értékesítés, eszközkezelési szolgáltatások, üzleti célú saját fejlesztések útján.

Az állami szektor három típusú ügyfelet takar: a közszférát, az állami tulajdonban levő társaságokat és nonprofit szervezeteket. Az önkormányzatok többsége is jellemzően az Állami szektor szegmensbe tartozó ügyfelek.

Csoportszintű Piacok (GM)

A Csoportszintű piacok (GM) szegmens a kereskedési és piaci szolgáltatásokat, valamint a pénzintézetekkel folytatott ügyfélügyleteket foglalja magában.

Eközé tartozik a az Erste Bank kereskedési könyveivel kapcsolatos összes tevékenység, beleértve a kereskedés lebonyolítását, az árjegyzés lebonyolítását és a rövid távú likviditáskezelést. Ezenkívül magában foglalja a pénzintézetek ügyfélként való kiszolgálásával kapcsolatos üzletágakat, beleértve a letéti őrzést, a letéti szolgáltatásokat, a kereskedelmi tevékenységet (kölcsönök, készpénzkezelés, kereskedelem és exportfinanszírozás).

Eszköz - és forrás menedzsment (ALM) szegmens és Vállalati Központ (LCC)

Az Eszköz- és Forrás Menedzsment (ALM) és Vállalati Központ (LCC) szegmens egyrészt a banki eszközök és források kezelését jelenti a cash-flow, finanszírozási költségek és a megtérülés bizonytalansága ismeretében, melynek célja a kockázat, megtérülés és likviditás előnyök és hátrányok mérlegelésen alapuló optimális kompromisszumának meghatározása. Továbbá ide tartoznak a finanszírozási ügyletek, fedezeti ügyletek, nem kereskedési célú értékpapír-befektetések, saját kibocsátású értékpapírok kezelése és a devizapozíciók. A Vállalati Központoz tartoznak a számviteli eredményhez történő kiigazítások.

A szegmensek közötti tranzakciók az üzletkötési szándékukat kinyilvánító felek között a szokásos piaci feltételeknek megfelelő ügylet keretében történtek.

Szegmens riport 2023

	Lakosság	Vállalatok	Csoportszintű vállalatok	ALM & LCC	Összesen
millió forintban	2023	2023	2023	2023	2023
Nettó kamatbevétel	136 780	61 337	16 608	-91 393	123 332
Nettó díj- és jutalékbevétel	60 776	18 869	4 657	-1 469	82 833
Osztalékbevételek	-	-	-	34 681	34 681
Kereskedési tevékenység nettó eredménye	7 020	7 885	13 624	-16 648	11 881
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumokból származó nyereségek/veszteségek	42 643	19	-	351	43 013
Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei	-	-	-	56	56
Általános adminisztratív költségek összesen	-74 310	-13 884	-3 124	-1 251	-92 569
ebből értékcsökkenés	-10 436	-1 033	-235	-30	-11 734
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivételéből származó nyereségek/veszteségek	0	0	0	-27	-27
Egyéb nem valós értéken értékelt pénzügyi eszközök kivételéből származó nyereségek/veszteségek	0	0	0	-4 894	-4 894
Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan	-1 667	2 023	-140	-2 465	-2 249
Egyéb nettó működési eredmény	-29 665	-16 637	-5 803	-24 458	-76 563
Banki tevékenységekre vonatkozó illetékek	-28 800	-18 974	-5 515	2 270	-51 019
Adózás előtti eredmény	141 577	59 612	25 822	-107 517	119 494
Jövedelemadók	-11 076	-4 844	-2 073	6 267	-11 726
Adózott eredmény folytatódó tevékenységekből	130 501	54 768	23 749	-101 250	107 768
Adózott eredmény	130 501	54 768	23 749	-101 250	107 768
Anyavállalatra jutó nettó eredmény	130 501	54 768	23 749	-101 250	107 768
Működési bevételek	247 219	88 110	34 889	-74 422	295 796
Működési ráfordítások	-74 310	-13 884	-3 124	-1 251	-92 569
Működési eredmény	172 909	74 226	31 765	-75 673	203 227
Költség/bevétel arány	30,10%	15,80%	9,00%	-1,70%	31,30%
Eszközök összesen	1 177 990	1 113 202	635 596	1 872 861	4 799 649
Források összesen tőke nélkül	1 385 361	1 267 946	476 076	1 152 651	4 282 034
Értékvesztés	-1 693	2 023	-141	-32 139	-31 950
Amortizált bekerülési értéken és átfogó eredménnyel szemben valósan értékelt pénzügyi eszközökhöz és pénzügyi lízing követelésekhez kapcsolódó értékvesztés	-1 499	2 865	75	-2 499	-1 058
Mérlegen kívüli kivettségek értékvesztése (hitelkeretek és garanciák)	-168	-842	-216	67	-1 159
Leányvállalatokhoz és társult vállalatokhoz kapcsolódó értékvesztés	0	0	0	-24 897	-24 897
Egyéb nem-pénzügyi eszközökre képzett értékvesztés	-26	0	0	-4 810	-4 836

Szegmens riport 2022

millió forintban	Lakosság	Vállalatok	Csoportszintű vállalatok	ALM & LCC	Összesen
	2022	2022	2022	2022	2022
Nettó kamatbevétel	109 287	45 356	54 392	- 65 139	143 895
Nettó díj- és jutalékbevétel	55 189	14 181	3 078	- 1 762	70 685
Osztalékbevételek	-	-	-	14 769	14 769
Kereskedési tevékenység nettó eredménye	5 954	5 814	- 25 181	459	- 12 954
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumokból származó /nyereségek/veszteségek	- 21 773	38	-	580	- 21 155
Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei	-	-	-	53	53
Általános adminisztratív költségek összesen	- 70 309	- 12 582	- 3 018	- 1 310	- 87 219
ebből értékcsökkenés	- 13 139	- 1 158	- 507	- 49	- 14 854
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereségek/veszteségek	-	-	-	- 156	- 156
Egyéb nem valós értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereségek/veszteségek	-	599	-	- 173	426
Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan	- 4 460	- 2 583	48	- 2 301	- 9 296
Egyéb nettó működési eredmény	- 30 177	- 15 023	- 3 691	- 5 229	- 54 120
Banki tevékenységekre vonatkozó illetékek	- 29 473	- 13 650	- 3 277	- 585	- 46 985
Adózás előtti eredmény	43 711	35 800	25 628	- 60 209	44 928
Jövedelemadók	- 6 497	- 3 494	- 1 937	4 535	- 7 393
Adózott eredmény folytatódó tevékenységekből	37 213	32 306	23 691	- 55 674	37 536
Adózott eredmény	37 213	32 306	23 691	- 55 674	37 536
Anyavállalatra jutó nettó eredmény	37 213	32 306	23 691	- 55 674	37 536
Működési bevételek	148 656	65 388	32 289	- 51 040	195 294
Működési ráfordítások	- 70 309	- 12 582	- 3 018	- 1 310	- 87 219
Működési eredmény	78 348	52 806	29 271	- 52 350	108 074
Költség/bevétel arány	47.30%	19.24%	9.35%	-2.57%	44.66%
Eszközök összesen	1 100 034	1 208 388	759 928	2 025 761	5 094 111
Források összesen tőke nélkül	1 471 599	1 384 959	799 062	1 024 757	4 680 377
Értékvesztés	- 4 500	- 2 437	48	- 10 282	- 17 172
Amortizált bekerülési értéken és átfogó eredménnyel szemben valósan értékelt pénzügyi eszközökhöz és pénzügyi lízing követelésekhez kapcsolódó értékvesztés	- 4 275	- 873	121	- 2 678	- 7 704
Mérlegen kívüli kitételek értékvesztése (hitelkeretek és garanciák)	- 185	- 1 710	- 73	376	- 1 592
Leányvállalatokhoz és társult vállalatokhoz kapcsolódó értékvesztés	-	-	-	- 7 860	- 7 860
Egyéb nem-pénzügyi eszközökre képzett értékvesztés	- 40	145	-	- 121	- 15

Földrajzi szegmentálás nem került alkalmazásra, mivel az Erste Bank üzleti tevékenysége Magyarország területére koncentrálódik (az árbevétel 95%-a belföldön realizált).

2) Nettó kamatbevétel

A nettó kamatbevétel beszámoló sor a kamatbevétel, egyéb kamatjellegű bevétel, kamatráfordítás és egyéb kamatjellegű ráfordítás alábontó sorokból áll. A besorolás az alapján történik, hogy a kamatbevétel vagy kamatráfordítás elszámolása kötelezően az effektív kamatláb (EIR) módszerrel történik-e, az IFRS 9 előírásainak megfelelően.

A 'Kamatbevételek' az amortizált bekerülési értéken értékelt és egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök kamatát tartalmazza. A kamat számítása az effektív kamatláb módszerrel történik, ahogy az a 'Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei' fejezet, a 'Pénzügyi instrumentumok értékelési módszerei' 'i. Amortizált bekerülési érték és effektív kamatláb' részében kifejtésre kerül.

Az 'Egyéb kamatjellegű bevételek' eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt, nem-derivatív pénzügyi eszközök, kereskedési célú derivatívák és negatív kamatú pénzügyi kötelezettségek kamatát tartalmazza.

A 'Kamatráfordítások' az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek kamatát tartalmazza. A kamat számítása az effektív kamatláb módszerrel történik, ahogy az a 'Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei' fejezet, a 'Pénzügyi instrumentumok értékelési módszerei' 'i. Amortizált bekerülési érték és effektív kamatláb' részében kifejtésre kerül.

Az 'Egyéb kamatjellegű ráfordítások' eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt, nem-derivatív pénzügyi kötelezettségek, kereskedési célú derivatívák, lízingkötelezettségek és negatív kamatú pénzügyi eszközök, IFRS 9 vagy IAS 37 hatáskörébe tartozó céltartalékok (diszkontálás hatása, az idő múlása miatti pénz időérték változás), valamint IAS 19 szerinti kötelezettség (végkielégítések, nyugdíj és jubileumi juttatások kamatköltsége) kamatát tartalmazza.

A pénzügyi instrumentumok típusát tekintve a kamatbevételek és az egyéb kamatjellegű bevételek tartalmazzák a hitelintézeteknek és ügyfeleknek nyújtott hiteleket és előlegek, készpénz és hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok után kapott kamatokat minden értékelési kategóriában. A kamatráfordítások és egyéb kamatjellegű ráfordítások tartalmazzák az ügyfelek és hitelintézetek által elhelyezett betétek, a kibocsátott értékpapírok és egyéb pénzügyi kötelezettségek kamatráfordítását minden értékelési kategóriában. A nettó kamatbevétel tartalmazza a származékos pénzügyi instrumentumok kamatát is.

A kamatbevétel tartalmazza a szerződésmódosításból adódó nyereséget vagy veszteséget a stage 1-es pénzügyi eszközökre vonatkozóan. Továbbá a folyósítási díj és tranzakciós díjak el nem amortizált egyenlegét a stage 1-es és 2-es eszközök kivezetésekor, ami az effektív kamat számításakor figyelembevételre kerül és kamatbevételként kerül kimutatásra a kivezetéskor.

millió forintban	2022 átsorolt ¹⁾	2023
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök ²⁾	281 262	467 160
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	9 038	25 159
Kamatbevétel	290 300	492 319
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	15 197	23 058
Kereskedési célú pénzügyi eszközök	53 262	96 987
ebből: származékos pénzügyi instrumentumok ³⁾	51 612	89 016
Pénzügyi kötelezettségek negatív kamata	1 235	361
Egyéb eszközök - Pénzügyi lízingkövetelések	1 184	2 582
Egyéb kamatjellegű bevételek	70 878	122 988
Kamat- és egyéb kamatjellegű bevételek	361 178	615 307
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek ²⁾	- 166 435	- 343 279
Kamatráfordítás	- 166 435	- 343 279
Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	- 80 238	- 148 424
ebből: származékos pénzügyi instrumentumok ³⁾	- 80 238	- 148 424
Egyéb kötelezettségek	- 216	-269
Pénzügyi eszközök negatív kamata	- 220	-3
Egyéb kamatjellegű ráfordítások	- 80 674	-148 696
Kamat- és egyéb kamatjellegű ráfordítások	- 247 109	-491 975
Nettó kamatbevétel	114 069	123 332

1) További információ a D. JELENTŐS SZÁMVITELI IRÁNYELVEK fejezet e) Változások a tranzakciók bemutatásában a pénzügyi kimutatásban bekezdésben.

2) A kamatbevételek és kamatjellegű ráfordítások, melyek az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközökhöz és kötelezettségekhez kapcsolódnak jelentősen növekedtek, melynek fő oka a 2022 második félévében elkezdődött kamatkörnyezet változás, részletesen a FŐBB VÁLTOZÁSOK A PÉNZINTÉZETEK JOGI KÖRNYEZETÉBEN fejezetben található.

A nemteljesítő hitelportfólió kamatbevétele 2023-ban 1 601 millió forint (2022-ben 1 945 millió forint).

Az "Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök " soron szereplő összegből 10 637 millió forint a Stage 1-es kitettségekhez kapcsolódó szerződés módosításból adódó veszteség 2023-ban, és 9 938 millió forint 2022-ben. A 2023-ban keletkezett COVID-19 miatti fizetési moratóriummal kapcsolatos szerződés módosításból adódó veszteség háttere a FŐBB VÁLTOZÁSOK A PÉNZINTÉZETEK JOGI KÖRNYEZETÉBEN fejezetben található.

3) Nettó díj- és jutalékbevétel

Az Erste Bank díj- és jutalékbevételei az ügyfeleink nyújtott különféle szolgáltatások széles köréből származnak.

A díj- és jutalékbevételek elszámolása az ügyféllel kötött szerződésben meghatározott ellenérték alapján történik. Az Erste Bank akkor számolja el a bevételt, amikor az ígért szolgáltatást teljesíti az ügyfélnek.

Az adott időszakban nyújtott szolgáltatásokért kapott díjak ezen időszak alatt kerülnek elhatárolásra. Ezek a díjak magukban foglalják a kötelezettségvállalási díjakat, a pénzügyi garanciákért kapott díjakat és a hitelezési üzletágból származó egyéb díjakat, valamint a vagyonekezelésből származó jutalékbevételeket, a letéti őrzési és egyéb kezelési és tanácsadási díjakat. Az adott időszakban nyújtott szolgáltatások magukban foglalnak bizonyos fizetési szolgáltatásokat is, például az időszakos kártyadíjakat és egyéb díjakat, például a bankszámlavezetés vagy a mobil banki szolgáltatások díjait. Az Erste Bank saját termékportfóliójában nincs biztosítási termék, hanem biztosítótársaságok ügynökeként kínálja ügyfeleinek.

Az olyan tranzakciós szolgáltatások díjai, mint például részvények vagy más értékpapírok vásárlásának, vállalkozások vásárlásának vagy eladásának lebonyolítása, a mögöttes ügylet teljesülésekor kerülnek elszámolásra. A fizetési szolgáltatások részben tartalmaznak átváltási díjakat, mint például visszavonási díj.

Az olyan szerződések, amelyek egy pénzügyi instrumentum kimutatását eredményezik a Bank pénzügyi beszámolójában részben az IFRS 9, részben pedig az IFRS 15 hatókörébe is tartozhatnak. Ebben az esetben az Erste Bank első sorban az IFRS 9-et alkalmazza és a szerződés IFRS 9 hatókörébe tartozó részének elkülönítésére és értékelésére, majd a maradék részre az IFRS 15-öt alkalmazza. Például a hitelszerződésben megállapított hitelgondozási díjak, amelyek nem szerves részét képezik a pénzügyi eszköz effektív kamatlábának, szerepelnek a díj- és jutalékbevételekben.

millió forintban	2022		2023	
	Bevétel	Ráfordítás	Bevétel	Ráfordítás
Értékpapírok	22 684	- 66	23 606	-203
Kibocsátások	-	- 45	-	-83
Transzfermegbízások	19 785	- 21	23 145	-120
Egyéb	2 899	-	461	0
Letétkezelés	-	- 401	3 772	-622
Fizetési szolgáltatások	53 721	- 11 640	62 676	-13 101
Kártya üzletág	19 228	- 8 154	21 218	-9 433
Egyéb	34 493	- 3 486	41 458	-3 668
Ügyfelek elosztott, de nem kezelt forrásai	5 969	- 23	7 035	-30
Biztosítási termékek	5 899	- 23	6 490	-30
Egyéb	70	-	545	-
Hitelszolgálati tevékenység	2 668	- 3 062	2 850	-3 574
Adott és kapott garanciák	789	- 56	952	-108
Adott és kapott hitelkötelezettségek	683	-	636	-
Egyéb hitelszolgálati tevékenység	1 196	- 3 006	1 262	-3 466
Egyéb	837	- 2	431	-7
Díj- és jutalékbevételek és ráfordítások összesen	85 879	- 15 194	100 370	-17 537
Nettó díj- és jutalékbevétel	70 685		82 833	

Az eszköz és letétkezelési jutalékbevételek olyan tranzakciókhoz kapcsolódó bevételek, amelyek során a Bank az ügyfelek nevében tartja és kezeli az eszközöket.

A Nettó díj- és jutalékbevételek között kerül kimutatásra 62 676 millió forint díjbevétel (2022-ben 53 721 millió forint), ami a nem eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközökhöz és kötelezettségekhez kapcsolódik. Ez az összeg azokat a tételeket tartalmazza, amelyek nem részei az effektív kamatláb kalkulációnak.

4) Osztalékbevételek

Osztalékbevételeként kerül kimutatásra a részvényekből és más tőkeinstrumentumokból származó bevétel, amelyek lehetnek eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt kereskedési vagy nem kereskedési célú értékpapírok, vagy egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt értékpapírok.

millió forintban	2022	2023
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	71	17
Bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	14 698	34 664
Osztalékbevételek	14 769	34 681

5) Kereskedési tevékenység nettó eredménye

A kereskedési tevékenységekből származó eredmény közé tartoznak a valós érték változásaiból (a kamatbevételt nem ideértve) származó összes nyereség és veszteség a kereskedési célú pénzügyi eszközökre és kötelezettségekre vonatkozóan, valamint a kivezetésekből származó nyereségeket és veszteségeket.

Ezen kívül a nettó kereskedési eredmény tartalmazza a valós értékű és a devizás eszközök és kötelezettségek átértékelési nyereségeit és veszteségeit is.

Az árfolyamnyereségek és veszteségek elszámolására vonatkozó számviteli politikai szabályok a „Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei” fejezetben találhatóak.

millió forintban	2022 átsorolt ¹⁾	2023
Értékpapírok és származékos ügyletek ²⁾	70 425	-33 379
Deviza műveletek	- 53 553	45 260
Kereskedési tevékenység nettó eredménye	16 872	11 881

1) További információ a D. JELENTŐS SZÁMVITELI IRÁNYELVEK fejezet e) Változások a tranzakciók bemutatásában a pénzügyi kimutatásban bekezdésben.

2) Az üzletági növekedést részben a Commerzbank migrált ügyfélköre okozta, de ezt a hatást teljes mértékben ellensúlyozta az ALM pozíciókban bekövetkezett nettó jelenérték változása a hozamok csökkenése miatt.

6) Valós értékelés nettó eredménye

A nem kereskedési célú valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok valós értékének változása kerül ezen a beszámolóson kimutatásra, beleértve a kivezetésük nyereségét és veszteségét. Ez vonatkozik a valós értéken értékeltként megjelölt és a kötelezően valós értéken értékelt nem kereskedési célú pénzügyi eszközökre is. Az eredménykimutatással szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi kötelezettségek nyeresége vagy vesztesége is ezen a soron kerül kimutatásra, mindazonáltal a kötelezettség saját hitelkockázatából adódó valós érték változás az egyéb átfogó jövedelemben kerül elszámolásra.

millió forintban	2022	2023
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök átértékeléséből/eladásából származó eredmény ¹⁾	- 21 155	43 013
Eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi eszközök eredménye	- 21 155	43 013

1) Az FV eredmény alakulását 2023-ban a csökkenő hozamkörnyezet vezérelte, a rövid és hosszú távú hozamok egyaránt csökkentek az év során. 2022-ben elsősorban a második félévben volt mérhető jelentős növekedés, ami negatív eredményt eredményezett.

Az 'Eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi eszközök átértékeléséből/eladásából származó eredmény' tartalmazza a babaváró hitelek valós érték változását. További információ a 'Jelentős számviteli feltételezések és becslések i. Kizárólag tőke és kamatfizetés (SPPI) teszt' részben olvasható ezzel kapcsolatban. Az érzékenységi vizsgálat eredménye a 26) Pénzügyi instrumentumok valós értéke megjegyzés A 3. szintű mérésnél alkalmazott nem megfigyelhető bemeneti paraméterek és érzékenységi vizsgálat részében található.

7) Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei

A befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei lineárisan kerülnek elszámolásra a lízing időtartama alatt.

millió forintban	2022	2023
Befektetési célú ingatlanok	53	56
Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei	53	56

A kapcsolódó értékcsökkenés 5 millió forint volt 2023-ban (5 millió forint 2022-ben).

8) Általános adminisztratív költségek

Személyi jellegű ráfordítások

A személyi jellegű ráfordítások közé tartoznak a bérek, jutalmak, kötelező és önkéntes társadalombiztosítási hozzájárulások (Cafeteria), alkalmazottakkal kapcsolatos adók és járulékok. Ide tartoznak a végkielégítések és a részvény-alapú kifizetések ráfordításai. Továbbá az átszervezéssel kapcsolatban képzett céltartalék is személyi jellegű ráfordítások között kerülhet kimutatásra. A 45. Tranzakciók kapcsolt felekkel megjegyzésben további információk találhatóak a vezetés juttatásairól, beleértve a vezetés teljesítmény alapú javadalmazását.

Egyéb általános adminisztratív költségek

Az egyéb általános adminisztratív költségek közé tartoznak az informatikai ráfordítások, irodaköltségek, irodaüzemeltetési költségek, reklám és marketing, jogi és egyéb tanácsadók költségei, valamint a vegyes egyéb adminisztratív költségek. Továbbá ezen a soron jelenik meg a betétbiztosítási alapba fizetett díj, illetve egyéb adminisztratív költségként kerülhet kimutatásra a befektetvédelmi alapba fizetett díj is.

Értékcsökkenés

Ez a beszámoló sor tárgyi eszközök, befektetési célú ingatlanok és immateriális javak, valamint az IFRS 16-nak megfelelően az eszközhasználati jog értékcsökkenését tartalmazza.

Általános adminisztratív költségek

millió forintban	2022	2023
Személyi jellegű ráfordítások	- 37 499	-44 014
Béreköltség	- 30 860	-35 815
Személyi jellegű ráfordításokkal kapcsolatos adók	- 4 587	-5 290
Munkavállalói juttatásokkal kapcsolatos céltartalékok	- 99	-315
Egyéb személyi jellegű ráfordítások	- 1 953	-2 594
Egyéb általános adminisztratív költségek	- 34 867	-36 821
Betétbiztosítási alaphoz való hozzájárulás díja ¹⁾	- 5 201	264
Informatikai költségek ²⁾	- 17 368	-21 778
Iroda bérleti díj	- 3 552	-5 208
Irodai működési költségek	- 2 408	-2 765
Reklám/marketing	- 1 820	-3 033
Jogi és szakértői díjak	- 1 392	-1 318
Egyéb általános költségek	- 3 126	-2 983
Értékcsökkenés	- 14 854	-11 734
Szoftverek és egyéb immateriális javak ³⁾	- 8 176	-5 038
Az Erste Bank által használt ingatlanok	-913	-913
Eszközhasználati jog	-2,842	-3 014
Befektetési célú ingatlanok	- 5	-5
Ügyfélkapcsolatok	- 1 128	-1 128
Irodai berendezések, gépek, járművek	- 1 790	-1 636
Általános adminisztratív költségek összesen	- 87 220	-92 569

1) A betétbiztosítási alaphoz való hozzájárulás díja jelentősen csökkent, mivel a 2022-es évben történt Sberbank csődjelzése miatt extra befizetés utolsó részlete visszafizetésre került 2023-ban.

2) Ez a sor főleg infrastruktúra jellegű és alkalmazásokhoz kapcsolódó számítástechnikai szolgáltatásnyújtásokat, valamint rendszeres szoftver jogdíjakat tartalmaz.

3) A hasznos élettartama néhány meghatározott szoftvernek meghosszabbításra került 2023-ban.

Dolgozói létszám adatok az évre vonatkozóan (az átlagot a munkaviszony hosszának figyelembevétel számoljuk)

Teljes munkaidőre számolva	2022 év vége	2022 átlag	2023 év vége	2023 átlag
Erste Bank Hungary	3 103	3015	3 115	3 090

9) Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetésének nettó eredménye

Ez a beszámoló sor az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök eladásából vagy kivezetéséből származó nyereségeket és veszteségeket tartalmazza. Azonban, ha a nyereség vagy veszteség stage 3-ba tartozó pénzügyi eszközhöz kapcsolódik, akkor az 'Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan' beszámoló soron kerül kimutatásra.

millió forintban	2022	2023
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök értékesítéséből származó veszteségek	- 156	-27
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereségek / veszteségek	- 156	-27

A 2023-ban értékesített amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök bruttó értéke 21 milliárd forint volt (2022-ben 29 milliárd forint). Valamennyi értékesítés a szerződéses cash flow-k beszedése érdekében tartott pénzügyi instrumentumok üzleti modelljének megfelelő volt, melyet az Üzleti modell részben, a 'Jelentős számviteli feltételezések és becslések' fejezetben kerül részletezésre.

10) Egyéb nem eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetéséből származó egyéb nyereségek / veszteségek

Ez a beszámolósor az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök, az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek és egyéb, nem eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok, mint például pénzügyi lízing követelések pénzügyi garanciák eladásából vagy kivezetéséből származó nyereségeket és veszteségeket tartalmazza. Azonban, ha a nyereség vagy veszteség stage 3-ba tartozó pénzügyi eszközhöz kapcsolódik, akkor az 'Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan' beszámolósoron kerül kimutatásra.

millió forintban	2022	2023
Egyéb átfogó eredménnyel szemben értékelt pénzügyi eszközök értékesítésének eredménye	426	-4 894
Nem valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetésének nettó eredménye	426	-4 894

2023-ban jelentős állampapír értékesítés volt az egyéb átfogó eredménnyel szemben értékelt pénzügyi eszköz portfólióból.

11) Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan

Ebbe a kategóriába tartozik minden típusú pénzügyi instrumentumra képzett értékvesztés és annak visszairása, amire az IFRS 9 várható hitelezési veszteség modellje vonatkozik. Az értékvesztés tartalmazza a pénzügyi eszközökhöz kapcsolódó megtérülést is. A stage 2, stage 3 és POCI besorolású eszközök szerződésmódosításból adódó nyereségei és veszteségei szintén az értékvesztés nettó eredményében kerülnek elszámolásra. Továbbá a stage 3-ba, vagy POCI-ba tartozó pénzügyi eszközök kivezetéséhez kapcsolódó nyereség vagy veszteség is az értékvesztés része.

millió forintban	2022	2023
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	- 324	170
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	- 11 399	-1 267
Értékvesztés képzés	- 5 618	2 509
Kivezetésből származó nyereségek/veszteségek	- 5 781	-3 776
Pénzügyi lízingügyletek	4 019	6
Mérlegen kívüli tételek értékvesztése	- 1 592	-1 158
Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan	- 9 296	-2 249

Az értékvesztés képzés kategória tartalmazza a „Kamatstop” rendelet értelmében a szerződésmódosításból származó veszteséget is 2023-ban (IFRS 9 alatti szerződésmódosítás), ami a C. FŐBB VÁLTOZÁSOK A PÉNZINTÉZETEK JOGI KÖRNYEZETÉBEN fejezetben került részletezésre. További információ található a Várható hitelezési veszteség részben a Kockázatkezelés fejezetben.

A hitelezési veszteség éves mozgásának egyeztetése a pénzügyi instrumentumokból származó értékvesztés eredménnyel

millió forintban	Értékvesztés változás	Értékvesztés változás	Értékvesztés változás	Értékvesztés változás
	Eredménykimutatásban és értékvesztés kategóriában	Eredménykimutatásban de az értékvesztés kategórián kívül	Eredménykimutatáson kívül	Összesen
Értékvesztés nyitó egyenleg				-76 009
Időszaki értékvesztés	1 458	-	-	1 458
Unwinding miatti változás	-	-2 932	-	-2 932
Eladás miatti értékvesztés csökkenés	-	-	1 931	1 931
Leírás miatti értékvesztés csökkenés	-	-	256	256
Egyéb értékvesztés változás	-	727	-	727
Értékvesztés záró egyenleg				-74 569
POCI értékvesztés változás	2 622			
Stage 2, 3 POCI-ból származó módosítás miatti nyereség/veszteség	-3 776			
Pénzügyi instrumentumok értékvesztése	302			

12) Egyéb működési eredmény

Az egyéb működési eredményben jelenik meg minden olyan egyéb bevétel és ráfordítás, amely nem az Erste Bank alaptevékenységéhez köthető.

Ebben a kategóriában jelenítjük meg az IAS 37-hez kapcsolódó céltartalék képzésekből, és azoknak feloldásából származó költségeket, bevételeket. Az egyéb működési eredmény továbbá tartalmazza az értékvesztés és annak visszaírása mellett a tárgyi eszközök és immateriális javak értékesítéséből származó eredményt.

Továbbá a banki tevékenységet terhelő egyéb adók is az egyéb működési eredményben jelennek meg. Ezeket a tételeket akkor jelenítjük meg a kötelezettségek vagy a céltartalékok között, amikor a vonatkozó jogszabályokban meghatározott, a fizetési kötelezettséget kiváltó tevékenység felmerül.

millió forintban	2022	2023
Egyéb működési ráfordítások	- 58 397	-82 396
Egyéb céltartalék képzés ¹⁾	-	-19
Céltartalék képzés egyéb kötelezettségvállalásokra vonatkozóan	- 553	-
Banki működéshez kapcsolódó adók	- 46 985	-51 019
Bankadó ²⁾	- 24 702	-25 809
Pénzügyi tranzakciós adó	- 22 283	-25 210
Egyéb adók	- 44	-54
Tárgyi eszközök és immateriális javak értékesítésének eredménye ³⁾	- 33	-
Értékvesztés képzés leányvállalati befektetésre	- 7 860	-24 897
Szanálási alap ⁴⁾	- 1 380	-895
Tárgyi eszközökre és immateriális javakra képzett értékvesztés ⁵⁾	- 13	-4 836
Egyéb	- 1 529	-676
Egyéb működési bevételek	4 279	5 833
Egyéb céltartalék felszabadítás ¹⁾	1 709	-
Céltartalék felszabadítás egyéb kötelezettségvállalásokra vonatkozóan ⁶⁾	-	3 167
Tárgyi eszközök és immateriális javak értékesítésének eredménye	52	88
Egyéb eszközök értékesítésének eredménye ³⁾	-	27
Devizahitelek kiegyenlítése kapcsán az „upgrade”-ből származó bevételek ⁷⁾	2 518	2 551
Egyéb nettó működési eredmény	- 54 118	-76 563

1) 19 millió forint kapcsolódik peres ügyekhez 2023-ban (2022-ben 1,157 millió forint). A részleteket lásd a 42) Céltartalékok fejezetben.

2) Bankadó (2023: 6,3 milliárd forint, 2022: 5,7 milliárd forint)

A magyar Országgyűlés 2010 augusztusában új törvényt fogadott el, amely megteremti a keretet a pénzügyi szervezetekre kivetett úgynevezett bankadó beszedésére a következő években. A törvény értelmében minden olyan pénzügyi szervezetnek, mely 2010. július 1-én rendelkezett lezárt üzleti évvel és arra vonatkozó pénzügyi beszámolóval, bankadót kell megállapítania és megfizetnie. A fizetendő bankadó alapja és mértéke a pénzügyi szervezet jellegétől függ. A fizetendő adó mértéke az adóévet kettővel megelőző évi beszámoló adatain alapul. Hitelintézetek esetén az adókulcsok az első 50 milliárd forint után a korrigált mérlegfőösszeg 0,15 százaléka; az 50 milliárd forint feletti összeg után pedig 0,20 százalék. (2023-ban 6,3 milliárd forint, 2022-ben 5,7 milliárd forint)

Mivel a fizetendő bankadó alapja nem az előző év nettó bevétele, így nem felel meg a jövedelemadó IFRS szerinti meghatározásának, ezért a konszolidált eredménykimutatásban működési költségként jelenik meg.

2020-ban különadó került kivetésre a pénzügyi intézményekre. Az adó alapja (a bankadó mintájára) az adóévet kettővel megelőző évi beszámoló adatain alapuló módosított mérlegfőösszeg 50 milliárd forint feletti összege, az adó mértéke 0,19%. A törvény meghatározza az összeg három részletben történő megfizetését 2020-ban és lehetőséget nyújt az összeg bankadóból történő levonására 5 egyenlő részletben 2021 és 2025 között.

Az IFRS-eknek megfelelően a levonási lehetőség biztosan bekövetkezik, ezért a Bank 1,7 milliárd forint követelést számolt el 2023 december 31-én (2022-ban 2,5 milliárd forint) a kifizetéssel szemben ('Egyéb eszközök' soron kerül bemutatásra, lásd a 39. megjegyzést), a követelést az eredmény terhére számolja el 2021 és 2025 között.

A 2022 június 4-én megjelent kormányrendelet egy új, „extraprofit adónak” nevezett adótípust vezetett be több szektorra, köztük a bankszektorra. Az új adótípus a 2022-es és 2023-as évet érinti. A 2023-as évben 18,7 milliárd forint ráfordítást jelentett az új adótípus. A részleteket lásd a C. FŐBB VÁLTOZÁSOK A PÉNZINTÉZETEK JOGI KÖRNYEZETÉBEN fejezetben.

3) Az 'Egyéb eszközök értékesítésének eredménye' soron a visszavett eszközökkel, elsősorban visszavett gépjárművekkel, ingatlanokkal kapcsolatos bevételek jelennek meg. A Bank 2023-ban 27 millió forint nyereséget számolt el az egyéb eszközök értékesítésével kapcsolatosan (33 millió forint veszteséget 2022-ben).

4) A "Szanálási alap" soron a Szanálási Alap felé fizetett 895 millió forintos hozzájárulás jelenik meg 2023-ban (2022-ben 1 380 millió forint). A hozzájárulást a Bank az Európai Unió helyreállítási és szanálási irányelve, illetve az ezen alapuló magyar szanálási törvény alapján fizeti. Az irányelv alapján a bankok évente fizetnek hozzájárulást az Alap felé, ami első körben a nemzetállamok szintjén valósult meg. A szabályozás alapján 2024. december 31-ére az Alapban összegyűlt összegnek az összes európai uniós pénzügyi intézetnél elhelyezett betétállomány 1%-kát kell fedeznie. Így a szanálási alapot egy 10 éves időszak alatt kell feltölteni, amelynek során a hozzájárulásokat a célszint eléréséig a lehető legegyszerűbben kell elosztani.

5) A Bank 4,6 milliárd forint értékvesztést könyvelt el az eszközhasználati jogra, mely a lízingbe vett Bank központ, melynek oka a magas kihasználatlansági ráta, és a belátható jövőben a lehetőségek hiánya a hasznosíthatóságra.

6) 2023-ban jelentős felszabadítás történt az IAS 37 alatt kezelt egyéb kötelezettségvállalásokon. A sztenderd alapján a teljesítő kitettségekre 0 céltartalék került beállításra.

7) A törvényileg előírt devizahitelek konverziója kapcsán érintett hitelek kivezetésre kerültek és új hitelként kerültek be a Bank a könyveibe. Értékvesztés nem lett elszámolva a kezdeti megjelenéskor, tehát az ügyfelek „felminősítés”-ekor a várható pozitív cash flow-knak megfelelően növelve lett az „Ügyfeleknek nyújtott hitelek és követelések” soron a kitettség, az eredménykimutatásban az „Egyéb nettó működési eredménnyel” szemben.

A kötelező konverzió alapja a 2014. évi LXXVII. törvény az egyes fogyasztói kölcsönszerződések devizanemének módosulásával és a kamatszabályokkal kapcsolatos kérdések rendezéséről (2014-ben elfogadva), amely kötelezővé tette a pénzügyi intézetek számára az érintett, devizában denominált fogyasztói hitelek forintra váltását előre rögzített árfolyamon. Ezt követően az érintett kölcsönszerződések köre tovább bővült a 2015. évi CXLV. törvény (2015. október 6-án elfogadva) alapján a deviza-alapú gépjárműhitelekkel, pénzügyi lízingszerződésekkel és nem biztosított hitelekkel. A 2014-ben elfogadott törvény hatályba lépésének dátuma 2015. február 1-e, a 2015-ben elfogadott törvény hatályba lépésének dátuma 2016. január 1-e volt.

13) Nyereséget terhelő adók

A jövedelemadó ráfordítások és a halasztott adó bevételek, valamint ráfordítások a tárgyévi eredményben kerülnek elszámolásra. Kivételt képeznek ez alól a közvetlenül egyéb átfogó eredménnyel vagy tőkével szemben elszámolt tranzakciókból vagy eseményekből eredő adók, amelyek közvetlenül az egyéb átfogó eredményben vagy tőkében kerülnek elszámolásra.

2. Pillér

2022 decemberében EU irányelvet fogadtak el a 2. Pillér szerinti, az Európai Unió egészét lefedő minimumadó-rendszerről, amely az Erste Bank számára is releváns. 2023. december 31-én az Erste Bank az IAS 12 követelményei alóli ideiglenes kivételt alkalmazta, amely szerint egy vállalat korlátozott információt tesz közzé az OECD/G20 BEPS 2. Pillér szerinti modellszabályokhoz kapcsolódó halasztott adókövetelésekről és -kötelezettségekről.

A beiktatott jogszabályok hatályosak lesznek az Erste Bank 2024. január 1-jén kezdődő pénzügyi évére vonatkozóan. Az Erste Bank a beiktatott (illetőleg érdemben beiktatott) jogszabályok hatálya alá tartozik, és felmérte a Bank 2. Pillér szerinti jövedelemadóknak való potenciális kitettségét. Ez a felmérés a Bank pénzügyi teljesítményére vonatkozó legfrissebb információkon alapul. A felmérés alapján a 2. Pillér szerinti effektív adókulcsok meghaladják a 15%-ot. A Bank nem számít a 2. Pillér szerinti jövedelemadónak való jelentős kitettségre.

Jelentős számviteli feltételezések és becslések

A halasztott adókövetelések összegének meghatározása becslésen és feltételezéseken alapul, úgy, mint a jövőbeli adóköteles nyereségek valószínű időzítése és szintje, illetve a jövőre vonatkozó adótervezési stratégiák. Az alkalmazott tervezési időszak 5 év.

A nyereséget terhelő adók az egyes társaságoknál az adózás előtti eredmény alapján számított aktuális adókból, az előző évek nyereségadóiból és a halasztott adók változásaiból állnak össze.

millió forintban	2022	2023
Tárgyévi fizetendő adó		
Tárgyévi adó	-6 385	-11 588
ebből helyi iparüzési adó	-5 062	-5 145
ebből innovációs járulék	-758	-772
Előző évi adó	-22	693
Halasztott adóráfördítés / adóbevétel		
Tárgyévi halasztott adó bevétel / (ráfördítés)	-986	-831
Összesen	-7 393	-11 726

Az egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt eszközök nem realizált tartalékához kapcsolódó halasztott adó az átfogó jövedelemkimutatásban került megjelenítésre 2023-ban -1 100 millió forintos összegben, valamint 2022-ben 1 089 millió forintos összegben.

A következő táblázat az eredménykimutatásban feltüntetett nyereségadók egyeztetését tartalmazza:

millió forintban	2022	2023
Adózás előtti eredmény	44 929	119 494
Számított nyereségadó (9%)	- 4 044	-10 754
Adó alapját nem képező bevételek	3 408	4 795
Le nem vonható kiadások	- 1 448	-1 870
Iparüzési adó és innovációs járulék	- 5 820	-5 917
Elhatárolt veszteség felhasználás	1 042	2 161
Tárgyévi halasztott adó bevétel / (ráfördítés)	- 986	-831
Egyéb	455	690
Nyereségadó ráfordítás összesen	- 7 393	-11 726

Az „Egyéb” kategóriában 2022-ben 473 millió forint az adóból levonható támogatások összege, 2023-ban ilyen nem volt.

Az FX swap ügyletekhez kapcsolódó korrekció (lásd D. JELENTŐS SZÁMVITELI IRÁNYELVEK fejezet e) Változások a tranzakciók bemutatásában a pénzügyi kimutatásban részében) a 2022-es évben 597, illetve 89 millió forinttal csökkentette a fizetendő helyi iparüzési adót és az innovációs járulékot. Ennek eredményeképp a társasági adó is csökkent 31 millió forinttal.

2023. december 31-én az elhatárolt veszteség összege, mint adóalap módosító tétel teljes egészében felhasználásra került. (2022: 21 003 millió forint).

A le nem vonható kiadások alapvetően az értékcsökkenés, valamint a céltartalék képzés és feloldás eltérő adó és számviteli kezeléséből adódnak. Az adó alapját nem képező bevételek esetében az értékcsökkenés és a céltartalékok mellett az osztalék miatti különbség kerül bemutatásra.

Adókövetelések és adókötelezettségek

Halasztott adókövetelések és ráfordítások összetétele

millió forintban	Adókövetelések		Adófizetési kötelezettségek		Változás 2023			
	2022	2023	2022	2023	Összesen	eredménykimutatáson keresztül	egyéb átfogó jövedelmen keresztül	egyéb tőkeelemen keresztül
Átmeneti különbözetek:								
Kereskedési célú eszközök / Kötelezettségek és Eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi eszközök	-	-	- 82	- 82	-	-	-	-
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	1 089	-	-	- 11	-1 100	-	-1 100	-
Tárgyi eszközök (adótörvény szerinti hasznos élettartam különböző)	377	797	-	-	420	420	-	-
Egyéb céltartalékok	-	-	- 324	- 299	25	25	-	-
Korábbi évek elhatárolt vesztesége	1 270	-	-	-	-1 270	- 1 270	-	-
Egyéb	18	13	-	-	- 5	- 6	-	1
Halasztott adó pozíció nettózásának hatása	- 406	- 392	406	392	-	-	-	-
Halasztott adó	2 348	418	-	-	- 1 930	- 831	- 1 100	1
Tárgyévi adók	-	-	- 1 449	- 5 511	- 10 895	- 10 895	-	-
Adók összesen	2 348	418	- 1 449	- 5 511	- 12 825	- 11 726	- 1 100	1

Az Erste Hungary konszolidált szinten 0,4 milliárd forint halasztott adó eszközt mutatott ki a névleges 9%-os társasági adó mértéke mellett 2023. december 31-ig, mely átmeneti különbözethez kapcsolódik.

Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei

A pénzügyi instrumentumok számviteli és értékelési módszerei

Pénzügyi instrumentum minden olyan szerződés, amely valamely gazdálkodó egységnél pénzügyi eszközt, ugyanakkor egy másik gazdálkodó egységnél pénzügyi kötelezettséget vagy tőkeinstrumentumot keletkeztet.

A pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek szokásos módon történő (azonnali) vételét és eladását a teljesítés napján, azaz az eszköz átadásának napján jelenítik meg.

A pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek értékelése két fő értékelési módszerre bontható: amortizált bekerülési érték és valós érték.

i. Amortizált bekerülési érték és effektív kamatláb

Egy pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség amortizált bekerülési értéke a pénzügyi eszköznek vagy kötelezettségnek a kezdeti megjelenítéskor meghatározott értéke, csökkentve a tőketörlesztésekkel, növelve vagy csökkentve az ezen kezdeti érték és a lejáratkori érték közötti különbséget effektív kamatlábmódszerrel kiszámolt halmozott amortizációjával, és csökkentve az esetleges értékvesztés vagy behajthatatlanság miatti (közvetlenül, vagy egy értékvesztési számlán keresztül elszámolt) leírással.

Az effektív kamatláb az a kamatláb, amely a pénzügyi instrumentum várható élettartama alatti, vagy ha megfelelő, egy ennél rövidebb időszak alatti, becsült jövőbeni pénzkifizetéseket vagy pénzbevételeket pontosan a pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség nettó könyv szerinti értékére diszkontálja. Az effektív kamatláb kiszámításakor a pénzügyi instrumentum valamennyi szerződéses feltételét (például előtörlesztési, lehvási opciókat) figyelembe véve kell megbecsülni a cash flow-kat, ugyanakkor nem szabad figyelembe venni a jövőbeni hitelezési veszteségeket. A kalkuláció tartalmazza a tranzakciós és adminisztratív díjakat, amelyek az effektív kamatláb szerves részét képezik, illetve minden, a névértéket csökkentő és növelő összeget.

ii. Valós értékelés

A valós érték meghatározását és a valós érték hierarchiára alkalmazott értékelési technikák részleteit a 24. „Pénzügyi instrumentumok valós értékelése” megjegyzés tartalmazza.

A pénzügyi eszközök besorolása és követő értékelése

A pénzügyi eszközök besorolása és követő értékelése az alábbi két kritériumtól függ:

- (i) A pénzügyi eszközöket milyen üzleti modell alapján tartják
- (ii) A pénzügyi eszköz szerződéses feltételei a meghatározott időpontokban kizárólag olyan pénzáramokat eredményeznek-e, amelyek kizárólag a tőke és a kint levő tőkeösszeg után járó kamat kifizetésekből állnak. További részletek a fejezet 'Jelentős számviteli feltételezések és becslések' részében találhatók.

A fenti két kritérium a következő három IFRS 9 szerinti besorolási kategóriához vezet:

- Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök (AC)
- Egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügyi instrumentumok
- Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok

A pénzügyi kötelezettségek megjelenítése és értékelése az IFRS 9 standard szabályozása alatt

A pénzügyi kötelezettségek amortizált bekerülési értéken és eredménnyel szemben valós értéken értékelhetők. További részletek az amortizált bekerülési értéken értékelt és az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségekről a kapcsolódó megjegyzésekben találhatóak: 17. megjegyzés.

A pénzügyi instrumentumok értékvesztése az IFRS 9 szerint

Az Erste Bank értékvesztést számol el a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírjaira (kivéve az eredménnyel szemben valós értéken értékelt instrumentumokat), a lízingkövetéseire és a pénzügyi garanciákból és nyújtott hitelkeretektől eredő mérlegén kívüli kitettségeire.

A várható hitelezési veszteség és a kamatbevétel elszámolásának mérése céljából az Erste Bank megkülönbözteti az értékvesztés három szakaszát.

A „Stage 1” besorolás olyan pénzügyi instrumentumokra vonatkozik, amelyeknél a kezdeti megjelenítés óta a hitelezési kockázat nem nőtt jelentős mértékben. A Stage 1-es instrumentumok esetében az értékvesztés összege a 12 hónapos várható hitelezési veszteség (ECL). A 12 hónapos ECL a teljes futamidőre számított hitelezési veszteség azon része, ami a teljes élettartam alatt meg nem térülő összeget jelenti abban az esetben, ha az adós a mérlegfordulónapot követő 12 hónapban fizetéképtelen lesz (vagy ha a fennmaradó futamidő ennél rövidebb, akkor a futamidő végéig), súlyozva a fizetéképtelenség bekövetkezésének valószínűségével. A kamatbevétel elszámolása a pénzügyi eszköz bruttó könyv szerinti értékére számított effektív kamatláb alapján történik.

A „Stage 2”-esként besorolt kitétségek esetében a kezdeti megjelenítés óta jelentősen nőtt a hitelkockázat (és az „alacsony hitelkockázat alóli mentesség” nem alkalmazható). A „Stage 2” magában foglalja a jelentős finanszírozási komponenssel nem rendelkező vevőköveteléseket is, amelyekre az IFRS 9 követelményei alapján kötelezően alkalmazzák az "egyszerűsített módszert". Az egész élettartamra vonatkozó ECL esetében az Erste Bank a teljes várható élettartam alatti fizetéképtelenség bekövetkezésének valószínűségét veszi alapul. A teljesítő ügyfelek által korábban lekötött hitelkerettel történő lehívások esetében a teljes kitétség (mérlegen belüli és mérlegen kívüli) a „Stage 1”. vagy a „Stage 2” szakaszba sorolható, attól függően, hogy a hitelkockázat hogyan alakul a kötelezettségvállalás időpontja és a lehívás időpontja között. A kamatbevétel elszámolása a pénzügyi eszköz bruttó könyv szerinti értékére számított effektív kamatláb alapján történik (a Stage 1-es kitétségekhez hasonlóan).

A „Stage 3” -asként besorolt kitétségek egyedileg értékvesztettek. Az IFRS 9 standard alkalmazásával párhuzamosan az Erste Bank összehangolta az IFRS 9 „értékvesztett” definícióját a szabályozó szervek által előírt „fizetéképtelenség” koncepciójával a hitelezési kitétségek esetében. Az értékvesztés összege a Stage 3-as instrumentumok esetében az egész élettartamra vonatkozó ECL alapján kerül elszámolásra. A kamatbevétel elszámolása a pénzügyi eszköz nettó könyv szerinti értékére számított effektív kamatláb alapján történik. Mérlegoldalról a kamatok elhatárolása továbbra is a pénzügyi eszköz bruttó könyv szerinti értéke alapján történik. Az elhatárolt és eredményben elszámolt kamat különbözete az értékvesztés számlán keresztül kerül elszámolásra (anélkül, hogy az értékvesztés miatti veszteséget érintené).

A már kezdeti megjelenítéskor értékvesztett (vásárolt vagy keletkeztetett értékvesztett pénzügyi eszközök „POCI”) pénzügyi eszközök esetében a teljes élettartamra vonatkozó ECL a kezdeti effektív kamatláb kalkulációba is beépül, emiatt nem kerül megállapításra kezdeti értékvesztés. Ennek eredményeképp, a későbbi értékelés során csak a teljes élettartamra vonatkozó ECL negatív változásai kerülnek értékvesztésként elszámolásra, a pozitív változások pedig értékvesztési nyereséggént növelik a POCI eszköz bruttó könyv szerinti értékét. A POCI eszközök esetében nem különböztetünk meg értékvesztési Stage-eket.

A várható hitelezési veszteségek értékelése azokat a biztosítékokból és az Erste Csoport által birtokolt pénzügyi garanciákból származó várható cash flow-kat tükrözi, amelyek a garantált kockázatu pénzügyi eszközök szerződéses feltételeinek szerves/integrált részét képezik. Az Erste Csoport azokat a garanciákat sorolja ide, amelyeket a garantált pénzügyi eszközök kezdetekor vagy ahhoz közeli időpontban kötöttek.

Ha a hitelszerződésben a banknak lehetősége van kezességet kérni, az is integrált résznek minősül. Amennyiben az Erste Banknak a hitelszerződésben foglaltak alapján lehetősége van garancia fedezetre, az is integráltnak minősül. Az integrált pénzügyi garanciáért és egyéb hitelminőség-javulásokért fizetett díjakat és prémiumokat a kapcsolódó pénzügyi eszközök EIR-jében kell figyelembe venni. Azok a pénzügyi garanciákból származó bevételek, amelyek nem minősülnek integráltnak, a mérleg „Egyéb eszközök” soron jelennek meg. Az eredménykimutatásban a „Pénzügyi eszközökből származó értékvesztés” soron jelenik meg a garantált pénzügyi eszközökre elszámolt értékvesztés. Ennek a kezelésnek előfeltétele, hogy gyakorlatilag biztosnak kell lenni abban, hogy a garancia megtéríti a bank veszteségét. A nem integrált pénzügyi garanciáért fizetett díjak az eredménykimutatásban a „Díj- és jutalékráfordítások” sorban, a „Nettó díj- és jutalékbevételek” alatt kerülnek bemutatásra.

Részletesebb információk a hitelkockázat jelentős növekedésének azonosításáról, beleértve a kollektív értékelést, a 12 hónapos és az élettartamra számított ECL mérésére használt becslési technikákat és a fizetéképtelenség meghatározását lásd a 32. Hitelezési kockázat megjegyzésben. A nemteljesítés fogalmával kapcsolatos további információkért lásd a 32. megjegyzést: A várható hitelkockázati veszteség (ECL) mérése.

Az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök mérlegben megjelenített nettó könyv szerinti értéke megegyezik a bruttó érték és a kumulatív értékvesztés különbözetével. Ezzel szemben az egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök értékvesztése az egyéb átfogó eredménnyel, azon belül pedig az „Értékelési tartalékkal” szemben kerül elszámolásra a tőke mozgástáblában. A hitelkeretekre és garanciákra elszámolt értékvesztés a mérlegben a „Céltartalékok” között jelenik meg. Az egyes pénzügyi instrumentumok várható hitelezési veszteségének alakulásáról a 32. Hitelezési kockázat megjegyzésben található bővebb információ.

A pénzügyi instrumentumokra elszámolt értékvesztés és annak visszairása minden pénzügyi instrumentum esetében az „Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan” soron jelenik meg az eredménykimutatásban.

Pénzügyi instrumentumok kivezetése beleértve a szerződésmódosításokat

i. Pénzügyi eszközök kivezetése

A különbség a kivezetett eszköz könyv szerinti értéke és a kapott ellenérték között az eredménykimutatásban az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereség/veszteség” soron szerepel, egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt értékpapírok esetén pedig a „Nem valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetésének nettó eredménye”. Az eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök esetén a kivezetésből származó nyereség vagy veszteség az értékelés eredményével együtt a „Kereskedési tevékenység nettó eredménye” vagy „Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumokból származó nyereség/veszteség” soron kerül kimutatásra.

ii. Kivezetési feltétel a pénzügyi eszközök szerződésmódosításaihoz kapcsolódóan

A hitelezési tevékenység rendes üzletmenete során az adóssal kötött megállapodást az Erste Bank újratárgyalhatja, vagy módosíthat bizonyos szerződéses feltételeket. Ez magában foglalhatja a piaci alapú újratárgyalásokat vagy a hitelfelvevő pénzügyi nehézségeinek enyhítését vagy megakadályozását célzó szerződéses változtatásokat. Annak érdekében, hogy a szerződésmódosítások gazdasági tartalmát és pénzügyi hatását meghatározza, az Erste Bank kifejlesztett egy kritériumrendszert, ami felméri, hogy a módosított feltételek lényegesen különbözőek-e az eredeti feltételektől és ezért a pénzügyi eszközt ki kell-e vezetni.

Kivezetési feltétel lehet, az adós által kezdeményezett piaci alapú újratárgyalások, amelyek jobb feltételeket keresnek a refinanszírozás alternatívájaként, abban az esetben, ha előtörlesztési vagy korai felmondási opció és egy megfelelően versenyképes refinanszírozási piac is adott. Továbbá az előtörlesztési vagy korai felmondási opció lehívásának költségei kellően alacsonyak ahhoz, hogy ne tartsák vissza az adóst a lehívástól. Ez a kivezetést előidéző esemény ritkán vonatkozik Stage 2-be tartozó hitelekre, Stage 3-ba tartozókra pedig soha.

A lényeges módosítások, amelyek az eredeti pénzügyi eszköz kivezetéséhez és az új módosított pénzügyi eszköz kezdeti megjelenítéséhez vezetnek a következő eseményeket tartalmazzák:

- Megváltozik a szerződő fél (kivéve, ha csak formális a változás, mint például jogi névváltoztatás)
- Megváltozik a szerződés pénzneme (kivéve, ha a változás az eredeti szerződésben szereplő opció lehívásának az eredménye az előre megállapodott feltételeknek megfelelően, vagy ha az új deviza az eredeti devizához kötött)
- Nem SPPI-nak megfelelő szerződésbevezetése (kivéve, ha az a célja, hogy az adóstól származó megtérülést javítsa azzal, hogy engedményeket biztosít és támogatja az adóst a fizetési nehézségei leküzdésében); vagy
- Nem SPPI-nak megfelelő szerződésbevezetése eltávolítása

Néhány kivezetési feltétel különbséget tesz, hogy a szerződésmódosítások pénzügyi nehézséggel szembenező ügyfelekkel szemben kerülnek-e alkalmazásra. Bizonyos módosítások alkalmazása pénzügyi nehézségekkel küzdő adósok esetén nem tekinthető jelentősnek, mivel céljuk, hogy javítsák a Bank kilátásait a követelések behajtására azáltal, hogy a visszafizetési ütemezéseket az adósok egyedi pénzügyi helyzetére szabják. Ezzel szemben a teljesítő adósok esetén alkalmazott ilyen szerződéses módosítások elég jelentősnek tekinthetők ahhoz, kivezetést indokoljanak, amint azt az alábbiakban részletezzük.

Ebből a szempontból a következő feltételek eredményeznek kivezetést, kivéve, ha azok átütemezési intézkedéseknek tekinthetők, nemteljesítő ügyfelekre alkalmazták, vagy nemteljesítést eredményeznek:

- A visszafizetési ütemezés megváltoztatásra kerül oly módon, hogy az eszközök súlyozott hátralévő lejáratára 100 százaléknál nagyobb mértékben és 2 évet meghaladóan változik az eredeti eszközhöz képest.
- A szerződéses pénzáramok mértéke és ütemezése megváltoztatásra kerül, ami a módosított pénzáramok jelenértékének (módosítás előtti diszkontrátával számolt) a közvetlenül a módosítás előtti bruttó érték 10%-át meghaladó változást eredményez (kumulatív értékelés, figyelembe véve az elmúlt tizenkét hónapban bekövetkezett összes módosítást), vagy
- A szerződés változó kamatozása fixálásra kerül, vagy fordítva, a korábbi fix kamatozású ügylet átalakul változó kamatozásúvá a teljes hátralévő futamidőre vonatkozóan.

Ha a szerződésmódosítások, amelyek átütemezésnek minősülnek nemteljesítő ügyfelek esetén kerülnek alkalmazásra és annyira jelentősek, hogy az eredeti szerződéses jogok megszűnését vonják maguk után, akkor azok kivezetést eredményeznek.

Ilyen módosítások például a következők:

- új, lényegesen eltérő feltételekkel kötött megállapodás, amelyet az eredeti eszközhöz kapcsolódó jogok felfüggesztését követő átstrukturálás keretében írtak alá
- több eredeti hitel összevonása lényegesen eltérő feltételekkel; vagy
- rüfirozó hitel átalakítása nem rüfirozóvá
-

A szerződéses módosítások, amelyek a kapcsolódó eredeti hitelek kivezetéséhez vezetnek, új pénzügyi eszközök kimutatását eredményezik. Ha az adós nemteljesítő, vagy a jelentős módosítás nem teljesítéshez vezet, akkor az új eszköz POCI-ként lesz kezelve. A különbség a kivezetett eszköz könyv szerinti értéke és az új POCI eszköz kezdeti valós értéke között az eredménykimutatás 'Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan' során kerül elszámolásra.

Ha az adós teljesítő vagy a jelentős módosítás nem vezet nem teljesítéshez, akkor az új eszköz az eredeti eszköz kivezetése után Stage 1-be kerül. Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelek esetén a folyósítási díj és tranzakciós költségek el nem amortizált része az effektív kamat részeként figyelembevételre kerül és a 'Nettó kamatbevétel' beszámoló soron jelenik meg a kivezetés időpontjában. A jelentős módosítás időpontjában az eredeti eszközhöz tartozó értékvesztés felszabadítása, valamint az új eszközre képzett értékvesztés is az 'Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra' beszámoló soron kerül elszámolásra. A maradék különbség az 'Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereség/veszteség' soron kerül kimutatásra.

Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök esetén, függetlenül attól, hogy nemteljesítőek-e, a kivezetésből származó nyereség vagy veszteség az eredménykimutatás 'Erdeménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök nyeresége/vesztesége' során kerül elszámolásra, ugyan úgy, mint az átértékelési eredményük.

A nem eredménnyel szemben valós értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok esetén, amelyek olyan szerződésmódosításra esnek át, ami nem eredményezett kivezetést, az eszköz bruttó könyv szerinti értéke az eredménykimutatásban szereplő szerződésmódosításból adódó nyereséggel vagy veszteséggel szemben kerül módosításra. A módosítás eredménye egyenlő a módosítás előtti bruttó könyv szerinti érték és a módosított feltételeknek megfelelő pénzáramok diszkontált jelenértéke közötti különbséggel az eredeti effektív kamattal diszkontálva. Az eredménykimutatásban a szerződésmódosításból adódó eredmény a 'Kamatbevétel' soron kerül kimutatásra a 'Nettó kamatbevétel'-en belül, amennyiben a módosítás Stage 1-es pénzügyi eszközhöz kapcsolódik. Stage 2-es, Stage 3-as és POCI ügyletek esetén a módosítás eredménye az 'Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan' soron kerül kimutatásra. Azonban amennyiben a szerződésmódosítás azt eredményezi, hogy a Bank feladja a fennmaradó pénzáramlásokra vonatkozó jogait, például lemond a tőke vagy a felhalmozott kamat egy részéről, akkor azt leírásnak kell tekinteni.

iii. Leírások

Az Erste Bank leírja azokat a pénzügyi eszközöket részben vagy egészben, amelyeknek a pénzáramlásai várhatóan nem térülnek meg. Amikor egy tétel leírásra kerül, az eszköz bruttó értéke egyidejűleg csökkentésre kerül a kapcsolódó értékvesztés mértékével.

Az Erste Bank kritériumokat határozott meg a vissza nem téríthető egyenlegek leírása kapcsán a hitelezési üzletágban. A leírások átütetemesi intézkedésekből eredhetnek, mely esetben a Bank szerződéses módon lemond a kintlévőségnek egy részéről annak érdekében, hogy az ügyfelek túllendüljenek pénzügyi gondjaikon, és ezáltal javítsa a fennmaradó hitelállomány begyűjtésének a valószínűségét (általában ezek vállalkozás folytatásának elvéhez kapcsolódó esetek vizsgálatához vezetnek vállalati ügyfelek esetében). A vállalati ügyfelek üzletmenet folytonosságai szcenárióiban a kintlévőségek leírásait végrehajtási tevékenységek (csőd, felszámolás, peres ügyek) indítják be. Az átütetemesi intézkedésekről bővebb információ a 34. Átstrukturálás, újratárgyalások és kényszerű átstrukturálás (forbearance) fejezetben található.

Egyéb leírást kiváltó események adódhatnak a követelés, biztosíték értéktelenségéből fakadó végrehajtás elmaradása miatt, illetve általánosságban akkor, ha a követelés behajtása gazdaságilag nem racionális. Lakossági ügyfelek esetében a követelés behajthatatlanságának tényére, illetve a leírás időzítésére és mértékére a beszédési folyamat során derül fény, amikor tényszerűvé válik, hogy a hátralékos összeg nem tudják beszédni. Fennmaradó behajthatatlan kintlévőségek a beszédési folyamat után kerülnek leírásra.

iv. Pénzügyi kötelezettségek kivezetése

Az eredménykimutatásban a kivezetett kötelezettség könyv szerinti értéke és a fizetett ellenérték közötti különbség a kivezetett pénzügyi kötelezettség értékelési kategóriájától függően a 'Nem valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetésének nettó eredménye' az 'Erdeménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok nyeresége/vesztesége' vagy a 'Kereskedési tevékenység nettó eredménye' soron kerül elszámolásra.

Jelentős számviteli feltételezések és becslések

i. Kizárólag tőke és kamatfizetés (SPPI) teszt

A pénzügyi eszközök esetében az IFRS 9 irányelvei alapján szükséges arról dönteni, hogy a szerződéses pénzáramok kizárólag tőke- és kamatfizetések-e. Ez a döntés kritikus az IFRS 9 alatti besorolás és értékelés szempontjából, mivel ez alapján dönt a gazdálkodó egység arról, hogy a pénzügyi eszköz eredménnyel szemben valós értéken, vagy az üzleti modellt figyelembe véve amortizált bekerülési értéken vagy egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken kerülnek értékelésre. Az Erste Bank hitelei esetében a következő jellemzők lehetnek a legjelentősebb becslési területek: előtörlesztési díjak, projektfinanszírozási hitelek, illetve kamateltérések referencia tesztje (benchmark test).

Az előtörlesztési díjak esetében azt szükséges megvizsgálni, hogy a díjak nagysága megfelel-e a hitelező oldaláról az előtörlesztés gazdasági költségeinek. Azt, hogy az előtörlesztési díjak mennyiben felelnek meg ennek, számszerűsíteni is lehet, a piaci előtörlesztési díjak vizsgálatával, valamint azzal, hogy milyen mértékű díjakat engedélyeznek a hatóságok.

A projektfinanszírozási hitelek esetében az Erste Bank azt vizsgálja, hogy az ilyen szerződések egyszerű hitelszerződésnek tekinthetők-e, vagy befektetésnek a finanszírozott projektbe. Ebből a szempontból kerülnek értékelésre a hitelminősítések, a biztosítékok, a garanciák és a projektfinanszírozás mértéke.

Az SPPI tesztek egyik legkritikusabb területe az Erste Bank esetében az államilag támogatott ügyfeleknek nyújtott hitelek. Ezek árázása a kvalitatív referencia tesztek szerint is úgy alakul, hogy az megnöveli a szerződéses pénzáramok változékonyságát, így azok nem felelnek meg a kamatok gazdasági jellemzőinek.

Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt (FVPL) portfólió:

- 2018-tól a „CSOK” néven hivatkozott állami támogatást tartalmazó hitelek, amelyek nem feleltek meg az SPPI teszten az ÁKK x 130% referencia ráta formulának köszönhetően (leverage-t tartalmaznak), kötelező jelleggel valós értéken vannak kimutatva, az eredménnyel szemben. A támogatási programot a 16/2016. (II. 10.) Korm. rendelet „az új lakások építéséhez, vásárlásához kapcsolódó lakáscélú támogatásról” szabályozza.
- 2019-től a „babaváró hitel” néven hivatkozott állami támogatást tartalmazó hitelek, amelyek nem feleltek meg az SPPI teszten az ÁKK x 130% referencia ráta formulának köszönhetően (leverage-t tartalmaznak), A támogatási programot a 44/2019. (III. 12.) Korm. rendelet „a babaváró támogatásról” szabályozza. A babaváró hitelek a 22. „Erdeménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök” megjegyzésben szerepelnek.

ii. Üzleti modell értékelés

Az SPPI teszten átment összes pénzügyi eszköz esetében kezdeti megjelenítéskor az Erste Bank megvizsgálja, hogy az üzleti modell célja a szerződéses pénzáramok beszedése és az eszköz lejáratig tartása, a szerződéses pénzáramok beszedése és az eszköz értékesítése, vagy ezektől eltérő üzleti modell. Ennek eredményeképpen az egyes üzleti modellek elkülönítésére az alapján kerül sor, hogy milyen gyakoriak és jelentős értékűek az adott üzleti modellben tartott eszközök értékesítései. Mivel az üzleti modell besorolás a kezdeti megjelenítéskor történik meg, előfordulhat, hogy a későbbiekben a pénzáramok realizálása megváltozik a kezdeti becslésekhez képest, és így egy a kezdetitől eltérő besorolás lehet a megfelelő. Az IFRS 9 alapján az ilyen változások nem minden esetben vezetnek átsoroláshoz és a korábbi időszakok hibáinak javításához a meglévő pénzügyi eszközök esetében, viszont az újonnan vásárolt vagy keletkeztetett eszközök esetében az üzleti modell és az értékelési módszer megváltoztatásához vezethetnek.

Az Erste Banknál a hitelkockázat növekedése miatti értékesítés, a lejáratához közeli értékesítés, a ritka, nem visszatérő esemény miatti értékesítés (például a szabályozási háttér, adózási szabályok változása, nagyobb belső átszervezés, üzleti kombinációk vagy jelentős likviditási kockázat) nem zárja ki a „held to collect” (HTC) üzleti modellt, tehát amelynek célja, az eszköz lejáratig tartása és a szerződéses pénzáramok beszedése. A HTC üzleti modelltől történő egyéb értékesítések hatását retrospektív módon vizsgálja az Erste Bank, és amennyiben meghalad egy előzetesen meghatározott küszöbértéket, vagy bármikor máskor, ha a jövőbeni várakozások módosulnak, az Erste Bank prospektív tesztet végez. Amennyiben a teszt eredménye szerint a jelenlegi üzleti modellben levő portfólió több mint 10%-a várhatóan – nem a fenti indokok miatt - eladásra kerül az élettartama alatt, akkor az összes újonnan vásárolt és keletkeztetett eszköz új üzleti modellbe kerül besorolásra.

Az Erste Bank az alábbi általános besorolás alóli kivételeket alkalmazza: A magyar kormány a vállalati kötvénypiac likviditásának javítását célozva elindította a „növekedési kötvényprogramot” (NKP), ami a helyi nem-pénzügyi vállalatokat célozza előzetes kockázati besorolással. A program keretében az MNB körülbelül 1 550 milliárd forintos értékben a másodlagos piacon is vásárol kötvényeket az elsődleges IPO vásárlótól a programról az MNB hivatalos honlapján közzétett információk alapján (<https://www.mnb.hu/monetaris-politika/novekedesi-kotvenyprogram-nkp>).

Tekintettel a program lent részletezett tulajdonságaira, az Erste Bank az alábbi általános szabályok alapján kategorizálja a kötvényeket:

- A „held to collect” (HtC) portfólióba kerülnek besorolásra azok a kötvények, amelyeknél a cél a szerződéses pénzáramok beszedése
- A „held to collect and sell” (HtCS) vagy „held for trading (HfT) portfólióba pedig azok a kötvények, amiket várhatóan megvásárol az MNB vagy más piaci szereplő.

Mivel a magyar vállalati kötvénypiac korai szakaszában jár, és a résztvevő kibocsátó vállalatok méretben és tevékenységi kör szempontjából változatos képet mutatnak, az Erste Bank a fenti általános logika mellett egyedi értékelést alkalmaz az üzleti modell egyedi meghatározására.

iii. Pénzügyi eszközök értékvesztése

A várható hitelezési veszteség modell alapvetően becslésen alapul, mivel folyamatosan szükséges a hitelezési kockázat szignifikáns emelkedésének és a várható hitelezési veszteségnek a vizsgálata anélkül, hogy erre a standard részletes útmutatást adna. A hitelezési kockázat emelkedésének vizsgálatára az Erste Bank konkrét értékelési szabályokat állapított meg, amelyek kvalitatív információkon és számszerű küszöbértékeken alapulnak. Szintén komplex feladatot jelent a hasonló eszközök csoportjainak létrehozása, mivel a hitelezési kockázat romlását kollektív alapon kell vizsgálni, mielőtt az egyedi információk rendelkezésre állnának az egyes instrumentumok szintjén. A várható hitelezési veszteség vizsgálata bonyolult modellekkel lehetséges, amelyek fizetéseképtelenségre, illetve fizetéseképtelenség esetén a veszteség mértékére vonatkozó múltbéli adatokon, illetve ezek extrapolációján alapulnak. Amennyiben ezek nem elégségesek, további egyedi becslések is bevonhatók korrigált pénzáramokkal és a különböző lehetséges jövőbeni alternatívák valószínűségével. Ezen felül az eszközök élettartamát modellezni kell a megújuló hitelkeretek várható jövőbeni lehívásaival.

A hitelezési kockázat jelentős növekedésének megállapításáról, a 12-hónapos és teljes élettartam ECL becslésének technikáiról, illetve a fizetéseképtelenség definíciójáról a részletes információkat lásd a Kockázatkezelés fejezet 32. Hitelezési kockázat megjegyzésben. A hitelezési veszteségre képzett céltartalékokról a részletes információkat lásd 33. Hitelezési kockázat alakulása megjegyzésben

Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök

A pénzügyi eszközök amortizált bekerülési értéken kerülnek megjelenítésre a mérlegben, ha azokat olyan üzleti modellben tartják, amelynek célja a szerződéses cash flow-k beszedése, és szerződéses cash flow-k kizárólag tőke és kamatfizetésből állnak (SPPI).

A mérlegben ezeket az eszközöket amortizált bekerülési értéken mutatjuk ki, ami a bruttó érték csökkentve a kapcsolódó értécsökkenéssel. Ezek az eszközök az 'Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök', a 'Vevő és egyéb követelések', illetve a 'Készpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök' sorokon mutatjuk be.

A fent említett eszközcsoportoknál a kamatbevétel effektív kamatlábmódszerrel kerül meghatározásra és a 'Kamatbevételek' soron kerülnek bemutatásra. Az pénzügyi eszközökhöz kapcsolódó értékvesztés a 'Pénzügyi instrumentumok értékvesztése' soron kerül bemutatásra. Ezen eszközök kivezetéséből származó nyereségek és veszteségek (például az értékesítés) az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereség / veszteség” soron kerülnek bemutatásra.

Az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök jelentik legnagyobb tételt az Erste Bank mérlegében, mely magában foglalja az ügyfeleknek nyújtott hitelek túlnyomó többségét (kivéve az eredménnyel szemben valós értéken értékelt hiteleket), bankközi kihelyezéseket), a központi bankokban elhelyezett betéteket és az egyéb követelések összegeit.

Az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségekről további részletek a 17. Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek fejezetben találhatóak.

14) Készpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök

Készpénzként csak látra szóló jegybanki vagy egyéb pénzintézeti betétek kerülhetnek kimutatásra. A látra szóló betét kifejezés azt jelenti, hogy egy üzleti napon vagy 24 órán belül lehívható.

A Bank köteles akkora minimális tartalékot tartani a jegybanknál, amely az egy évnél rövidebb lejáratú belföldi ügyfélbetétei, külföldi ügyfelei devizabetétei és külföldi ügyfelei forintbetétei 1 százalékát teszi ki. A kötelező tartalékráta 5%-ra emelkedett 2022. októbertől, majd 10%-ra 2023. áprilistól, egy további 5%-os választható résszel. A kötelező minimum tartalék havi átlaga 2023. december 31-én 468,2 milliárd forint, 2022. december 31-én 205,77 milliárd forint volt. A kötelező minimum tartalék a „Készpénz és a Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök” között jelenik meg. A tartalékot mérlegtételekből számolják, és napi szinten kell teljesíteni, valamint a választható rész esetében havi átlagban. Ezért a kötelező minimum tartalék betétre nincs korlátozás.

millió forintban	2022	2023
Készpénz	32 907	21 361
A Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök	568 233	577 924
Egyéb látra szóló betétek	2 161	5 225
Készpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök	603 301	604 510

15) Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök

Az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök” az alábbi kategóriákba sorolhatók: „Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok”, „Hitelintézetekkel szembeni követelések” és „Ügyfelekkel szembeni követelések”. A kapcsolódó hitelezési veszteségek alakulása a 33. Hitelezési kockázat alakulása megjegyzésben kerül bemutatásra.

Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok

Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok vásárlására különböző üzleti célok miatt kerülhet sor (ilyen például a belső/külső likviditási kockázati követelményeknek való megfelelés, és a strukturális likviditási többlet hatékony kihelyezése, az Igazgatósági tagok által meghatározott stratégiai pozíciók elérése, ügyfélkapcsolatok létesítése és gondozása vagy a hitelezési üzletág és egyéb jövedelem teremtő támogatása). Közös tulajdonságuk, hogy nem várható ezen értékpapírok jelentős és gyakori értékesítése. További

részletek a 'Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei' fejezet 'Üzleti modell teszt' részében található arról, hogy mely értékesítések felelnek meg a held to collect üzleti modellnek.

Bruttó könyv szerinti értékek és értékvesztések stage szerinti bontása

millió forintban	Bruttó érték				Értékvesztés				Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	
2023									
Állami szféra	661 360	0	0	661 360	-169	0	0	-169	661 191
Hitelintézetek	365 122	0	0	365 122	-475	0	0	-475	364 647
Egyéb pénzügyi vállalkozások	5 702	0	0	5 702	-6	0	0	-6	5 696
Nem pénzügyi vállalkozások	55 266	8 907	1 371	65 544	-88	-408	-1 183	-1 679	63 865
Összesen	1 087 450	8 907	1 371	1 097 728	-738	-408	-1 183	-2 329	1 095 399

millió forintban	Bruttó érték				Értékvesztés				Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	
2022									
Állami szféra	764 886	-	-	764 886	-447	-	-	-447	764 439
Hitelintézetek	407 649	-	-	407 649	-377	-	-	-377	407 272
Egyéb pénzügyi vállalkozások	5 650	-	-	5 650	-13	-	-	-13	5 637
Nem pénzügyi vállalkozások	54 490	9 359	1 369	65 218	-164	-365	-871	-1 400	63 818
Összesen	1 232 675	9 359	1 369	1 243 403	-1 001	-365	-871	-2 237	1 241 166

A mérlegben nem volt POCI hitelviszonyt megtestesítő értékpapír 2023. december 31-én.

A kapcsolódó hitelezési veszteségek alakulása a 33. Hitelezési kockázat alakulása megjegyzésben kerül bemutatásra az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök részben a Hitelezési kockázat változása – Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok táblában.

Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelintézetekkel szembeni követelések

Bruttó könyv szerinti értékek és értékvesztések stage szerinti bontása

millió forintban	Bruttó érték				Értékvesztés				Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	
2023									
Magyar Nemzeti Bank	55 197	-	-	55 197	-2	-	-	-2	55 195
Hitelintézetek	295 194	-	-	295 194	-329	-	-	-329	294 865
Összesen	350 391	-	-	350 391	-331	-	-	-331	350 060

millió forintban	Bruttó érték				Értékvesztés				Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	
2022									
Magyar Nemzeti Bank	126 937	-	-	126 937	-15	-	-	-15	126 922
Hitelintézetek	274 536	-	-	274 536	-267	-	-	-267	274 269
Összesen	401 473	-	-	401 473	-282	-	-	-282	401 191

A mérlegében nem volt POCI Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelintézetekkel szembeni követelés 2023.december 31-én.

A Magyar Nemzeti Bank soron kerül kimutatásra az MNB preferenciális letételhelyezési lehetőség. A programot az MNB 2019 januárjában indította a kkv-k támogatására fix kamatozású hiteltermék piaci biztosításával a résztvevő bankok 0%-os kamattal történő refinanszírozásával, maximum 10 éves futamidőre.

További elemként az MNB kedvezményes betéti lehetőséget biztosít a részt vevő bankok számára kamatfelár alkalmazásával. A mögöttes összeg tartományait és maximumát az MNB a konstrukció kitétségével összefüggésben határozza meg.

A kapcsolódó hitelezési veszteségek alakulása a 33. Hitelezési kockázat alakulása megjegyzésben kerül bemutatásra az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok részben a Hitelezési kockázat változása – Hitelintézetekkel szembeni követelések táblában. Az ehhez kapcsolódó kamatbevételek a Nettó kamatbevétel soron kerül bemutatásra.

Amortizált bekerülési értéken értékelt ügyfelekkel szembeni követelések

Bruttó könyv szerinti értékek és értékvesztések stage szerinti bontása

millió forintban	Bruttó érték					Értékvesztés					Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	
2023.12.31											
Állami szféra	116 711	146	-	6	116 863	-48	-2	-	-	-50	116 813
Egyéb pénzügyi vállalkozások	106 463	104	22	-	106 589	-812	-9	-18	-	-839	105 750
Nem pénzügyi vállalkozások	604 838	212 792	20 546	2 904	841 080	-2 490	-4 150	-12 955	-880	-20 475	820 605
Lakosság	676 134	90 403	29 800	9 894	806 231	-4 508	-13 542	-21 946	-2 489	-42 485	763 746
Összesen	1 504 146	303 445	50 368	12 804	1 870 763	-7 858	-17 703	-34 919	-3 369	-63 849	1 806 914

millió forintban	Bruttó érték					Értékvesztés					Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	
2022.12.31											
Állami szféra	152 632	172	-	8	152 812	-9	-3	-	-	-12	152 800
Egyéb pénzügyi vállalkozások	110 070	117	39	-	110 226	-841	-6	-32	-	-879	109 347
Nem pénzügyi vállalkozások	615 769	243 800	17 659	6 861	884 089	-2 937	-9 324	-9 104	-1 147	-22 512	861 577
Lakosság	666 474	100 068	34 194	11 741	812 477	-3 998	-11 573	-23 818	-3 480	-42 869	769 608
Összesen	1 544 945	344 157	51 892	18 610	1 959 604	-7 785	-20 906	-32 954	-4 627	-66 272	1 893 332

Szerződésmódosítással érintett hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok

millió forintban	2022		2023	
	Amortizált bekerülési érték a módosítás előtt	Nettó módosításból eredő nyereség/veszteség	Amortizált bekerülési érték a módosítás előtt	Nettó módosításból eredő nyereség/veszteség
Hitelek és előlegek	134 129	5 773	73 586	3 777
Egyéb pénzügyi vállalkozások	125	-	128	5
Nem pénzügyi vállalkozások	39 751	737	17 442	277
Lakosság	94 253	5 036	56 016	3 495
Összesen	134 129	5 773	73 586	3 777

A nem Stage 1-es hitelek kamatstop-ból adódó módosítási vesztesége növelte a hitelkockázattal kapcsolatos ráfordításokat. A részleteket lásd a 33)-as Hitelezési kockázat megjegyzésben és a C. FŐBB VÁLTOZÁSOK A PÉNZINTÉZETEK JOGI KÖRNYEZETÉBEN fejezetben.

Az Erste Bank szerződésmódosítással érintett hitelviszonyt megtestesítő instrumentumainak teljes állománya amortizált bekerülési értéken értékelt instrumentum 2023. december 31-én. Az instrumentumok közül 2023-ban 0 millió forintot tette ki az állomány, amely átsorolásra került Stage 2-be, illetve Stage 3-ba, majd visszasorolásra került Stage 1-be (2022-ben 21 millió forint volt).

16) Vevő és egyéb követelések

Ezen a beszámolóson többek között a faktoring ügyletekből származó követelések kerülnek kimutatásra.

Bruttó könyv szerinti értékek és értékvesztések stage szerinti bontása

millió forintban	Bruttó érték					Értékvesztés					Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	
2023											
Állami szféra	1 450	-	-	-	1 450	-9	-	-	-	-9	1 441
Hitelintézetek	1 856	-	-	-	1 856	-	-	-	-	0	1 856
Egyéb pénzügyi vállalkozások	8 516	800	-	-	9 316	-	-	-	-	0	9 316
Nem pénzügyi vállalkozások	5 781	438	-	-	6 219	-44	-22	-	-	-66	6 153
Lakosság	120	-	-	-	120	-7	-	-	-	-7	113
Összesen	17 723	1 238	0	0	18 961	-60	-22	0	0	-82	18 879

Bruttó könyv szerinti értékek és értékvesztések stage szerinti bontása

millió forintban	Bruttó érték					Értékvesztés					Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	
2022											
Állami szféra	1 295	-	-	-	1 295	-1	-	-	-	-1	1 294
Hitelintézetek	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	1
Egyéb pénzügyi vállalkozások	18 595	-	-	-	18 595	-	-	-	-	-	18 595
Nem pénzügyi vállalkozások	6 394	3 698	-	-	10 092	-155	-58	-	-	-213	9 879
Lakosság	120	-	-	-	120	-10	-	-	-	-10	110
Összesen	26 404	3 699	-	-	30 103	-166	-58	-	-	-224	29 879

A Vevő és egyéb követelések között nem volt POCI kategóriába sorolt tétel 2023. december 31-én.

A kapcsolódó hitelezési veszteségek alakulása a 33. Hitelezési kockázat alakulása megjegyzésben kerül bemutatásra az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok részben a Hitelezési kockázat változása – Vevő és egyéb követelések táblában.

17) Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek

A mérlegben az amortizált bekerülési értéken értékelt kötelezettségek az 'Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek' soron kerülnek megjelenítésre. A sor további alábontásra kerül a következő kategóriákra: Hitelintézetek által elhelyezett betétek; Ügyfelek által elhelyezett betétek; Kibocsátott értékpapírok; Egyéb pénzügyi kötelezettségek.

A felmerült kamatráfordítás a „Kamatráfordítás” eredménykimutatás soron kerülnek bemutatásra. A kivezetésből eredő nyereségek és veszteségek a „Nem valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetésének nettó eredménye” sorban kerülnek bemutatásra.

Hitelintézetek által elhelyezett betétek

millió forintban	2022	2023
Belföldi bankok betétei	620 006	562 712
Külföldi bankok betétei	302 896	253 380
ebből osztrák bankok betétei	297 099	251 234
ebből alárendelt kölcsöntőke kötelezettség	136 336	130 490
Összesen	922 902	816 092

Hitelintézetek által elhelyezett betétek – Hátrasorolt kötelezettségek

Lejárat	Névérték 2022		Névérték 2023		Kamatozás módja
	ezer EUR-ban	millió forintban	ezer EUR-ban	millió forintban	
2030. június 22	170 000	68 042	170 000	65 073	3M EURIBOR+ 1,85%, negyedéves kamatfizetés*
2030. december 15 ¹⁾	170 000	68 042	170 000	65 073	3M EURIBOR+ 3.46%, negyedéves kamatfizetés*
Hátrasorolt kötelezettségek összesen	340 000	136 084	340 000	130 146	

Ügyfelek által elhelyezett bankbetétek

millió forintban	2022	2023
Takarékbetétek	2 332	2 327
Egyéb betétek	3 410 929	3 075 081
Állami szektor	53 125	63 973
Kereskedelmi szektor	1 298 346	1 257 254
Lakossági ügyfelek	1 294 187	1 199 082
Egyéb pénzügyi szervezetek	765 271	554 772
Összesen	3 413 261	3 077 408

Kibocsátott értékpapírok

millió forintban	2022	Névérték 2022	2023	Névérték 2023
Kötvények	147 951	147 117	233 381	230 155
amelyből alárendelt kölcsöntőke kötelezettség	3 086	3 352	3 295	3 352
Letéti jegyek	790	790	784	784
Összesen	148 741	147 907	234 165	230 939

A kibocsátott kötvények 85 431 millió forinttal növekedtek az új kibocsátások révén 2023-ban.

Kibocsátott kötvények – nem hátrasorolt kötelezettségek

A Bank jogelődje letéti jegyeket bocsátott ki, amelyek állománya évről évre csökken.

Kibocsátott kötvények, nem hátrasorolt értékpapírok					
2023. december 31	ISIN-kód	Kibocsátás dátuma	Lejárat	Névérték millió forintban	Kamatozás módja
Kötvények					
4,90% ERSTE USD 23-25 KÖTVÉNY	HU0000363130	2023.11.30	2025.12.02	3 440	rögzített kamat 4,9% éves kamatfizetés
3,20% ERSTE EUR 23-25 KÖTVÉNY	HU0000362306	2023.03.31	2025.04.02	3 606	rögzített kamat 3,2% éves kamatfizetés
6,8% ERSTE HUF 23-25	HU0000363221	2023.12.20	2025.12.22	366	rögzített kamat 6,8% éves kamatfizetés
7,80% ERSTE HUF 23-25 KÖTVÉNY	HU0000363056	2023.10.31	2025.11.03	1 040	rögzített kamat 7,8% éves kamatfizetés
2,80% ERSTE EUR 23-25 KÖTVÉNY	HU0000362439	2023.05.03	2025.05.05	1 583	rögzített kamat 2,8% éves kamatfizetés
13,20% ERSTE HUF 23-25 KÖTVÉNY	HU0000362314	2023.03.31	2025.04.02	2 289	variable 13,2% éves kamatfizetés
10,80% ERSTE HUF 22-24 KÖTVÉNY	HU0000362033	2022.12.20	2024.12.19	3 677	rögzített kamat 10,8% éves kamatfizetés
2,90% ERSTE EUR 23-25 II KÖTVÉNY	HU0000362488	2023.05.31	2025.06.02	2 479	rögzített kamat 2,9% éves kamatfizetés
4,60% ERSTE USD 23-25 KÖTVÉNY	HU0000362819	2023.08.31	2025.09.02	1 135	rögzített kamat 4,6% éves kamatfizetés
9,00% ERSTE HUF 23-25 KÖTVÉNY	HU0000362926	2023.09.29	2025.10.01	3 039	rögzített kamat 9% éves kamatfizetés
10,60% ERSTE HUF 23-25 KÖTVÉNY	HU0000362686	2023.06.30	2025.07.02	2 617	rögzített kamat 10,6% éves kamatfizetés
2,9 % ERSTE EUR 23-25 III KÖTVÉNY	HU0000362678	2023.06.30	2025.07.02	3 304	rögzített kamat 2,9% éves kamatfizetés
3,20% ERSTE EUR 23-25 II KÖTVÉNY	HU0000363049	2023.10.31	2025.11.03	1 818	rögzített kamat 3,2% éves kamatfizetés
4,5% ERSTE USD 23-25 III	HU0000363205	2023.12.20	2025.12.22	1 315	rögzített kamat 4,5% éves kamatfizetés
4,80% ERSTE USD 23-25 KÖTVÉNY	HU0000362181	2023.02.01	2025.01.31	7 307	rögzített kamat 4,8% éves kamatfizetés
2,85% ERSTE EUR 23-25	HU0000363213	2023.12.20	2025.12.22	826	rögzített kamat 2,85% éves kamatfizetés
3,10% ERSTE EUR 23-25 II. KÖTVÉNY	HU0000362827	2023.08.31	2025.09.02	1 775	rögzített kamat 3,1% éves kamatfizetés
10,85% ERSTE HUF 23-25 KÖTVÉNY	HU0000362496	2023.05.31	2025.06.02	2 619	rögzített kamat 10,85% éves kamatfizetés
3,20% ERSTE EUR 23-25 III KÖTVÉNY	HU0000363148	2023.11.30	2025.12.02	2 895	rögzített kamat 3,2% éves kamatfizetés
4,80% ERSTE USD 23-25 II KÖTVÉNY	HU0000363031	2023.10.31	2025.11.03	1 769	rögzített kamat 4,8% éves kamatfizetés
4,5 % ERSTE USD 23-25 II KÖTVÉNY	HU0000362660	2023.06.30	2025.07.02	2 502	rögzített kamat 4,5% éves kamatfizetés
9,75% ERSTE HUF 23-25 KÖTVÉNY	HU0000362769	2023.08.02	2025.08.04	1 724	rögzített kamat 9,75% éves kamatfizetés
4,00% ERSTE USD 23-25 KÖTVÉNY	HU0000362421	2023.05.03	2025.05.05	1 278	rögzített kamat 4% éves kamatfizetés
4,50 % ERSTE USD 23-25 KÖTVÉNY	HU0000362223	2023.03.01	2025.02.28	3 670	rögzített kamat 4,5% éves kamatfizetés

3,10% ERSTE EUR 23-25 III KÖTVÉNY	HU0000362918	2023.09.29	2025.10.01	1 860	rögzített kamat 3,1% éves kamatfizetés
ERSTE BANK 2.3NC1.3 FIXED-TO-FLOAT HU	HU0000362512	2023.05.24	2025.09.24	7 750	rögzített kamat to float 2,3%-1,3% éves kamatfizetés
3,10% ERSTE EUR 23-25 KÖTVÉNY	HU0000362751	2023.08.02	2025.08.04	1 762	rögzített kamat 3,1% éves kamatfizetés
9,20% ERSTE HUF 23-25 KÖTVÉNY	HU0000362835	2023.08.31	2025.09.02	1 761	rögzített kamat 9,2% éves kamatfizetés
13,20 % ERSTE HUF 23-25 II. KÖTVÉNY	HU0000362447	2023.05.03	2025.05.05	1 733	variable 13,2% éves kamatfizetés
11,25% ERSTE HUF 23-25 KÖTVÉNY	HU0000362173	2023.02.01	2025.01.31	3 015	rögzített kamat 11,25% éves kamatfizetés
5,00% ERSTE USD 23-25 KÖTVÉNY	HU0000362298	2023.03.31	2025.04.02	4 916	rögzített kamat 5% éves kamatfizetés
4,70% ERSTE USD 23-25 KÖTVÉNY	HU0000362744	2023.08.02	2025.08.04	1 138	rögzített kamat 4,7% éves kamatfizetés
4,10% ERSTE USD 23-25 KÖTVÉNY	HU0000362470	2023.05.31	2025.06.02	1 577	rögzített kamat 4,1% éves kamatfizetés
13,00 % ERSTE HUF 23-25 KÖTVÉNY	HU0000362249	2023.03.01	2025.02.18	1 785	variable 13% éves kamatfizetés
8,00% ERSTE HUF 23-25 KÖTVÉNY	HU0000363155	2023.11.30	2025.12.02	2 450	rögzített kamat 8% éves kamatfizetés
4,70% ERSTE USD 23-25 II KÖTVÉNY	HU0000362900	2023.09.29	2025.10.01	1 299	rögzített kamat 4,7% éves kamatfizetés
2,90 % ERSTE EUR 23-25 KÖTVÉNY	HU0000362231	2023.03.01	2025.02.28	3 712	rögzített kamat 2,9% éves kamatfizetés
ERSHUN 1 1/4 02/04/26	AT0000A2VCV4	2022.02.04	2026.02.04	133 973	rögzített kamat 1,25% éves kamatfizetés
Összesen				226 804	
Letéti jegyek	AT2222222222	1990.01.01	Lejárat nélküli	784	
Összesen				784	

Kibocsátott kötvények, nem hátrasorolt értékpapírok

2022. december 31

Kötvények

	ISIN-kód	Kibocsátás dátuma	Lejárat	Névérték millió forintban	Kamatozás módja
10,80% ERSTE HUF 22-24 KÖTVÉNY	HU0000362033	2022.12.20	2024.12.19	3 677	rögzített kamat 10,8% éves kamatfizetés
ERSHUN 1 1/4 02/04/26	AT0000A2VCV4	2022.02.04	2026.02.04	140 088	- rögzített kamat 1,25% az első három évben éves kamatfizetés, a negyedik évben változó kamatozás, 3M EURIBOR+1,25%
Összesen				143 765	
Letéti jegyek	AT2222222222	1990.01.01	Lejárat nélküli	790	
Összesen				790	

Kibocsátott kötvények - hátrasorolt kötelezettségek

2023.12.31

Kibocsátó	Névérték millió forintban	Kibocsátás dátuma	Lejárat	Kamatozás módja
Erste Bank Hungary Zrt.	3,352	2014. március 28	2024. március 28	rögzített kamat: 0.9% p.a.;éves kamatfizetés; kibocsátva 49.92%
Hátrasorolt értékpapírok összesen	3,352			

2022.12.31

Kibocsátó	Névérték millió forintban	Kibocsátás dátuma	Lejárat	Kamatozás módja
Erste Bank Hungary Zrt.	3 352	2014.március 28	2024. március 28	rögzített kamat: 0.9% p.a.;éves kamatfizetés; kibocsátva 49.92%
Hátrasorolt értékpapírok összesen	3 352			

Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok

18) Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok

Egy hitelviszonyt megtestesítő instrumentumot az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken kell értékelni, amennyiben a szerződéses cash flow-ja megfelel az SPPI kritériumoknak (lásd a későbbi SPPI fejezetben), és olyan üzleti modellben tartják, amelynek célja mind a szerződéses cash flow-k beszedése és a pénzügyi eszköz értékesítése. A mérlegben ezeket a pénzügyi eszközöket az „Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken pénzügyi eszközök” kategórián belül a „Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok” mérlegsorokon kerül bemutatásra.

Ezek az eszközökön lévő kamatbevétel az effektív kamatláb módszerrel kerül meghatározásra, és a 'Kamatbevétel' soron kerülnek bemutatásra a 'Nettó kamatbevétel' eredménykimutatás kategória alatt. Az értékvesztésükből származó nyereségeket és veszteségeket az eredménykimutatásban az 'Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan' soron kerülnek elszámolásra, ellentétes értékkel az egyéb átfogó eredményben, nem az eszköz értékével szemben. Emiatt ennek az értékelési módszernek az eredménykimutatásra gyakorolt hatása megegyezik az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközökével.

A mérlegben szereplő valós érték és az amortizált bekerülési értéken értékelt komponens közötti különbséget a tőkében mutatjuk ki kumulált egyéb átfogó eredmény változásként, az 'Értékesíthető pénzügyi eszközök értékelési tartaléka' kategóriában, a Saját tőkeváltozás kimutatás részeként. A beszámolási időszakra vonatkozó változást az egyéb átfogó eredményben mutatjuk ki az Átfogó jövedelemkimutatás részeként a 'Hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumok nem realizált tartaléka' sorban. A pénzügyi eszköz kivezetésekor a kumulált egyéb átfogó jövedelem változás átsorolásra kerül az eredménykimutatásba a 'Nem valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetésének nettó eredménye' pozíció alatt.

Az Erste Bank bizonyos hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat FVOCI kategóriába sorol, amik részét képezik a HtCS üzleti modell kategóriának. A hitelviszonyt megtestesítő instrumentumokhoz hasonlóan, az amortizált bekerülési értéken értékelt eszközök számos üzleti célt szolgálhatnak, mint például külső/belső likviditási kockázat követelmények teljesítése, hatékony kihelyezése a likviditási többletnek, igazgatótanács által meghatározott stratégiai pozíció kialakítása, ügyfélkapcsolatok kezdeményezése és ápolása, illetve hitelezési vagy egyéb hozamnövelő tevékenység helyettesítése. A közös tulajdonsága az FVOCI-n értékelt hitelviszonyt megtestesítő instrumentum befektetéseknek az, hogy az értékesítéssel történő hozamoptimalizálás szerves része a célok elérésének. Az értékesítésre a likviditási pozíció optimalizálása, illetve a valós érték nyereség vagy veszteség realizálása miatt kerül sor. Ennek eredményeként az üzleti célok mind a szerződéses cash flow-k beszedésével, mind az értékpapír értékesítésével elérhető.

Hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumok

Bruttó könyv szerinti értékek és értékvesztések stage szerinti bontása

millió forintban	Bruttó érték				Értékvesztés				Amortizált bekerülési érték	Kumulált valós érték változás	Valós érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen			
2023											
Állami szféra	216 446			216 446	-55	0		-55	216 391	557	216 948
Hitelintézetek	27 757			27 757	-37	0		-37	27 720	156	27 876
Nem pénzügyi vállalkozások	1 300	1 995	914	4 209	-1	-29	-96	-126	4 083	-595	3 488
Összesen	245 503	1 995	914	248 412	-93	-29	-96	-218	248 194	118	248 312

Bruttó könyv szerinti értékek és értékvesztések stage szerinti bontása

millió forintban	Bruttó érték				Értékvesztés				Amortizált bekerülési érték	Kumulált valós érték változás	Valós érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen			
2022											
Állami szféra	192 358	-	-	192 358	-112	-	-	-112	192 246	-10 728	181 517
Nem pénzügyi vállalkozások	1 246	2 037	913	4 196	-4	-31	-234	-269	3 927	-1 366	2 562
Összesen	193 604	2 037	913	196 554	-116	-31	-234	-381	196 173	-12 094	184 079

Az IFRS 9 meghatározása szerint az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumok bruttó könyv szerinti értéke megegyezik az értékvesztési korrekciót megelőző amortizált bekerülési értéken értékelt értékkel. A kumulált valós érték változás egyesíti az egyéb átfogó jövedelemben elszámolt értékvesztés hatását, illetve a valós érték elszámolását, amint azt az IFRS 9 előírja az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumok tekintetében.

Az Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok között nem volt POCI kategóriába sorolt tétel 2023. december 31-én.

További információkat lásd a 33. Hitelezési kockázat alakulása megjegyzésben, az 'Egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok részénél, a 'Hitelezési kockázat változása – Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok' táblázatban.

19) Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valósan értékelt pénzügyi eszközök – részesedést megtestesítő instrumentumok

Bizonyos, nem kereskedési célú részvénybefektetések esetében az Erste Hungary él az FVOCI-nál történő értékelés lehetőségével. Ez a választás a stratégiai, jelentős banki üzleti kapcsolati befektetésekre vonatkozik (a biztosítási üzletág kivételével). A tárgyidőszaki valós érték változásból fakadó nyereséget vagy veszteséget az FVOCI-n értékelt instrumentumoknál az átfogó jövedelemben kell kimutatni. A halmozott nyereségeket vagy veszteségeket a saját tőke változás kimutatásában a „Értékesíthető pénzügyi eszközök értékelési tartaléka” oszlop foglalja magában. Az egyéb átfogó jövedelemben elszámolt eredmény nem kerül átvezetésre a tárgyévi eredménykimutatásba.

Ugyanakkor az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valósan értékelt tőkebefektetések kivételése után az OCI-ban felhalmozott összeget az eredménytartálékba szükséges átvezetni.

Az FVOCI-n értékelt befektetésekből kapott osztalékokat az eredménykimutatás „Osztalékbevétel” során kell elszámolni. A mérlegben az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök a „Tőkeinstrumentumok” soron kerülnek bemutatásra az „Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök” mérlegcsoporton belül.

Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok

Egy pénzügyi instrumentumot eredménnyel szemben valós értéken (FVPL) kell értékelni az alábbi esetekben.

Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök olyan üzleti modellek részét képezik, melyek se nem HtC, se nem HtCS üzleti modellbe tartoznak. Ezek a pénzügyi eszközök általánosságban lejárat előtt eladásra kerülnek, vagy kezelésük, illetve teljesítményük értékelése az alapja az eszköz valós értéke. Ez az üzleti modell tipikusan a kereskedési céllal tartott eszközöket tartalmazza, amely eszközök értékének a megtérülése elsődlegesen az eladásukból realizálódik.

Azokat a pénzügyi eszközöket, amelyek szerződéses pénzáramlásait nem felelnek meg az SPPI kritériumainak, eredménnyel szemben valós értéken kell értékelni. Az Erste Bank portfóliójában ez bizonyos ügyfélhitelek fordul elő, melynek fő oka, hogy a hiteltermékek olyan kamatjellemzőkkel rendelkeznek, amelyek nem felelnek meg az IFRS 9 által előírt kritériumoknak (részletesebben lásd a Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei’ fejezet „SPPI-értékelés” című részében).

Az eredménnyel szemben valós értéken történő értékelés további oka lehet, hogy a pénzügyi instrumentumot olyan üzleti modell alapján tartja a Bank, melynek nem célja a szerződéses cash flow-k beszedése, illetve a szerződéses cash flow-k beszedése és az instrumentum értékesítése. Ezek a pénzügyi eszközöket általában lejáratuk előtt kerülnek értékesítésre. Az Erste Bank portfóliójában a kereskedelmi céllal tartott értékpapírokra jellemző.

Az Erste Bank élhet azzal az opcióval, hogy egy pénzügyi instrumentumot eredménnyel szemben valós értéken jelöl meg a kezdeti megjelenítésekor.

Az Erste Bank akkor alkalmazza ezt az opciót, ha olyan számviteli elszámolásból adódó eltéréseket szeretne semlegesíteni, illetve azok hatását jelentősen csökkenteni, melyek abból adódnának, ha nem alkalmazná ezt az opciót, illetve olyan elszámolást eredményeznének, amely során a pénzügyi eszköz amortizált bekerülési értéken vagy átfogó jövedelemmel szembeni valós értéken, míg a kapcsolódó derivatíva pedig eredménnyel szemben elszámolt valós értéken lenne értékelve.

A mérlegben az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok a „Kereskedési célú pénzügyi eszközök” soron, ezen belül az „Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök” és a „Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök” kerülnek bemutatásra. Az „eredménnyel szemben valós értéken értékelt nem kereskedési célú pénzügyi eszközök” között azok az ügyfélhitelek szerepelnek, melyek nem felelnek meg az SPPI kritériumoknak, de nem kereskedési célból tartják az adott pénzügyi eszközt.

A kereskedési célú tőkeinstrumentumokat eredménnyel szemben valós értéken értékeli az Erste Bank. Ezek az instrumentumok a mérlegben a „Kereskedési célú pénzügyi eszközök” („Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök”) mérlegsorban szerepelnek. A Bank eredménnyel szemben valós értéken értékeli azokat a tőkeinstrumentumokat is melyeket nem kereskedelmi céllal tart (kivéve, ha azokat az FVOCI-n jelölték meg). Ezek a tételek az 'Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök' soron szerepelnek a mérlegben a „Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok” alatt (22-es Megjegyzés).

IFRS 9 szempontból minden származékos ügylet kereskedési célúnak minősül. Ennek eredményeképpen FVPL kategóriába sorolandók. További részletek a 20. Származékos ügyletek megjegyzésben találhatóak.

Az eredménykimutatásban az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök hozama (nyeresége/vesztése) kamatbevételre, osztalékbevételre és valós érték változás nettó eredményére bontható, és ezeket a „Nettó kamatbevétel” és „Egyéb kamatjellegű bevételek” eredménykimutatás sorokon mutatja be a Bank. Az FVPL kategóriába sorolandók a pénzügyi kötelezettségeken keletkezett negatív kamatok is. A tőkeinstrumentumok osztalékbevételét az „Osztalékbevétel” sorban mutatja be a Bank. A valós érték

változásból fakadó nyereségek vagy veszteségek a kamat vagy osztalék bevételek levonásával kerülnek meghatározásra, és magukban foglalják a tranzakciós költségeket és a kezdeti költségeket is.

Ezek a „Valós értékelés nettó eredménye” sorban kerülnek bemutatásra. Az Erste Bank által nem konszolidált alapok esetében a kamat- vagy osztalékkomponens nincs elkülönítve a valós érték nyereségétől vagy veszteségétől.

Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek a kereskedelmi célú pénzügyi kötelezettségeket és a valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi kötelezettségeket foglalják magukba. A mérlegben az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek a 'Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek', amit a 'Kereskedési célú származékos pénzügyi kötelezettségek' és az 'Egyéb kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek' alkot, illetve az 'Erdménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek', amik a 'Kibocsátott értékpapírok'. Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségekhez kapcsolódó számviteli politikai részek a 20-as pontban a Származékos ügyleteknél, illetve a 23-as pontban az Erdménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi kötelezettségeknél találhatóak.

20) Származékos ügyletek

Az Erste Bank származékos ügyleteket használ a kamat, deviza és egyéb piaci kockázatok kezelésére. Az Erste Bank által alkalmazott származékos ügyletek közé kamat swapok, határidős ügyletek, határidős kamat megállapodások, kamatopciók, deviza swapok, devizaopciók és hitel-nemteljesítési cserügyletek tartoznak.

A származékos ügyletek bemutatás szempontjából két részre vannak osztva:

- Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök/kötelezettségek és
- Fedezeti célú származékos pénzügyi eszközök/kötelezettségek

A származékos pénzügyi instrumentumok valós értéken vannak bemutatva a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban, pozitív valós érték esetén eszközként, negatív valós érték esetén pedig kötelezettségként. A származékos pénzügyi instrumentumok közül mind a banki könyvi, mind a kereskedési célú, fedezeti kapcsolatba be nem vont ügyletek a 'Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök vagy 'Kereskedési célú származékos pénzügyi kötelezettségek sorokon kerülnek kimutatásra. A fedezeti elszámolás alá tartozó ügyletek a 'Fedezeti célú származékos pénzügyi eszközök 'vagy 'Fedezeti célú származékos pénzügyi kötelezettségek között jelennek meg a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban.

A kereskedési célú származékos ügyletek valós érték változása az eredménykimutatás 'Kereskedési tevékenység nettó eredménye' során kerül elszámolásra. A kereskedési célú és a fedezeti kapcsolatba vont származékos ügyletek kamatbevétele vagy ráfordítása az 'Egyéb kamatjellegű bevételek' vagy 'Egyéb kamatjellegű ráfordítások' soron kerül elszámolásra a 'nettó kamateredmény' soron belül. A kamatbevétel vagy ráfordítás elszámolása az effektív kamathoz hasonlóan történik a származékos ügylet névértéke alapján és tartalmazza az amortizációt.

Kereskedési célú származékos pénzügyi instrumentumok

millió forintban	Névleges érték	2022		2023		
		Pozitív valós érték	Negatív valós érték	Névleges érték	Pozitív valós érték	Negatív valós érték
Kereskedési könyvekben tartott¹⁾	7 082 405	81 394	81 722	5 983 472	39 470	38 458
Kamat	1 706 835	45 137	42 034	1 466 310	25 334	22 998
Deviza	5 375 570	36 257	39 688	4 517 162	14 136	15 460
Banki könyvekben tartott¹⁾	1 117 005	54 228	39 295	1 274 261	27 021	27 080
Kamat	1 047 831	49 318	39 295	1 052 615	25 634	25 868
Deviza	69 174	4 910	0	221 646	1 387	1 212
Bruttó érték összesen	8 199 410	135 622	121 017	7 257 733	66 491	65 538

Összesen	8 199 410	135 622	121 017	7 257 733	66 491	65	38
-----------------	------------------	----------------	----------------	------------------	---------------	-----------	-----------

1) A Kereskedési és Banki könyveket lásd részletesen a Kockázatkezelés fejezetben.

21) Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök

millió forintban	2022	2023
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	69 444	36 512
Állami szféra	981	1 850
Hitelintézetek	68 463	34 662
Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök	69 444	36 512

Az egyenlegek jelentős növekedése, illetve csökkenése mögött a piaci- és kamatkörnyezet jelentős változásai állnak. A részleteket lásd a C. FŐBB VÁLTOZÁSOK A PÉNZINTÉZETEK JOGI KÖRNYEZETÉBEN fejezetben.

22) Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök

millió forintban	2022		2023	
	Megjelölt	Kötelezően értékelt	Megjelölt	Kötelezően értékelt
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	-	2 809	-	2 136
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	-	699	-	814
Egyéb pénzügyi vállalkozások	-	699	-	814
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	-	311 321	-	386 286
Állami szféra	-	44	-	59
Nem pénzügyi vállalkozások	-	10	-	16
Lakosság	-	311 267	-	386 211
Eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt és kötelezően valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	-	314 829	-	389 236
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	-	314 829	-	389 236

Az 'Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek' sor olyan lakossági hiteleket tartalmaz, melyek célja nem kizárólag a fennálló tőketartozás utáni tőke- és kamatfizetés beszedése, ennek a felmérését részletesen lásd a Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei, Kizárólag tőke és kamatfizetés (SPPI) teszt részben.

23) Eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi kötelezettségek

Az Erste Bank eredménnyel szemben valós értéken értékeltként jelöl meg egy pénzügyi kötelezettséget bekerüléskor, (továbbiakban valós érték opció), ha az:

- a besorolás megszűnési vagy jelentősen csökkenti a számviteli hiba lehetőségét mintha az amortizált bekerülési értéken lett volna értékelve; vagy
- egész hibrid szerződés FVPL-en kerül megjelölésre, tekintettel arra, hogy nem leválasztható beágyazott derivatívát is tartalmaz (az Erste Bank jelenleg nem rendelkezik ilyen instrumentummal).

A mérlegben a valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek a 'Kereskedelmi célú pénzügyi kötelezettségek' soron belül az 'Egyéb kereskedelmi célú pénzügyi kötelezettségek' és a 'Kereskedési célú származékos pénzügyi kötelezettségek' sorokon kerülnek bemutatásra. Az 'Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek' soron mutatja ki a Bank a 'Kibocsátott értékpapírok'-at. A

kamatot az eredménykimutatás 'Egyéb kamatjellegű ráfordítások' soron, a 'Nettó kamatbevétel'-ek között mutatjuk ki. A valós érték változásából eredő, kamatráfordítást nem tartalmazó nyereségek és veszteségek a 'Valós értékelés nettó eredménye' soron kerülnek bemutatásra.

A pénzügyi kötelezettségek hitelkockázatából eredő valós érték változása a HItelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumok nem realizált tartaléka soron kerül bemutatásra. A felhalmozott valós érték változást az átfogó jövedelemkimutatásnál kell megjeleníteni a saját tőke változásban. Az átfogó jövedelemben felhalmozott összeg soha nem kerül átvezetésre az eredménybe, kivéve az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek kivezetése esetén.

Az átfogó jövedelemmel szemben elszámolt halmozott tételek a kötelezettségek eredeti hitelkockázati felárával számolt diszkontált jelenértéke és valós értéke közötti különbözetből adódnak. A kötelezettség eredeti kockázati felárral való jelenértékének számításakor a diszkontáláshoz használt ráta a kamatráta (swap hozam) és eredeti kockázati felár összege. Az eredeti kockázati felár a kezdeti megjelenítéskor kerül megállapításra és a teljes hozam, valamint a piacon megfigyelhető kamat (swap hozam) különbségét fejezi ki. A nettó jelenérték számításhoz használt kezdeti kockázati felár a teljes futamidő alatt változatlan marad. A kötelezettség hitelezési kockázatból eredő valósérték változása, amely az egyéb átfogó jövedelemmel szemben kerül elszámolásra, a futamidő kezdetét és végét jelentő két időpont között különbségként jelenik meg a hitelkockázat tekintetében. Az egyéb átfogó jövedelemben felhalmozott összeg a pénzügyi kötelezettségek diszkontált jelenértékének és valós értékének különbségéből származik.

Pénzügyi instrumentumok – egyéb bemutatandó tételek

24) A pénzügyi instrumentumok valós értéke

Az Erste Bank elsősorban külső adatforrásokra támaszkodik a valós érték meghatározásakor. Azok a pénzügyi instrumentumok, amelyek valós értékét a jegyzett piaci árak alapján határozzák meg, jellemzően tőzsdén jegyzett értékpapírok és származékos ügyletek, valamint a likvid tőzsdén kívüli (OTC) kötvények.

A pénzügyi beszámolóban szereplő azon eszközök és források valós értékét, melyek ára a pénzpiacon közvetlenül nem figyelhető meg, különböző értékelési technikákkal – ideértve a matematikai modellezést is – kerülnek árazásra. E modellek az elérhető piaci adatokból számolnak, megfigyelhető adatok hiányában pedig szakértői becslést alkalmazva kerül kiszámításra az érintett ügyletek valós értéke. Az értékelési modellekről, valós érték hierarchiáról, a pénzügyi instrumentumok valós értékéről szóló részletes bemutatás ezen fejezet további részében található. Az Erste Bank döntése alapján a tőzsdén kívüli származékos ügyletek valós érték számításakor nincs finanszírozási kockázati korrekció (Funding Valuation Adjustment, FVA).

A Bank a pénzügyi instrumentumok valós érték számítását rendszeres időközönként elvégzi.

Valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok

Az értékelési modellek és paraméterek leírása

Az Erste Bank olyan értékelő modelleket használ, amelyek belső tesztelésen estek át, az értékeléshez használt paraméterek (mint például kamatláb, árfolyam, volatilitás, hitelfelár) pedig független árforrásból származnak.

Hitelek. Az SPPI (solely payments of principal and interest) tesztnek meg nem felelő hiteleket valós értéken kell értékelni. A hitelek valósértékének meghatározásához használt módszertan az egyszerű jelenérték számítás, ahol a várható pénzáramok egy olyan kamattal vannak diszkontálva, ami annak érdekében, hogy konzisztens legyen a valós értékelés definíciójával tartalmazza a nem piaci kockázatokért felszámolt kamatprémiumot is. A hitelkockázatot a szerződéses pénzáramok korrekciója veszi figyelembe, ami tartalmazza az ügyfél várható csődvalószínűségét és az ehhez kapcsolódó veszteséget is. Ezek a korrigált pénzáramok egy olyan effektív diszkontrátával vannak értékelve, amely már tartalmazza a többi kockázati és költség komponensét.

Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok. Egyszerű (fix és változó kamatozású) értékpapírok árazása a jövőbeli pénzáramok diszkontálásával történik, a diszkontgörbe megfelel az adott devizanemnek és elvárt felárnak. A felár korrekciót általában a kibocsátó felára határozza meg. Ha nincs az adott kibocsátóra elérhető görbe, akkor a felár valamilyen proxy eszközből származtatható, figyelembe véve az esetleges különbségeket az eszköz kockázati profiljához képest. Ha nincs elérhető közeli proxy, akkor a felár korrekció más információ alapján kerül becslésre beleértve a belső minősítésten és csőd kockázat becslésen alapuló hitelfelarat, illetve szakértői becslést. Bonyolultabb értékpapírok esetében (pl.: opciós tulajdonságokkal rendelkező papírok, mint a visszahívható papírok kamatküszöbök, indexhez kötött stb.) a valós értéket a diszkontált pénzáram modellek és kifinomultabb modellezési technikák, beleértve az OTC derivatívák értékeléséhez használt modellek kombinálásával lehet meghatározni.

Nem kereskedési részvénypozíciók: azoknak az instrumentumoknak, amelyeknek megfigyelhető az értéke valamilyen aktív piacon, a megfigyelhető ár alapján történik az értékelése. Nem megfigyelhető ár esetén a Bank belső sztenderd értékelési módszertan alapján számolja ki a piaci értéket a modellben alkalmazott meg nem figyelhető értékelési paraméterek belső becslésével.

OTC származtatott pénzügyi eszközök. A likvid piacokon kereskedett származtatott eszközök (pl.: kamatsere ügyletek, opciók, deviza forwardok és opciók) értékelése sztenderd modellekkel történik. A modellek kalibrálása piaci árjegyzésekből történik (beleértve az implikált volatilitásokat is.) Azokra az eszközökre, amelyeknél a piac kevésbé likvid, az adatok ritkább tranzakciókból származnak, vagy extrapolációs technikák kerülnek alkalmazásra.

Az OTC derivatívákra a partnerkockázatra hitelértékelési kiigazítás (credit valuation adjustment CVA) és a saját csőd kockázatra kötelezettségértékelési kiigazítás (debit valuation adjustment DVA) kerül alkalmazásra. A CVA esetében a kiigazítás alapja a derivatívák várható pozitív értéke, illetve a partner hitelminősége. A DVA alapja a várható negatív érték és az Erste Bank hitelminősége. Az Erste Bank egy olyan megközelítést vezetett be, amelyekben a várható kitétség modellezése opciós replikációs stratégián alapul. Azoknál a termékeknél, ahol az opciós replikáció nem alkalmazható, a kitétség Monte-Carlo szimulációs technikával kerül meghatározásra. A leginkább releváns termékekre és portfóliókra ez a két technika kerül alkalmazásra. A többi termék esetében a módszertan a piac értéket és

egyéb megfigyeléseket is figyelembevesz. Azoknál a partnereknél, amelyeket nem kereskednek aktív piacon, a csődvalószínűségek (PD) megállapítása belső PD-kból történik, a közép-európai piacon jelenlévő likvid cégek csoportjából. A piaci alapú értékelések ezt alkalmazzák. Az Erste Bank csődvalószínűségének értéke az Erste Bank kibocsátásainak visszavásárlási szintjéből származik. Azokkal a partnerekkel szemben, akikkel CSA szerződés van érvényben, nem alkalmaz a Bank CVA korrekciót, feltéve, hogy a küszöbérték immateriális.

A fent leírt módszertan alapján a felhalmozott CVA korrekció 439 millió forint volt (178 millió forint 2022-ben) és a teljes DVA korrekció 281 millió forint (337 millió forint 2022-ben).

Validáció és kontroll

A pénzügyi eszközök valós érték számításához kapcsolódó felelősség független a kereskedési egységektől. Ezen felül az Erste Bank létrehozott egy független validációs egységet, hogy biztosítsa a felelősségi körök szétválasztását a modellezés, valós érték számítás és modell validációs feladatok között. A modellfejlesztéstől független modellvalidációs egység célja, hogy értékelje az alkalmazásra választott modellek szakmai megalapozottságát, a bemenő (piaci) adatok megfelelését és a modellkalibráció folyamatát.

Valós érték hierarchia

A valósan értékelt pénzügyi eszközök és kötelezettségek az IFRS valós érték hierarchia alapján három szintre sorolódnak.

A valós érték hierarchia 1. szintje (Level 1)

A valós érték hierarchia 1. szintjéhez tartozó pénzügyi instrumentumok valós értéke az azonos pénzügyi eszközök és kötelezettségek aktív piacokon jegyzett árai alapján kerül meghatározásra. Pontosabban, az értékelt valós érték akkor minősülhet 1. szintnek, ha a tranzakciók folyamatosan megfelelő gyakorisággal, mennyiségben és konzisztens árázással történnek.

Ez magában foglalja a tőzsdén kereskedett származtatott ügyleteket, (futures ügyleteket, opciókat), részvényeket, államkötvényeket és minden más kötvényt és alapot, amivel magas likviditású aktív piacon kereskednek.

A valós érték hierarchia 2. szintje (Level 2)

Abban az esetben, ha az értékelés piaci jegyzésen alapul, de a korlátozott likviditás miatt (a rendelkezésre álló likviditási mutatók alapján) a piac nem minősül aktívnek, az eszköz a második szintre sorolódik. Ha nincs elérhető piaci ár, a valós értékelés a megfigyelhető piaci jegyzéseket használó értékelő modelleken alapul. Ha az értékelő modell minden jelentős bemeneti paramétere megfigyelhető piaci adaton alapul, akkor az eszköz a valós érték hierarchia 2. szintjéhez tartozik. A 2. szintű értékeléshez a hozamgörbék, hitelfelárak és implikált volatilitások a használt megfigyelhető piaci paraméterek.

Ebbe a kategóriába tartoznak az OTC derivatívák, kevésbé likvid részvények, kötvények és alapok.

A valós érték hierarchia 3. szintje (Level 3)

Néhány esetben a valós érték sem megfelelő gyakoriságú jegyzett piaci árból, sem olyan értékelő modellekből nem határozható meg, amelyek kizárólag piacon megfigyelhető árakon alapulnak. Ezekben az esetekben a piacon nem megfigyelhető egyedi értékelési paramétereket ésszerű feltételezések alapján becsülik meg. Ha bármilyen nem megfigyelhető bemeneti paraméter az értékelési modell szempontjából szignifikáns, vagy a piaci árjegyzés nem megfelelő gyakoriságú, az eszköz a valós értékelési hierarchiában 3. szintűnek minősül. A 3. szintű értékeléseknél a megfigyelhető paramétereken túl tipikusan a belsőleg számított historikus PD-k és LGD-ken alapuló hitelkockázati felárak tekinthetők nem megfigyelhető paramétereknek. Ide sorolhatóak a kereskedett értékpapírok, részvények, és az IFRS 9 alatt valóban értékelt hitelportfólió. Egy pénzügyi instrumentum valós érték hierarchiában történő átsorolása 1. szintről 2-es vagy 3-as szintre, illetve fordítva, a fentebb leírt kritériumok megszűnése vagy az azoknak való megfelelés alapján történhet meg.

A pozícióknak a megfelelő szintekre történő besorolása a riportálási periódus végén történik.

Valós értéken értékelt instrumentumok valós érték hierarchia szint alapján

millió forintban	2022				2023			
	Level 1	Level 2	Level 3	Összesen	Level 1	Level 2	Level 3	Összesen
Eszközök								
Kereskedési célú pénzügyi eszközök	318	204 605	142	205 065	1 850	101 152	1	103 003
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	-	135 479	142	135 621	0	66 490	1	66 491
Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök	318	69 126	-	69 444	1 850	34 662	-	36 512
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	831	-	313 998	314 829	-	-	389 236	389 236
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	831	-	1 978	2 809	-	-	2 136	2 136
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	-	-	699	699	-	-	814	814
Hitelek és előlegek	-	-	311 321	311 321	-	-	386 286	386 286
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	87 726	93 821	2 533	184 080	72 354	175 924	34	248 312
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	87 726	93 821	2 533	184 080	72 354	175 924	34	248 312
Eszközök összesen	88 875	298 426	316 673	703 974	74 204	277 076	389 271	740 551
Források								
Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	-	-119 987	-1 030	-121 017	-	-65 526	-12	-65 538
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	-	-119 987	-1 030	-121 017	-	-65 526	-12	-65 538
Kötelezettségek összesen	-	-119 987	-1 030	-121 017	-	-65 526	-12	-65 538

A 3. szintre sorolt pénzügyi eszközök értékelési folyamata

Egy 3. szintű pénzügyi eszköz értékelése egy vagy több olyan szignifikáns bemeneti paramétert tartalmaz, ami közvetlenül nem figyelhető meg a piacon, ezért kiegészítő áellenőrző lépéseket kell tenni. Ebbe egyebek mellett beletartozik a releváns historikus adatok felülvizsgálata, és hasonló tranzakciókhoz viszonyítás. Ez szakértői becsléseket is tartalmaz. További részletek a használt bemeneti paraméterekről és az érzékenységvizsgálatról lentebb, 'A 3. szintű mérésnél alkalmazott nem megfigyelhető bemeneti paraméterek és érzékenységi vizsgálat' alfejezetben találhatóak.

Az alábbi tábla mutatja a 3. szinten belüli mozgásokat:

millió forintban	Eredményben elszámolt nyereség/veszteség	Átfogó jövedelemben kimutatott nyereség/veszteség	Vásárlás	Eladás	Rendezés	Level 3- ba átsorolás	Átsorolás Level 3- ból	Árfolyam hatás		
2023.01.01		2023.12.31								
Eszközök										
Kereskedési célú pénzügyi eszközök	142	-141	-	-	-	-	-	-	-	1
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	141	-140	-	-	-	-	-	-	-	1
Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök	-1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	313 998	42 962	-	59 019	-	-26 717	-	-	-26	389 236
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	1 978	158	-	-	-	-	-	-	-	2 136
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	699	141	-	-	-	-	-	-	-26	814
Hitelek és előlegek	311 321	42 663	-	59 019	-	-26 717	-	-	-	386 286
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	2 533	1	7	-	-	1	-	-2 507	-	34
Tőkeinstrumentumok	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	2 533	1	7	-	-	1	-	-2 507	-	34
Eszközök összesen	316 673	42 822	7	59 019	-	-26 717	-	-2 507	-26	389 271
Források										
Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	-1 030	1 018	-	-	-	-	-	-	-	-12
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Kötelezettségek összesen	-1 030	1 018	-	-	-	-	-	-	-	-12

millió forintban	Eredményben elszámolt nyereség/veszteség	Átfogó jövedelemben kimutatott nyereség/veszteség	Vásárlás	Rendezés	Level 3- ba átsorolás	Átsorolás Level 3- ból	Átsorolás	Eladás	Árfolyam hatás		
2022.01.01		2022.12.31									
Eszközök											
Kereskedési célú pénzügyi eszközök	-	142	-	-	-	-	-	-	-	142	
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	-	142	-	-	-	-	-	-	-	141	
Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-1	
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési	273 712	-21 368	-	311 826	-	-249 283	-	-894	-	5	313 998

céllal tartott
pénzügyi eszközök

Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	1 611	357	-	10	-	-	-	-	-	1 978
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 205	9	-	374	-	-	-	-894	-	5 699
Hitelek és előlegek	270 896	-21 734	-	311,442	-	-249,283	-	-	-	311 321
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	1 016	-248	-834	-	-	-	2 599	-	-	2 533
Tőkeinstrumentumok	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 016	-248	-834	-	-	-	2 599	-	-	2 533
Eszközök összesen	274 728	-21 474	-834	311 826	-	-249 283	2 599	-894	-	5 316 673

Források

Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	-	-1 030	-	-	-	-	-	-	-	-1 030
Kötelezettségek összesen	-	-1 030	-	-	-	-	-	-	-	-1 030

A 3. szinten belüli pénzügyi eszközök a következő kategóriákba sorolhatóak:

- Származtatott eszközök piaci értéke, ahol a hitelértékelési kiigazításnak (CVA) van materiális hatása, ami meg nem figyelhető paramétereken alapul (a PD-k és LGDk belső becslésén)
- Nem likvid kötvények, részvények és alapok, amelyeket nem jegyeznek aktív piacon, ahol vagy értékelő modelleket kell használni nem megfigyelhető változókkal (pl.: hitelfelárak) vagy olyan bróker jegyzéseket, amelyek nem sorolhatóak az 1. vagy 2. szintre
- Hitelek, amelyek nem felelnek meg a szerződés szerinti pénzáram feltételnek.

A 3. szintű mérésnél alkalmazott nem megfigyelhető bemeneti paraméterek és érzékenységi vizsgálat

Abban az esetben, ha a pénzügyi eszköz valós értékének a mérése nem piacon megfigyelhető bemeneti paraméterekből történik, akkor ezeket a paramétereket alternatív paraméterekkel is meg lehet állapítani. A mérleg elkészítéséhez olyan paraméterek használatára került sor, amelyek a riport készítés idején aktuális piaci helyzetet tükrözik.

A 3. szintű mérésnél használt meg nem figyelhető értékelési paraméterek tartománya

Pénzügyi eszközök	Instrumentum típus	Valós érték		Értékelési módszer	Jelentős, nem megfigyelhető bemeneti paraméterek	Nem megfigyelhető bemeneti paraméterek tartománya (súlyozott átlag)
		millió forintban				
2023.December 31						
Származékos ügyletek pozitív valós értéke	Swap ügyletek	1		Diszkontált cash-flow model CVA kiegészítéssel	PD LGD	1,55%-1,58% 60%
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	Fix és változó kamatozású kötvények	814		Diszkontált cash flow	Hitelfeár	na
	Hitelek	386 417		Diszkontált cash flow	PD	0,03%-100% (1,41%)
					LGD	0,002%-100% (21,8%)

Pénzügyi eszközök	Instrumentum típus	Valós érték		Értékelési módszer	Jelentős, nem megfigyelhető bemeneti paraméterek	Nem megfigyelhető bemeneti paraméterek tartománya (súlyozott átlag)
		millió forintban				
2022. December 31.						
Származékos ügyletek pozitív valós értéke	Swap ügyletek	142		Diszkontált cash-flow model CVA kiegészítéssel	PD LGD	1,05%-1,79% 60%
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	Fix és változó kamatozású kötvények			Diszkontált cash flow	Hitelfelár	na
	Hitelek	208 444		Diszkontált cash flow	PD	0,03%-100% (1,62%)
					LGD	0,02%-100% (23,7%)

Termékenkénti érzékenység vizsgálat lehetséges alternatívák használatával

millió forintban	2022		2023	
	Valós érték változás		Valós érték változás	
	Pozitív	Negatív	Pozitív	Negatív
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	35	-34	50	-54
Eredménykimutatás	35	-34	50	-54
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	97	-151	102	-162
Eredménykimutatás	35	-70	41	-81
Egyéb átfogó jövedelem	62	-81	61	-81
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	198	-198	214	-214
Eredménykimutatás	198	-198	214	-214
Hitelek és előlegek	6 158	-18 346	7 062	-22 678
Eredménykimutatás	6 158	-18 346	7 062	-22 678
Összesen	6 488	-18 729	7 428	-23 108
Eredménykimutatás	6 426	-18 648	7 367	-23 027
Egyéb átfogó jövedelem	62	-81	61	-81

A fenti hatások mérésénél a legfontosabb a PD-k és LGD-k változása (a származtatott ügyletek CVA-jához). A PD és LGD növekedése (csökkenése) csökkenti (növeli) a vonatkozó valós értékeket. Pozitív korrelációs hatások a PD-k és LGD-k között nem kerültek figyelembevételre az érzékenység vizsgálat során. Nem kereskedési könyvi részvényeknél a tőkeköltség számításánál használt bemeneti paraméterek önmagában vett növelése (csökkentése) alacsonyabb (magasabb) valós értéket eredményez.

Az érzékenység vizsgálatok során a meg nem figyelhető bemeneti paramétereknek a következő lehetséges tartományát vizsgáljuk:

- értékpapíroknál a hitelfelárak esetében +100 bázispont és -75 bázispont között
- részvényhez kapcsolódó eszközöknél az ár tartománya -10% és + 5% között
- nem jegyzett részvényt az ár tartománya -10% és 10% (a VISA értékpapír a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok kategóriában szerepel a tőkeinstrumentumokhoz hasonló szerződéses jellemzők miatt)
- a származtatott eszközök CVA-jánál a PD felminősítés/leminősítés egy besorolással, illetve az LGD változása -5% és +10% között
- hiteleknél a PD felminősítés/leminősítés 1%, az LGD -5% és +10% a hitelfelár +100 bázispont és -75 bázispont között

Nem valós értéken nyilvántartott pénzügyi instrumentumok valós értéke:

2023	Könyv szerinti érték	Valós érték	Aktív piacon jegyzett piaci árak, Level 1	Megfigyelhető piaci árakat alkalmazó modell, Level 2	Nem megfigyelhető alapadatokat alkalmazó modell, Level 3
millió forintban					
Eszközök	3 252 373	3 137 870	535 240	378 313	2 224 317
Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 095 399	990 513	535 240	378 313	76 960
Hitelek és előlegek	2 156 974	2 147 357	-	-	2 147 357
Források	-4 127 665	-4 058 246	-129 421	-93 226	-3 835 599
Hitelintézetek által elhelyezett betétek (nem alárendelt)	-685 602	-633 221	-	-	-633 221
Ügyfelek által elhelyezett betétek	-3 077 408	-3 080 136	-	-	-3 080 136
Kibocsátott értékpapírok	-234 165	-227 126	-129 421	-93 226	-4 479
Hátrasorolt kötelezettségek	-130 490	-117 763	-	-	-117 763
Pénzügyi garanciák és kötelezettségvállalások	n/a	13 064	-	-	13 064
Pénzügyi garanciák	n/a	-13	-	-	-13
Visszavonhatatlan kötelezettségek	n/a	13 369	-	-	13 369
2022	Könyv szerinti érték	Valós érték	Aktív piacon jegyzett piaci árak, Level 1	Megfigyelhető piaci árakat alkalmazó modell, Level 2	Nem megfigyelhető alapadatokat alkalmazó modell, Level 3
millió forintban					
Eszközök	3 535 689	3 198 442	538 422	411 998	2 248 022
Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 241 166	976 033	538 422	411 998	25 613
Hitelek és előlegek	2 294 523	2 222 409	-	-	2 222 409
Források	-4 484 904	-4 393 379	-	-131 517	-4 261 862
Hitelintézetek által elhelyezett betétek (nem alárendelt)	-3 413 261	-3 413 485	-	-	-3 413 485
Ügyfelek által elhelyezett betétek	-148.741	-132.346	-	-131.517	-829
Kibocsátott értékpapírok	-136.336	-130.846	-	-	-130.846
Hátrasorolt kötelezettségek	-4 484 904	-4 393 379	-	-131 517	-4 261 862
Pénzügyi garanciák és kötelezettségvállalások	n/a	-966	-	-	-966
Pénzügyi garanciák	n/a	-966	-	-	-966
Visszavonhatatlan kötelezettségek	n/a	6 045	-	-	6 045

A fenti táblázatban a pénzügyi garanciák és kötelezettségvállalások pozitív valós értéke pozitív előjellel, míg a negatív valós érték negatív előjellel jelenik meg.

Az ügyfelekkel és pénzügyi intézményekkel szembeni hitelek és követelések valós értékének számítása a jövőbeli pénzáramok diszkontálásával történik, figyelembe véve a kamat és hitelfelár hatásokat is. A kamat hatás a piaci kamatok mozgásán alapul, míg a hitelfelárak változásának az alapja belső kockázati számításoknál használt PD-k és LGD-k. A valós érték számításoknál a hitelek és követelések az értékelési mód, a hitelminősítés, lejárat és ország szerint homogén csoportokba lettek osztva.

Az amortizált bekerülési értéken nyilvántartott értékpapírok valós értéke vagy közvetlen piaci jegyzésekből származik vagy megfigyelhető bemeneti paraméterek (pl. hozamgörbe) alapján határozható meg.

A betétek és más kötelezettségek valós értékének becslése figyelembe veszi a jelenlegi kamatkörnyezetet és a saját hitelfelárat. Ezek a pozíciók a 3. szinthez vannak sorolva. Szerződéses lejárat nélküli kötelezettségek (pl.: látra szóló betétek) esetében a névérték képezi a valós érték minimumát.

Az amortizált bekerülési értéken értékelt kibocsátott kötvények és alárendelt kötelezettségek valós értéke – amennyiben elérhetőek - vagy piaci áron, vagy megfigyelhető piaci paramétereken alapul. Azoknál a kibocsátott kötvényeknél, amelyeknél nem érhetőek el piaci árjegyzések, a valós értékek számítása a jövőbeli pénzáramok diszkontálásából származnak. Az Erste Bank saját hitelkockázatára vonatkozó felár korrekciónak az alapja a saját kibocsátások visszavásárlási szintje.

A mérlegen kívüli kötelezettségek (azaz pénzügyi garanciák és fel nem használt hitelnyújtási kötelezettségek) esetében a következő valósérték meghatározási technikákat alkalmazza a Bank:

A fel nem használt hitelkötelezettségek valós értéke szabályozói hitelkonverziós faktorok segítségével becsülhető meg. Az így létrejövő hitel értékeket az egyéb mérlegben szereplő eszközökhöz hasonlóan kell kezelni. A számított teljes valós érték és a hipotetikus hitel értékek névértéke közötti különbség mutatja meg a fel nem használt hitelnyújtási kötelezettségek valós értékét. Amennyiben a számított teljes valós érték nagyobb, mint a hipotetikus hitel értékek névértéke, a fel nem használt hitelnyújtási kötelezettség valós értéke pozitív. A pénzügyi garanciák valósértéke a Credit Default Swap (CDS) ügyletek analógiája alapján került bemutatásra. A garancia valós értéke a protection leg és a premium leg jelenértékeinek az összege. A protection leg értékét az adott ügyfelek PD- és LGD-értékei alapján becsüljük meg, míg a premium leg értékét a jövőben befolyó díjfizetések jelenértéke alapján. Ha a protecczion leg értéke magasabb, mint a prémium leg értéke, a pénzügyi garanciák valós értéke negatív.

25) Fedezeti elszámolás

Az Erste Banknak 2016 óta nincs fedezeti kapcsolatba bevont ügylete.

26) Nettó módon történő bemutatás

A pénzügyi eszközök és pénzügyi források egymással szemben történő realizálására és a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban nettó módon történő megjelenítésére, akkor, és kizárólag akkor kerül sor, ha aktuálisan érvényesíthető törvényes jog értelmében lehetőség van a kimutatott összegek nettósítására és a nettó elszámolás szándéka fennáll, vagy lehetőség van az eszköz realizálására és a forrás egyidejű elszámolására.

A lenti táblázatok tartalmazzák az összes visszavásárlási megállapodást, valamint minden származékos ügyletet, ahol ISDA megállapodás teszi lehetővé a nettó módon történő bemutatást.

2023

Nettósítás és beszámítási megállapodások tárgyát képező pénzügyi eszközök - 2023

millió forintban	Bruttó összeg a mérlegben	A pénzügyi kötelezettségekbe beszámított összegek	Nettó összeg a mérlegben	A mérlegben nem nettó módon bemutatott nettósítási és beszámítási megállapodások tárgyát képező ügyletek esetleges nettósítási hatásai			Nettó összeg beszámítási megállapodás alapján
				Pénzügyi instrumentumok	Kapott készpénz biztosíték	Kapott nem pénzbeli pénzügyi biztosíték	
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	66 491	-	66 491	40 847	-	-	25 644
Visszavásárlási megállapodások	18 718	-	18 718	-	-	18 718	-
Összesen	85 209	-	85 209	40 847	-	18 718	25 644

Nettósítás és beszámítási megállapodások tárgyát képező pénzügyi kötelezettségek - 2023

millió forintban	Bruttó összeg a mérlegben	A pénzügyi eszközökbe beszámított összegek	Nettó összeg a mérlegben	A mérlegben nem nettó módon bemutatott nettósítási és beszámítási megállapodások tárgyát képező ügyletek esetleges nettósítási hatásai			Nettó összeg beszámítási megállapodás alapján
				Pénzügyi instrumentumok	Kapott készpénz biztosíték	Kapott nem pénzbeli pénzügyi biztosíték	
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	65 538	-	65 538	40 847	-	-	24 691
Visszavásárlási megállapodások	239 597	-	239 597	-	-	239 597	-
Összesen	305 135	-	305 135	40 847	-	239 597	24 691

2022

Nettósítás és beszámítási megállapodások tárgyát képező pénzügyi eszközök - 2022

millió forintban	Bruttó összeg a mérlegben	A pénzügyi kötelezettségekbe beszámított összegek	Nettó összeg a mérlegben	A mérlegben nem nettó módon bemutatott nettósítási és beszámítási megállapodások tárgyát képező ügyletek esetleges nettósítási hatásai			Nettó összeg beszámítási megállapodás alapján
				Pénzügyi instrumentumok	Kapott készpénz biztosíték	Kapott nem pénzbeli pénzügyi biztosíték	
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	135 622	-	135 622	70 359	-	-	65 263
Visszavásárlási megállapodások	27 230	-	27 230	-	-	27 230	-
Összesen	162 852	-	162 852	70 359	-	27 230	65 263

Nettósítás és beszámítási megállapodások tárgyát képező pénzügyi kötelezettségek - 2022

millió forintban	Bruttó összeg a mérlegben	A pénzügyi eszközökbe beszámított összegek	Nettó összeg a mérlegben	A mérlegben nem nettó módon bemutatott nettósítási és beszámítási megállapodások tárgyát képező ügyletek esetleges nettósítási hatásai			Nettó összeg beszámítási megállapodás alapján
				Pénzügyi instrumentumok	Kapott készpénz biztosíték	Kapott nem pénzbeli pénzügyi biztosíték	
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	121 017	-	121 017	70 359	-	-	50 658
Visszavásárlási megállapodások	134 966	-	134 966	-	-	134 669	297
Összesen	255 983	-	255 983	70 359	-	134 669	50 955

Az Erste Bank Hungary a visszavásárlási megállapodásokat és a nettósítási megállapodásokat alkalmazza a származékos és finanszírozási ügyletek hitelkockázatának csökkentésére. Ezek potenciális ellentételezési megállapodásoknak minősülnek. A nettósítási megállapodások olyan partnerek esetében relevánsak, amelyekkel szemben a Bank több származékos szerződéssel is rendelkezik. Ezek a megállapodások biztosítják a szerződések nettó elszámolását bármelyik fél fizetéseképtelensége esetén. A származékos ügyletek esetében a nettósítási megállapodások eredményeként elszámolt eszközök és kötelezettségek értéke a „Pénzügyi instrumentumok” oszlopban kerül bemutatásra. Ha a nettó pozíciót készpénzes vagy nem pénzbeli pénzügyi biztosítékkal is biztosítják, ezek hatása a „Kapott készpénz biztosíték” és a „Kapott nem pénzbeli pénzügyi biztosíték” oszlopokban kerül bemutatásra.

A visszavásárlási megállapodások elsősorban finanszírozási ügyletek, amelyek értékpapírok eladását, majd egy későbbi előre meghatározott időpontban és előre meghatározott áron történő visszavásárlását jelentik. Az ügylet lényege, hogy az átadott értékpapír a kölcsönt nyújtó félnél marad és biztosítékként szolgál, amennyiben az adós nem tudja teljesíteni a kötelezettségeit. A visszavásárlási megállapodások nettósításának hatása a "Kapott nem pénzbeli pénzügyi biztosíték" oszlopban jelenik meg. A biztosíték az átadott értékpapírok valós értékén kerül bemutatásra. Abban az esetben, ha a biztosíték valós értéke meghaladja a visszavásárlási ügyletkezeléshez kapcsolódó követelés/kötelezettség könyv szerinti értékét, a kimutatott értéket a könyv szerinti értékre kell csökkenteni. A fennmaradó pozíció készpénzzel biztosítható. Az ilyen tranzakciókban részt vevő készpénz és nem pénzbeli fedezet felhasználása nem megengedett, amíg az biztosítékként van megjelölve.

27) Pénzügyi eszközök átadása/átvétele - Értékpapír-kölcsönzési és visszavásárlási tranzakciók

Visszavásárlás és fordított visszavásárlási megállapodások

A meghatározott jövőbeli dátumon történő visszavásárlási megállapodások „repó” vagy „eladási és visszavásárlási megállapodás” néven is ismertek. Az ezen megállapodások keretében eladott értékpapírok nem kerülnek kivezetésre a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásból, mivel az Erste Bank lényegében megtartja a tulajdonjoghoz kapcsolódó összes kockázatot és hasznot, mivel az értékpapírokat előre meghatározott áron vásárolja vissza a tranzakció végén. Az Erste Bank marad a kedvezményezettje minden kamatnak vagy egyéb az értékpapírhoz kapcsolódó bevételnek a repó időtartama alatt. Ezeket a kifizetéseket megtérítik az Erste Bank részére vagy figyelembe veszik a visszavásárlási ár meghatározásakor.

Az ügylethez kapcsolódó kapott pénzügyi összeg a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban eszközként kerül kimutatásra, forrásként kimutatott visszaadási kötelezettséggel együtt az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek” soron belül a „Hitelintézetek által elhelyezett betétek” vagy „Ügyfelek által elhelyezett betétek” soron, amely tükrözi a tranzakció gazdasági tartalmát, vagyis hitel az Erste Bank számára. Az eladási és visszavásárlási ár közötti különbséget kamatráfordításként kezeli az Erste Bank és a „Nettó kamatbevétel” soron belül a „Kamatráfordítás” soron mutatja ki, alkalmazva az effektív kamatláb módszert. Az Erste Bank által visszavásárlási megállapodás keretében átruházott pénzügyi eszközök benne maradnak az Erste Bank pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásában a megfelelő soron, illetve az „Ebből fedezetként zárolva” alábontó sorokon külön kiemelve. Értékelésük az adott pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás sorra vonatkozó szabályok alapján történik.

Ezzel szemben, a meghatározott későbbi dátumon történő újraeladásra vonatkozó megállapodás keretében vásárolt értékpapírok nem szerepelnek a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban. Az ilyen tranzakciók „fordított visszavásárlási megállapodás” néven is ismertek. A kifizetett ellenértéket a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban az „Amortizált bekerülési értékn értékelt pénzügyi eszközök” soron belül a „Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek” vagy „Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek” sorban szerepelnek, amely tükrözi a tranzakció gazdasági tartalmát, vagyis, hogy az Erste Bank által nyújtott hitel. A vételár és az újraeladási ár közötti különbség elszámolása az effektív kamatláb módszer alkalmazásával, kamatbevételként történik, és a „Nettó kamatbevétel”-en belül a „Kamatbevétel” soron jelenik meg.

Értékpapírok kölcsönzése és kölcsönvétele

Az értékpapírok kölcsönzésével kapcsolatos tranzakciók során a kölcsönadó átruházza az értékpapírok tulajdonjogát a kölcsönvevőre azzal a feltétellel, hogy a kölcsönvevő egy megállapodás szerinti kölcsönzési futamidő végén visszaszámolatja azonos típusú, minőségű és mennyiségű instrumentumok tulajdonjogát és a kölcsönzés időtartama által meghatározott díjat fizet. A „fordított visszavásárlási” megállapodásokhoz hasonlóan, az értékpapírok értékpapír-kölcsönzés útján partnerekre való átruházása nem eredményez kivezetést, kizárólag akkor, ha a tulajdonjogával együtt járó lényegében minden kockázatot és hasznot is átruházzák. A kölcsönbe adott értékpapírok a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban az eredeti soron, illetve az „Ebből fedezetként zárolva” alábontó sorokon külön kiemelve kerülnek bemutatásra. Az értékpapír kölcsönbe adási ügyleteknél felmerült bevételeket az eredménykimutatás a „Díj- és jutalékbevételek” részben, a „Nettó díj- és jutalékbevétel” soron mutatjuk be.

A kölcsönzött értékpapírok nem kerülnek megjelenítésre a mérlegben, kivéve, ha azok harmadik félnek kerülnek továbbértékesítésre. Ilyen értékesítések esetén az értékpapírok visszaadásának kötelezettségét a mérlegben short ügyletként kell elszámolni a „Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek” „Egyéb pénzügyi kötelezettségek”-en belül. Az értékpapír kölcsönzési ügyleteknél felmerült díjak és költségeket az eredménykimutatás a „Díj- és jutalékköltségek” részben, a „Nettó díj- és jutalékbevétel” soron mutatjuk be.

Pénzügyi eszközök átadása/átvétele - Értékpapír-kölcsönzési és visszavásárlási tranzakciók

millió forintban	2022		2023	
	Átadott eszközök könyv szerinti értéke	Kapcsolódó kötelezettségek könyv szerinti értéke	Átadott eszközök könyv szerinti értéke	Kapcsolódó kötelezettségek könyv szerinti értéke
Visszavásárlási megállapodások	165 133	134 966	240 527	239 597
Kereskedési célú pénzügyi eszközök	-	-	1 773	1 775
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	71 287	70 205	124 836	125 708
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	93 846	64 761	113 918	112 114
Összesen	165 133	134 966	240 527	239 597

Az átadott pénzügyi eszközök közé kötvények és egyéb kamatozó értékpapírok tartoznak. Az átadott pénzügyi eszközök teljes összege a pénzügyi eszközök könyv szerinti értékét képviseli a megfelelő mérlegpozíciókban, amelyeket a fogadó félnek joga van eladni vagy megterhelni. Az amortizált bekerülési értéken értékelt visszavásárlási ügyletből származó kötelezettségek, kölcsönzött pénzeszközök visszafizetéséről szóló kötelezettséget képviselnek.

Az alábbi táblázat tartalmazza az átadott eszközök, valamint a kapcsolódó kötelezettségek valós értékét.

millió forintban	2022			2023		
	Átadott eszközök piaci értéke	Kapcsolódó kötelezettségek piaci értéke	Nettó pozíció	Átadott eszközök piaci értéke	Kapcsolódó kötelezettségek piaci értéke	Nettó pozíció
Kereskedési célú pénzügyi eszközök	-	-	-	1 773	1 775	2
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	71 287	70 205	-1 082	124 836	125 708	872
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	63 337	64 761	1 424	112 426	112 114	-312
Összesen	134 624	134 966	342	239 035	239 597	562

Az Erste Bank által eladási és visszavásárlási megállapodások keretében kapott és átadott eszközök értékpapírokból állnak.

A pénzügyi eszközök kivezetése során keletkezett nyereségekkel és veszteségekkel kapcsolatos információk megtalálhatóak a 9) 'Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetésének nettó eredménye' részben.

28) Biztosítéku szolgált pénzügyi eszközök

A következő eszközök kerültek biztosítékként zárolásra az Erste Bank kötelezettségeihez kapcsolódóan:

millió forintban	2022 Újra megállapított	2023
Kereskedési célú pénzügyi eszközök	-	1 773
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	71 287	124 836
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	93 846	113 918
Összesen	165 133	240 527

A biztosítéku szolgált pénzügyi eszközök közé hitelkövetelések, kötvények és egyéb kamatozó értékpapírok tartoznak. Az adott biztosítékok visszavásárlási megállapodásokhoz kapcsolódnak.

29) Értékpapírok

millió forintban	2022					2023				
	Pénzügyi eszközök					Pénzügyi eszközök				
	Amortizált bekerülési értéken értékelt eszközök	Kereskedési célú eszközök	Kötelezően való értéken értékelt eszközök	Valós értéken értékelt megjelöl t eszközö k	Egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt eszközök	Amortizált bekerülési értéken értékelt eszközök	Kereske dési eszközö k	Kötelezően való értéken értékelt eszközök	Valós értéken értékeltként megjelölt eszközök	Egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt eszközök
Kötvények és egyéb kamatozó értékpapírok	1 241 166	69 444	699	-	184 079	1 095 399	36 512	814	-	248 312
Tőzsdén jegyzett	1 173 006	69 126	699	-	180 492	1 043 797	34 739	-	-	244 718
Tőzsdén nem jegyzett	68 160	318	-	-	3 587	51 602	1 773	814	-	3 594
Részvények és egyéb részesedések	x	-	2 809	x	-	x	-	2 136	x	-
Tőzsdén nem jegyzett	x	-	2 809	x	-	x	-	2 136	x	-
Összesen	1 241 166	69 444	3 508	-	184 079	1 095 399	36 512	2 950	-	248 312

Kockázatkezelés

30) Kockázatkezelési politika és stratégia

Kockázatkezelési politika és stratégia

A bankok központi feladatai közé tartozik a tudatos és professzionális kockázatmenedzsment. A megfelelő kockázatkezelési irányelvek és stratégia elengedhetetlen a pénzügyi egészség működéséhez.

Az Erste Bank egy előrettekintő és az üzleti, illetve a kockázati profilnak megfelelő kockázatkezelési keretrendszert fejlesztett ki. A kockázatkezelési stratégia szinkronban van az üzleti stratégiával, miközben figyelembe veszi a külső környezet tervezett üzleti és kockázati működésre gyakorolt hatását.

A kockázatkezelési stratégia leírja a mindenkori kockázati profilt, meghatározza a kockázatkezelési alapelveket és a stratégiai célkitűzéseket a fő kockázati típusokra. Biztosít stratégiai határértékeket a szignifikáns pénzügyi és nem-pénzügyi kockázattípusokra, ahogy ezt megfogalmazza a Kockázati Értékelés (RMA). A kockázati stratégia kivitelezése egy pontosan definiált struktúrában zajlik. Ez magában foglalja a kockázattávlati hajlandóság és további metrikák monitorozását, illetve a határérték túllépések esetén az eskalációs folyamatokat.

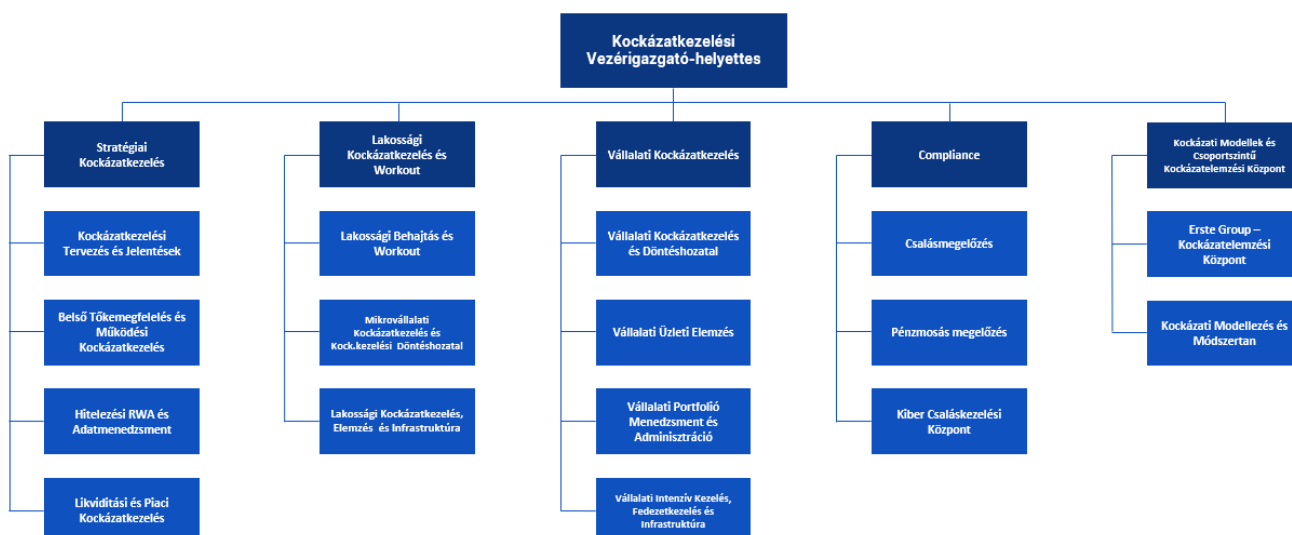
A Bank az Európai Parlament és a Tanács hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről szóló 575/2013/EU rendelet 434. cikkében, valamint az 575/2013/EU rendelet módosításáról szóló 876/2019 rendeletben foglalt közzétételi előírásokra vonatkozóan az Erste Hungary az internetet választotta a közzététel módjaként. Részletesebb leírás található az Erste Bank honlapján: <https://www.erstebank.hu/hu/ebh-nyito/bankunkrol/erste-bank-hungary-zrt/vallalatiiranyitas/hivatalos-kozzetetelek>.

Kockázatkezelési szervezet felépítése

A kockázatkezelés egyértelmű szervezeti struktúrára keresztül valósul meg, amelyhez meghatározott szerepek, felelőségek, delegált jogkörök és kockázati limitek tartoznak. A kockázatkezelési szervezeti egységek teljesen elkülönülnek az egyes üzleti területektől. A Kockázatkezelési Vezérigazgatóhelyettesi területen 2023-ban nem történt szervezeti változás a Kockázatkezelési területen.

A multifunkciós felügyelet (a különböző szakmai területek együttes részvételének) biztosítása érdekében a Kockázatkezelési Bizottságon (RGC) mellett a Bank belső bizottságai is együttműködnek a hatékony döntéshozatali folyamatban. A bizottságok feladata a kockázatkezelés, a kapcsolódó alapelvek, a kockázati stratégia kialakítása és annak az üzleti stratégiával történő összehangolása, nyomon követése, monitorozása, valamint a kockázattudatosság növelése. A bizottságok fő céljai közé tartozik a kölcsönös koordináció megvalósítása a vállalati és lakossági hitelezési tevékenységek, a belső vezetői, valamint a kockázattellenőrzési, megfelelési (compliance) és belső ellenőrzési funkciók között.

A kockázatkezelési terület szervezeti felépítését az alábbi ábra szemlélteti:

Kockázatkezelési rendszer

A Bank annak biztosítása érdekében, hogy a kockázatkezelési rendszer az intézmény profiljával és stratégiájával összhangban álljon, egy átfogó Integrált Kockázatértékelési (a továbbiakban: ERM) keretrendszert implementált, amely a kockázatkezelési szabályzatokban került rögzítésre. Ennek a keretrendszernek a fő komponensei a következők:

- a Kockázatvállalási Hajlandósági Nyilatkozat (RAS);
- portfólió és kockázati elemzések beleértve a Kockázati Értékelést (RMA), kockázati koncentráció menedzsmentet és stressz tesztelését
- a Kockázatviselési Képesség Számítás (RCC);

A fent említett Integrált Kockázatértékelési keretrendszer elemein túl a Bank kockázatkezelési területe az alábbi funkciókat is ellátja:

- Kockázattervezés és előrejelzés;
- Helyreállítási és szanálási terv készítése;
- Kockázati jelentéskészítéskészítés.

A Bank alapvető célja, hogy a stratégiai céljait prudens és kockázattudatos módon valósítsa meg. A Bank kockázatkezeléssel kapcsolatos alapelveit a Kockázati Stratégiájában fekteti le. Az Erste Bank proaktív kockázatkezelési és kontroll rendszere illeszkedik az üzleti és kockázati profiljához. A rendszer alapja a Kockázatvállalási Hajlandósági Nyilatkozat (RAS), amely összhangban van a kockázatok és trendek korai felismerésére és menedzselésére fókuszáló Kockázati Stratégiával. Ezen túl a hatékony és eredményes kockázatkezelési célok elérése érdekében a Bank kockázatkezelési és kontroll rendszerét a külső – és különösen a felügyeleti – elvárásoknak való megfelelés alapján alakította ki. Az Erste Bank kockázati stratégiáját és kockázatvállalási hajlandóságát az éves tervezési folyamaton keresztül állítja be. Ez a folyamat biztosítja a kockázatok, a limitrendszer, a tőke, a likviditási, valamint a teljesítménybeli célok megfelelő összehangolását.

A Bank mindig is kiemelt hangsúlyt fektetett a megbízható kockázati kultúrára. Ennek keretében minden munkavállalótól elvárt a proaktív viselkedés és az erős kockázatkezelési kultúrához való hozzájárulás. Az egyéni viselkedés és döntéshozatal tekintetében a személyi integritás és magas szintű szakmai színvonal elengedhetetlen.

Kockázatvállalási Hajlandóság

Kockázatvállalási Hajlandósági Nyilatkozat (RAS)

A Kockázatvállalási Hajlandósági Nyilatkozat (RAS) kifejezi azt a maximális kockázati szintet, amelyet a Bank hajlandó vállalni üzleti céljai elérése érdekében, és a kockázati limitrendszer implementálásához is kiindulási pontként szolgál. A kockázati étvágó így alapvető része a tervezési folyamatnak, iránymutatást ad a fő kockázati mutatók tőrés határai és a kockázatkezelés fő elveinek tekintetében. Megszabja a limitek és célok felállításának határait, és kulcsfontosságú inputként szolgál az éves stratégiai tervezési folyamathoz, egységes eszközt kezel a tőke, likviditás és a kockázat - megtérülés dimenzióit.

2023 első negyedében az Igazgatóság és a Felügyelő Bizottság jóváhagyta, illetve az Ügyvezetőség tudomásul vette az EBH RAS 2023-ban foglaltakat. 2023 második felében az EBH RAS időközi felülvizsgálata megtörtént az illetékes vezetői testület jóváhagyásával.

Portfólió és kockázati elemzés

Az Erste Bank dedikált infrastruktúrát, rendszereket és folyamatokat használ a portfólión belüli kockázatok aktív azonosítására, mérésére, ellenőrzésére, jelentésére és kezelésére. A portfólió- és kockázatelemzési folyamatok célja a kockázatok számszerűsítése, minősítése és megvitatása annak érdekében, hogy időben felhívják a menedzsment figyelmét.

Kockázati Értékelés (RMA)

A Kockázati Értékelés (RMA) a kockázatok azonosítását és a kockázatok materialitásának meghatározásához szükséges módszertant és vizsgálatot tartalmazza. A kockázati értékelés fő célja a materiális kockázatok azonosítása és értékelése, következésképpen pedig az Erste Bank kockázati profiljának elemzése. A fő eredmények alapját képezik a Kockázatvállalási Hajlandósági Nyilatkozat (RAS) limitrendszerének, figyelembevételre kerülnek a kockázatkezelési keretrendszer elemeinek tervezésekor, valamint az átfogó stresszteszt során a forgatókönyvek kiválasztásánál.

Kockázati koncentráció-elemzés

Az Erste Bank elemzési folyamatot vezetett be a kockázati koncentrációk azonosítására, mérésére, ellenőrzésére és kezelésére. Ez a folyamat elengedhetetlen az Erste Bank hosszú távú életképességének biztosításához, különösen a kedvezőtlen üzleti környezet és a nehéz gazdasági körülmények között. A kockázati koncentráció-elemzés eredménye emellett hozzájárul az RMA-n belüli lényeges kockázatok azonosításához és az Erste Bank limitrendszerének beállításához/kalibrálásához.

Stressz Tesztek

A Bank a kockázatkezelési keretrendszer részeként évente - a szabályozói stressz-tesztelésen túl - végez saját hatásbecsléseket is, amely a Bank konszolidált portfólióján az egyes kockázattípusok mentén felméri ellenálló képességét a különböző stressz helyzetekben. Az alkalmazott scenáriók a lehetséges makrogazdasági/üzleti sokkokat foglalják magukba, a megfelelő döntési fórum résztvevőinek elfogadása után. A stressz-tesztelés továbbá kiegészítésre kerül adott célspecifikus érzékenység-vizsgálatokkal, a Bank által készített eszközök segítségével. Az elemzés által feltárt eredmények szerves részei a Bank kockázati stratégiájának, és a Bank kockázati étvágának egyik kiindulópontjai.

A Bank különös figyelmet fordít a problémás portfólió újratermelődésének megakadályozására és a korábban keletkezett nemteljesítő portfólió leépítésére.

Kockázatviselési Képesség Számítás (RCC)

A Kockázatviselési Képesség Számítás (RCC) keretén belül rendszeresen megtörténik minden lényeges kockázat számszerűsítése, összesítése és összehasonlítása a rendelkezésre álló tőkével, illetve a kockázatvállalási hajlandóságban felállított limitekkel. A kalkuláció eredménye és értékelése a vezetés számára készített rendszeres riportok részét képezi, támogatva a felsővezetést a döntéshozatali folyamataik során, a prudens kockázatvállalás és a kockázati limiteknek történő megfelelés érdekében. Az értékelés során kapott megállapításokat a kockázatkezelési gyakorlatok javítására és a kockázatok további mérséklésére használja a Bank.

A Kockázatviselési Képesség Számítása (RCC) leírja a 2. pillér szerinti tőke megfelelés számításának módszertanát. Az 1. pillér szabályozói nézetével szemben az RCC az 1+ pillér megközelítésének gazdasági szemléletén alapszik, feltételezve az Erste Bank működésének folytonosságát, ahogy azt az MNB ICAAP útmutatója is elvárja, és meghatározza, hogy az Erste Bank rendelkezik-e elegendő tőkével az összes releváns kockázattal szemben. Ezzel az 1+ pilléres megközelítéssel az Erste Bank növeli a hatékonyságot és biztosítja az összehasonlíthatóságot az 1. pillér szerinti számításokkal. Az RMA eredményei alapján a tőkeszükséglet kiszámításra kerül a materiális kockázattípusok esetében, az Igazgatóság és a Felügyelő Bizottság jóváhagyásával. A gazdasági tőkeszükségletet ezután összehasonlításra kerül a belsőleg rendelkezésre álló tőkével (fedezeti potenciál), hogy a Bank a 2. pilléres kockázatai fedezve legyenek. A 2. pillér kockázatainak / nem várt veszteségeinek fedezéséhez szükséges belső tőke vagy fedezeti potenciál kiszámítása a CRR és a CRR II (az 575/2013/ EU rendelet és az 575/2013/ EU rendelet módosításáról szóló 876/2019/ EU rendelet) szerinti 1. pilléres szavatoló tőkével megegyezik az MNB ICAAP útmutatójában foglaltaknak megfelelően. Mind a gazdasági tőke, mind a fedezeti potenciál az Erste Bank, mint anyavállalat CRR szerinti konszolidációs körére vonatkozóan az IFRS számviteli standardok alapján kerül kiszámításra.

Az 1. pillér kockázat típusai (hitel-, piaci és működési kockázatok) mellett a gazdasági tőkében kifejezetten figyelembevételre kerül a banki könyvi kamatkockázat, valamint további hitelkockázati típusok, például a koncentrációs kockázat, a kiemelten kezelt kockázatos portfólió, valamint az üzleti kockázat egy éves időtávon és 99,9% -os megbízhatósági szint mellett. A gazdasági tőke kiszámításához az Erste Bank lehetőség szerint kockázaterzékenyebb, fejlettebb módszereket alkalmaz, amelyek a Bank egyedi kockázati profiljához, illetve egyedi kockázati kitettségének sajátosságaihoz igazodnak. A kockázatok közötti diverzifikációs hatások nem kerülnek figyelembevételre, ami a Bank körültekintő megközelítését tükrözi, hogy elegendő belső tőkét tartson fenn azokban az időkben, amikor a kockázatok közötti összefüggések jelentősen megváltozhatnak (például stressz idején). A gazdasági tőkekövetelmények legnagyobb részét a hitelkockázat adja, amely 2023 végén a teljes gazdasági tőkeszükséglet 69,2% -át teszi ki.

A szavatoló tőkének és a fedezeti potenciálnak elegendőnek kell lennie a 2. pillérből származó kockázatok / nem várt veszteségek elnyeléséhez, amelyek a Bank működéséből erednek (normál és stressz), amint azt az Erste Bank Hungary kockázati étvága tükrözi az Erste Bank Hungary gazdasági tőke megfelelésére és stresszelt tőke megfelelésére vonatkozó limitek meghatározása révén. 2023 végén a gazdasági tőkeszükséglet a rendelkezésre álló fedezeti potenciál 45,1%-a volt.

Az Ügyvezetőséget, a Kockázatkezelési Bizottságot, az Igazgatóságot és a Felügyelő Bizottságot negyedévente tájékoztatják az ICAAP tőke megfelelés eredményeiről az Erste Bank Hungary ICAAP jelentésén keresztül. Az ICAAP jelentés tartalmazza a kockázati profil alakulását, a rendelkezésre álló tőkét (szavatoló tőke és fedezeti potenciál), a stresszhelyzetekben bekövetkező potenciális veszteségek figyelembevételét, a kockázati korlátok kihasználtságának mértékét és a tőke megfelelés általános állapotát, továbbá felvázolja a kockázati profil alakulását a kockázati étvág mellett.

Kockázati Jelentéskészítési rendszerek

A kockázatkezelési és a riportolásért felelős szakmai egységek együttműködése, és a vezetői jelentéskészítő rendszerek által biztosított információ gondoskodik arról, hogy a Vezetőség átfogó képet kapjon a Bank kockázati pozíciójáról.

A Bank rendszeresen készít jelentéseket kockázati pozíciójával összefüggésben a kockázati kitettségről, az első és második pilléres tőke helyzetének aktuális és jövőbeli alakulásáról, a felügyeleti és belső átfogó stressz tesztek eredményeiről, a likviditási és piaci kockázati

profilról, illetve a kockázati koncentrációkról, melyeket a döntéshozó testületek és bizottságok megvitatnak és jóváhagynak (az Igazgatóság, az Ügyvezetőség, a Felügyelő Bizottság, a Kockázatkezelési Bizottság és az egyéb kockázati bizottságok).

Kockázati tervezés és előrejelzés

A Bankon belül a kockázatkezelés felelőssége magában foglalja a megbízható kockázattervezési és előrejelzési folyamatokat, egyaránt figyelembe véve a portfólió és a gazdasági környezet változásait. A kockázatkezelés által megállapított előrejelzések a Bank kapcsolódó területeivel - különösen a Kontrolling, a Pénzügy és Számviteli és Eszköz-Forrás Menedzsment területekkel, illetve a Stratégiai / Vállalati / Lakossági Kockázatkezeléssel - való szoros együttműködés eredményei, amelyek során értékelésre kerül:

- a várható portfólióminőség és értékvesztés szintek
- a kockázattal súlyozott eszközökkel való gazdálkodás és a tőke megfelelés biztosítása
- a szervezeti egységek, üzletágak és szegmensek felé történő tőkeallokáció
- a likviditási és kamatkockázati profil előrejelzése

Az ICAAP-ból és az ellenőrzési folyamatokból származó megállapítások felhasználásra kerülnek a tőkeallokáció során, ahol a Bank figyelembe veszi a kockázat - megtérülés szempontjait is.

Helyreállítási és szanalási tervek

A Hpt. 114.§ értelmében az Erste Banknak helyreállítási tervet kell készítenie a lehetséges válsághelyzetekre. A Bank 2023-ban egy felülvizsgált Helyreállítási tervet nyújtott be a Felügyelethez.

A Helyreállítási terv lehetőségeket vázol fel a tőkeerő és pénzügyi életképesség helyreállításának arra az esetére, ha az Erste Bank súlyos gazdasági stressz alá kerülne. A terv potenciális lehetőségeket határoz meg a Bank tőke,- és likviditási forrásainak helyreállítására, melyek célja az egyéni és piaci stresszt tartalmazó forgatókönyvbeli helyzet kezelése. A tervben leírt helyreállítási irányítás biztosítja a helyreállítási helyzetek időben történő azonosítását és megfelelő kezelését. Ezenkívül az EBH Helyreállítási Terv értékelése és a közelmúltban tárgyalt, a teljes helyreállítási kapacitás értékelése része a felügyeleti felülvizsgálati és értékelési folyamatnak (SREP). Fontos annak bemutatása, hogy súlyos stressz esetén, amely közel áll a fizetéseképtelenséget okozó vagy valószínűleg fizetéseképtelenséget okozó helyzethez, elegendő helyreállítási kapacitás álljon rendelkezésre.

Az Erste Bank együttműködik a szanalási hatóságokkal a helyi és uniós szabályozáson alapuló szanalási tervek kidolgozásában. A Szanalási Kollégium keretében hozott közös döntés alapján az Erste Group 2020 áprilisában értesítést kapott a preferált országok közötti „többablakos” (MPE) szanalási stratégia alkalmazásáról, ugyanakkor egy országon belül az „egyablakos” (SPE) szanalási stratégia alkalmazandó. Ennek eredményeként a magyar Erste Csoportra is a „többablakos” (MPE) stratégia érvényesíthető az Erste Groupon belül.

A bankok helyreállítási és szanalási irányelve (BRRD) bevezette a szavatoló tőkére és leírható vagy átalakítható kötelezettségekre vonatkozó minimumkövetelményt (MREL), amelyet - az Erste esetében az MPE szanalási stratégia miatt - a szanalási csoport szintjén kerül meghatározásra. Az MREL követelményt a teljes kockázati kitétség érték (TREA) és a teljes kitétség érték (LRE) százalékában fejezik ki.

A Magyar Nemzeti Bank a meghozott MREL-re vonatkozó közös döntés alapján a jogi értesítéseket megküldte. Az Erste Bank Hungary 2023 júniusában megkapta a szavatoló tőkére és a leírható vagy átalakítható kötelezettségekre vonatkozó minimumkövetelményt meghatározó közös döntést a szanalási csoportja számára. Az MREL-követelményekre vonatkozó információk a Magyar Nemzeti Bank által kiadott jogszabályi értesítések alapján kerültek közzétételre a Bank honlapján. Az MREL-mérőszám beépült az EBH RAS- és helyreállítási keretrendszerébe.

Az MREL követelmény lehetséges változásai az Erste Bank finanszírozási tervében tükröződnek az MREL és az alárendeltségi célok betartásának biztosítása érdekében.

31) Szavatoló tőke és a magyarországi tőkekövetelményeknek való megfelelés

Szabályozói követelmények

Az Erste Bank 2014. január 1-je óta a tőkekövetelmény-rendelet (CRR, 575/2013/EU rendelet) és a tőkekövetelmény-irányelv (CRD IV, irányelv 2013/36/EU) szerint számítja ki a szavatoló tőkét és a tőkekövetelményeket. Mind a CRD IV, mind a CRD V a magyar hitelintézeti törvényen keresztül került átültetésre a nemzeti jogba.

Az Erste Bank a CRR-ben, a hitelintézeti törvényben és az Európai Bankhatóság (EBA) által kibocsátott technikai standardokban meghatározott valamennyi követelményt alkalmazza szabályozási célokra és a felügyeleti információk nyilvánosságra hozatalára.

Az intézményeknek a minimális tőke mutatókon és a tőkepuffer-követelményeken túl a Felügyeleti Felülvizsgálati és Értékelési Folyamatban (SREP) meghatározott tőkekövetelményeket is teljesíteniük kell.

Számviteli alapelvek

Az Erste Bank által közzétett pénzügyi és szabályozási adatok IFRS-en alapulnak. Az elszámolható tőkeelemek az IFRS szerint elkészített mérlegből és eredménykimutatásból származnak. Az Erste Bank konszolidált szabályozói adatainak egységes zárónapja a tárgyév december 31. napja.

Konszolidált szavatoló tőke

A CRR szerint a szavatoló tőke Elsődleges alapvető tőkéből (CET1), Kiegészítő alapvető tőkéből (AT1) és Járulékos tőkéből (T2) áll. A tőke mutatók meghatározásához az egyes tőkeelemeket – az összes szabályozói levonás és szűrő alkalmazása után – a teljes kockázati kitettségértékhez viszonyítva veszik figyelembe.

A tőkepuffer követelmények a tőkefenntartási pufferkövetelményre, az anticiklikus tőkepuffer-követelményre, az egyéb rendszerszinten jelentős hitelintézetekre vonatkozó tőkepuffer-követelményre (O-SII) és a rendszerkockázati tőkepuffer-követelményre vonatkoznak. Minden tőkepuffert teljes egészében CET1 tőkével kell fedezni, és a teljes kockázati kitettségértékhez kell viszonyítani.

A közzétett szavatoló tőke tételeket belső tőkekezelési célokra is felhasználják. Az Erste Bank a tőkekövetelményeket a beszámolási időszakban végig teljesítette. A szabályozói minimum tőke mutatók a tőkepufferekkel együtt 2023. december 31-én

- 7.25% a CET1 tőke esetében (4.5% CET1, + 2.5% tőkefenntartási puffer, +0.25% O-SII puffer és,
- 8.75% a Tier1 tőke esetében (CET1 és AT1 összege) és
- 10.75% a teljes szavatoló tőke esetében.

2024-ban a kombinált tőkepuffer-követelmények és így a minimum tőkekövetelmények növekedése várható. Ez az O-SII és az anticiklikus puffer magasabb követelményéből ered.

Az Erste Bank 2023 és 2022 során teljes mértékben megfelelt a vele szemben támasztott minden külső tőkekövetelménynek. A Tier 1 tőke levonásai a 2023-ra vonatkozó végleges szabályozói adatok alapján kerültek kiszámításra.

millió forintban	2022	2023
Tier 1 tőke levonások előtt	413 734	520 815
Levonandó tételek a Tier 1 tőkéből (-)	19 780	21 339
Tier 1 tőke levonások után	393 954	499 476
Tier 2 tőke	146 562	140 620
Szavatoló tőke	540 516	640 096
Kockázat alapján súlyozott eszközök (hitelezési kockázat alapján)	1 940 390	1 861 528
Hitelkockázat tőkekövetelménye	155 231	148 922
ebből IRB módszer alapján	142 182	138 585
ebből standard módszer alapján	13 049	10 337
Piaci kockázat tőkekövetelménye	985	701
ebből egyszerű módszer alapján kalkulált	985	701
ebből hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	985	701
Egyéb tőkekövetelmény a hitelezési értékelési különbözetre vonatkozóan	2 574	1 389
Működési kockázat tőkekövetelménye	47 691	39 722
Tőkekövetelmény alapja	2 581 022	2 384 181
Tőkekövetelmény összesen	206 482	190 735

32) Hitelezési kockázat: hitelkockázat felülvizsgálata és monitoring

ESG

Az ESG (Environmental, Social and Governance – környezeti, társadalmi és vállalatirányítási) kockázatokat 2023-ban is kiemelten kezelte a bank.

Az ESG-hez kapcsolódó kockázatok mind a kockázatkezelési, mind az iparági stratégia keretrendszerbe beépítésre kerültek. Először az ESG Factor Heatmap segítségével azonosítjuk azokat a szegmenseket, amelyeket érinthetnek az ESG-hez kapcsolódó kockázatok, majd meghatározzuk az átlagosnál sérülékenyebb iparágakat. A vállalati stratégiák és hitelezési sztenderdek figyelembe veszik az ESG kockázatokat, ezek segítségével alakítjuk a portfóliót.

Ezen túlmenően a Bank ESG kockázati keretrendszert alkalmaz a lényeges ESG faktorok, kapcsolódó kockázatok és mérséklési stratégiák értékelésére. Ezeket a hiteldöntéskor is figyelembe vesszük.

Nagyvállalati és kereskedelmi ingatlanfinanszírozás esetén az Erste Bank Hungary rendszerszintű ESG elemzést végez egy belső, digitális ESG kérdőív segítségével. A kérdőív kitöltése kötelező elem a hitelezési és monitoring folyamatban. A kérdőív kiértékelésekor a Bank megvizsgálja, hogy az ügyfél ESG stratégiája mennyire van összhangban a Bank iparági stratégiájával. Az átfogó ESG kockázatelemzés segítségével a Bank megállapítja, hogy a különböző ESG faktorok milyen pozitív vagy negatív hatással lehetnek az ügyfelek pénzügyi teljesítményére.

A kérdőív változatos témákat fed le: az aktuális és tervezett ÜHG kibocsátás, a kibocsátás költségének hatása a profitra, az átálláshoz kapcsolódó CAPEX, Taxonómiához igazodó és igazítható pénzügyi adatok, szemét, vízfogyasztás, biodiverzitás, fizikai kockázatok hatása, munkavállalói és emberi jogok, különböző vállalatirányítási témák és a minimum biztonsági követelményeknek való megfelelés, hogy csak néhányat említsünk. Bizonyos kérdések esetén mélyebb elemzés szükséges, hogy pontosan lássuk milyen típusú és súlyú ESG kockázatoknak van kitéve az ügyfél. A kérdőív a hitelignylési folyamat szerves részét képezi és legalább évente frissül, ezáltal lehetővé téve a Bank számára az ügyfél üzleti modelljének vizsgálatát pl. a kibocsátáscsökkentési törekvések fényében.

Továbbá, bizonyos típusú fedezetekhez (leginkább ingatlanfedezetek) kapcsolódó ESG-releváns adatokat is gyűjt a Bank, a Csoportszintű Fedezetkezelési Szabályzatban meghatározottak alapján az ingatlanfedezetek értékeléséhez, dokumentálásához és jelentési célokra. A fedezet értékét befolyásoló környezeti szempontokat be kell építeni az ingatlanértékelésekbe, ami magasabb vagy alacsonyabb fedezeti értéket eredményezhet. Emellett figyelembe vesszük a társadalmi (például helyszín és közlekedés, tömeges városiasodás - mint könnyű megközelíthetőségre vonatkozó mutatók) és vállalatirányítási tényezőkből (mint például a megvesztegetés vagy jogi eljárások) származó kockázatokat is. A kereskedelmi ingatlaneszközök esetében a kérdőív továbbá tartalmazza az épület környezeti lábnyomának értékelését is, egy belső Technical Object Rating-et (TOR) – az ingatlan technikai értékelését – biztosítva, valamint a helyszín ESG-releváns szempontokon alapuló fenntarthatóságának értékelését. Az elmúlt év során fizikai kockázatokat értékelő lényegességi vizsgálatot végeztünk annak érdekében, hogy azonosítsuk azon kulcsfontosságú veszélyforrásokat, amelyek relevánsak a fedezeti portfóliónk számára; az értékelés eredményeit integráljuk a fedezetkezelésünkbe.

A belső modellekről szóló projektet 2022-ben indítottuk el, hogy meghatározzuk és gyűjtsük az összes rating rendszer számára releváns éghajlati kockázatot, és biztosítsuk az éghajlati kockázatok kifejezett figyelembevételét a jövőbeni modellfejlesztési kezdeményezések során. Az LGD modellek esetében az éghajlati kockázat közvetve tükröződik a fedezet értékén keresztül. 2023-ban az ESG tényezőket override (felülírás) vagy soft fact (szubjektív tényező) értékelésen keresztül vettük figyelembe a vállalati minősítések során.

Az Erste Bank Hungary az ESG kockázatok által okozott további kihívásokat is figyelemmel kíséri. Elemezzük, hogy hogyan lehet ezeket a kockázatokat beépíteni a várható veszteség mérésébe. Az Kockázati Értékelésben a klímával és környezettel kapcsolatos kockázatokat összességében közepesnek találta a Bank. Ezt az értékelést az "Átállási kockázat" elemzés vezérli, mivel a portfólió kis százaléka még mindig magas üvegház-hatású gáz kibocsátással rendelkezik, és ezért magasabb kockázatnak van kitéve a rendezetlen átmenet forgatókönyve esetén. A rendezetlen átmenet forgatókönyvét használtuk az FLI lefelé mutató szcenárióban. Az Erste Bank további elemzéseket végez annak megállapítása érdekében, hogy szükségesek-e ESG overlay-ek a jövőben. Az FLI forgatókönyvön keresztül való figyelembevétel elegendőnek bizonyult az ECL mérésben 2023. december 31-én.

A „hitelkockázati kitettség iparág és kockázati kategória alapján” táblázatban bemutatott iparágak közül az Erste Group első lépésként, a Net Zero Banking Alliance vállalásával összhangban, a kereskedelmi ingatlanokat, lakáshiteleket és az energiaszektor egyes részeit (energia- és hőtermelés) azonosította a 2030-as köztes kibocsátási céljainak fő mozgatóiként. Az Erste Bank Hungary további iparágakat is vizsgál,

ahol magas üvegházhatású gáz kibocsátást tapasztal (vagy a hitelkockázati kitettség, vagy annak kibocsátás-intenzitása miatt), és bevonja őket a célkitűzési folyamatba.

Az ESG kockázati keretrendszer hitelezési kockázathoz kapcsolódó részét tovább fejlesztettük és erősítettük a Group kockázati stratégia részeként.

Hitelkockázat-kezelési módszerek

A hitelezési kockázat az Erste Bank hagyományos hitelezési és befektetési tevékenységéből adódik.

Az operatív hitelezési döntéseket a Lakossági Kockázatkezelés és a Vállalati Kockázatkezelés hozza meg.

A lakossági, vállalati, ingatlan projekthitel portfóliókhöz tartozó hitelezési kockázatok kezelésekor a Bank gondoskodik a szabályozói előírásoknak megfelelő kockázatkezelési gyakorlatokról, valamint arról, hogy az ügyfeleket kezelhető, pénzügyi kapacitásuknak megfelelő hitel lehetőségekkel lássa el.

A hitelkockázat belső minősítésén alapuló módszerének alkalmazása a hitelkockázatra

Az Erste Group rendelkezik olyan üzleti és kockázatvállalási stratégiákkal, amelyek a hitelezési és hiteljövahagyási folyamatokra vonatkozó irányelveket szabályozzák. Ezeket a szabályzatokat legalább évente felülvizsgálják és szükség esetén módosítják. Ezek a szabályzatok a teljes hitelezési tevékenységre kiterjednek, figyelembe véve az ügyletek jellegét, hatályát és kockázati szintjét, valamint az érintett partnereket. A hiteljövahagyás során figyelembe veszik az ügyfél hitelképességére vonatkozó egyedi információkat, a hitel típusát, a biztosítékokat, a kovenánsokat és az egyéb kockázatsökkentő tényezőket.

Az Erste Groupon belül a hitelkockázat értékelése az ügyfél nemteljesítési valószínűségén (PD) alapul. Az Erste Group minden egyes hitelkockázati és hitelezési döntéshez belső minősítést rendel, amely a hitelkockázat egyedi mérőszáma. Az egyes ügyfelek belső minősítését eseményspecifikusan, de évente legalább egyszer frissítik (éves minősítési felülvizsgálat).

A belső minősítések fő célja a hitelezéssel és a hitelkonstrukciók feltételeivel kapcsolatos döntéshozatal támogatása. A belső minősítések határozzák meg az Erste Groupon belüli hiteljövahagyási hatáskörök szintjét és a meglévő fedezetek ellenőrzési eljárásait is. Kvantitatív szinten a belső minősítések befolyásolják az 1. és 2. pillér szerinti kockázati árazás, az értékvesztés és adott esetben a kockázattal súlyozott eszközök szintjét.

Az Erste Bank Hungary a belső minősítéseken alapuló (IRB) megközelítést alkalmazza, a belső minősítések a kockázattal súlyozott eszközök számításának kulcsfontosságú bemeneti adatai. Ezeket a Group a 2. pillér szerinti gazdasági tőkekövetelmények értékelésénél és más releváns folyamatokban is felhasználja. E célból az IRB-portfóliókhöz minden egyes minősítési fokozathoz külön PD értéket rendelnek egy kalibrációs folyamat keretében, amelyet minden egyes minősítési módszerre és minden egyes regionális portfólióra külön-külön végeznek el. A PD értékek a nemteljesítés 12 hónapon belüli bekövetkezésének valószínűségét tükrözik, amely a hosszú távú átlagos nemteljesítési rátákon alapul minősítési fokozatonként. A Bank a kiszámított PD értékekhez konzervatív pótlékot rendel.

A belső minősítések figyelembe vesznek minden rendelkezésre álló jelentős információt a hitelkockázat értékeléséhez. A lakossági hitelfelvevők esetében a belső minősítések figyelembe veszik a partner pénzügyi erejét, a külső támogatás lehetőségét, a vállalati finanszírozás rugalmasságát, az általános vállalati információkat és a külső hiteltörténeti információkat, amennyiben rendelkezésre állnak. A lakossági ügyfelek esetében a belső minősítések elsősorban a Bankkal szembeni fizetési magatartáson alapulnak, kiegészítve az adott ügyfél által szolgáltatott és általános demográfiai információkkal. A hitelminősítésre vonatkozó felső korlát szabályokat a gazdaságilag kapcsolódó szervezetek csoportjához való tartozás és a fő gazdasági tevékenység országa alapján alkalmazzák (a határokon átnyúló finanszírozási konstrukciókra alkalmazva).

A modellezési szakértők a kockázatkezelőkkel együttműködve belső minősítési modelleket és kockázati paramétereket dolgoznak ki és fejlesztenek folyamatosan. Az 1. és 2. pillérhez tartozó, valamint az IFRS 9 szerinti modelleket évente felülvizsgálják, figyelembe véve a legfrissebb adatoknak a kockázati paraméterek becslésébe történő bevonását, valamint a modellek teljes körű felülvizsgálatának rendszeres ciklusát. A modellfejlesztés a teljes Erste Group-ra vonatkozó belső módszertani szabványokat követi, és az adott piacra vonatkozó releváns

adatokat használja fel. Az Erste Bank Hungary így biztosítja, hogy a lehető legjobb előrejelző és megkülönböztető képességű minősítési modellek álljanak rendelkezésre.

A központi modell validációs részleg felelős az Erste Group-on belül az összes hitelkockázati modellre alkalmazandó validációs módszertanok és szabványok meghatározásáért, valamint az Erste Group egészére kiterjedő validációs tevékenységek elvégzéséért. Az összes 1. pillér modell, a materiális 2. pillér és IFRS 9 modellek mindegyike éves validálásnak van alávetve, míg a nem materiális 2. pillér és IFRS 9 modellek esetében rendszeres validálási ciklus van érvényben. A modell validálása minőségi és mennyiségi validálási módszereket egyaránt alkalmaz a koncepcionális megalapozottság, a teljesítmény és a modellhasználat szempontjainak megvizsgálására. A validálás eredményeit a megfelelő modellbizottságok hagyják jóvá, és az IRB modellek esetében megosztják a felügyeleti egységekkel. A validálási folyamaton kívül a Group rendszeres monitoring folyamatot alkalmaz az IRB modellek teljesítményére vonatkozóan, amely tükrözi az új nemteljesítések és a korai késedelmek alakulását.

Az összes új modell, modellváltoztatás, a kockázati paraméterek módosítása, a csoportszintű módszertani szabványok módosítása és egyéb, modellekkel kapcsolatos szempontok jóváhagyása kettős jóváhagyási folyamatot követ a Group-on belül - a megfelelő Holding és helyi modellbizottsági struktúrák közös felelősséget tükröznek az 1. pillér IRB és a 2. pillér hitelkockázati modelljeire, valamint az IFRS9 paraméterekkel kapcsolatos módszertanokra vonatkozó döntések tekintetében. A felelősségi körök a modell alkalmazási hatályától függően (csoportszintű vagy helyileg kifejlesztett modell) kerülnek kijelölésre. Ebben az összefüggésben a következő bizottságok jöttek létre: Strategic Risk Executive Committee (Stratégiai Kockázatkezelési Ügyvezető Bizottság) és Strategic Risk Management Committee (Stratégiai Kockázatkezelési Bizottság) az Erste Group szintjén és Helyi Modellbizottság az Erste Bank Hungary szintjén.

A Group-on belül (konsolidált szinten) használt valamennyi modellért a végső felelősség a Group Kockázatkezelési Igazgatóját terheli. Minden modellirányítási, fejlesztési, validálási, adatkezelési és felügyeleti tevékenységet a Kockázati Modellezési és Módszertan részleg koordinál.

Az Erste Csoport felügyeleti hatósága, az osztrák FMA (Pénzügyi Felügyeleti Hatóság) határozatlan időre felhatalmazta a Csoportot, és ezen keresztül az Erste Bankot, hogy az IRB módszer alkalmazásával, 2008. április 1-től kockázattal súlyozott kitétségi összegekkel számoljon hitelezési kockázatra. (IRB hivatalos értesítés: 2008. március 28.; Az IRB hivatalos értesítés egyes banki szervezetek számára és konsolidált szinten külföldi intézmények számára)

A következő szegmens tartoznak a fejlett IRB módszer alá:

- Lakosság

A következő szegmensek tartoznak az alapszintű IRB alapmódszer alá:

- Vállalatok
- Intézmények
- Központi kormányzat és központi bank
- Vállalati / Speciális hitelezés (Ingatlan- és projektfinanszírozás)

Minősítési modellek és módszerek

A minősítési folyamat leírása

A Bank, különböző minősítési rendszereket használ, a központi kormányzatok és jegybankok, hitelintézetek, önkormányzatok, lízingcégek, biztosító társaságok, gazdálkodó szervezetek, projektársaságok, lakossági ügyfelek és egyéb szervezetek esetén.

Minden ügyfél minősítésekor a Bank objektív és számszerűsíthető, valamint szubjektív és nem számszerűsíthető szempontokat alkalmaz. A portfólió felülvizsgálatára támaszkodva, a minősítési eljárásból származó információt folyamatosan korábbi adatokkal mérjük össze.

Nemteljesítés valószínűsége (PD)

A PD az ügyfeleket jellemző nemteljesítési valószínűséget becsli meg. A PD értékek a nemteljesítés 12 hónapos valószínűségét tükrözik a hosszú távú átlagos nemteljesítési ráták alapján minősítési fokozatonként.

Nemteljesítéskori veszteségráta (LGD)

Az LGD annak a veszteségnek a volumenbecslésére használatos, amelyet a Bank átlagosan elszenved, ha egy ügylet nemteljesítővé válik, figyelembe véve a követelések behajtásához kapcsolódó költségeket és a pénz időértékét is. A veszteség abszolút nagyságát az adott ügylet kapcsán fennálló követelések összértékére (= nemteljesítéskori kitétség vagy EAD) vetítik a nemteljesítési esemény bekövetkezése időpontjában. A Bank a saját becsült nemteljesítéskori veszteségrátáját (LGD) alkalmazza a lakossági szegmensben.

Hitel-egyenértékesítési tényező (CCF)

A CCF azt mutatja meg, hogy a referenciaidőpontban még ki nem használt mérlegen kívüli kitettség mekkora hányadának lehívása várható az ügyféltől a nemteljesítés dátumáig. A tőkeszámítás során ezt az összeget még hozzá kell adni a mérlegen kívüli kitettség már lehívott részéhez, hogy megkapjuk a nemteljesítéskori kitettség becsült értékét (EAD).

A Bank becslést ad a hitelegyenértékesítési tényezőre (CCF) a lakossági szegmens rulírozó terméktípusai esetén (folyószámlahitelek és hitelkártyák).

Hitelkockázati besorolás

Erste Bank Hungary minden ügyfelet az alábbi kockázati kategóriák egyikébe besorolja:

Alacsony kockázat: Jellemzően olyan ügyfelek (lakossági vagy vállalati), akik régóta kapcsolatban állnak a Bankkal, vagy nagy, nemzetközileg ismert ügyfelek. Erős a pénzügyi helyzetük, annak a valószínűsége, hogy pénzügyi nehézségbe kerüljenek alacsony. Nem estek késedelembe az elmúlt egy évben. Új üzletet jellemzően ebben a kategóriában lévő ügyfelekkel köt a Bank.

Külön figyelendő: Olyan nem lakossági ügyfelek, akiknek a múltban késedelmes kitettségük volt, vagy fennáll a veszélye, hogy pénzügyi nehézségeik lesznek középtávon, illetve olyan lakossági ügyfelek, akiknél felmerült fizetési probléma a múltban. Ezek az ügyfelek jellemzően a közelmúltban megfelelően teljesítettek.

Kétes: Az ügyfél nemteljesítési valószínűsége nagyobb. Fennáll az esélye, hogy rövidtávon pénzügyi nehézségeik lesznek. Fokozottan érintheti őket a gazdaság rövidtávú kedvezőtlen alakulása. Esetleges restrukturálás szükséges, vagy már folyamatban van. Ezeket az ügyfeleket külön terület kezeli a Bankon belül.

Nemteljesítő: Az ügyfél egy, vagy több feltételnek megfelel a CRR 178 paragrafusában foglaltaknak. Ez lehet annak valószínűsége, hogy nem fogja tudni visszafizetni a kitettségét, vagy, hogy materiális kitettséggel 90 napnál nagyobb késedelembe van, átstrukturálásban részesült, amely elengedéssel járt, veszteséget realizált a Bank rajta, vagy csődeljárás van folyamatban az ügyfélen. Az Erste Group ügyfélszintű default definíciót alkalmaz minden ügyfélszegmensben.

A 90 napos késedelem materialitása ügyfél szinten naponta kerül ellenőrzésre a mérlegen belüli tételekre az Erste Group-on belül egységesen használt lényegességi küszöbhez:

- Lakossági kitettségek esetében: 100 euró abszolút limit és 1% relatív limit ügyfél szinten,
- Nem-Lakossági ügyfelek esetében: 500 euró abszolút limit és 1% relatív limit ügyfél szinten.

A kockázati kategóriák a bedőlési valószínűségek külső minősítők adóbsorolásával konzisztens módon kerültek meghatározásra. Ezek a valószínűségek az egy éves default ráta historikus adatain alapulnak.

Hitelkockázati monitoring

A Bank kockázatkezelési területei rendszeresen vizsgálják a hitelportfóliót annak minőségét, és a szabályzatoknak történő megfelelést.

Minden a meghatározott limitek szerint nyilvántartott hitelkockázati hitelkeretet és tranzakciót évente felülvizsgál a Bank. A limitek napi monitorozása egy belső limitfigyelő rendszerrel biztosított, ahol a limitek túllépése korrekciós intézkedést eredményez.

Csoportszinten meghatározott és sztenderdizált korai figyelmeztetés monitoring működik a Bankban, hogy megfelelő időben észre lehessen venni és kezelni lehessen az esetleges nem kedvező elmozdulásokat. A korai figyelmeztetés monitoring folyamatot a vállalati kockázatkezelés végzi a vállalati ügyfelekre. Amennyiben egy korai figyelmeztető jel észlelésre kerül, az ügyfél teljes hitelkitettsége és az ügyfél minősítése is felülvizsgálatra kerül. Amennyiben szükséges, a megfelelő kockázatsökkentő lépéseket megteszi a Bank. A figyelőlistákkal kapcsolatban rendszeres felülvizsgálati megbeszéléseket tart a Bank, hogy figyelemmel kísérje a rossz hitelképességű ügyfeleket és megvitassa a szükséges megelőző intézkedéseket.

Kisvállalatok és lakossági ügyfelek esetében a monitoring és hitel-felülvizsgálat automatizált folyamattal történik. A lakossági kockázatkezelésen a korai figyelmeztető jelek közé tartozik többek között az új ügyletek minőségromlása, a behajtás hatékonyságának csökkenése. Amennyiben a korai figyelmeztető jelek azonosításra kerülnek, a monitoring fennáll akkor is, ha az ügyfél teljesíti a szerződés szerinti kötelezettségeit.

Az Erste Bank nemteljesítő és problémás hitelfortfóliójával kapcsolatos kedvezőtlen portfólió-változásokat folyamatosan ellenőrzi. További negatív fejlemények bekövetkezte esetén az ügyfeleket workout osztályon kezeli a Bank a lehetséges veszteségek minimalizálása céljából

Hitelkockázati kitettség

A hitelkockázati kitettség a pénzügyi mérleg következő elemeinek összességét jelenti:

- készpénz és készpénzegenlegek – látra szóló betétek más pénzügyintézetknél és a jegybankban
- kereskedési célú hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok
- nem kereskedelmi céllal, az eredménnyel szemben valós értéken nyilvántartott értékpapírok
- egyéb átfogó bevétellel szemben valós értéken nyilvántartott értékpapírok (FVTOCI)
- amortizált bekerülési értékű hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok, kivéve vevő-, és egyéb követelések
- pénzügyi lízing követelések
- vevő-, és egyéb követelések (ez a kategória minden korábban fel nem sorolt szerződéses követelést tartalmaz)
- pozitív valós értékű derivatívák
- mérlegen kívüli hitelkockázatok (elsősorban pénzügyi garanciák és le nem hívott és visszavonhatatlan hitelkötelezettségek).

A hitelkitettség megfeleltethető a bruttó könyv szerinti értéknek (vagy mérlegen kívüli tételek esetében a nominális értéknek), kivéve a következőket:

- kölcsönökkel és az előlegekkel kapcsolatos értékvesztés miatti veszteségek nyilvántartására szolgáló értékvesztési számlák
- céltartalékok a garanciákhoz
- bármilyen kapott fedezet (beleértve a kockázati transfert a kezesek esetében)
- nettó elszámolások/hatások
- egyéb hitelminőség-javulás
- hitelkockázat romlását megelőző tranzakciók.

A hitelkockázati kitettség 2022. december 31. és 2023. december 31. között 5 278 887 millió forintról 4 888 429 millió forintra csökkent. Ez 390 458 millió forint, azaz 7,4% csökkenés.

Hitelkockázati kitettségek és pénzügyi eszközök közötti különbségek levezetése

2023

millió forintban	Hitelkockázati kitettségek	Hitelkockázatra képzett értékvesztés	Módosítás	Könyv szerinti érték
Készpénz és pénzeszköz egyenértékűek	5 227	2	-	5 225
Derivatívák és kereskedelmi célú pénzügyi instrumentumok	103 003	-	-	103 003
Nem kereskedelmi célú eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	387 100	-	-	387 100
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	814	-	-	814
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	386 286	-	-	386 286
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügyi instrumentumok	248 411	218	119	248 312
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	248 411	218	119	248 312
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	3 372 433	67 727	-	3 304 706
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 097 728	2 328	-	1 095 400
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	350 391	331	-	350 060
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	1 870 763	63 849	-	1 806 914
Kereskedelmi hitelek és előlegek	18 962	83	-	18 879
Pénzügyi lízing követelések	34 589	1 136	-	33 453
Mérlegen kívüli tételek	772 255	6 605	-	765 650
Összesen	4 888 429	74 552	119	4 813 996

2022

millió forintban	Hitelkockázati kitétségek	Hitelkockázatra képzett értékvesztés	Módosítás	Könyv szerinti érték
Készpénz és pénzeszköz egyenértékesek	2 162	1	-	2 161
Derivatívák és kereskedelmi célú pénzügyi instrumentumok	205 066	-	-	205 066
Nem kereskedelmi célú eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	312 020	-	-	312 020
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	699	-	-	699
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	311 321	-	-	311 321
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügyi instrumentumok	196 554	381	-12 094	184 079
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	196 554	381	-12 094	184 079
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	3 673 973	70 148	-	3 603 825
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 243 402	2 236	-	1 241 166
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	401 473	282	-	401 191
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	1 959 603	66 272	-	1 893 331
Kereskedelmi hitelek és előlegek	30 102	224	-	29 878
Pénzügyi lízing követelések	39 393	1 134	-	38 259
Mérlegen kívüli tételek	889 112	8 742	-	880 370
Összesen	5 278 887	79 272	-12 094	5 187 521

A hitelkitétségek értékvesztése magában foglalja az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök (beleértve a lízing és vevőköveteléseket) értékvesztését, egyéb átfogó eredménnyel szemben értékelt pénzügyi eszközök értékvesztését és a mérlegen kívüli tételek értékvesztését. Az 'egyéb változás' az egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök valós érték változását foglalja magában, a számviteli nézethez igazodva jelen beszámolási időszaktól kezdődően a Módosítás oszlop nem tartalmaz értékvesztést.

Hitelkockázati kitétség megbontása

A következőkben a hitelkockázati kitétség különböző szempontok szerinti megbontása található.

Hitelkockázati kitettség iparág és kockázati kategória

millió forintban	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nemteljesítő	Összesen
2023.12.31					
Természeti erőforrások és nyersanyagok	266 576	7 385	6 434	6 236	286 631
Villamosenergia	207 802	36 684	1 951	6	246 443
Építőipar	109 169	20 206	4 748	9 830	143 953
Autóipar	90 979	2 442	631	84	94 136
Ciklikus fogyasztási cikkek	46 838	6 650	2 901	4 477	60 866
Nem ciklikus fogyasztási cikkek	155 350	13 158	1 275	3 178	172 961
Gépészet	44 498	7 662	599	892	53 651
Szállítás	147 991	9 325	593	91	158 000
TMT és papír és csomagolás	16 915	3 124	327	290	20 656
Egészségügy és szolgáltatások	45 266	9 479	1 882	812	57 439
Szállodák, játék- és szabadidőipar	17 742	3 455	546	6 780	28 523
Ingatlan forgalmazás	158 058	159 696	1 855	2 005	321 614
Közigazgatás	944 098	3 339	244	15	947 696
Pénzügyi intézmények	933 004	70 130	6 458	313	1 009 905
Lakosság	489 562	607 683	153 061	34 966	1 285 272
Egyéb	81	154	448	-	683
Összesen	3 673 929	960 572	183 953	69 975	4 888 429

millió forintban	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nemteljesítő	Összesen
2022.12.31					
Természeti erőforrások és nyersanyagok	202 393	72 986	22 891	4 026	302 296
Villamosenergia	281 869	18 749	13 145	65	313 828
Építőipar	60 583	31 211	36 276	951	129 021
Autóipar	116 176	14 161	18 203	1 529	150 069
Ciklikus fogyasztási cikkek	28 353	13 077	7 098	6 458	54 986
Nem ciklikus fogyasztási cikkek	126 450	28 917	7 843	4 153	167 363
Gépészet	26 377	14 937	9 322	1 034	51 670
Szállítás	175 508	22 590	7 389	206	205 693
TMT és papír és csomagolás	5 731	5 606	17 318	109	28 764
Egészségügy és szolgáltatások	29 800	17 291	7 072	663	54 826
Szállodák, játék- és szabadidőipar	16 510	3 398	2 446	7 156	29 510
Ingatlan forgalmazás	330 412	18 610	9 083	2 245	360 350
Közigazgatás	161 276	4 131	282	17	165 706
Pénzügyi intézmények	1 888 229	63 486	78 420	408	2 030 543
Lakosság	437 490	610 967	144 589	41 079	1 234 125
Egyéb	48	5	79	5	137
Összesen	3 887 205	940 122	381 456	70 104	5 278 887

Az alacsony kockázatú kitettség aránya a legmagasabb 75,2%, míg a külön figyelendő 19,6%, a kétéves 3,8% és a nemteljesítő 1,4% (2022: 73,7%, 17,8%, 7,2%, 1,3%).

Iparági bontásban a kitettség legnagyobb része a Lakossághoz tartozik 1 285 272 millió forinttal, ami az összkitettség 26,3%-át jelenti, ezt követi a Pénzügyi intézmények 1 009 905 millió forintos kitettséggel, amely az összkitettség 20,7%-át jelenti, és a Közigazgatás 947 696 millió Ft kitettséggel, ami a teljes kitettség 19,4%-a. A Közigazgatás és a Pénzügyi intézmények közötti eltérést az Államadósság Kezelő Központ (ÁKK) mozgása magyarázza, mivel az 2023-tól a Pénzügyi intézmények helyett a Közigazgatás soron szerepel.

A hitelkockázati kitettségek földrajzi szintű vizsgálata az ügyfelek országgokázatán alapul. Ez nem feltétlenül a lakhelyet, vagy a cég székhelyét jelöli, hanem azt az országot, ahol az ügyfél gazdasági kockázatot vállal.

Hitelkockázati kitettség régió és kockázati kategória szerint

millió forintban	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nemteljesítő	Összesen
2023.12.31.					
Elsődleges piacok	3 643 418	960 493	183 311	69 974	4 857 196
Ausztria	40 418	-	-	-	40 418
Csehország	1 672	-	-	-	1 672
Szlovákia	15	-	1	-	16
Románia	775	-	-	-	775
Magyarország	3 600 538	960 493	183 310	69 974	4 814 315
Egyéb EU országok	27 565	4	25	1	27 595
Egyéb országok	2 898	50	-	-	2 948
Feltörekvő piacok	48	25	617	-	690
Ázsia	22	-	-	-	22
Latin Amerika	15	25	-	-	40
Közél-Kelet/Afrika	11	-	617	-	628
Összesen	3 673 929	960 572	183 953	69 975	4 888 429

millió forintban	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nemteljesítő	Összesen
2022.12.31.					
Elsődleges piacok	3 780 021	939 334	376 238	70 104	5 165 697
Ausztria	76 687	12	-	-	76 699
Csehország	697	-	-	-	697
Szlovákia	74	-	2	-	76
Románia	857	-	5	-	862
Magyarország	3 701 706	939 322	376 231	70 104	5 087 363
Egyéb EU országok	105 744	213	4 750	-	110 707
Egyéb országok	1 435	-	-	-	1 435
Feltörekvő piacok	5	575	468	-	1 048
Ázsia	-	25	-	-	25
Latin Amerika	-	30	-	-	30
Közél-Kelet/Afrika	5	520	468	-	993
Összesen	3 887 205	940 122	381 456	70 104	5 278 887

A hitelkockázati kitettség Magyarországon 273 048 millió forinttal, azaz 5,4%-kal csökkent, a közép-kelet-európai elsődleges piacokon összesen pedig 308 501 millió forinttal, 6,0%-kal. Az egyéb EU országokban (az Elsődleges piacok nélkül az EU 27-ben) a hitelkockázati kitettség 83 112 millió forinttal, 75,1%-kal csökkent, míg az Egyéb országokban 1 513 millió forintos (105,4%-os) növekedés volt a teljes kitettségben. A Feltörekvő piacok kitettsége 358 millió forinttal, azaz 34,2%-kal csökkent. Összességében az Erste Hungary elsődleges piacai és az EU adták a hitelkockázati kitettség 99,9%-át (2022-ben szintén 99,9%). A feltörekvő piacok részesedése továbbra is alacsony, 1% alatti (0,02%-ról 0,01%-ra csökkent).

A szegmens kategóriák a Bank üzleti szegmentációján alapulnak.

Hitelkockázati kitettség üzleti szegmens és kockázati besorolás szerint

millió forintban	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nemteljesítő	Összesen
2023.12.31					
Lakosság	511 491	639 413	160 745	38 029	1 349 678
Vállalatok	1 293 656	266 096	16 826	31 946	1 608 524
Csoportszintű vállalatok	718 564	55 055	6 382	-	780 001
ALM	1 150 218	8	-	-	1 150 226
Összesen	3 673 929	960 572	183 953	69 975	4 888 429

millió forintban	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nemteljesítő	Összesen
2022.12.31					
Lakosság	451 210	637 496	154 318	43 294	1 286 318
Vállalatok	1 370 714	244 959	163 507	26 809	1 805 989
Csoportszintű vállalatok	767 611	57 538	45 008	1	870 158
ALM	1 297 670	129	18 623	-	1 316 422
Összesen	3 887 205	940 122	381 456	70 104	5 278 887

Fedezetek

A figyelembe vett fedezetek

A Bank a fedezetkezelést a Vállalati Intenzív Kezelés, Fedezetkezelés és Infrastruktúra csoportban alakította ki a Vállalati Kockázatkezelési területen belül.

A Csoporton belüli összes figyelembe vehető fedezet egy mindenre kiterjedő listán szerepel a 'Csoportszintű fedezeti katalógusban'. A helyi szinten elfogadható fedezeteket az Erste Bank határozza meg (a Bank Fedezeti Katalógusában) a vonatkozó helyi törvényi előírásokkal összhangban. A fedezet értékelése és újraértékelése a Csoportszintű katalógusban foglalt alapelvek és az osztályonként csoportosított és a helyi szabályozói követelményekre épülő belső utasítások szerint történik.

A fedezetek fő típusai

A hitelezési kockázat kezelésére és a hitelezési kockázathoz tartozó tőkekövetelményre vonatkozó szabályzatok szerint a fedezetek kizárólag akkor vehetők figyelembe a tőkekövetelmény csökkentésére, ha

- jogilag érvényesek, ésszerű időtávon belül érvényesíthetők;
- az értékelésük és a fedezetértékek karbantartása megfelelő;
- ügylet szinten a kapcsolódó nyilvántartás és az ahhoz tartozó folyamatok gondoskodnak arról, hogy átfogó és aktualizált információ álljon rendelkezésre a tőkeszámításhoz;
- az ingatlanfedezetekre a Bank érvényes ingatlanbiztosítással rendelkezik.

A fentiek vonatkozásában a figyelembe vett fedezetek - amelyek tőkecsökkentő tételként figyelembe vehetők - köre kiterjed

- a pénzügyi biztosítékokra (készpénzes biztosítéki letétek, letéti okiratok, állampapírok, bizonyos egyéb értékpapírok stb.);
- ingatlanokra (csökkent piacképességű középületek, speciális ipari ingatlanok és ingatlanprojektek kivételével);
- kormányzati, banki és bizonyos egyéb garanciajegyzésekre.

Amikor a fenti feltételek a belső szabályozásokban foglaltaknak megfelelően teljesülnek, és a konkrét fedezettípusok rendelkezésre állnak, akkor veszi figyelembe a Bank az elfogadott biztosítékokat a tőkekövetelmény számításakor, mint hitelezési kockázatot mérséklő eszközt.

Fedezetek értékelése és kezelése

A biztosítékok értékelése az aktuális piaci árakon alapul, ugyanakkor figyelembe vesz egy olyan összeget, amely ésszerű időn belül megtérülhet. Az értékelési folyamatok meghatározottak, és azok IT-támogatott technikai alkalmazását a Fedezetkezelés végzi

csoportszinten, valamint az egyes országok felhatalmazott munkatársai szoftveralkalmazások segítségével. Az allokált biztosítéki értékek felső határa a biztosított ügylet összege.

Ingtanértékelést csak olyan minősített értébecslők végezhetnek, akik függetlenek a hitelezési döntéshozatali folyamatától. Az értékelést nemzetközi, európai vagy helyi szabványok szerint kell elvégezni, és a Bank által meghatározott értékelési módszereket kell követni. A belső iránymutatások meghatározzák az értébecslők kiválasztására vonatkozó képesítési kritériumokat és függetlenségi követelményeket. Egy értébecslő csak két egymást követő értékelést végezhet ugyanazon eszközre vonatkozóan, minden további értékelés az értébecslő lecserélését eredményezi. A minőségbiztosítás érdekében az ingatlan értébecslők és az ingatlanértékelések folyamatos felügyelet alatt állnak.

Az értékelésekhez használt módszerek és fedezeti szorzók a Workout osztályok múltbeli tapasztalatait tükröző empirikus adatokon és a biztosítékok realizálásából származó behajtásokról gyűjtött adatokon alapulnak. A fedezeti szorzókat rendszeresen - legalább évente egyszer - kiigazítják, hogy azok tükrözzék a behajtásokat az előre látható fejlemények (például a várható ingatlanár-változások) figyelembevételével.

A biztosítékok újraértékelése rendszeres időközönként történik, és a lehető legnagyobb mértékben automatizált. A külső adatforrások esetében a megfelelő interfészeket használják. Az egyes biztosítéki eszközök átértékelésére vonatkozó maximális időszakok előre meghatározottak, és a betartásukat a kockázatkezelés szoftveralkalmazások segítségével ellenőrzi. Az időszakos átértékeléseken kívül a biztosítékokat akkor értékelik, amikor olyan információk válnak hozzáférhetővé, amelyek a biztosíték értékének kivételes okokból történő csökkenésére utalnak, vagy amikor a meghatározott küszöbértékeket túllépi. Különösen a fejlesztés alatt álló ingatlanbiztosítéki eszközöket, amelyek olyan problémákat mutatnak, mint a jelentős költség- vagy időbeli túllépés, valamint a gyengébb hitelminőségű hitelek fedezetül szolgáló eszközöket figyelik vagy értékelik át nagyobb gyakorisággal.

A hitelkockázat-csökkentési technikákból eredő koncentrációs kockázatok érinthetnek egyetlen ügyfelet, de egy régió, iparág vagy biztosítéktípus szerint meghatározott portfóliót is. Az Erste Bank Hungary Zrt. lakossági bank, és ügyfélszerkezetéből és a működési piacából adódóan az ügyfelektől származó biztosítékok tekintetében nincs koncentrációja. Az esetleges koncentrációk megelőzése érdekében a hitelkérelmezési folyamat során figyelembe veszik a vállalati garancianyújtó minden garancia kötelezettségét és hitelét. A szuverének, közszféra és pénzügyi intézmények által nyújtott garanciáknak a garanciavállaló által jóváhagyott limiten belül kell maradnia. Ami a kockázatok potenciálisan káros korrelációjának egyéb területeit illeti, a biztosítékportfóliókat statisztikai értékelésekkel elemzik, többek között a portfólió monitoring keretében a regionális vagy iparág-specifikus koncentrációk tekintetében. Az azonosított kockázatokra adott válasz mindenekelőtt a volumencélok kiigazítását, a megfelelő limitek megállapítását és a munkatársak által a hitelnyújtásra vonatkozó diszkrecionális limitek módosítását foglalja magába.

Az elárverezési eljárások során szerzett biztosítékokat rendezett módon értékesítik, és a bevételt a fennálló követelés csökkentésére vagy visszafizetésére használják fel. A Bank általában nem saját üzleti célra használja a visszavett ingatlanokat. A saját könyvekbe felvett eszközök legnagyobb részét a kereskedelmi célú földterületek és épületek teszik ki. Ezen kívül lakóingatlanok és szállítójárművek kerülnek a Bank tulajdonába.

A Bank arra törekszik, hogy likvid fedezeteket kérjen be, amelyek a lehető legrövidebb időn belül és megfelelő áron értékesíteni tud. A biztosíték likviditását alapvetően befolyásolja annak jogi érvényesíthetősége, illetve piaci értékesíthetősége, forgalomképessége.

A fedezeti érték megállapításához a mindenkor hatályos fedezetkezelési és fedezetértékelési szabályzatokban meghatározottak szerint kell eljárni, az abban meghatározott elvek és számítási módszerek alapján.

A Group Collateral Management (Csoportszintű Fedezetkezelés) állapítja meg a fedezetkezelés csoportszintű szabályait. Évente felülvizsgálja, és szükség esetén módosítja a szabályzatokat. A szabályozási keretrendszer előírásai szerint ellenőrzi a helyi fedezetkezelési politikákat a leánybankoknál. Megállapítja az egyes fedezeti kategóriákat, a fedezetbevonási módokat, a fedezetek értékelésének egységes szabályait, valamint meghatározza a maximális fedezeti szorzókat (Group Collateral Catalogue). Ezen túl felügyeli a fedezeti szorzó megállapításának éves folyamatát és biztosítja a szükséges jóváhagyásokat (jóváhagyja a helyi fedezeti szorzókat, a csoportszintű maximum fedezeti szorzókat és azok lehetséges változásait).

A Bank Fedezeti Katalógusában szereplő, lokálisan alkalmazott fedezeti szorzók a fedezetek múltbeli megtérülési adatai alapján (peres és peren kívüli megtérülést is figyelembe véve) kerülnek meghatározásra.

A Fedezetkezelési terület legalább éves szinten megvizsgálja a fedezeti rátákat és a térülési mutatókat, a Group Credit Risk Models (Csoportszintű Kockázatkezelési Modellezés) által meghatározott szabályoknak megfelelően. A kiugró értékek elkerülésének érdekében nemcsak egy, hanem több éves adatokat vesznek figyelembe.

Fedezeti értéket csak akkor lehet a hitelezési folyamatban figyelembe venni:

- Ha betartották az értékelés szabályait (különösképpen a kiindulási érték meghatározását és a megelőző terhek figyelembevételét).
- Ha a fedezet bevonásával kapcsolatos minden jogszabályi feltétel teljesült.
- Ha a hitelfeltevőnek már semmilyen további lépést sem kell tennie, hogy biztosítsa a Bank teljes kontrollját a fedezet felett.
- Ha minden hitelfeltevővel vagy a biztosítékot nyújtóval kötött hitel és biztosítéki szerződés jogilag érvényes és érvényesíthető a szerződések aláírásakor hatályos vonatkozó jogszabályok szerint.
- Ha a fedezet akkor is jogilag érvényes és érvényesíthető a vonatkozó jogszabályok szerint, ha a hitelfeltevő, vagy a fedezet tulajdonosa fizetésképtelenné válik.

Új hitelek nyújtásakor a fenti követelményeknek a folyósítást megelőzően teljesülniük kell; kivételes esetekben lehetőség van az ingatlan jelzálogjog ingatlan-nyilvántartásba történő vagy egyéb zálogjog bejegyzésére a folyósítást követően is, a folyósítástól számított ésszerű időn belül – a Fedezetkezelés feladata meghatározni azokat a kivételes eseteket, amelyek helyi szinten elfogadhatóak, csakúgy, mint a maximális időtartamokat. Amennyiben a folyósítást követően a biztosítékkal kapcsolatban további értékbecslés készül, akkor annak eredményét rögzíteni szükséges az IT rendszerekben.

Treasury fedezetek

Likviditási és Piaci Kockázatkezelés és Fedezetkezelés felelős az elfogadható fedezettípusok meghatározásáért és a Treasury Fedezeti Katalógus karbantartásáért. A Treasury Fedezeti Katalógus meghatározza az elfogadható fedezettípusokat az esetleges kivételekkel és korlátozásokkal együtt, valamint az alkalmazott fedezettípustól függő fedezeti korrekciós szorzókat.

Általánosságban az OTCD tranzakciónál a preferált fedezet típus készpénz a főbb pénz nemekben. Értékpapírok is elfogadhatók, de az elfogadható értékpapír-típusokat definiálni kell a Treasury Fedezetkatalógusban. Legalább az alábbi tulajdonságokat kell figyelembe venni:

- Értékpapír típusa: a kötvények és kincstárjegyek általában elfogadhatók, ha likvid piacon kereskednek velük. Más eszközök általában nem elfogadhatók OTCD tranzakciók fedezeteként.
- Kibocsátó típusa: általában csak államkötvények, illetve az Erste csoport által kibocsátott értékpapírok fogadhatók el, egyéb nem állam által garantált kötvényeket csak egyedi jóváhagyás alapján és magasabb haircuttal lehet használni.
- A fedezetként használt pénzügyi eszköz senioritása: A senior és a fedezett kötvények elfogadhatóak, alárendelt kibocsátású papírokat magasabb haircuttal és egyedi jóváhagyás alapján lehet használni.
- Lejárat: legfeljebb 15 évig elfogadhatóak a lejáratok, a hosszabb lejáratokat magasabb haircut alkalmazásával és egyedi jóváhagyás alapján lehet használni. A fedezet lejáratának legalább olyan hosszúnak kell lennie, mint a fedezett OTCD tranzakció lejárat.
- Rating: belső ratinget kell alkalmazni. Külső ratinget csak belső rating hiányában lehet helyettesítőként használni. Általában csak befektetésre ajánlott besorolású értékpapírok elfogadhatók, a kivételeket egyenként kell definiálni és limitekkel monitorozni.
- Pénznem: általában vagy a főbb pénz nemek (USD, EUR, CHF, GBP, JPY) vagy a hazai piacok pénz nemei elfogadottak. A kivételeket egyenként kell definiálni és limitekkel kell monitorozni.

A Treasury Fedezeti Katalógusnak meg kell határoznia egyenként minden OTCD tranzakció fedezeteként használt fedezet típus haircutját.

Az SFT tranzakciónál ugyanazok az elvek érvényesek, de a repo és értékpapír-kölcsönzés jellegéből adódóan a fedezetkövetelmények lehetnek kevésbé korlátozóak. Különbséget kell tenni a tranzakció értékpapír lába és a változó letét (variation margin) között. Az SFT tranzakciónál az értékpapírláb az eredetileg megvásárolt/eladott (a repo típusú tranzakciónál) vagy kölcsönbe adott/ kölcsön vett (az értékpapír kölcsönzésnél) értékpapírokat jelenti. A variation margin az ezt követően a tranzakció értékelésének változása által előidézett fedezet cserét jelenti. Legalább az alábbi tulajdonságokat kell figyelembe venni:

- Értékpapír típusa: a kötvények, kincstárjegyek és tőzsdén jegyzett részvények általában elfogadhatók a tranzakció értékpapírlábjának mögöttes termékeként. Más eszközök általában nem elfogadhatók az SFT tranzakciók mögöttes fedezeteként. A variation margin fedezet készpénz, kötvény vagy kincstárjegy lehet.

- Kibocsátó típusa: a kötvények tranzakció értékpapírlábánál kormányzatok, pénzügyi intézmények és vállalatok elfogadhatók. A nem kormányzati kibocsátók kitétségeit szorosabb limitekkel kell elfogadni. A főbb indexekben (DAX, EuroStoxx, S&P 500, ATX, vagy ezzel azonos) nem szereplő vagy nem hazai piaci részvények általában nem elfogadottak. Csak állampapír/kincstárjegy és készpénz lehet variation margin fedezet.
- A fedezetként használt pénzügyi eszköz szenoritása: a tranzakció értékpapír lábánál senior és fedezett kötvények elfogadhatók, alárendelt kibocsátású papírokat magasabb haircuttal és egyedi jóváhagyás alapján lehet használni. Csak törzsrészvények fogadhatók el.
- Lejárát: a tranzakció értékpapír lábánál a lejáratok legfeljebb 15 évig fogadhatóak el, a hosszabb lejáratokat magasabb haircut alkalmazásával és egyedi jóváhagyás alapján lehet használni. A fedezet lejáratának legalább olyan hosszúnak kell lennie, mint a fedezett SFT tranzakció lejárat. Ha a variation marginhoz kötvényeket használnak, a megengedett leghosszabb lejárat 10 év.
- Rating: belső ratinget kell alkalmazni. Külső ratinget csak belső rating hiányában lehet helyettesítőként használni. A tranzakció értékpapír lábánál befektetésre ajánlott és befektetésre nem ajánlott besorolású értékpapírok is elfogadhatók, de a befektetésre nem ajánlott besorolású kitétségeket szorosabb limittel kell elfogadni. Variation margin fedezetként csak befektetésre ajánlott besorolású kötvény használható.
- Pénznem: általában vagy a főbb pénznemek (USD, EUR, CHF, GBP, JPY) vagy a hazai piacok pénznemei elfogadottak. A kivételeket egyenként kell definiálni és limitekkel kell monitorozni.

A Treasury Fedezetkatalógusnak meg kell határoznia egyenként minden SFT tranzakció fedezeteként használt fedezet típus haircutját is. A CRR 224 cikkben meghatározott volatilitás korrekciókat mintaként lehet használni. Azokat a fedezettípusokat, amik nem kerültek meghatározásra a Treasury Fedezetkatalógusban, nem lehet elfogadni, illetve RWA vagy limit számításnál kockázat mérséklésként felhasználni.

A treasury tranzakciók fedezeteinek értékelését naponta el kell végezni és piaci étéken kell alapulnia. Kisebb gyakoriságú fedezetértékelés csak jelentős OTC üzlettel nem rendelkező nem pénzügyi ügyfélnél megengedhető. Ha a piaci adatok nem elérhetők kellő minőségben vagy gyakorisággal, modell alapú értékelés is megengedhető. A csak partner értékelésen alapuló fedezetértékelés nem megengedett.

Az alábbi táblázat a hitelkockázati kitétséget pénzügyi instrumentumonkénti bontásban hasonlítja össze az allokált biztosítókkal, amely megfelel a kitétség összegével maximált belső haircutok utáni elfogadott értéknek.

Hitelkockázat kitétség pénzügyi instrumentum és fedezet szerinti bontásban

millió forintban	Teljes hitelkockázati kitétség	Fedezettség				Kockázati kitétség csökkentve a fedezet értékével	IFRS 9 értékvesztés releváns		
		Fedezettség összesen	Garancia fedezet	Ingtatlan fedezet	Egyéb		Nem késedelmes és nem értékvesztett	Késedelmes de nem értékvesztett	Értékvesztett kitétség
2023.12.31									
Készpénz és pénzeszköz egyenértékesek	5 227	-	-	-	-	5 227	5 227	-	-
Kereskedelmi célú pénzügyi instrumentumok	103 003	34 662	34 662	-	-	68 341	-	-	-
Nem kereskedelmi célú eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	387 100	367 930	300 578	67 352	-	19 170	-	-	-
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügyi instrumentumok	248 412	27 757	27 757	-	-	220 655	247 497	-	914
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	3 372 432	1 727 827	782 473	793 053	152 301	1 644 605	3 255 040	58 186	59 207
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 097 728	351 649	351 649	-	-	746 079	1 096 357	-	1 371
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	350 391	230 053	211 556	-	18 497	120 338	350 390	-	-
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	1 870 762	1 118 769	219 268	791 611	107 890	751 993	1 757 928	56 042	56 793
Kereskedelmi hitelek és előlegek	18 962	3	-	1	2	18 959	17 399	1 563	-
Pénzügyi lízing követelések	34 589	27 353	-	1 441	25 912	7 236	32 966	581	1 043
Mérlegen kívüli tételek	772 255	184 683	-	30 338	154 345	587 572	449 956	13 083	6 020
ebből akkreditív és nem hitelhelyettesítő garancia	303 195	46 906	-	14 217	32 689	256 289	-	-	-
Összesen	4 888 429	2 342 859	1 145 470	890 743	306 646	2 545 570	3 957 720	71 269	66 141

millió forintban	Teljes hitelkockázati kitettség	Fedezettség				Kockázati kitettség csökkentve a fedezet értékével	IFRS 9 értékvesztés releváns		
		Fedezettség összesen	Garancia fedezet	Ingatlan fedezet	Egyéb		Nem késedelmes és nem értékvesztett	Késedelmes de nem értékvesztett	Értékvesztett kitettség
2022.12.31									
Készpénz és pénzeszköz egyenértékesek	2 161	-	-	-	-	2 161	2 161	-	-
Kereskedelmi célú pénzügyi instrumentumok	205 066	68 463	68 463	-	-	136 603	-	-	-
Nem kereskedelmi célú eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	312 020	306 886	247 152	59 730	4	5 134	-	-	-
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügyi instrumentumok	196 554	-	-	-	-	196 554	195 641	-	913
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	3 673 974	1 842 043	843 276	816 783	181 984	1 831 931	3 559 553	48 367	66 054
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 243 403	404 832	404 832	-	-	838 571	1 242 033	-	1 369
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	401 473	231 924	205 050	-	26 874	169 549	401 338	135	-
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	1 959 603	1 172 642	233 394	815 130	124 118	786 961	1 849 177	46 836	63 592
Kereskedelmi hitelek és előlegek	30 102	-	-	-	-	30 102	29 265	837	-
Pénzügyi lízing követelések	39 393	32 645	-	1 653	30 992	6 748	37 740	559	1 093
Mérlegen kívüli tételek	889 112	148 307	9	36 254	112 044	740 805	683 621	31 097	1 166
ebből akkreditív és nem hitelhelyettesítő garancia	173 229	60 320	-	12 418	47 902	112 909	-	-	-
Összesen	5 278 887	2 365 699	1 158 900	912 767	294 032	2 913 188	4 440 976	79 464	68 133

A teljes hitelkockázati kitettséghez kapcsolódó biztosítékok összege 2023. december 31-én 2 342 859 millió forint (2022: 2 365 699 millió forint).

A várható hitelkockázati veszteség (ECL) mérése

Az általános értékvesztési sztenderdeket belső irányelvek szabályozzák a Bankban. Az IFRS 9 szerint az értékvesztés a kitettség minden elemére számol hitelveszteséget, legyen akár amortizált bekerülési értéken (AC) vagy egyéb átfogó bevétellel szemben valós értéken nyilvántartott (FVOCI). Ide tartoznak a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, kölcsönök és előlegek, kereskedelmi bankoknál vezetett nostro számla látra szóló egyenlege csakúgy, mint a pénzügyi lízingek és a kereskedelmi követelések. Ezen kívül hitelkockázati céltartalékot számítunk hitelnyújtási kötelezettségre és pénzügyi garanciákra, amennyiben az IFRS9 hatálya alá tartoznak.

A pénzügyi eszközök értékelési kosarakba való besorolása; értékvesztett pénzügyi eszközök

A várható hitelkockázati veszteség (ECL) meghatározásához három csoportot („értékelési kosarat”) használunk. Ez a megközelítés az IFRS 9 értékvesztési követelményeinek hatálya alá tartozó azon pénzügyi instrumentumokra és azokra a pénzügyi instrumentumokra vonatkozik, amelyek nem tartoznak a „könyvekbe kerüléskor értékvesztett pénzügyi eszközök” (POCI) kategóriájába, amelyek egy saját kategóriát alkotnak. Az értékvesztés státuszától és a hitelkockázat alakulásának értékelésétől függően ezeket a pénzügyi instrumentumokat a "Pénzügyi instrumentumok - A számviteli politika főbb részei" fejezetben, a "Pénzügyi instrumentumok értékvesztése" című alfejezetben leírt három kosár valamelyikébe soroljuk.

A hitelkockázat jelentős növekedésének meghatározása

A hitelkockázat könyvekbe kerülés óta történt jelentős romlásának (significant increase in credit risk, SICR) megállapítása az egyik legfontosabb meghatározója az IFRS 9 szerinti várható hitelezési veszteség mértékének. Erre való tekintettel portfólió és terméktípus szinten mennyiségbeli és minőségbeli kritériumokat határoztunk meg a hitelkockázat jelentős növekedésének megítélésére, köztük a 30 napos késedelmet.

Kvantitatív kritériumok

A kvantitatív SICR indikátorok tartalmazzák az élettartamon belüli nemteljesítés valószínűségének kedvezőtlen változását. A Bank a hitelkockázat jelentős romlására vonatkozóan százalékos (relatív) és abszolút határértéket is bevezetett a PD könyvekbe kerülés óta történt változása alapján. Ahhoz, hogy egy pénzügyi eszköznél a hitelkockázat jelentős romlása megállapításra kerüljön, mind a relatív mind az abszolút határértéket át kell lépni.

A relatív változást az aktuális évesített LT PD és a bekerüléskori évesített LT PD hányadosaként mérjük. A határérték megsértése azt jelenti, hogy a határértéket eléri vagy meghaladja ez az arány. A hitelkockázat jelentős romlásának becslésére szolgáló ezen relatív határértékek PD szegmens, illetve ügyfélminősítés szinten vannak meghatározva, és a bevezetésükkor, illetve rendszeresen validálásra kerülnek.

Az IFRS 9 bevezetése óta érvényben lévő relatív határértékek a hitelkockázat mérésének egyik legfontosabb változójaként stabilak maradtak, és 2022-ig csak egyes tagországok egy-egy portfóliójára lettek újrabecslülve a PD modell jelentős változása vagy belső validáció eredményeképp. 2022 negyedik negyedévében megtörtént a vállalati portfólió szétválasztása csoportszintű és helyi vállalati portfóliókra, ami az ezekre vonatkozó határértékek 2023-as újrabecslésével járt.

Az abszolút határérték a bekerüléskori és az aktuális évesített élettartami PD különbségére vonatkozik. 60 bázispontban van meghatározva az értéke, és a legjobb minősítésű tételek közötti migráció esetén szolgál biztosítékként (az élettartami PD a lejáratig hátralévő időszakra vonatkozik). Ezekben az esetekben ugyanis a relatív határértéket esetleg megsértik, mivel azonban a PD nagyon alacsony, így a hitelkockázat jelentős romlása nem áll fenn.

Az 1-es értékelési kosárba történő visszakerülésnek egyéb feltételei nincsenek azon kívül, amelyek már az általános kockázatkezelési gyakorlatban is fennállnak (pl. az ügyfélminősítés javulásához).

Relatív határérték a SICR értékeléshez

Határérték intervallum (x alkalom)

	Minimum	Maximum
2023	1,13	3,21
2022	1,13	3,21

Kvalitatív kritériumok

A jelentős hitelkockázat növekedésének kvalitatív indikátorai az átstrukturálás-jelölők (a szabályozói átstrukturálás azonosítása), követeléskezelés-jelölők (a követelés behajtásra való átkerülése), információ a korai figyelmeztető rendszerből és csalási indikátorok. Egyes kvalitatív jelzések helyes működésének alapvető feltétele, hogy a kockázatkezelési döntések pontosan és időszerűen kerülnek meghozatalra. (Az IFRS9-re való áttéréshez igazított) kapcsolódó kockázatellenőrzési sztxenderdek és folyamatok biztosítják a szükséges irányítási keretrendszert. Ezek az indikátorok belső használatban mutatják az esetleges fizetésképtelenséget vagy annak megnövekedett valószínűségét, hogy az ügyfél csödtöt jelent, illetve, hogy belátható időn belül megnövekszik a nemteljesítés kockázata.

A kvalitatív kritériumok pénzügyi eszköz szintű megállapítása mellett, a hitelkockázat jelentős romlásának becslése esetleg csak portfólió szinten lehetséges, ha az ügyfélszintű indikátorok csak bizonyos időbeli késéssel érhetőek el, vagy kizárólag portfólió szinten értelmezhetőek.

Az Erste Bank Hungary további portfóliósintű SICR-értékelési kritériumokat vezetett 2022-ben be az ukrajnai háború és a kapcsolódó gazdasági hatások miatt.

A portfólió átnézésre került, hogy azonosítsuk a geopolitikai kockázat másodlagos hatásai által érintett ügyfeleket (az Erste Bank Hungary-nak csak nagyon korlátozott kitétsége van az érintett régió felé). A "figyelendő" és "intenzíven figyelendő" korai figyelmeztető jelölések alkalmazásával az érintett esetleges ügyfelek átkerülnek a 2-es értékelési kosárba, és az értékvesztés az ügylet teljes élettartamára kerül elszámolásra. A Bankban 2023. december 31-én geopolitikai kockázat miatt nem volt a 2-es értékelési kosárba áthelyezett kitétség. A gazdasági visszaesésben érintett (ciklikus) iparági tevékenység, illetve a torzult energiapiaci körülmények miatt megnövekedett kockázatot futó ügyfelek kerültek a 2-es értékelési kosárba. További részletekért lásd a következő fejezet „Kollektív értékelés” című részét.

Biztonsági küszöbérték

Biztonsági küszöbértékként alkalmazva, amennyiben egy pénzügyi eszköz a szerződés szerinti fizetési kötelezettségét illetően több, mint 30 napos és 1000 Ft-ot meghaladó késedelmet mutat, úgy azt a hitelkockázat jelentős romlásának tekintjük.

Alacsony hitelkockázat miatti mentesség

Az IFRS 9 által megengedett alacsony hitelkockázat miatti mentességet a befektetésre javasolt besorolású eszközökre vagy más eszközre, amelyet alacsony kockázatúnak tekintünk (és amelyekre így a hitelkockázat jelentős romlására vonatkozó mennyiségbeli kritériumok teljesítésétől függetlenül 12 havi várható hitelezési veszteséget lehetne számolni) az Erste Hungary nem alkalmazza.

A várható hitelezési veszteség mérése – az inputok és a számítás leírása

A hitelkockázati értékvesztést egyedileg vagy csoportosan számítjuk.

Az egyedi értékelés alapján történő értékvesztés számítását azon 3-as értékelési kosárba tartozó, illetve POCI kitétségek esetén alkalmazzuk, ahol nemteljesítő ügyfél egyedileg jelentős. Ez a bruttó könyv szerinti érték és a kockázatkezelési szakértők által becsült várákozás szerinti cash-flow jelenértéke közötti különbség egyedi kiszámítását jelenti. A cash flow diszkontálása az effektív kamatlábbal történik (POCI esetében az értékvesztett effektív kamatlábbal).

A nemteljesítő ügyfél abban az esetben jelentős, amennyiben a mérlegen belüli és kívüli kitétségeinek összege meghaladja az adott küszöbértéket. Minden más esetben a nemteljesítő ügyféllel szembeni kitétség nem jelentősnek minősül, és szabály alapú (csoportos) értékvesztés számítás történik az LGD paraméter segítségével, ahol az LGD függhet a defaultban eltöltött időtől és a behajtási folyamat állásától.

Teljesítő ügyfelek esetében (Stage 1 és Stage 2) csoportos értékvesztést számol a Bank függetlenül attól, hogy az ügyféllel szembeni kitétség jelentős vagy sem. A csoportos értékvesztés számításához a kitétségeket homogén csoportokba rendezzük a kockázati jellemzőik alapján. A csoportosítási kritériumok az ügyfélszegmenstől (lakossági, vállalati) függően eltérőek lehetnek, és magukban foglalhatják a terméktípust, a biztosíték típusát, a törlesztés típusát, a hitel-érték sávot és az ügyfélminősítést.

A hitelkockázati értékvesztés számítása havonta történik, egyedi kitétség szinten és a kitétség devizanemében. A csoportos hitelkockázati értékvesztés kiszámításához az Erste Hungary egy három értékelési kosáron alapuló várható hitelezési veszteség modellt használ, amely 12 havi vagy élettartami várható hitelezési veszteséget ad. A várható hitelezési veszteség (exposure at default, EAD) a diszkontált értéke a mérlegen kívüli tételek esetében a hitelkonverziós faktort is tartalmazó nemteljesítéskor fennálló kitétség, a nemteljesítés valószínűsége (probability of default, PD) és a nemteljesítéskori veszteség (loss given default, LGD) szorzatának a következők szerint:

- _ A PD annak a valószínűségét jelenti, hogy az adós nem teljesíti a pénzügyi kötelezettségét (a nemteljesítési lentebbi meghatározása szerint) vagy a következő 12 hónapban (1Y PD) az 1-es értékelési kosárba tartozó ügyletek esetében, vagy a hátralévő élettartama alatt (lifetime probability of default, LT PD) a 2-es és a 3-as értékelési kosára tartozó, valamint POCI kitétségek esetében.
- _ Az EAD az az összeg, amellyel a Erste Hungary várakozása szerint tartozni fog az ügyfél a nemteljesítéskor a következő 12 hónapban (1Y EAD) vagy a hátralévő élettartam (LT EAD) alatt a 2-es vagy 3-as értékelési kosárban, illetve POCI ügyletek esetében.
- _ Az LGD mutatja meg az Erste Hungary várakozását a nemteljesítő kitétségre jutó veszteséget illetően. Az LGD függ az adós típusától, a követelés típusától és korától, a rendelkezésre álló fedezetektől vagy más hitelbiztosítéktól és a nemteljesítéskor várható kitétségtől (EAD). Az LGD-t az EAD százalékában fejezzük ki.

Élettartami paraméterek

Az LT PD-t megfigyelt múltbéli nemteljesítési eseményeken alapulva fejlesztjük. A számított LT PD-k extrapolálva vannak például mátrix szorzatokon keresztül, biztosítandó, hogy a végső élettartami PD lefeddi a hitelek teljes élettartamát a könyvekbe bekerüléstől. Egyazon portfólióba tartozó, azonos minősítési kategóriájú ügyletek esetében, és a besorolás 2023-as negyedik negyedéves illetően felosztása óta csoportosított nagyvállalatoknál azonos működési ország esetén az LT PD azonos.

Az élettartami és az éves EAD-ot a várt visszafizetési profil határozza meg, amely termékenként eltérhet. Az LT EAD felhasználja a törlesztési ütemezést vagy a törlesztési típust (annuitásos, lineáris, bullet). Ki nem folyósított hitelek esetében a hitelkonverziós tényező segítségével becsüljük a várható hitelkitétséget.

Az LGD élettartami görbeként kerül becsülésre, a lejáratig hátralévő bármely jövőbeli időpontra, múltbéli megfigyelések alapján. Nagyvállalati, speciális hitelezési és projektfinanszírozási termékeknél az LGD a kitétség és a fedezettség függvénye.

Az ECL számításához használt paraméterek figyelembe veszik a beszámolási fordulónapon rendelkezésre álló, múltbéli eseményekről szóló információkat, az aktuális állapotot és a gazdasági jövőbeli irányvonalára vonatkozó előrejelzéseket. Általánosságban a csoportos értékvesztéshez használt paraméterek különböznek a tőkeszámításához használt ciklusokon átívelő paraméterektől, amennyiben az érintett portfólió jellemzői az IFRS előírások szerint ezt indokolják.

Hitelkockázati kitettség IFRS 9 Stage besorolás és várható hitelezési veszteség

Hitelkockázati kitettség régió és IFRS9 besorolás szerint

millió forintban	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Teljes hitelkockázati kitettség	Nem IFRS 9 értékvesztés releváns	Összesen
2023.12.31							
Elsődleges piacok	3,583,636	420,494	59,217	13,412	4,076,759	780,436	4,857,195
Ausztria	8,895	-	-	-	8,895	31,523	40,418
Csehország	1,672	-	-	-	1,672	-	1,672
Szlovákia	15	1	-	-	16	-	16
Románia	775	-	-	-	775	-	775
Magyarország	3,572,279	420,493	59,217	13,412	4,065,401	748,913	4,814,314
Egyéb EU országok	15,528	18	1	-	15,547	12,049	27,596
Egyéb országok	2,084	50	-	-	2,134	814	2,948
Feltörekvő piacok	73	617	-	-	690	-	690
Ázsia	22	-	-	-	22	-	22
Latin Amerika	40	-	-	-	40	-	40
Közél-Kelet/Afrika	11	617	-	-	628	-	628
Összesen	3,601,321	421,179	59,218	13,412	4,095,130	793,299	4,888,429

millió forintban	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Teljes hitelkockázati kitettség	Nem IFRS 9 értékvesztés releváns	Összesen
2022.12.31							
Elsődleges piacok	3 922 876	499 225	56 172	18 979	4 497 252	668 445	5 165 697
Ausztria	7 392	12	-	-	7 404	69 295	76 699
Csehország	-	-	-	-	-	698	698
Szlovákia	-	61	-	-	61	15	76
Románia	782	4	-	-	786	75	861
Magyarország	3 914 702	499 148	56 172	18 979	4 489 001	598 362	5 087 363
Egyéb EU országok	89 442	243	-	-	89 685	21 022	110 707
Egyéb országok	1 106	-	-	-	1 106	329	1 435
Feltörekvő piacok	502	27	-	-	529	519	1 048
Ázsia	25	-	-	-	25	-	25
Latin Amerika	15	15	-	-	30	-	30
Közél-Kelet/Afrika	461	12	-	-	473	520	993
Összesen	4 013 926	499 495	56 172	18 979	4 588 572	690 315	5 278 887

*Nem IFRS 9 értékvesztés releváns, az egyéb kötelezettségvállalások értékelése továbbra is az IAS 37 szerint történik, azonban ezekre is értékvesztést számolnak el.

Az első (Stage 1) és második (Stage 2) értékelés kosár tartalmazza a nem értékvesztett kitettséget, míg a harmadik értékelési kosár (Stage 3) tartalmazza az értékvesztett hitelkockázatot. Könyvekbe kerüléskor értékvesztett eszközök (POCI) vásárlással vagy származtatással kerülnek a mérlegbe.

A POCI állományon belül a defaultos ügyfelekkel szembeni követelések 6 922 millió forint (2022-ben 11 961 millió forint volt), a nem defaultos 6 490 millió forint (2022-ben 7 018 millió forint volt).

Hitelkockázati kitettség jelentési szegmens és IFRS9 besorolás szerint

millió forintban	Hitelkockázati kitettség					Hitelezési veszteség						
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Nem tartozik az IFRS 9 hatálya alá	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Stage 2 fedezeti arány	Stage 3 fedezeti arány	POCI fedezeti arány
2023.12.31												
Lakosság	817 204	102 404	32 786	10 492	386 791	4 979	14 352	23 657	2 599	14,01%	72,15%	24,77%
Vállalatok	1 022 229	311 768	26 432	2 920	245 177	4 400	5 812	16 131	1 058	1,86%	61,03%	36,23%
Csoportszintű vállalatok	651 604	7 007	-	-	121 389	952	95	-	-	1,36%		
Eszköz - és forrás menedzsment és Vállalati Központ	1 110 284	-	-	-	39 942	517	-	-	-			
Összesen	3 601 321	421 179	59 218	13 412	793 299	10 848	20 259	39 788	3 657	4,81%	67,19%	27,27%

millió forintban	Hitelkockázati kitettség					Hitelezési veszteség						
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Nem tartozik az IFRS 9 hatálya alá	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Stage 2 fedezeti arány	Stage 3 fedezeti arány	POCI fedezeti arány
2022.12.31												
Lakosság	815 510	110 106	36 783	12 311	311 608	4 515	12 031	25 375	3 589	10,93%	68,98%	29,16%
Vállalatok	1 232 626	389 268	19 389	6 668	158 038	5 860	12 471	9 527	1 167	3,20%	49,14%	17,50%
Csoportszintű vállalatok	718 095	76	0	0	151 987	646	8	0	0	10,63%		
Eszköz - és forrás menedzsment és Vállalati Központ	1 247 695	45	0	0	68 682	796	1	0	0	1,99%		
Összesen	4 013 926	499 495	56 172	18 979	690 315	11 817	24 511	34 902	4 756	4,91%	62,13%	25,06%

33) Hitelezési kockázat alakulása

A következő táblázatok a hitelezési kockázat alakulását mutatják be mérlegsoranként.

A 'Képzés' oszlop a tárgyévben újonnan bekerült amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokra képzett értékvesztést foglalja magában.

A 'Feloldás' oszlop olyan értékvesztés visszairásokat foglal magában, melyek az instrumentum kivezetése miatt váltak szükségessé. A „Stage-ek közötti átsorolás oszlopban” a 2023.01.01 – 2023.12.31-ig bekövetkezett Stage 1-ből Stage 2-be és Stage 3-ba történő átsorolások szerepelnek. A Stage 1-ből Stage 2-be és 3-ba történő átsorolások a Stage 2 és Stage 3 sorokon szerepelnek és kedvezően hatásúak (évről évre növekvő értékvesztés képzés). A Stage 2-ből illetve Stage 3-ból Stage 1-be történő átsorolások hatása a Stage 1-es soron szerepel és kedvező hatású (évről évre növekvő értékvesztés visszairás). Az eredménysemleges hatásokat, melyek a Stage-ek közötti átsorolásból adódnak a 'Hitelkockázat változás' soron szerepeltetjük.

Bármilyen más Stage váltást nem eredményező változás a 'Hitelkockázat változás' oszlopban kerül megjelenítésre.

Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök

Hitelezési kockázat változása – Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok

millió forintban	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Egyéb		
						2023.01.01	2023.12.31
Stage 1	-1 000	-381	126	78	437	2	-738
Stage 2	-365	-	-	-255	212	-	-408
Stage 3	-872	-	-	-	-312	-	-1 184
Összesen	-2 237	-381	126	-177	337	2	-2 330

millió forintban	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Egyéb		
						2022.01.01	2022.12.31
Stage 1	-798	-257	109	68	-121	-1	-1 000
Stage 2	-24	-	-	-478	137	-	-365
Stage 3	-	-	-	- 871	-1	-	-872
Összesen	-822	-257	109	- 1 281	15	-1	-2 237

millió forintban	2022	2023
Átsorolás Stage 1 és Stage 2 között	12 232	4 869
Átsorolás Stage 1 és Stage 2 között	10 140	2 170
Stage 1-be Stage 2-ből	2 092	2 699
Átsorolás Stage 1 és Stage 3 között	2 282	
Stage 3-ba Stage 1-ből	2 282	

A 2023. üzleti évben bekerült, és 2023. december 31-én még a könyvekben lévő amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok bruttó könyv szerinti értéke 19 584 millió forint. A 2023. január 1-jén a könyvekben lévő és 2023.12.31-ig

kivezetett (lejárt vagy a HTC üzleti modellből való eladás szabályainak megfelelően értékesített) amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok bruttó könyv szerinti értéke 164 426 millió forint.

Hitelezési kockázat változása – Hitelintézetekkel szembeni követelések

millió forintban		Növekedés	Feloldás	Hitelkockázat változás	Egyéb	
	2023.01.01					2023.12.31
Stage 1	-282	-160	132	-26	5	-331
Összesen	-282	-160	132	-26	5	-331

millió forintban		Növekedés	Feloldás	Hitelkockázat változás	Egyéb	
	2022.01.01					2022.12.31
Stage 1	-215	-981	885	34	-5	-282
Összesen	-215	-981	885	34	-5	-282

A 2023. üzleti évben eredetileg elszámolt, és 2023. december 31-ig nem értékesített amortizált bekerülési értéken értékelt hitelintézetekkel szembeni követelések bruttó könyv szerinti értéke 68 186 millió forint. A 2023. január 1-jén és 2023.12.31-ig kivezetett (lejárt vagy a HTC üzleti modellből való eladás szabályainak megfelelően értékesített) amortizált bekerülési értéken értékelt hitelintézetekkel szembeni követelések bruttó könyv szerinti értéke 132 403 millió forint.

Hitelezési kockázat változása – Ügyfelekkel szembeni követelések

millió forintban	2023.01.01	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Nem jelentős szerződésmódosítások hatásai	Leírások	Egyéb	2023.12.31
Stage 1	-7 785	-2 830	911	17 128	-15 442	-	-	160	-7 858
Állami szféra	-8	-	-	47	-83	-	-	-3	-47
Egyéb pénzügyi vállalkozások	-842	-324	294	405	-405	-	-	59	-813
Nem pénzügyi vállalkozások	-2 935	-557	276	3 861	-3 242	-	-	108	-2 489
Lakosság	-4 000	-1 949	341	12 815	-11 712	-	-	-4	-4 509
Stage 2	-20 906	-1 007	1 374	-20 096	22 669	23	3	237	-17 703
Állami szféra	-3	-	-	-46	46	-	-	-	-3
Egyéb pénzügyi vállalkozások	-6	-	-	-531	529	-	-	-1	-9
Nem pénzügyi vállalkozások	-9 325	-938	215	-3 064	8 730	-1	-	234	-4 149
Lakosság	-11 572	-69	1 159	-16 455	13 364	24	3	4	-13 542
Stage 3	-32 954	-9	8 354	-1 459	-10 064	825	243	145	-34 919
Egyéb pénzügyi vállalkozások	-30	-	9	-	5	-	-	-	-16
Nem pénzügyi vállalkozások	-9 106	-	1 707	-1 209	-4 579	-18	103	145	-12 957
Lakosság	-23 818	-9	6 638	-250	-5 490	843	140	-	-21 946
POCI	-4 627	-	898	-	329	-25	10	45	-3 369
Állami szféra	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nem pénzügyi vállalkozások	-1 147	-	40	-	209	-28	-	45	-881
Lakosság	-3 479	-	858	-	120	3	10	-	-2 488
Összesen	-66 272	-3 846	11 537	-4 427	-2 508	823	256	587	-63 849

millió forintban	2022.01.01	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Nem jelentős szerződésmódosítások hatásai	Leírások	Egyéb	2022.12.31
Stage 1	-5 379	-4 030	933	11 932	-11 139	7	-	-109	-7 785
Állami szféra	-	-4	-	8	-12	-	-	-	-8
Egyéb pénzügyi vállalkozások	-323	-564	379	-	-300	-	-	-34	-842
Nem pénzügyi vállalkozások	-2 160	-1 381	227	1 770	-1 323	6	-	-74	-2 935
Lakosság	-2 896	-2 081	327	10 154	-9 504	1	-	-1	-4 000
Stage 2	-21 934	-4 620	1 306	-14 745	19 146	36	192	-287	-20 906
Állami szféra	-18	-	-	-	16	-	-	-1	-3
Egyéb pénzügyi vállalkozások	-3	-	-	-	-3	-	-	-	-6
Nem pénzügyi vállalkozások	-5 154	-4 522	245	-2 754	3 127	12	1	-280	-9 325
Lakosság	-16 759	-98	1 061	-11 991	16 006	24	191	-6	-11 572
Stage 3	-26 558	-11	4 899	-255	-11 146	124	322	-329	-32 954
Egyéb pénzügyi vállalkozások	-15	-	-	-	-14	-1	-	-	-30
Nem pénzügyi vállalkozások	-9 432	-	1 851	-123	-1 253	-8	177	-318	-9 106
Lakosság	-17 111	-11	3 048	-132	-9 879	133	145	-11	-23 818
POCI	-6 262	-	1 581	-	80	25	9	-60	-4 627
Állami szféra	-3	-	-	-	3	-	-	-	-
Nem pénzügyi vállalkozások	-1 689	-	927	-	-334	6	2	-60	-1 147
Lakosság	-4 570	-	654	-	411	19	7	-	-3 479
Összesen	-60 133	-8 661	8 719	-3 068	-3 062	192	522	-781	-66 272

A „POCI” kategóriába nem kerültek besorolásra az értékvesztétként vásárolt pénzügyi instrumentumok, ugyanakkor ezen a jelennek meg a kivezetett és új eszközként felvett értékvesztett pénzügyi eszközök. Ezeknél a pénzügyi eszközöknél a szerződéses feltételekben is történt változás (például a forintosított hitelek).

A ‘Képzés’ oszlop a tárgyévben újonnan bekerült amortizált bekerülési értéken értékelt ügyfelekkel szembeni követelésekre képzett értékvesztéseket foglalja magában. A nem rülirozó hitelkötelezettségekből származó lehívások is ebben az oszlopban kerülnek bemutatásra, ezért a Stage 2 és Stage 3 kategóriákban a képzés a Stage 1-ből való átsorolást mutatja a kötelezettség-vállalás és a lehívás napja közötti időszakban. A ‘Feloldás’ oszlop olyan értékvesztés visszairásokat foglal magában, melyek az instrumentum kivezetése miatt váltak szükségessé. A ”Stage-ek közötti átsorolás” oszlopban a 2023.01.01 – 2023.12.31-ig bekövetkezett Stage 1-ből Stage 2-be és Stage 3-ba történő átsorolások szerepelnek. A Stage 1-ből Stage 2-be és 3-ba történő átsorolások a Stage 2 és Stage 3 sorokon szerepelnek és kedvezőten hatásúak (évről évre növekvő értékvesztés képzés). A Stage 2-ből, illetve Stage 3-ból Stage 1-be történő átsorolások hatása a Stage 1-es soron szerepel és kedvező hatású (évről évre növekvő értékvesztés visszairás). Az eredménysemleges hatásokat, melyek a Stage-ek közötti átsorolásból adódnak a ‘Hitelkockázat változás’ soron szerepeltetjük. Bármilyen más, stage váltást nem eredményező változás a ‘Hitelkockázat változás’ oszlopban kerül megjelenítésre. Az oszlop emellett tartalmazza az ‘unwinding’ hatásokat is az amortizált bekerülési értéken értékelt Stage 3-as és POCI kategóriába sorolt ügyfelekkel szemben követeléseknél.

A tárgyévi ‘unwinding’ hatás a 2 899 millió forint volt (2022-ben 6 683 millió forint) a hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumok esetében. Az unwinding kumulált hatása 2023 év végéig 13 065 millió forint volt, ami az ügyfélhiteleknél a nem realizált kamatbevételt jelenti. A ‘Nem jelentős szerződés módosítások hatásai’ oszlop az instrumentumok olyan szerződés módosítások hatásait foglalja magában, melyekből nem következik az instrumentum kivezetése és új instrumentumként történő felvétele a mérlegbe. A ‘Leírások’ oszlop az értékvesztett ügyfelekkel szembeni követelésekkel kapcsolatos teljes leírások hatásait és a kivezetés hatásait foglalja magában. Az értékvesztés visszairások elsősorban a javuló hitelportfóliónak és a jelentős hitelkockázattal bíró hitelek alacsony szintjének (Stage 2) köszönhető. Emellett a hitelek nemteljesítési rátája folyamatosan csökken - mind a vállalati mind a lakossági szektorban rekord alacsony szintet ért el - ami a szigorú hitelezési kritériumoknak köszönhető. A javuló portfólió minőségnek köszönhetően a meglévő portfólióban nem várható jelentős hitelkockázat növekedés.

A hitelportfólióban szereplő nemteljesítő hitelezési kitétségek csökkentése továbbra is a kockázat kezelési terület egyik fő fókuszpontja. A lakossági portfólióban bekövetkezett értékvesztés visszairás a nemteljesítő hitelportfólió csökkenő arányának volt köszönhető. A stage 2-es hitelezési veszteségének megnövekedett szintje az új IFRS9 paraméterek bevezetésének, az új „nemteljesítési fogalom” meghatározásnak és az új stage 2-es küszöbértékének köszönhető, amely növelte a Stage 2-es ügyfelekkel szembeni követelések állományát és ezáltal az értékvesztést is.

Az értékvesztés képzések és visszairások fő mozgatórugója a Stage-ek közötti átsorolások. A lenti táblázat az amortizált bekerülési értéken értékelt ügyfélkövetelések bruttó könyv szerinti értékeinek átsorolását mutatja be az egyes Stage-ek között:

2023	Átsorolás Stage 1 és Stage 2 között		Átsorolás Stage 2 és Stage 3 között			Átsorolás Stage 1 és Stage 3 között			POCI			
	Stage 2-be	Stage 1-be	Stage 3-ba	Stage 2-be	Stage 3-ba	Stage 1-be	Nemteljesítő kategóriába	Teljesítő nem	Teljesítő kategóriába	kategoróriába	teljesítő	
	Stage 1-ből	Stage 2-ből	Stage 2-ből	Stage 3-ból	Stage 1-ből	Stage 3-ból						
millió forintban												
Állami szféra	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Egyéb pénzügyi vállalkozások	7	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nem pénzügyi vállalkozások	39 417	37 456	6 004	75	2 231	10		185				-
Lakosság	31 117	38 406	6 906	8 525	3 533	426		298				676
Összesen	70 541	75 882	12 910	8 600	5 764	436		483				676

2022	Átsorolás Stage 1 és Stage 2 között		Átsorolás Stage 2 és Stage 3 között			Átsorolás Stage 1 és Stage 3 között			POCI			
	Stage 2-be	Stage 1-be	Stage 3-ba	Stage 2-be	Stage 3-ba	Stage 1-be	Nemteljesítő kategóriába	Teljesítő nemteljesítő	Teljesítő kategóriából	kategoróriába	teljesítő	
	Stage 1-ből	Stage 2-ből	Stage 2-ből	Stage 3-ból	Stage 1-ből	Stage 3-ból						
millió forintban												
Állami szféra	-	11 860	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Egyéb pénzügyi vállalkozások	61	-	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nem pénzügyi vállalkozások	67 006	63 055	1 592	1 457	1 974	-		246				-
Lakosság	20 176	52 171	8 102	1 555	1 804	539		457				757
Összesen	87 243	127 086	9 705	3 012	3 778	539		703				757

A 2023. üzleti évben eredetileg elszámolt, és 2023. december 31-ig nem értékesített amortizált bekerülési értéken ügyfélkövetelések bruttó könyv szerinti értéke 229 874 millió forint. A 2023. január 1-jén és 2023.12.31-ig kivezetett (lejárt vagy a HTC üzleti modellből való eladás szabályainak megfelelően értékesített) amortizált bekerülési értéken ügyfélkövetelések bruttó könyv szerinti értéke 210 214 millió forint. A tárgyévben keletkezett POCI eszközök 634 186 millió forint.

Hitelezési kockázat változása – Vevő és egyéb követelések

millió forintban	2023.01.01	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Egyéb	2023.12.31
Stage 1	-166	-743	795	8	44	2	-60
Stage 2	-58	-	290	-3	-255	4	-22
Stage 3	-	-	-	-	-	-	-
Összesen	-224	-743	1 085	5	-211	6	-82

millió forintban	2022.01.01	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Egyéb	2022.12.31
Stage 1	-310	-1 139	1 209	1	81	-8	-166
Stage 2	-23	-	178	-3	-210	-	-58
Stage 3	-	-	15	-13	-2	-	-
Összesen	-333	-1 139	1 402	-15	-131	-8	-224

Egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok

Hitelezési kockázat változása – Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok

millió forintban	2023.01.01	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	2023.12.31
Stage 1	-116	-108	62	0	69	-93
Stage 2	-31	-	-	-0	2	-29
Stage 3	-234	-	-	-	138	-96
Összesen	-381	-108	62	-	209	-218

millió forintban	2022.01.01	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	2022.12.31
Stage 1	-57	-52	10	16	-33	-116
Stage 2	-1	-	-	-	-30	-31
Stage 3	-	-	-	-234	-	-234
Összesen	-58	-52	10	-218	-63	-381

A 'Képzés' oszlop az egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokra képzett értékvesztést foglalja magában. A 'Feloldások' oszlop olyan értékvesztés visszairásokat foglal magában, melyek az instrumentum kivezetése miatt váltak szükségessé. A 'Stage-ek közötti átsorolások oszlopban' a 2023.01.01 – 2023.12.31-ig bekövetkezett Stage 1-ből Stage 2-be és Stage 3-ba történő átsorolások szerepelnek. A Stage 1-ből Stage 2-be és 3-ba történő átsorolások a Stage 2 és Stage 3 sorokon szerepelnek és kedvezően hatásúak (évről évre növekvő értékvesztés képzés). A Stage 2-ből illetve Stage 3-ból Stage 1-be történő átsorolások hatása a Stage 1-es soron szerepel és kedvező hatású (évről évre növekvő értékvesztés visszairás). Az eredménysemleges hatásokat, melyek a Stage-ek közötti átsorolásból adódnak a 'Hitelkockázat változás' soron szerepeltetjük. Bármilyen más, Stage váltást nem eredményező változást a 'Hitelkockázat változás' oszlopban kerül megjelölésre.

Hitelezési kockázat változása – pénzügyi lízing követelések

millió forintban	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Nem jelentős szerződésmódosítások hatásai	Egyéb	2023.12.31	
2023.01.01							2023.12.31	
Stage 1	-131	-34	19	302	-285	-	1	-128
Stage 2	-390	0	26	-728	685	-	7	-400
Stage 3	-539	0	52	-7	-43	-	9	-528
POCI	-73	0	3	0	-10	-	0	-80
Összesen	-1 133	-34	100	-433	347	-	17	-1 136

millió forintban	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Nem jelentős szerződésmódosítások hatásai	Egyéb	2022.12.31	
2022.01.01							2022.12.31	
Stage 1	-181	-37	18	206	-131	-	-6	-131
Stage 2	-411	-	43	-159	267	-	-130	-390
Stage 3	-4 330	-	299	-149	3 715	1	-75	-539
POCI	-7	-	-	-	-66	-	-	-73
Összesen	-4 929	-37	360	-102	3 785	1	-211	-1 133

A 'Képzés' oszlop az amortizált bekerülési értéken értékelt lízingkövetelésekre képzett értékvesztést foglalja magában. A "Stage-ek közötti átsorolás" oszlopban a 2023.01.01 – 2023.12.31-ig bekövetkezett stage 1-ből Stage 2-be és Stage 3-ba történő átsorolások szerepelnek. A Stage 1-ből Stage 2-be és 3-ba történő átsorolások a Stage 2 és Stage 3 sorokon szerepelnek és kedvezőtlen hatásúak (évről évre növekvő értékvesztés képzés). A Stage 2-ből, illetve Stage 3-ból Stage 1-be történő átsorolások hatása a Stage 1-es soron szerepel és kedvező hatású (évről évre növekvő értékvesztés visszairás). Az eredménysemleges hatásokat, melyek a Stage-ek közötti átsorolásból adódnak a 'Hitelkockázat változás' soron szerepeltetjük. Bármilyen más, Stage váltást nem eredményező változás a 'Hitelkockázat változás' oszlopban kerül megjelenítésre. Az oszlop emellett tartalmazza az 'unwinding' hatásokat is az amortizált bekerülési értéken értékelt Stage 3-as és POCI kategóriába sorolt lízingköveteléseknél. A 'Nem jelentős szerződés módosítások hatásai' oszlop az instrumentumok olyan szerződés módosítások hatásait foglalja magában, melyekből nem következik az instrumentum kivezetése és új instrumentumként történő felvétele a mérlegbe. A 'Feloldás' oszlop a lízingkövetelésekkel kapcsolatos teljes leírások hatásait és a kivezetés hatásait foglalja magában.

Az értékvesztés képzések és visszairások fő mozgatórugója a Stage-ek közötti átsorolások. A lenti táblázat lízingkövetelések bruttó könyv szerinti értékeinek átsorolását mutatja be az egyes Stage-ek között:

millió forintban	2022	2023
Átsorolás Stage 1 és Stage 2 között		
Stage 2-be Stage 1-ből	3 135	3 202
Stage 1-be Stage 2-ből	1 439	2 813
Átsorolás Stage 2 és Stage 3 között		
Stage 3-ba Stage 2-ből	186	190
Stage 2-be Stage 3-ból	5 328	54
Átsorolás Stage 1 és Stage 3 között		
Stage 3-ba Stage 1-ből	135	-
Stage 1-be Stage 3-ból	23	11
POCI átsorolás		
Nemteljesítő kategóriába teljesítő kategóriából	109	4
Teljesítő kategóriába nemteljesítő kategóriából	-	12

A 2023-ban felvett és 2023. december 31-ig még nem teljesen kivezetett pénzügyi lízingek év végi teljes könyv szerinti értéke 5 711 millió forint. A 2023. január 1-jén még a könyvekben levő és 2023-ben teljesen kivezetett pénzügyi lízingek könyv szerinti értéke 1 365 millió forint volt.

Hitelezési kockázat változása – A hitelkötelezettségek és pénzügyi garanciák

millió forintban	2023.01.01	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Egyéb	2023.12.31
Stage 1	-2 336	-974	782	4 754	-3 912	48	-1 638
Stage 2	-2 760	-	981	-3 062	3 088	58	-1 695
Nemteljesítő	-360	-	50	-2 497	-466	1	-3 272
Összesen	-5 456	-974	1 813	-805	-1 290	107	-6 605

millió forintban	2022.01.01	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Egyéb	2022.12.31
Stage 1	-1 758	-2 746	1 434	2 405	-1 639	-32	-2 336
Stage 2	-1 458	-	2 078	-2 671	-706	-3	-2 760
Nemteljesítő	-429	-33	599	-593	121	-25	-360
Összesen	-3 645	-2 779	4 111	-859	-2 224	-60	-5 456

A Hitelkockázat változás oszlop tartalmazza az ‘unwinding’ hatásokat a hitelkötelezettségek és pénzügyi garanciák esetén.

Az értékvesztés képzések és visszairások fő mozgatórugója a Stage-ek közötti átsorolások. A lenti táblázat a hitelkeretek és pénzügyi garanciák bruttó könyv szerinti értékeinek átsorolását mutatja be az egyes Stage-ek között.

Stage-ek közötti átsorolás a hitelkeretek és pénzügyi garanciákra vonatkozóan

	2022	2023
Átsorolás Stage 1 és Stage 2 között		
Stage 2-be Stage 1-ből	37 645	12 648
Stage 1-be Stage 2-ből	21 071	21 012
Átsorolás Stage 2 and Nemteljesítő között		
Nemteljesítőbe Stage 2-ből	195	1 736
Stage 2-be Nemteljesítőből	120	111
Átsorolás Stage 1 and Nemteljesítő között		
Nem teljesítőbe Stage 1-ből	135	79
Stage 1-be Nemteljesítőből	66	80
Mérlegen kívüli hitelkötelezettségek és pénzügyi garanciák, melyek év közben kerültek be a könyvekbe és nem kerültek ki teljesen mértékben	237 119	79 304
Mérlegen kívüli hitelkötelezettségek és pénzügyi garanciák, melyek január 1-jén már a könyvekben voltak és év közben teljes mértékben kikerültek a könyvekből	96 897	187 711

34) Az előre tekintő információk alapján végzett elemzésekhez használt scenáriók áttekintése

Előre tekintő információk felhasználása

A felhasznált paraméterek egy időpillanatra számított kockázati értéket mutatnak, az előre tekintő információk (FLI) beépítésével. Ez a makroökonómiai változókra vonatkozó előrejelzésekben testesül meg, egy alapértelmezett és további alternatív forgatókönyvek alapján. Az alternatív scenáriók a hozzájuk tartozó valószínűségekkel az alapesettől való eltérésként értelmezendők, ahol az alapesetnek tekintett előrejelzést – kevés kivételtől eltekintve – az Erste Group fejlesztési szervezeti egysége készíti. A több forgatókönyvre való tekintettel a „semleges” PD (és részben az LGD is) a makroökonómiai modell használatával módosul, amely a vonatkozó makroökonómiai változókat összeköti a kockázati tényezőkkel. Az előre tekintő információk az első három évre számított várt hitelezési veszteségbe vannak beépítve. A negyedik évtől kezdve az élettartam hátralévő részére a paraméterek becslése visszatér a ciklusokon átívelő megfigyelésekhez.

Így az FLI-t figyelembe vevő, nem torzított, valószínűséggel súlyozott értékvesztést az egyes makrogazdasági forgatókönyvek előfordulási valószínűségét reprezentáló súlyok felhasználásával számítjuk. Tipikus makrogazdasági változók lehetnek a hazai GDP érték, a munkanélküliségi ráta, az infláció, a termelési index, valamint a piaci kamatlábak. A változók kiválasztása attól is függ, hogy az adott helyi piacra megbízható előrejelzések rendelkezésre állnak-e. A becsült gazdasági fejlődés fő mutatója a GDP. Emellett az ukrajnai háború gazdasági hatásai az infláció és a kamatok növekedéséhez vezettek.

A makroeltolások FLI modellek rendszeres újrakalibráláson esnek át, hogy tükrözzék a legfontosabb makrováltozókat. A legnagyobb statisztikai relevanciával rendelkező változók kerülnek be a modellbe. 2023-ban egy új változó, a működési ország került be a csoportszintű vállalatokra vonatkozó FLI-be.

Az Erste Bank Hungary 2023 negyedik negyedében felülvizsgálta az FLI-t az alap-, lefelé és felfelé mutató forgatókönyvekre vonatkozó előrejelzések szerint. Az Erste Group úgy döntött, hogy 50%-os súlyt rendel az alap forgatókönyvhöz a megelőző évhez képest stabilabb makrogazdasági előrejelzések alapján. Az átfogó stresszteszt (CST) továbbra is beépül a lefelé mutató scenárióba. A stressz forgatókönyv a 2023-as átfogó stresszteszt feltevései alapján frissült. A modell módosításai igazodnak a makrogazdasági előrejelzések továbbra is fennálló bizonytalanságához és a visszaesés instabil geopolitikai helyzet miatt növekvő valószínűségéhez, valamint ennek az ECL-re gyakorolt hatásához.

A Bank az Csoportos értékelés részben közzéteszi a makroszenáriókra vonatkozó stage besorolási és értékvesztési érzékenység vizsgálatát.

Alap forgatókönyv

Az Erste Group arra számít, hogy az eurózóna gazdasága 2024 második negyedétől fokozatosan fellendül. Az euróövezet alapkilátásai tekintetében a fő tényező 2024-ben az inflációs nyomás mérséklése a hazai és globális szinten. Az európai gáz- és villamosenergia-árak jelentősen csökkentek, és a globális ellátási láncok enyhülése tovább mérsékelte az inflációs nyomást az elmúlt hónapokban. Az előrejelzések szerint a fogyasztók reálbére növekedni fog 2024-ben, ami a lakossági fogyasztás 2024-es növekedésének kedvez. A globális készletleépítés várható vége 2024 folyamán fokozatosan javítja a gyártó vállalatok rendelési helyzetét és rendelésállományát. Ez egy további növekedést támogató tényező 2024 első félévében. Az Erste Hungary előrejelzése szerint ebben a környezetben 2024 első félévében a fogyasztás és a beruházások fokozatos gyorsulása várható. Ebben a környezetben az Erste Group arra számít, hogy az EKB 2024 júniusában vág majd először kamatot.

Az alapforgatókönyv és az átfogó stresszteszt forgatókönyv kockázatai, mint a negatív forgatókönyvhöz hozzáadott szempontok

Az ukrajnai háború továbbra is jelentős kockázati tényező. Ha tovább eszkalálódik, az potenciálisan ronthatja a globális befektetői hangulatot az eurózóna tekintetében, és potenciálisan tompíthatja a növekedést.

Oroszország egyre több „barátságtalan” ország gázellátását szakíthatja meg. Az energiabiztonság prioritássá válik azon uniós döntéshozók számára, akik úgy vélik, hogy kevésbé kell függniük az orosz áruktól, és fel kell gyorsítani az alacsony széndioxid-kibocsátású gazdaságra való átállást. Ez a cél energiapolitikai sokkot vált ki, amelynek következtében a CO₂-kibocsátás ára az első évben az egekbe szökik, kikristályosítva a rendezetlen átmenet kockázatát. Az energiapolitikai sokk súlyosbítja az energia/fogyasztói árak emelkedését, és lehorgonyozza az inflációs várakozásokat; ami arra készteti az EKB-t, hogy agresszíven szigorítsa a monetáris politikát (a teljes hozamgörbét érintve), hogy kordában tartsa az inflációt.

Ezenkívül a Vörös-tengeren jelenleg tapasztalható zavarok, amelyek nyomást gyakorolnak az Európa és Ázsia közötti konténerhajó-forgalomra, ismét kiválthatják az ellátási lánc problémáit. Ez a jelenlegi alapforgatókönyvünkben vártnál magasabb inflációhoz vezethet.

A kamatlábak gyors emelkedése veszélyt jelent a vállalatok és a fogyasztók beruházásaira, ami az alapszenáriónkban jelenleg vártnál alacsonyabb beruházásokat eredményezhet.

A magasabb harmonizált fogyasztói árindex (HICP) – különösen a villany-/gázzsámlák – csökkenti a rendelkezésre álló jövedelmet és visszafogja a fogyasztást. Tekintettel a világjárványtól örökölt magas adósságállományra, a növekvő katonai kiadások és a magasabb energiaárak/menekültáradat mérséklését célzó expanzív fiskális politika arra készíti a befektetőket, hogy megkérdőjelezzék az adósság fenntarthatóságát. A zöld energiából származó energiaellátás nagymértékű ingadozása miatt az elektromos hálózatra nehezedő átmeneti nyomás a villamosenergia-árak átmeneti emelkedését eredményezheti, ami árthat az ipari aktivitásnak és a fogyasztók vásárlóerejének.

A fő változók alap és a súlyozott forgatókönyv szerinti kimeneteit táblázatos formában tesszük közzé a 2024-2026 közötti időszakra vonatkozóan.

Az alapforgatókönyvet felfelé eltérítő kockázati körülmények

Ha a globális ipar gyorsabban és nagyobb mértékben kap erőre, mint az alapszenárióban, az mindenképpen azonnali kedvező hatást gyakorolna a német gazdaságra. A Németország és az eurózóna más főbb országai közötti szoros kapcsolat miatt a német ipar gyorsabb és fokozottabb erősödése szintén azonnali kedvező hatással járna az eurózóna iparának egészére. Az európai ipar gyorsabb és fokozottabb erőre kapása a 2024-es és 2025-ös GDP növekedésnek határozottan adna egy lökést, ahogy az ipari tevékenység visszaerősödése gyorsabb és fokozottabb lenne, mint amivel jelenleg az alapforgatókönyvünkben számolunk. Ebben a forgatókönyvben arra számítunk, hogy a fogyasztói hangulatot is kedvező hatások érik. Így az alapforgatókönyvünkhöz képest a lakossági fogyasztás jobban hozzájárul a növekedéshez 2024-ben és 2025-ben. A szolgáltatászektorra is kedvezően hatna a jobb fogyasztói hangulat. Mindazonáltal az inflációs nyomás további fokozatos enyhítése – különösen a szolgáltatászektorban – mindenképpen szükséges ebben a forgatókönyvben, hogy ne kerüljön veszélybe az EKB várt kamatvágása.

A GDP alakulására vonatkozó alap, felfelé mutató és lefelé mutató forgatókönyv

GDP növekedés %-ban	Szcenárió	Súlyozott valószínűség			
		2024-2026	2024	2025	2026
2023	Növekedés	1%	4,35	5,18	4,88
	Stagnálás	50%	3,20	3,40	3,30
	Csökkenés	49%	-1,99	-0,54	0,56
2022	Növekedés	1%	3,2	4,7	6,1
	Stagnálás	40%	0,2	4,2	3,4
	Csökkenés	59%	-6,5	0,5	1,8

A fő változók alap scenárió szerinti és súlyozott értékei

2023.12.31.	Alap scenárió			Scenárióval súlyozott kimenet		
	2024	2025	2026	2024	2025	2026
GDP növekedés	3,20	3,40	3,30	0,68	1,49	1,98
Munkanélküliségi ráta	3,70	3,60	3,60	4,26	4,06	3,91
Hozamok_5Y	6,39	5,83	5,73	7,39	6,83	6,73
Hozamok_10Y	6,14	5,79	5,66	7,38	6,80	6,31

2022.12.31	Alap szcenárió			Szcenárióval súlyozott kimenet		
	2023	2024	2025	2023	2024	2025
GDP növekedés	0,20	4,20	3,40	-3,74	2,06	2,50
Munkanélküliségi ráta	4,11	3,57	3,57	5,90	4,89	4,54
Hozamok_5Y	7,62	6,42	6,03	8,62	7,43	7,03
Hozamok_10Y	6,96	6,07	5,81	8,46	8,13	8,24

Csoportos értékelés

Az Erste Bank Hungary az ukrajnai háború és az energiaválság okozta bizonytalanság miatt előre meghatározott portfólió-jellemzők alapján a szokásos SICR értékelésen túl overlay szabályokat (azaz stage 2 besorolást) alkalmazott. Ez az összes érintett üzletágra megtörtént. Ez szükségessé teszi a kivételek alkalmazását is, amennyiben megfelelően dokumentálva van a portfólió többi részétől eltérő érintettség.

2022 júniusában az Erste Bank Hungary bevezette az ukrán háború miatti overlayt (UA overlay), a gazdasági visszaeséssel érintett iparágak (ciklikus iparágak) és az egyéves IFRS PD kombinációjaként. A Bank azonosította azon iparágakhoz tartozó portfólióját, amelyeket a költségtételek inflációja és a kamatlábak emelkedése alapján érzékenyen érinthet a makrogazdasági környezet, ami mind a fogyasztói, mind a termelési oldalon a bizalom csökkenéséhez, így a fogyasztás és a beruházások csökkenéséhez vezet.

A ciklikus iparágakon kívül az Erste Bank Hungary 2022 szeptemberétől további overlayt („Energia overlay”) vezetett be az energiapiac jelenlegi torzulásai miatt, amelyek hatással vannak a gáz, illetve az energia elérhetőségére és árára. A gázhiány miatt két fő terület lett azonosítva az ügyfelekre; az energiaigényes termelési folyamatok, vagy a gázra, mint termelési folyamataikban elsődleges erőforrásra való támaszkodás. A sebezhetőséget a gázfüggőség, a (korlátozott) helyettesítési lehetőségek, valamint a helyettesítés pénzügyi, fedezeti és ármechanizmusokra gyakorolt hatásai okozzák. A természeti erőforrások és nyersanyagok, a fém és a vegyipari ágazatok a leginkább érintettek.

A Bank negyedévente kiértékeli a csoportos SICR értékelés alkalmazásának feltételeit (kikerülést kiváltó okokat). Megállapítottuk, hogy a ciklikus iparágak esetében a kockázat nem szűnt meg, de nem is materializálódott. Ezért 2023 decemberében a 2022-ben alkalmazott szabályok érvényben maradtak.

Az energiaipar esetében arra a következtetésre jutottunk, hogy a kikerülést kiváltó feltételek részben teljesültek, leginkább az energia rendelkezésre állása tekintetében. Az elektromos áram iránti kereslet két éve folyamatosan csökkent az Európai Unióban, annak ellenére, hogy az árak rekord magasságból estek. Másrészt 2023-ban némi tartós keresletcsökkenés jelei is mutatkoztak, különösen az energiaigényes vegyiparban és az elsődleges fémgyártásban. Ezek a szegmensek továbbra is érzékenyek lesznek az energiaár-sokkokra. Továbbá az energiaszektorhoz tartozó valamennyi vállalatot potenciálisan érinthetik a jelenlegi energiapiaci torzulások. Mindazonáltal az energiaszektorban működő egyes üzleti modelleknek inkább kedvez a jelenlegi helyzet, és így nem mutatják az energiaszektor széles körű általános portfóliójegyeit. Ezért 2023 decemberében csak a bizonyos iparágak (energiatermelés és -elosztás, valamint fűtés) esetében alkalmaztuk a csoportos értékelés során a 2-es értékelési kosárba helyezést - kivéve néhány egyedileg másként értékelt vállalatot.

A 4 888 milliárd forintos (2022: 5 279 milliárd forint) teljes hitelkockázati kitettségből az overlay vizsgálat alatt álló portfólió a következők:

- 44,8 milliárd kitettséű ciklikus iparág, melyből 23,1 milliárd forint van Stage 2-ben,
- 202,7 milliárd kitettséű energia szektor, melyből 179,5 milliárd forint van Stage 2-ben.

A várható hitelezési veszteségre gyakorolt hatás

A lenti elemzési táblázat bemutatja az overlayek és az FLI-k 2-es értékelési kosárba átsorolási hatását és az ennek eredményeképpen növekvő hitelveszteséget. Ezen kívül érzékenységvizsgálat történt az alap, a felfelé mutató és a lefelé mutató forgatókönyvekre.

Az ukrán overlay következtében 2023 decemberében 23 100 millió forint Stage 2-es kitettség volt a ciklikus iparágban és 179 453 millió forint az energiaszektorban 312 millió forint ciklikus iparági, és 643 millió forint energetikai szektorra vonatkozó overlay miatti többlet becsült hitelkockázati veszteséget maga után vonva.

Ahogy fentebb írtuk, az FLI 2023 negyedik negyedévében a legutóbbi makroszcenáriók alapján újrabecslésre került. Az FLI miatt a stage 2-es kitettség 2023 decemberében 42 054 millió forintra nőtt (62 775 millió forint 2022 decemberében). A Stage 2 kitettség FLI miatti

növekedése hatással volt hitelveszteség mértékére is: 2023 decemberében 9 574 millió forint, szemben a 2022 decemberi 15 102 millió forinttal.

A forgatókönyv-szimuláció érzékenységi elemzéseket mutat be, amelyek csak a PD-k eltérő értékéből adódó változásokat veszik figyelembe, ha az alap, a lefelé mutató vagy felfelé mutató scenárió 100%-os súllyal rendelkezik. Ezeknek a forgatókönyveknek az érzékenységét a jelenlegi rendszerben szereplő – súlyozott forgatókönyvekkel számolt – PD-khez képest számítjuk ki (a súlyokat és forgatókönyveket a fenti „Az előretékinő információk felhasználása” szakaszban közöljük). Mind a stage besorolás, mind az eredményül kapott hitelveszteség az adott forgatókönyv PD-kkel került szimulálásra.

A 100%-os alapforgatókönyv beépítése a jelenleg alkalmazott valószínűséggel súlyozott forgatókönyv helyett a Stage 2-es kitettség 19 266 millió forintos (2022: 30 765 millió forintos) csökkenését eredményezné, ami 2 598 millió forintos hitelveszteség csökkenést eredményezne (2022: 6 921 millió forint).

A lefelé mutató forgatókönyv 24 468 millió forintos növekedést eredményezne a stage 2-es állományban (2022: 27 485 millió forint), 3 145 millió forint többlet hitelveszteséget eredményezve (2022: 4 909 millió forint).

A hitelveszteség tekintetében a pozitív előjel (+) felszabadítást jelöl, míg a negatív előjel (-) képzést. A bemutatott érzékenységi eredmények belső szimulációkon alapulnak.

Előretékinő információ (FLI) és csoportos SICR elemzés

	Jelenlegi státusz - paraméterek (FLI eltolással)					Szimulációk – az FLI eltolás hatása			
	Stage 1	Stage 2	Összesen	Stage 2 hatás		Növekedés scenárió	Stagnálás scenárió	Csökkenés scenárió	
				Csoportos overlay az alábbiak miatt	FLI eltolás				
			UA háború - Ciklikus	UA háború - Energia					
millió forintban									
2023. december 31									
Hitelkockázati kitettségre gyakorolt hatás	3 601 321	421 179	4 022 500	23 100	179 453	42 054	-38 396	-19 266	24 468
Értékvesztésre gyakorolt hatás	-10 848	-20 259	-31 107	-312	-643	-9 574	5 769	2 598	-3 145
2022. december 31									
Hitelkockázati kitettségre gyakorolt hatás	4 013 926	499 495	4 513 421	89 902	271 228	62 775	-45 160	-30 765	27 485
Értékvesztésre gyakorolt hatás	-11 817	-24 511	-36 328	-1 805	-1 388	-15 102	10 811	6 921	-4 909

Átstrukturálás, újratárgyalások és kényszerű átstrukturálás (forbearance)

Az átstrukturálás az ügyfél hiteltörlesztési feltételének szerződéses módosítását jelenti, ideértve a futamidőt, a kamatlábat, a díjakat, az esedékes tőkeösszeget vagy ezek kombinációját. A kényszerű átstrukturálást a Bank vagy az ügyfél kezdeményezheti (munkahely elvesztése, betegség stb. miatt). A forbearance összetevői lehetnek a törlesztőrészlet csökkentése, a futamidő meghosszabbítása, kamatcsökkentés vagy -elengedés, tőkecsökkentés vagy -elengedés, a rufrórozó hitelek átváltása annuitásos hitellé és/vagy egyebek.

A kényszerű átstrukturálás alatt azt értjük, amikor egy ügyfél ügyleteinek módosítására kerül sor (pénzügyi nehézségek miatt), a szerződéses feltételek úgy módosulnak, melynek eredményeképpen az ügyfél kedvezőbb helyzetbe kerül, mint a szerződésmódosítást megelőzően. Az ügyfél akkor számít pénzügyi nehézséggel küzdő ügyfélnek, amennyiben az alábbi kritériumok egyike teljesül:

- Az ügyfél több, mint 30 napot meghaladó késedelme van (30 DPD) bármelyik számláján az elmúlt 3 hónapban, vagy
- Az ügyfél több, mint 30 napot meghaladó késedelembe kerülne átstrukturálás nélkül,
- az ügyfél nemteljesítő státuszt kapott,
- az ügyfél az átstrukturálás nélkül nemteljesítővé válna,

A nem lakossági szegmens számára további kritériumok:

- az ügyfél korai figyelmeztetési kategóriába tartozik;
- az ügyfél pénzügyi mutatóinak romlása miatt ratingbeli visszaesést okoz;

- az ügyfél esetében a nemteljesítés valószínűsége megnő.

Az alábbi kedvezmények vezetnek kényszerű átstrukturáláshoz:

- a szerződés módosítása / refinanszírozás nem történt volna meg, ha az ügyfél nem került volna pénzügyi nehézségbe,
- előnyös különbség van az ügyfél módosított és nem módosított szerződése között,
- a módosított / refinanszírozott szerződés kedvezőbb feltételeket tartalmaz, mint a többi hasonló kockázati profilú ügyfél esetében,
- a szerződésben megengedett forborne rendelkezések aktiválása,
- lényeges pénzügyi vagy nem pénzügyi megállapodásról való lemondás.

A teljesítő forborne kitétség megszüntethető, és a kitétségek kiesnek a forborne státusz alól amennyiben:

- legalább két év telt el attól a naptól, amikor a kitétség teljesítő forborne státusszá minősítették (próbaidő),
- a forborne fizetési ütemezési tervben a törlesztőrészek 50%-a rendszeresen befizetésre került minimum a próbaidő feléig (lakossági ügyfelek esetében),
- rendszeres törlesztés történt minimum a próbaidő felénél (vállalati ügyfelek esetében),
- amennyiben a jelentős visszafizetés magában foglalja a korábban késedelmes (ha van ilyen), vagy leírt (ha nem volt késedelmes) tartozást (mindkét szegmens esetében),
- a próbaidő alatt nem esik az ügyfélkitétség 30 napos késedelembe.

A teljesítő forborne kitétségek akkor kapnak nemteljesítő forborne státuszt, ha:

- az ügylet módosítása teljes vagy részleges elengedést tartalmaz
- a forborne intézkedések meghosszabbításra kerülnek és az ügyfél nemteljesítő forborne státuszban volt,
- az ügyfél 30 napos késedelembe esik a forborne kitétségére és nemteljesítő forborne kitétségben volt,
- az ügyfélre teljesülnek a szabályzatban meghatározott 'default' kritériumok, illetve
- azoknál a vállalati ügyfeleknél, ahol az átstrukturálási megegyezés nem záródott le 18 hónapon belül az első forborne mérés óta.

A nemteljesítő forborne kitétség megszüntethető és átminősíthető teljesítővé a próbaidő alatt az alábbiak teljesülése esetén:

- egy év eltelt a kitétség nemteljesítő forborne státuszba kerülése óta. A minimum 1 éves időszak az alábbi események közül a legutóbbtól indul:
 - Az átstrukturálási intézkedések meghosszabbításának pillanata.
 - Az a pillanat, amikor a kitétség besorolása nemteljesítő lesz.
 - A türelmi idő vége, amely az átstrukturálási megállapodásban szerepel.
- a forborne intézkedés nem vezet a kitétség nemteljesítő forborne kitéssé válásához,
- az ügyfél a default definíció alapján nem került default besorolásba
- lakossági ügyfelek esetében: az ügyfél bizonyította, hogy képes betartani az alábbi feltételeket:
 - az ügyfélnek az elmúlt 6 hónapban nem volt több mint 30 napot meghaladó késedelme, illetve nincs lejárt tartozása;
 - az ügyfél visszafizette a teljes lejárt (illetve leírt) tartozását (amennyiben volt az ügyfélnek);
- vállalati ügyfelek esetében: a pénzügyi elemzés alapján megállapítható, hogy az ügyfél teljesíteni tudja a meghatározott feltételeket, továbbá az ügyfél nem esett 30 napot meghaladó késedelembe a monitoring időszak alatt és nincs lejárt tartozása.

A vállalati üzletágban a kényszerű átstrukturálás rendszerint a workout egység bevonását is jelenti. A kényszerű átstrukturálás legnagyobbrésze a workout felelősségi körén belül határozzák meg és monitorozzák a belső szabályozásnak megfelelően. A kényszerű átstrukturálás jelentős kockázattövedést jelent és így figyelembe van véve a stage besorolásnál.

Hitelkockázati kitétség, restrukturált kitétség és értékvesztés bontásban

millió forintban	Hitelek és előlegek	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Mérleg egyéb tételei	Hitelkeretek	Összesen
2023.12.31					
Bruttó kitétség	2 660 990	1 346 953	412 648	467 838	4 888 429
ebből bruttó forborne kitétség	75 317	-	506	2 074	77 897
Teljesítő kitétség	2 601 947	1 344 668	410 014	461 825	4 818 454
ebből teljesítő forborne kitétség	43 920	-	338	1 947	46 205
Értékvesztés a teljesítő kitétségeken	26 513	1 268	20	3 319	31 120
ebből értékvesztés a teljesítő forborne kitétségeken	3 359	-	-	33	3 392
Nemteljesítő kitétségek	59 043	2 285	2 634	6 013	69 975
ebből nemteljesítő forborne kitétségek	31 397	-	168	127	31 692
Értékvesztés a nemteljesítő kitétségeken	38 884	1 279	6	3 262	43 431
ebből értékvesztés a nemteljesítő forborne kitétségeken	22 192	-	-	58	22 250

millió forintban	Hitelek és előlegek	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Mérleg egyéb tételei	Hitelkeretek	Összesen
2022.12.31					
Bruttó kitétség	2 741 893	1 440 655	399 263	697 076	5 278 887
ebből bruttó forborne kitétség	122 126	-	-	3 666	125 792
Teljesítő kitétség	2 676 023	1 438 373	398 477	695 910	5 208 783
ebből teljesítő forborne kitétség	80 089	-	-	3 429	83 518
Értékvesztés a teljesítő kitétségeken	29 748	1 513	3 006	5 059	39 326
ebből értékvesztés a teljesítő forborne kitétségeken	4 101	-	-	77	4 178
Nemteljesítő kitétségek	65 871	2 282	785	1 166	70 104
ebből nemteljesítő forborne kitétségek	42 037	-	-	237	42 274
Értékvesztés a nemteljesítő kitétségeken	38 162	1 105	320	358	39 945
ebből értékvesztés a nemteljesítő forborne kitétségeken	25 765	-	-	68	25 833

A restrukturált hitelkittetés típusai

millió forintban	Bruttó forborne kitétség	Szerződéses feltételek módosítása	Refinanszírozás
2023.12.31			
Hitelek és követelések	75 317	71 634	3 683
Hitelkeretek	2 580	2 530	50
Összesen	77 897	74 164	3 733

millió forintban	Bruttó forborne kitétség	Szerződéses feltételek módosítása	Refinanszírozás
2022.12.31			
Hitelek és követelések	122 126	116 244	5 882
Hitelkeretek	3 666	3 662	4
Összesen	125 792	119 906	5 886

A táblázatban a hitelek és követelések magukba foglalják a vevő és lízingköveteléseket is.

Nemteljesítő kitétségek és hitelkockázati veszteség

A nemteljesítőnek minősített hitelkockázati kitétség meghatározását a „Hitelkockázati besorolás” alfejezetben található kockázati kategóriák leírásában találja. A hitelkockázati veszteségek tartalmazzák a pénzügyi eszközökre képzett hitelezési értékvesztést, a kölcsönkötelezettségekre és pénzügyi garanciákra képzett hitelezési veszteséget (az IFRS 9 hatálya alá tartozó valamennyi céltartalék), valamint az egyéb kötelezettségekre képzett céltartalékokat.

A hitelezési céltartalékok (minden stage-et együttvéve) a jelentett nemteljesítő (mérlegen belüli és mérlegen kívüli) hitelkockázati kitétség 106,5%-át (2022: 108,4%) fedezték. A nemteljesítő-hitelkockázati kitétség értékvesztésekkel nem fedezett részére az Erste Hungary feltételezi, hogy megfelelő szintű biztosítékok és egyéb megtérülések állnak rendelkezésre.

2023 során a nemteljesítő hitelkockázati kitétség 129 millió forinttal, 0,2%-kal csökkent, míg a hitelekre és előlegekre képzett hitelezési céltartalék a hitelvállalási kötelezettségekre és pénzügyi garanciákra képzett hitelezési céltartalékkal együtt 1 434 millió forinttal (-1,9%) csökkent. Ez a nemteljesítő hitelkockázati kitétség hitelkockázati céltartalékkal való fedezettségének 1,8 százalékpontos csökkenését eredményezte.

Az alábbi táblázatok a nemteljesítő hitelkockázati kitétség hitelezési céltartalékkal való fedezését mutatják (fedezet figyelembevétele nélkül) 2023. december 31-én és 2022. december 31-én. Az adatszolgáltatási szegmensek közötti értékvesztés-szintek eltérései az adott piac kockázati helyzetéből, az eltérő biztosítéki szintekből, valamint a helyi jogszabályi környezetből és szabályozási követelményekből adódnak.

A nemteljesítési ráta (NPE ráta) a nemteljesítő hitelkockázati kitétség és a teljes hitelkockázati kitétség hányadosa, míg az NPE fedezettség mutató a teljes hitelezési veszteség (az IFRS 9 hatálya alá tartozó összes értékvesztés) osztva a nemteljesítő AC és FVOCI hitelkockázati kitétséggel. A fedezet nincs figyelembe véve az NPE fedezeti mutatóban.

Nemteljesítő kockázati kitettség üzleti szegmens és értékvesztés és fedezettség szerinti bontásban

millió forintban	Nemteljesítő		Bruttó ügyfélhitelek kitettség		Értékvesztés AC	Nemteljesítő hitelek fedezettsége		NPL aránya		NPL fedezettség		NPL fedezettségi mutató	
	Összesen	AC	Összesen	AC		Összesen	AC	Összesen	AC	Összesen	AC	Összesen	AC
2023.12.31													
Lakosság	38 029	36 814	1 349 678	962 888	45 586	12 910	11 744	2,82%	3,82%	119,87%	123,83%	33,95%	31,90%
Vállalatok	31 946	29 327	1 608 524	1 363 346	27 401	13 031	13 032	1,99%	2,15%	85,77%	93,43%	40,79%	44,44%
Csoportszintű vállalatok	-	-	780 001	658 612	1 048	-	-	0,00%	0,00%				
ALM	-	-	1 150 226	1 110 284	517	-	-	0,00%	0,00%				
Összesen	69 975	66 141	4 888 429	4 095 130	74 552	25 941	24 776	1,43%	1,62%	106,54%	112,72%	37,07%	37,46%

millió forintban	Nemteljesítő		Bruttó ügyfélhitelek kitettség		Értékvesztés AC	Nemteljesítő hitelek fedezettsége		NPL aránya		NPL fedezettség		NPL fedezettségi mutató	
	Összesen	AC	Összesen	AC		Összesen	AC	Összesen	AC	Összesen	AC	Összesen	AC
2022.12.31													
Lakosság	43 293	42 108	1 286 318	974 709	45 510	17 463	16 354	3,37%	4,32%	105,12%	108,08%	40,33%	38,84%
Vállalatok	26 810	26 025	1 805 989	1 647 952	29 025	13 136	13 136	1,48%	1,58%	108,26%	111,53%	49,00%	50,48%
Csoportszintű vállalatok	1	-	870 158	718 171	654	-	-	0,00%	0,00%	1723,68%		0,00%	0,00%
ALM	-	-	1 316 422	1 247 740	797	-	-	0,00%	0,00%			-	-
Összesen	70 104	68 133	5 278 887	4 588 572	75 986	30 599	29 490	1,33%	1,48%	108,39%	111,53%	43,65%	43,28%

Ügyfelekkel szembeni követelések

A következő oldalakon található táblázatok az ügyfeleknek (nem tartalmazva a Központi bankokat és hitelintézeteket) nyújtott hitelállomány szerkezetét mutatják be különböző bontások szerint. A kölcsönök és előlegek (LTC-loan to customer) kategóriába tartoznak a következő elemek:

- az eredménnyel szemben valós értéken nyilvántartott kölcsönök
- amortizált bekerülési értéken nyilvántartott kölcsönök és előlegek
- pénzügyi lízing követelések
- kereskedelmi és más követelések

A bemutatás a hitelezési veszteségre képzett céltartalékok és fedezetek nélküli bruttó könyv szerinti értéken történik

Ügyfelekkel szembeni követelések üzleti szegmens és devizabontásban

millió forintban	EUR	HUF	CHF	USD	Egyéb	Összesen
2023.12.31						
Lakosság	8 068	1 213 995	46	9	1	1 222 119
Vállalatok	634 204	429 112	466	577	84	1 064 443
Csoportszintű vállalatok	4 117	14 856	-	-	1	18 974
ALM	5 064	-	-	-	-	5 064
Összesen	651 453	1 657 963	512	586	86	2 310 600

millió forintban	EUR	HUF	CHF	USD	Egyéb	Összesen
2022.12.31						
Lakosság	9 177	1 134 904	67	12	1	1 144 161
Vállalatok	714 405	443 334	503	1 522	99	1 159 863
Csoportszintű vállalatok	3 027	13 937	-	789	-	17 753
ALM	17 951	691	-	-	-	18 642
Összesen	744 560	1 592 866	570	2 323	100	2 340 419

Ügyfelekkel szembeni követelések üzleti szegmens és kockázati kategória szerint

millió forintban	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nemteljesítő	Összesen
2023.12.31					
Lakosság	429 098	600 735	154 821	37 465	1 222 119
Vállalatok	821 936	207 531	13 398	21 578	1 064 443
Csoportszintű vállalatok	17 707	-	1 267	-	18 974
ALM	5 064	-	-	-	5 064
Összesen	1 273 805	808 266	169 486	59 043	2 310 600

millió forintban	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nemteljesítő	Összesen
2022.12.31					
Lakosság	364 543	590 114	146 935	42 569	1 144 161
Vállalatok	890 169	153 823	92 570	23 301	1 159 863
Csoportszintű vállalatok	1 898	-	15 855	-	17 753
ALM	47	-	18 595	-	18 642
Összesen	1 256 657	743 937	273 955	65 870	2 340 419

Ügyfelekkel szembeni követelések üzleti szegmens és IFRS 9 szerinti bontásban

millió forintban	Bruttó ügyfélhitelek kitétsége					Értékvesztés						
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Nem IFRS 9 értékvesztés releváns	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Stage 2 fedezettségi mutató	Stage 3 fedezettségi mutató	POCI fedezettségi mutató
2023.12.31												
Lakosság	696 299	96 960	32 304	10 329	386 227	4 515	13 616	23 443	2 564	14,04%	72,57%	24,82%
Vállalatok	823 401	219 381	19 003	2 599	59	3 471	4 473	12 003	885	2,04%	63,16%	34,05%
Csoportszintű vállalatok	17 935	1 039	-	-	-	61	37	-	-	3,56%		
ALM	5 064	-	-	-	-	-	-	-	-			
Összesen	1 542 699	317 380	51 307	12 928	386 286	8 047	18 126	35 446	3 449	5,71%	69,09%	26,68%

millió forintban	Bruttó ügyfélhitelek kitétsége					Értékvesztés						
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Nem IFRS 9 értékvesztés releváns	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Stage 2 fedezettségi mutató	Stage 3 fedezettségi mutató	POCI fedezettségi mutató
2022.12.31												
Lakosság	680 787	103 825	36 107	12 167	311 275	4 008	11 531	25 095	3 548	11.11%	69.50%	29.16%
Vállalatok	877 838	258 646	16 740	6 593	46	4 021	9 824	8 397	1 152	3.80%	50.16%	17.47%
Csoportszintű vállalatok	17 752	1	-	-	-	53	-	-	-	0.04%		
ALM	18 642	-	-	-	-	-	-	-	-			
Összesen	1 595 019	362 472	52 847	18 760	311 321	8 082	21 355	33 492	4 700	5.89%	63.38%	25.05%

A Stage 1 és Stage 2-es hitelek nem értékvesztettek, míg a Stage 3-asok és a POCI értékvesztett hiteleknek minősülnek.

A POCI állományon belül a defaultos ügyfelekkel szembeni követelések 6 528 millió forint (2022-ben 11 837 millió forint volt), a nem defaultos 6 400 millió forint (2022-ben 6 923 millió forint volt).

A következő táblázatokban a nemteljesítő hitelek és ügyfeleknek nyújtott követelések jelentési szegmensenkénti felosztása az ügyfélhitelekre képzett céltartalékkal és a nemteljesítő hitelek fedezetével (NPL) van szembe állítva. Ide tartozik még az NPL-mutató, az NPL-fedezeti ráta (biztosítékok nélkül) és az NPL-fedezettségi mutató is.

Ügyfelekkel szembeni követelések üzleti szegmens és NPL fedezettség szerinti bontásban

millió forintban	Nemteljesítő		Bruttó ügyfélhitelek kitétség		Értékvesztés AC	Nemteljesítő hitelek fedezettsége		NPL aránya		NPL fedezettség AC	NPL fedezettségi mutató	
	Összesen	AC	Összesen	AC		Összesen	AC	Összesen	AC		Összesen	AC
2023.12.31												
Lakosság	37,465	36,258	1,222,119	835,892	44,138	12,904	11,738	3.07%	4.34%	121.73%	34.44%	32.37%
Vállalatok	21,578	21,578	1,064,443	1,064,384	20,832	11,931	11,931	2.03%	2.03%	96.54%	55.29%	55.29%
Csoportszintű vállalatok	-	-	18,974	18,974	98	-	-					
ALM	-	-	5,064	5,064	-	-	-					
Összesen	59,043	57,836	2,310,600	1,924,314	65,068	24,835	23,669	2.56%	3.01%	112.50%	42.06%	40.92%

millió forintban	Nemteljesítő		Bruttó ügyfélhitelek kitétség		Értékvesztés AC	Nemteljesítő hitelek fedezettsége		NPL aránya		NPL fedezettség AC	NPL fedezettségi mutató	
	Összesen	AC	Összesen	AC		Összesen	AC	Összesen	AC		AC	Összesen
2022.12.31												
Lakosság	42 570	41 383	1 144 161	832 887	(44 183)	17 437	16 328	3.72%	4.97%	106.76%	40.96%	39.46%
Vállalatok	23 300	23 301	1 159 863	1 159 817	(23 393)	12 577	12 577	2.01%	2.01%	100.40%	53.98%	53.98%
Csoportszintű vállalatok	0	0	17 753	17 753	(53)	0	0	0.00%	0.00%			
ALM	0	0	18 642	18 642	0	0	0	0.00%	0.00%			
Összesen	65 870	64 684	2 340 419	2 029 099	(67 629)	30 014	28 905	2.81%	3.19%	104.55%	45.56%	44.69%

Az összesen oszlopok egyaránt tartalmaznak amortizált bekerülési és valós értéken értékelt hiteleket.

Az 'NPL arány' mutatószám a nemteljesítő (non-performing) ügyfelekkel szembeni követelések bruttó könyv szerinti értékének és a teljes ügyfelekkel szembeni követelések bruttó könyv szerinti értékének hányadosa. A főbb különbségek a 'Hitelkitettségek' részekben kerülnek kifejtésre. A nemteljesítő hitelek mögött főleg ingatlanok állnak fedezetként.

Az NPL fedezettségi mutató (a fedezeteket nem tartalmazva) úgy kerül kiszámításra, hogy a teljes értékvesztés elosztásra kerül a nemteljesítő ügyfelekkel szembeni követelések bruttó könyv szerinti értékével. A számításnál a fedezet és a nem várt megtérülés (recovery) nem kerül figyelembevételre.

Az IFRS9 értelmében a Bank megkülönböztet szerződéses leírást ("contractual write-off" azaz a defaultos ügyfél adósságának elengedése, feltételek nélkül vagy akár feltételekhez kötötten) és technikai leírást ("technical write-off"). Ez utóbbi annak a felismerése, hogy a követelés várhatóan nem hajtható be így eltávolításra kerül a könyvekből, noha még jogi értelemben él. 2023-ban nem került sor ilyen technikai leírásra. Mindkét write-off típus alapfeltevése, hogy ésszerű behajtási intézkedések és a késői behajtás mind alkalmazásra került, az optimális behajtás érdekében. A fedezettel ellátott követelések leírása a fedezet realizálása előtt nem megengedett, ez alól kivételt képez néhány specifikus körülmény. Egyéb módosító hatások vezethetnek még technikai write-off-hoz a végrehajtás, a fedezet vagy követelés semmissé nyilvánítása, jogilag kötelező erejű csőd vagy likvidációs eljárás jelenléte vagy a követelési jogok egyéb okból kifolyó elvesztése, eladása.

Értékpapírosítás

Az Erste Bank nem alkalmaz értékpapírosítást.

35) Piaci kockázat

A piaci kockázat olyan veszteség kockázata, amely annak a piacnak az áraiban bekövetkezett hátrányos változás miatt merülhet fel, ahonnan a paraméterek származnak.

Ezek a piaci érték változások megjelenhetnek az eredménykimutatásban, az átfogó eredmény kimutatásban vagy a rejtett tartalékokban. Az Erste Banknál a piaci kockázat kamatlábkockázatra, devizakockázatra, részvénykockázatra, árukockázatra és volatilitási kockázatra oszlik. Ez mind a kereskedési könyvekben, mind a banki könyvekben szereplő pozíciókat érinti. Az árukockázat a Bank esetében nem releváns, mert ilyen pozíciója nincsen.

Alkalmazott módszerek és eszközök

A Bank és leányvállalatai a piaci mozgásokból eredő potenciális veszteségeket az Erste Bankra nézve standard VaR modell alkalmazásával állapítják meg. A VaR számításnál a Bank az Erste Group holding szintű módszerét alkalmazza. A számítást a historikus szimuláció módszere alapján végzik egyoldalú 99 százalékos bizonyossági szint mellett, egynapos tartási időszakkal és kétéves szimulációs időszakkal. A VaR egy előre meghatározott valószínűségű – ez a konfidenciaszint – maximális várható veszteséget ír le egy pozíció normál piaci körülmények között érvényes tartási időszakán belül.

A statisztikai módszerek hatékonyságának megállapítására folyamatos visszamérést alkalmaz az Erste Bank. Ez az eljárás egynapos késleltetéssel készül, hogy meg lehessen állapítani, ténylegesen megvalósultak-e a veszteségekre vonatkozó modell-előrejelzések. 99 százalékos konfidenciaszint mellett a tényleges veszteség egyetlen napon statisztikailag csak évente kétszer - háromszor haladhatja meg a VaR-t (vagyis a 250 munkanap 1 százalékán).

A banki könyvi pozíciókra vonatkozó VaR-számítás (BB-VaR) a csoportszinten használt ICAAP-számításánál használt módszertanon alapul, (2010-től) 250 000 historikus forgatókönyv kiszámításával 1 éves elméleti tartási periódussal és 99,92%-os konfidenciaszinttel. Ugyanez a számítás kerül alkalmazásra a BB-VaR esetében is, 1 napos tartási időszakkal és 99%-os megbízhatósági szinttel, összhangban a kereskedési könyv módszertanával. Mindkét számítás, az ICAAP és a BB-VaR eredménye az ALCO keretében kerül bemutatásra az ügyvezetésnek.

A VaR-módszer ismert korlátja, hogy egyrészt a veszteségeket csak a megbízhatósági szintig becsüli meg, másrészt a modell csak a visszatekintési időszakban megfigyelt piaci forgatókönyveket veszi figyelembe a VaR kiszámításához a Bank jelenlegi helyzetére vonatkozóan. Ennek a korlátnak a kiküszöbölésére és a VaR-megközelítésben nem tükröződő szélsőséges piaci helyzetek vizsgálatára

az Erste Hungary stresszteszteket végez. Ezeket a stressztesztek úgy vannak megtervezve, hogy lefedjék az alacsony valószínűségű és nagy hatású piaci mozgásokat.

A stressz tesztek több módszer szerint készülnek el: a stresszelt VaR (SVaR) a normál VaR számításból származik. De ahelyett, hogy a modell az ezt megelőző két évre szimulálna, a vizsgálat sokkal hosszabb időszakot foglal magában, hogy azonosítson egy egyéves időszakot, ami a jelenlegi portfólió melletti releváns stressz időszakot testesít meg. A jogi keretrendszernek megfelelően, azt az egyéves időszakot használjuk a 99% konfidencia szintű VaR számításához. Ez lehetővé teszi a Banknak, hogy egyrészt elegendő elérhető saját forrást tartson magasabb piaci volatilitású időszakban is a kereskedési könyv számára, másrészt biztosítja az ebből származó eredményhatások beépítését a kereskedési könyvi pozíciók kezelésébe. A VaR és a SVaR számítások eredményei a kereskedési könyvi második pilléres tőkekövetelmények számításánál kerülnek felhasználásra

Kockázatmérséklési módszerek és eszközök

Az Erste Group csoportszintű szintű módszertana alapján az Erste Bank a kereskedési könyvi piaci kockázatát különféle limitekkel ellenőrzi. A kereskedési könyv teljes VaR alapú limitje a Kockázatvállalási Hajlandósági Nyilatkozat alapján kerül meghatározásra figyelembe véve a kockázatviselő képességet és az előre jelzett bevételt is.

Minden kereskedési könyvi piaci kockázati tevékenységhez kockázati limitek vannak hozzárendelve, amik statisztikailag konzisztensek a teljes VaR limittel és a VaR mellett a limitek második vonalát képezik. A kereskedési könyvi VaR minden nap kiszámításra kerül, amely elérhető mind a kereskedési egységek, mind vezetőség számára.

A piaci kockázat elemzése

Az alábbi táblázatok a VaR mértékét mutatják be 99 százalékos konfidenciaszinttel, egy napos tartási időszakkal:

Banki könyvi és kereskedési könyvi VaR

millió forintban	Összesen	Kamat	Hitelfelár	Deviza
2023.12.31				
Erste Bank összes	2 862	2 905	-8	88
Banki könyv	2 678	2 686	-8	-
Kereskedési könyv	184	219	-	88

millió forintban	Összesen	Kamat	Hitelfelár	Deviza
2022.12.31				
Erste Bank összes	2 785	2 785	2	104
Banki könyv	2 662	2 660	2	-
Kereskedési könyv	123	125	-	104

A banki könyv kamatláb kockázata

A kamatláb kockázatot a piaci kamatlábak mozgása által a pénzügyi instrumentumok valós értékében előidézett kedvezőtlen változás kockázata. Ilyen típusú kockázat akkor merül fel, amikor egyensúlytalanság áll fenn az eszközök és források között (ideértve a mérlegen kívüli tételeket is) azok lejáratára vagy a kamatláb-átarázódások időzítése tekintetében.

A kamatláb kockázat azonosítása érdekében minden pénzügyi instrumentum, beleértve a mérlegben nem szerepeltetett tranzakciókat is, lejáratú sávokba kerül rendezésre a hátralévő lejárat vagy az átarázódás alapján. Fix lejáratú nem rendelkező (például látra szóló) eszközök statisztikai módszerekkel megállapított modellezett lejáratú kerülnék besorolásra.

A belső kamatkockázati számításokhoz és a szabályozói kamatkockázati mutatókhoz a maximális lefelé irányuló kockázatra a küszöbszintet az Európai Bankfelügyeleti Hatóság nem-kereskedési tevékenységből származó kamatkockázat kezeléséről szóló irányelveinek (EBA/GL/2018/02) III mellékletében szereplő értékeke jelenti.

Nyitott devizapozícióból adódó kockázat

A Bank számos árfolyamhoz kapcsolódó kockázatnak van kitéve. Ez érinti a nyitott devizapozíciókból eredő és egyéb kockázatot. A nyitott devizapozíciókból eredő kockázat az árfolyammal kapcsolatos kockázat, amely az eszközök és források közötti egyenlőtlenségből vagy devizával kapcsolatos pénzügyi derivatívákból adódik. Az ilyen kockázatok eredhetnek ügyféllel kapcsolatos tranzakciókból vagy saját számlás kereskedésből. Monitorozásuk és kezelésük napi szintű. A Likviditási és Piaci Kockázatkezelés az előző napi főkönyv alapján kiszámolja a banki könyvi nyitott devizapozíciót, és egy technikai tranzakcióval zárja a pozíciót a kereskedési könyvvel. A cél az, hogy a banki könyvnek nulla közeli nyitott devizapozíciója legyen. A kereskedési könyvben lehet nyitott devizapozíció, aminek mértékét belső limitek korlátozzák. A belső limiteket az Eszköz-Forrás Bizottság határozza meg.

Az alábbi táblázat az Erste Bank 2023. december 31-ei legnagyobb nyitott devizapozícióit mutatja, összevetve a 2022. december 31-én fennálló nyitott pozícióval.

Nyitott deviza pozíciók

millió forintban	2022	2023
Svájci Frank (CHF)	203	-143
Euró (EUR)	-10 675	-9 637
Japán Yen (JPY)	-12	70
US Dollár (USD)	-170	1 252
Egyéb	-115	242

Hitelfelár kockázata

A hitelfelár kockázata a pénzügyi instrumentumok valós értékének kedvezőtlen mozgásához kapcsolódó kockázata, amelyet a kibocsátó hitelképességében a piac által észlelt változás okoz. Az Erste Csoport értékpapír-portfóliója tekintetében ki van téve a hitelkockázatnak, mind a kereskedési, mind a banki könyvben.

A kereskedési könyv esetében az államkötvények hitelkockázata a VaR és SVaR által lefedett általános piaci kockázat része. A vállalati kötvényeket a VaR és SVaR által lefedett általános kockázat részeként a szektortól, minősítéstől és devizanemtől függően a Bank benchmark spread görbékhöz rendeli. A kibocsátó specifikus kockázatra a szabályozói tőkekövetelmények 1. pillérének standardizált megközelítése vonatkozik. A 2. pillérben szereplő kereskedési könyv kibocsátó-specifikus kockázata esetében a spread kockázatot szisztematikus és fennmaradó részkockázatra bomlik, és aggregált szinten kerül jelentésre.

A banki könyvben szereplő értékpapírok hitelfelár kockázatának számszerűsítése historikus szimuláción alapul. Ehhez kiszámításra kerül egy éves távon a hitelezési kockázati tényezőkhöz köthető maximális (hipotetikus) lehívás. Mindez a hitelfelár érzékenységén (CR01) alapul, és a kockázati tényezők főként az állampapírokra vonatkozó eszközcsere-felárat, valamint a pénzügyi és vállalati iTRAXX CDS-indexeket jelentik. Az így kapott összeget az ICAAP számítások részeként használjuk fel a banki könyvi portfólió tőkefelhasználásának meghatározására.

Pozíciók fedezése

A banki könyvi kockázatkezelés a tőke gazdasági értékének és a jövőbeli nettó kamatbevétel együttes optimalizációjából áll, figyelembe véve a két mérték különböző időhorizontjából fakadó ellentétes motivációkat. A döntések meghozatalakor a mérlegszerkezet folyamatos alakulása, a gazdasági környezet, a piaci verseny, a várható kockázatok, a nettó kamatbevétel várható alakulása és a likviditási pozíció mind-mind befolyásoló tényezők. A kamatkockázat menedzselésének döntéshozó szerve az ALCO. A javaslatok előkészítéséért és az ALCO-n hozott döntések végrehajtásáért az Eszköz-Forrás Menedzsment felel.

A kockázatkezelés a banki pozíciók fedezésével két tényező fókuszba állításán keresztül valósul meg: ezek a nettó kamatbevétel és a tőke gazdasági értéke. Tágabb értelemben véve a fedezés alatt a Bank kedvezőtlen piaci elmozdulásokkal szembeni kitettségeinek csökkentését értjük, mely azonban nem tartozik az IFRS által definiált fedezeti elszámolás hatálya alá („hedge accounting”). Az Erste Hungary nem alkalmaz fedezeti elszámolást („Hedge accounting”).

36) Likviditási kockázat

Legutóbbi fejlemények

2023-ban az Erste Bank az Erste Csoportra kiterjedő projekt részeként továbbfejlesztette és kiegészítette a likviditási kockázat számítási és jelentési rendszerét az új technikai környezetben. Ezekkel a fejlesztésekkel ezen a technikai környezetben már minden likviditási mérőszám jól megalapozott.

Ezen likviditási mérőszámok némelyikének bevezetését e mérőszámok újratervezése kísérte. Így a bevezetés során felülvizsgálatra került a hosszú távú strukturális likviditási arány (STRL) és a stressz-tesztelési mérőszám, a Survival Period Analysis (SPA), és bizonyos újratervezések és fejlesztések is végrehajtásra kerültek. A likviditási kockázatot az Erste Bank a Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság által felállított elvek és az Unió szintű és magyar jogszabályok (575/2013/ EU rendelet (CRR) és az 575/2013/ EU rendelet módosításáról szóló 876/2019/ EU rendelet (CRR II), az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a hitelintézetekre vonatkozó likviditásfedezeti követelmények tekintetében történő kiegészítéséről szóló (EU) 2015/61 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet módosításáról és a 2013. évi CCXXXVII. törvény a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról (Hpt.) alapján határozza meg. Ennek megfelelően megkülönböztetésre kerül a piaci likviditási kockázat, ami annak a kockázata, hogy a Bank nem tud könnyen ellentételezni vagy megszüntetni egy pozíciót piaci áron a piac nem megfelelő mélysége vagy valamely működési zavara miatt, és a finanszírozási likviditási kockázatot, ami annak a kockázata, hogy a Bank nem képes hatékonyan eleget tenni a várható és váratlan, jelenlegi és jövőbeli cash flow és fedezeti igényeknek anélkül, hogy az érintené akár a napi működést, akár a pénzügyi helyzetet.

A finanszírozási likviditási kockázat tovább bontható csődkockázatra és strukturális likviditási kockázatra. Az előbbi annak rövid távú kockázata, hogy az aktuális vagy jövőbeli fizetési kötelezettségek teljes mértékű, pontos és gazdaságilag igazolt kielégítése nem lehetséges, míg a strukturális likviditási kockázat a Bank saját refinanszírozási költségének vagy marzsának változásából eredő veszteségek hosszú távú kockázata.

Likviditási stratégia

2023-ban az ügyfélbetétek maradtak az Erste Bank elsődleges finanszírozási forrásai. A hitelfolyósítás üteme meghaladta a nettó betétállomány beáramlását, a likviditás csökkenés részben a lejáró államkötvényekből, részben értékpapír kibocsátásból került finanszírozásra.

Az Erste Bank 32,2 milliárd Ft, 90,5 millió USD és 66,9 millió EUR értékben bocsátott ki kötvényeket a magánszektorban. (2022-ben 3,7 milliárd forint és 350 millió EUR értékű MREL képes kötvényt bocsátott ki).

Likviditási mutatók

A Bank az LCR-t az (EU) 2015/61-es Felhatalmazáson Alapuló Rendelet alapján számítja. 2021-ben a az NSFR számítása némileg változott annak érdekében, hogy összhangban legyen a 2013/36/EU (CRR 2) Direktíva bővítésére vonatkozó javaslatlall.

Az európai szabályozás mellett vannak helyi likviditási mutatók is, amelyeket az Erste Banknak be kell tartania: DMM: Devizafinanszírozás Megfelelőségi Mutató, DEM: Deviza Egyensúlyi Mutató, JMM: Jelzálog-finanszírozás Megfelelőségi Mutató, Bankközi Finanszírozási Mutató.

Alkalmazott módszerek és eszközök

A rövid távú fizetéképítési kockázatot a Bank a túlélési időszak mutató (Survival Period – SPA) számításával követi nyomon. Ez az elemzés meghatározza azt a leghosszabb periódust, amit a Bank a likvid eszközeire támaszkodva túl tud élni előre definiált

forгатókönyvek mellett, beleértve egy súlyos kombinált piaci és egyedi válságot is. A vizsgált legrosszabb forгатókönyvek egyszerre feltételeznek nagyon korlátozott pénz és tőkepiaci aktivitást és számottevő ügyfélbetét kiáramlást. Ezen felül a szimuláció megnövekedett garancia lehívást, ügyféltípustól függő hitelezést és a kedvezőtlen piaci mozgások miatt a fedezett származékos ügyletek esetében potenciális fedezet kiáramlást feltételez. Az SPA forгатókönyvektől függően akár 12 hónapos stressz periódust is lefed.

A Banksoport a Likviditás Fedezeti Rátát az (EU) 2015/61-es Felhatalmazáson Alapuló Rendelet alapján számítja, és jelenti havi szinten a Felügyelet felé egyedi és csoport szinten is. Ezen felül Az Erste Hungary a Nettó Stabil Finanszírozási Mutatóra implementálta a CRR2 követelményeit is. Ezeket a mutatókat a belső riportokban folyamatosan nyomon is követi. Az LCR része a Risk Appetite Statementnek (RAS). Az LCR limiteket a RAS jóval a 100%-os szabályozói limit fölé célozza. Az Erste Hungary az NSFR-t a CRR2 szerint negyedévente jelenti, RAS limitet képez rá, amelyet havi szinten monitoringol.

Emellett a Bank nyomon követi a hagyományos strukturális likviditási gap-eket is (amelyek a lejárat eltéréseket tartalmazzák). A likvid eszközökön belüli koncentrációs kockázatot a Bank rendszeresen vizsgálja és jelenti a Felügyelet felé. Az Erste Bank alap transzferár (FTP) rendszere a strukturális likviditási kockázatkezelés hatékony irányítási eszközének bizonyult.

Kockázatkezelési módszerek és eszközök

Az Erste Bank meghatározta, folyamatosan felülvizsgálja és tökéletesíti a likviditási kockázat ellenőrzésének és kezelésének általános előírásait (szabványok, limitek és elemzések).

A rövidtávú likviditást a Bank az SPA modellből származó limitek, belső stressz tesztek és belső LCR célok mellett kezeli. A likviditási mutatók rendszeresen bemutatásra kerülnek az Operatív Likviditáskezelési Bizottságnak és az ALCO-nak. A likviditási kockázat kezelésének a másik fontos eszköze az Erste Bankon belül az FTP rendszer.

A Banksoportnak az évente felülvizsgált Átfogó Készenléti Terve biztosítja a likviditás kezelési folyamatban minden résztvevő közötti szükséges koordinációt egy válság helyzetben.

A likviditási kockázat elemzése

Az Erste Bank a likviditási kockázatot az alábbi módszerekkel elemzi.

Likviditás fedezeti ráta

Az Erste Bank az (EU) 2015/61 felhatalmazáson alapuló rendelet szerinti likviditásfedezeti rátát alkalmazza a belső nyomon követésre és a likviditási pozíció kezelésére is. Annak érdekében, hogy a LCR-t a szabályozói és a belső limitek felett tartsa, az Erste Bank szorosan nyomon követi a rövidtávú likviditás be- és kiáramlásokat, illetve a rendelkezésre álló szabad likviditást.

A következő tábla mutatja az LCR értékét 2023. december 31-re:

Likviditás fedezeti ráta

millió forintban	2022	2023
Rendelkezésre álló szabad likviditás	1 642 842	1 399 161
Nettó likviditás kiáramlás	1 243 306	880 042
Likviditás fedezeti ráta	132%	159%

Strukturális Likviditási gap

A hosszú távú likviditási pozíciót likviditási gap-ek alkalmazásával kezeli az Erste Bank részben a szerződéses, részben modellezett cash flow-k alapján a mérleg minden releváns összetevőjére (mérlegen belüli és kívüli). A likviditási pozíció valamennyi lényeges volumennel rendelkező pénznemre kiszámításra kerül.

A várható pénzáramokat az amortizációs ütemtervek alapján lejárat tartományokba osztjuk. Azoknál a termékeknél, amelyeknél nincsenek szerződés szerinti lejáratok (mint például a látra szóló betétszámlák) a lejáratokat belső viselkedési modellek alapján határozzuk meg.

A következő tábla mutatja a 2022. december 31-én és 2023. december 31-én fennálló strukturális likviditási gap-eket:

Strukturális Likviditási gap

millió forintban	2022				2023			
	< 1 hónap	1-12 hónap	1-5 év	5 éven túli	< 1 hónap	1-12 hónap	1-5 év	5 éven túli
Likviditási gap – mérlegtételek	-339 915	-314 653	762 669	-108 100	-647 276	-30 417	779 856	-102 162
Likviditási gap – mérlegen kívüli tételek	-3 034	421	16 431	786	-1 794	-130	-2 017	4 894

Az eszközök forrásokat meghaladó értéke pozitív előjellel szerepel, míg a források eszközöket meghaladó értéke negatív előjellel.

Likviditási puffer

A Bank rendszeresen nyomon követi a likviditási puffereinek alakulását, ami magában foglalja a készpénzt, a jegybanki kötelező tartalékra feletti többletet, a meg nem terhelt jegybankképes eszközöket és más likvid értékpapírokat, beleértve a repók és passzív repók hatását. Ezeket az eszközöket egy válság helyzetben rövidtávon mobilizálni lehet, hogy ellensúlyozzák a potenciális pénziáramlásokat. A likviditási puffer 2023 és 2022 végi lejárat szerkezetét az alábbi tábla tartalmazza:

A likviditási puffer lejárat szerkezete

2022.12.31	< 1 hét	1 hét-1 hónap	1-3 hónap	3-6 hónap	6-12 hónap
Készpénz, az előírásokat meghaladó tartalék	21 362	-	-	-	-
Likvid eszközök	1 187 232	-4 505	-3 280	-81 985	-121 906
Credit claim	22 874	-	-	-	-
Likviditási puffer	1 231 468	-4 505	-3 280	-81 985	-121 906
2021.12.31	< 1 hét	1 hét-1 hónap	1-3 hónap	3-6 hónap	6-12 hónap
Készpénz, az előírásokat meghaladó tartalék	32 911	-	-	-	-
Likvid eszközök	1 135 485	-167	-27 922	-45 599	-163 174
Credit claim	23 511	-	-	-	-
Likviditási puffer	1 191 907	-167	-27 922	-45 599	-163 174

A fenti számok mutatják a csoport számára potenciálisan folyamatosan elérhető likviditás mennyiségét figyelembe véve az alkalmazandó jegybanki haircutokat is. Egy krízis helyzetben a kedvezőtlen piaci mozgások csökkenthetik ezt a mennyiséget. Ezen hatás figyelembevételére a Bank további haircutokat alkalmaz. A negatív értékek a likviditási puffer lejárat pozíciói. Az egy hét utáni pozitív értékek a nem azonnal elérhető pufferek.

Pénzügyi kötelezettségek

A pénzügyi kötelezettségek szerződés szerinti nem diszkontált értéke 2023. december 31-én és 2022. december 31-én a következő volt:

millió forintban 2023.12.31	Könyv szerinti érték	Szerződés szerinti pénzáramok	< 1 hónap	1-12 hónap	1-5 év	5 éven túli
Nem származékos kötelezettségek	4 131 546	4 513 494	1 653 855	808 032	1 107 508	944 099
Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	0	0	0	0	0	0
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	0	0 0		0	0	0
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	4 131 546	4 513 494	1 653 855	808 032	1 107 508	944 099
Bankközi betétek	685 603	1 005 218	19 489	141 090	488 672	355 968
Ügyfelek által elhelyezett betétek	3 077 408	3 084 596	1 629 864	636 539	368 545	449 648
Kibocsátott értékpapírok	230 848	245 124	631	22 469	222 024	0
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	3 880	3 882	3 871	11	0	0
Hátrasorolt kötelezettségek	133 807	174 674	0	7 923	28 267	138 483
Származékos kötelezettségek	65 538	65 538	9 395	7 019	43 500	5 623
Pénzügyi lízing kötelezettségek	19 413	19 413	340	3 160	12 700	3 213
Mérlegen belüli kötelezettségek összesen	4 216 497	4 598 445	1 663 590	818 211	1 163 708	952 935
Függő kötelezettségek	481 518	481 518	481 518	0	0	0
Pénzügyi garancia	1 223	1 223	1 223	0	0	0
Visszavonhatatlan kötelezettségek	480 295	480 295	480 295	0	0	0
Összesen	4 698 015	5 079 963	2 145 108	818 211	1 163 708	952 935

millió forintban 2022.12.31	Könyv szerinti érték	Szerződés szerinti pénzáramok	< 1 hónap	1-12 hónap	1-5 év	5 éven túli
Nem származékos kötelezettségek	4 486 641	4 802 644	1 434 819	1 150 158	1 166 209	1 051 458
Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	-	-	-	-	-	-
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	-	-	-	-	-	-
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	4 486 641	4 802 644	1 434 819	1 150 158	1 166 209	1 051 458
Bankközi betétek	786 566	1 017 705	49 734	209 517	476 502	281 952
Ügyfelek által elhelyezett betétek	3 413 261	3 430 457	1 383 572	930 011	500 746	616 128
Kibocsátott értékpapírok	145 655	157 650	805	2 151	154 694	-
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	1 738	1 436	710	627	47	53
Hátrasorolt kötelezettségek	139 422	195 397	-	7 851	34 220	153 325
Származékos kötelezettségek	121 017	121 017	18 628	22 251	38 865	41 272
Pénzügyi lízing kötelezettségek	20 881	20 881	334	3 068	12 477	5 002
Mérlegen belüli kötelezettségek összesen	4 628 538	4 944 542	1 453 782	1 175 477	1 217 552	1 097 732
Függő kötelezettségek	538 334	538 334	538 334	-	-	-
Pénzügyi garancia	18 806	18 806	18 806	-	-	-
Visszavonhatatlan kötelezettségek	519 528	519 528	519 528	-	-	-
Összesen	5 166 872	5 482 876	1 992 116	1 175 477	1 217 552	1 097 732

2023 végén a nem-derivatív kötelezettségek deviza szerinti összetétele 68,53% HUF, 26,19% EUR, 4,36% USD és 0,92% más devizából állt. (2022: 67,40% HUF, 26,82% EUR, 5,04% USD, 0,74% más deviza)

A fel nem használt hitelkeretektől és garanciákból származó függő kötelezettségek mellett a fedezett származékos ügyletekből a stresszteszthez, historikus visszatekintési megközelítést követve a potenciális pénzáramlás mértékére egy súlyos kombinált (egyedi és piaci) válság forgatókönyv mellett 152 millió eurót számszerűsítettünk 2023. december 31-re (2022: 137 millió eurót).

2023. december 31-én a látra szóló ügyfélbetét állománya 2 466 milliárd forint volt. (2022: 2 821 milliárd forint).

Ügyfélszegmens szerint az ügyfélbetétek 39%-a magánszemély, 18% pénzügyi vállalat, 41% nem-pénzügyi vállalat, 2% közszféra. (2022: 45% magánszemély, 17% pénzügyi vállalat, 36% nem-pénzügyi vállalat, 2% közszféra.)

37) Működési kockázat

A vonatkozó szabályozással (az Európai Parlament és Tanács 575/2013. sz. EU rendelete a hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások új prudenciális követelményeire vonatkozóan) összhangban az Erste Hungary a működési kockázatot úgy határozza meg, mint belső folyamatok nem megfelelő működéséből, emberi- vagy rendszerhibákból, vagy jogi kockázatokkal járó külső eseményekből eredő veszteség kockázata. A működési kockázat megállapítására kvalitatív és kvantitatív módszereket alkalmaz az Erste Hungary. A nemzetközi gyakorlat szerint a működési kockázat kezelésének felelőssége a középvezetésre hárul.

Alkalmazott módszerek és eszközök

A kvantitatív mérési módszerek a belső veszteséggel kapcsolatos tapasztalatok adatain alapulnak, amely ennek megfelelően az Erste Group standard módszertana szerint kerül gyűjtésre és rögzítésre a központi rendszerbe. A korábban elő nem fordult, ám lehetséges veszteségek számbavétele forgatókönyvek felállításával és külső adatok felhasználásával történik. Az Erste Csoport ezeket a külső adatokat egy vezető nonprofit kockázati veszteség adatokkal foglalkozó konzorciumtól (ORX) veszi, míg az Erste Hungary a HunOrt, ennek magyar megfelelőjét használja erre a célra.

A működési kockázat tőkeigényének számítása központilag történik; az Erste Group csoportszinten számítja a tőkekövetelményt az AMA módszerrel, amelyet a leányvállalataira allokál. A veszteségeseményeket és a forgatókönyv-elemzés eredményeit az Erste Group leányvállalatai szolgáltatják. A veszteségkulcs meghatározása során két tényező kerül figyelembevételre, a Bank méretmutatója és az adott leányvállalati veszteségadatok aránya. 2011-től a Bank a biztosítási tényezőt használja a tőke kiszámításához kockázatsökkentő eszközként és a tőkeszükséglet csökkentéséhez.

Kockázatomérséklési módszerek és eszközök

A kvantitatív módszereken túl, olyan kvalitatív módszereket is alkalmaz az Erste Bank a működési kockázat meghatározására, mint a Kulcskockázati indikátorok és termékelfogadással, kiszervezés értékeléssel, valamint Nem Pénzügyi Jellegű döntésekkel kapcsolatos kockázatelemzések. Az ilyen, szakértők által végzett felmérések kockázatalellenőrzési eredményeit és javaslatait a középvezetők rendelkezésére bocsátják, amely segíti őket a működési kockázatok csökkentésében. Az Erste Bank bizonyos kulcsfontosságú mutatókat, mint például rendszer elérhetőség, munkavállalók fluktuációja, ügyfél panaszok, időszakosan áttekint, hogy az esetlegesen veszteségekhez vezető kockázati potenciál-változásokat időben észlelje.

Az Erste Hungary biztosítási programjának célja, hogy csökkentse a Bank hagyományos vagyont biztosítási igényeinek kielégítésével járó költségeket, módot adva arra, hogy további biztosítást kössön a korábban nem biztosított bank-specifikus kockázatokra. Ez a program egy kötött viszontbiztosítási entitást használ a veszteségek csoporton belüli megosztása és a külső piacok elérése érdekében.

Az alkalmazott kvantitatív és kvalitatív módszerek a fent bemutatott kockázatomérséklési intézkedésekkel együttesen alkotják az Erste Bank működési kockázati keretét. A Bank a működési kockázatról különféle jelentéseken keresztül rendszeresen információt biztosít a Vezetőség és az Igazgatóság felé, ideértve a negyedéves felsővezetőségi jelentést, amely tartalmazza a friss veszteségeket, a veszteségek pontosítását, a kockázatelemzésekből nyert kvalitatív információt és a kulcsfontosságú kockázati mutatókat, valamint az Erste Bankra vonatkozó működési VaR-t.

A Működési Kockázatkezelési Bizottság, amely a működési kockázati kitettség csökkentéséért felelős, negyedévente ül össze. A bizottság célja minden működési kockázatkezeléssel kapcsolatos téma megvitatása. A bizottság tagjai a Bank kulcsfontosságú döntéshozói közül kerülnek ki.

Nem pénzügyi eszközök és egyéb befektetések

38) Nem pénzügyi eszközök

Tárgyi eszközök

Az értékcsökkenés elszámolása lineáris módszerrel történik a tárgyi eszközök értékének becsült hasznos élettartama alatt, maradványértékre történő leírással. Az értékcsökkenés az eredménykimutatásban az „Értékcsökkenés”, az értékvesztés pedig az „Egyéb nettó működési eredmény” soron kerül elszámolásra.

A becsült hasznos élettartamok az alábbiak:

	Hasznos élettartam (év)
Ingatlanok	15-50
Irodai berendezések, járművek, egyéb eszközök	4-10
Informatikai eszközök	4-6
Eszközhatalmi jogok (Ingatlanok)	1-10

A földterületekre értékcsökkenés nem kerül elszámolásra. Az eszköz kivezetésekor felmerülő (a nettó értékesítés bevétele és az eszköz könyv szerinti értéke közötti különbségként kiszámított) nyereség vagy veszteség az eredménykimutatásban az „Egyéb nettó működési eredmény” soron kerül kimutatásra az eszköz kivezetésének évében.

Befektetési célú ingatlanok

Befektetési célú ingatlan az olyan ingatlan (telek és épületek, épületrészek vagy mindkettő), amelyet vagy bérbeadási céllal tartanak, vagy azzal a céllal, hogy az ingatlan felértékelődése által tehessenek szert haszonra. A befektetési célú ingatlanok a mérlegben a „Befektetési célú ingatlanok” soron kerülnek kimutatásra. A bérleti díj az eredménykimutatás „Befektetési célú ingatlanokból és egyéb operatív lízingből származó bevételek” sorában kell elszámolni. Az értékcsökkenés az eredménykimutatásban az „Értékcsökkenés és amortizáció” sorban kerül bemutatásra, lineáris módszerrel, a becsült hasznos élettartam alatt. A befektetési célú ingatlanok hasznos élettartama 15-100 év. Az esetleges értékvesztéseket, illetve visszairásokat az „Egyéb működési eredmény” sorban kell elszámolni.

Immateriális javak

Az Erste Bank immateriális javai közé főként informatikai szoftverek tartoznak. A véges élettartammal rendelkező immateriális javak hasznos gazdasági élettartamuk alatt lineárisan amortizálódnak. A véges élettartammal rendelkező immateriális javak amortizációs költsége az eredménykimutatásban az „Általános adminisztratív költségek” alatt szerepel. A „Szoftverek” és „Egyéb immateriális javak” amortizálása 3 - 15 év alatt történik meg. Az immateriális javakhoz kapcsolódó értékvesztés és visszairás az eredménykimutatásban az „Egyéb nettó működési eredmény” soron kerül kimutatásra.

Értékvesztés

A Bank minden jelentéskészítési napra megvizsgálja, hogy fennáll-e bármilyen körülmény, ami a nem pénzügyi eszközök értékvesztéséhez vezethet. Azon eszközök esetében, amelyek a többi eszköztől függetlenül generálnak pénzáramokat, egyedi eszközök szintjén történik az értékvesztés teszt lefolytatása. A befektetési célú ingatlanok tesztelése tipikus példa erre. Egyéb esetben az értékvesztést CGU szinten kalkulálja az Erste Bank.

A Bank minden jelentéskészítési napra megvizsgálja, hogy a már korábban elszámolt értékvesztés körülményei fennállnak-e, esetleg kisebb mértékben érvényesülnek. Az értékvesztés és visszairás az eredménykimutatásban az „Egyéb nettó működési eredmény” soron kerül kimutatásra.

A növekedések sor mindkét évben tartalmazza az új aktiválásokat, valamint a befejezetlen beruházások növekedését is.

Tárgyi eszköz mozgástábla

BRUTTÓ ÉRTÉK		Egyéb immateriális javak (licenszek, szabadalmak stb.)					Összesen	Befektetési célú ingatlanok
millió forintban	Szoftverek	Ingyen	Ingyen	Irodai berendezések, járművek, egyéb	Informatikai eszközök (hardver)	Eszközhasználati jogok		
2023.01.01	78 900	9 138	11 632	5 211	14 085	27 839	146 805	291
Növekedés	8 722	-	2 263	923	3 133	2 717	17 758	3
Értékesítés	-3 453	-68	-465	-403	-1 391	-145	-5 925	-
Átsorolás	-24	-	32	-32	24	-	-	-
2023.12.31	84 145	9 070	13 462	5 699	15 851	30 411	158 638	294

ÉRTÉKCSÖKKE-NÉS ÉS ÉRTÉKVESZTÉS		Egyéb immateriális javak (licenszek, szabadalmak stb.)					Összesen	Befektetési célú ingatlanok ³⁾
millió forintban	Szoftverek	Ingyen	Ingyen	Irodai berendezések, járművek, egyéb	Informatikai eszközök (hardver)	Eszközhasználati jogok ²⁾		
2023.01.01	53 832	7 903	6 553	3 992	10 055	10 243	92 578	92
Növekedés	5 038	1 128	913	308	1 328	3 014	11 729	5
Értékesítés	-3 453	-68	-401	-367	-1 388	-145	-5 822	-
Reclassification	25	-28	-	-	3	-	-	-
Értékesítés	133	28	4	-	15	4 589	4 769	-
2023.12.31	55 575	8 963	7 069	3 933	10 013	17 701	103 254	97

NETTÓ ÉRTÉK millió forintban		Egyéb immateriális javak (licenszek, szabadalmak, stb.)					Összesen	Befektetési célú ingatlanok ³⁾
	Szoftverek	Ingyen	Ingyen	Irodai berendezések, járművek, egyéb	Informatikai eszközök (hardver)	Eszközhasználati jogok ²⁾		
2023.01.01	25 068	1 235	5 079	1 219	4 030	17 596	54 227	199
2023.12.31	28 570	107	6 393	1 766	5 838	12 710	55 384	197

- 1) Az ingatlanokra elszámolt értékcsökkenés teljes egészében az épületek értékcsökkenése.
- 2) Erste Bank 4,6 milliárd forint értékvesztést számolt el a Bank által lízingbe vett központi épületre, melynek részletei a 12. Egyéb működési eredmény résznél szerepelnek.
- 3) A hasznos élettartam 20 év, a lineáris módszert alkalmazva.

BRUTTÓ ÉRTÉK								
millió forintban	Szoftverek	Egyéb immateriális javak (licenszek, szabadalmak stb.)	Ingyetlen	Irodai berendezések, járművek, egyéb	Informatikai eszközök (hardver)	Eszközhasználati jogok	Összesen	Befektetési célú ingatlanok
2022.01.01	74 570	9 149	11 024	4 894	13 637	26 257	139 531	290
Növekedés	6 858	-	775	408	1 902	1 791	11 734	1
Értékesítés	- 2 525	- 11	- 167	- 112	- 1 436	- 209	- 4 460	-
Átsorolás	- 3	-	-	21	- 18	-	-	-
2022.12.31	78 900	9 138	11 632	5 211	14 085	27 839	146 805	291

ÉRTÉKSÖKKE-NÉS ÉS ÉRTÉKVESZTÉS								
millió forintban	Szoftverek	Egyéb immateriális javak (licenszek, szabadalmak stb.)	Ingyetlenok1)	Irodai berendezések, járművek, egyéb	Informatikai eszközök (hardver)	Eszközhasználati jogok 2)	Összesen	Befektetési célú ingatlanok3)
2022.01.01	48 073	6 786	5 754	3 729	10 051	7 610	82 003	87
Növekedés	8 176	1 128	913	354	1 436	2 842	14 849	5
Értékesítés	- 2 525	- 11	- 114	- 91	- 1 434	- 238	- 4 413	-
Értékvésztés	108	-	-	-	2	29	139	-
2022.12.31	53 832	7 903	6 553	3 992	10 055	10 243	92 578	92

NETTÓ ÉRTÉK millió forintban								
millió forintban	Szoftverek	Egyéb immateriális javak (licenszek, szabadalmak stb.)	Ingyetlenok1)	Irodai berendezések, járművek, egyéb	Informatikai eszközök (hardver)	Eszközhasználati jogok 2)	Összesen	Befektetési célú ingatlanok3)
2022.01.01	26 497	2 363	5 270	1 165	3 586	18 647	57 528	203
2022.12.31	25 068	1 235	5 079	1 219	4 030	17 596	54 227	199

- 1) Az ingatlanokra elszámolt értékcsökkenés teljes egészében az épületek értékcsökkenése.
- 2) 2022 folyamán az eszközhasználati jogok hasznos élettartama, valamint a diszkontráta módosításra került
- 3) A hasznos élettartam 20 év, a lineáris módszert alkalmazva.

Nettó könyv szerinti érték

millió forintban	2022	2023
Immateriális javak	26 303	28 677
Szoftverek	25 068	28 570
Egyéb immateriális javak (licenszek, szabadalmak stb.)	1 235	107
Tárgyi eszközök	27 924	26 707
Ingtatlanok	5 079	6 393
Irodai berendezések, járművek, egyéb	1 219	1 766
Informatikai eszközök (hardver)	4 030	5 838
Eszközhatalmi jogok (Ingtatlanok)	17 596	12 710
Immateriális javak és tárgyi eszközök összesen	54 227	55 384
Befektetési célú ingatlanok	199	197

Az Erste Bank a teljes mértékben amortizált, de még használatban lévő eszközök között szoftvereket tart nyilván 2023-ra bruttó 12 877 millió forint, 2022-re pedig 11 956 millió forint értékben. A 100%-ban értékcsökkentett, de még használatban lévő tárgyi eszközök bruttó értéke 2023-ra 11 188 millió forint, 2022-re pedig 9 577 millió forint értékben.

A befektetési célú ingatlanok kategóriába tartozó ingatlanok operatív lízingbe adott ingatlanok. A 2023. évi értékvesztés teszt alapján nem szükséges további értékvesztést elszámolni.

39) Egyéb eszközök

Visszavett eszközök

Az Erste Bank általában lízingszerződésekhez, ingatlanfejlesztési vagy ingatlan-hitelszerződésekhez kapcsolódóan korábban biztosítékként használt eszközöket vesz vissza. A visszavett gépkocsikat az „Értékesítésre tartott eszközök” kategóriába sorolja. A visszavett ingatlanokat az „Egyéb eszközök” alá sorolja készletként, amelyek bemutatása a bekerülési érték és a nettó realizálható érték közül az alacsonyabb értéken történik meg.

Az Erste Bank ezeket az eszközöket nem veszi használatba, elsődleges célja a visszavett eszközök értékesítése.

A visszavett ingatlanok átkerülnek a „Befektetési célú ingatlanok” közé, ha közgazdasági elemzések alapján, középtávon nincs igazolható esély az ingatlanértékesítésére, és a veszteségcsökkentő intézkedések olyan jövedelmező bérleti szerződéseket eredményeztek, amelyek keretében a hasznosítható terület legalább 50%-a bérbeadásra kerül, amely hasznosítás legalább egy éven keresztül, folyamatosan jövedelmet termel.

Letétkezelt eszközök

Az Erste Bank letétkezelési és egyéb vagyionkezelési szolgáltatásokat nyújt, amelyek eredményeként eszközöket birtokol vagy fektet be ügyfelei nevében. A vagyionkezelőként birtokolt eszközöket az éves beszámoló nem tartalmazza, mivel azok nem a Bank eszközei.

Egyéb eszközök

millió forintban	2022	2023
Adókövetelések	166	-
Bankadó ¹⁾	2 507	1 671
Egyéb elszámolások	10 189	13 498
Egyéb pénzügyi eszközök ²⁾	2 483	9 707
Bevételek aktív időbeli elhatárolása ³⁾	18 002	7 767
Készletek	311	242
Visszavett eszközök ⁴⁾	21	20
Költségek aktív időbeli elhatárolása	3 389	3 516
Egyéb	4 682	4 321
Összesen	41 750	40 742

1) Mivel IFRS-eknek megfelelően a bankadóval kapcsolatos levonási lehetőség biztosan bekövetkezik, ezért a Bank 1 671 millió forint követelést számolt el 2023 december 31-én (2022-ben 2 507 millió forint) a kifizetéssel szemben. A részleteket lásd a C. FŐBB VÁLTOZÁSOK A PÉNZINTÉZETEK JOGI KÖRNYEZETÉBEN fejezetben.

2) Az "Egyéb pénzügyi eszközök" egyenlege teljesítő, rövid lejáratú vevőköveteléseket tartalmaz.

3) Az elhatárolt díjbevétel 10 milliárd forinttal csökkent 2022-hez képest.

4) A visszavett eszközök elsődlegesen ingatlanokat tartalmaznak, amelyek a bekerülési érték és a nettó realizálható érték közül az alacsonyabb értéken kerülnek kimutatásra.

Visszavett eszközök valós értéke és valós érték besorolása:

2023						
millió forintban	Megjegyzés	Könyv szerinti érték	Valós érték	Aktív piacon jegyzett piaci árak, Level 1	Megfigyelhető piaci árakat alkalmazó modell, Level 2	Nem megfigyelhető alapadatokat alkalmazó modell, Level 3
Eszközök, amelyek valós értéke a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban kerül bemutatásra						
Visszavett eszközök (IAS 2)	39)	20	20	-	-	20
2022						
millió forintban	Megjegyzés	Könyv szerinti érték	Valós érték	Aktív piacon jegyzett piaci árak, Level 1	Megfigyelhető piaci árakat alkalmazó modell, Level 2	Nem megfigyelhető alapadatokat alkalmazó modell, Level 3
Eszközök, amelyek valós értéke a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban kerül bemutatásra						
Visszavett eszközök (IAS 2)	39)	21	21	-	-	21

Lízingügyletek

40) Lízingügyletek

A lízing egy szerződés, vagy szerződésrész, amely egy eszköz használati jogát ellenszolgáltatás fejében átengedi. Annak megállapítása, hogy egy ügylet lízingnek minősül-e, vagy tartalmaz-e lízing ügyletet, az ügylet tartalma alapján történik, és ehhez azt kell felmérni, hogy az ügylet teljesülése egy adott eszköz vagy eszközök használatától függ-e, és hogy az ügylet keretén belül az eszköz használati joga átszáll-e.

Erste Bank, mint bérbeadó

A pénzügyi lízing olyan lízing, amely során egy eszköz tulajdonjogához fűződő lényegében összes kockázat és haszon átadásra kerül. Pénzügyi lízing esetén a bérbeadó bérbevevővel szemben fennálló kintlévőségét a szerződésben megállapított jövőbeni fizetési kötelezettségek jelenértékének összegén szerepelteti a beszámolóban a „Pénzügyi lízing követelések” soron, az esetleges maradványértéket figyelembe véve. A lízingből származó kamatbevétel a „Nettó kamatbevétel”-en belül a „Egyéb kamatjellegű bevételek” soron kerül elszámolásra.

Operatív lízing esetén a lízingelt eszközt a bérbeadó a beszámolóban a „Tárgyi eszközök” vagy „Befektetési célú ingatlanok” alatt szerepelteti, az értékcsökkenését az adott eszközökre alkalmazandó irányelvekkel összhangban számolja el. A lízingből származó bevétel a lízing-futamidő alatt lineárisan kerül elszámolásra az eredménykimutatásban a „Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei” soron.

Pénzügyi lízingek

Az Erste Bank, mint lízingbe adó, ingóságot és ingatlant egyaránt lízingel ügyfelei számára pénzügyi lízingkonstrukciók keretében. A jelen tétel alatt szereplő pénzügyi lízingkövetelések esetében a lízing tárgyába való bruttó befektetés és a minimum lízingdíj fizetések jelenértéke közötti egyeztetés a következőképpen alakul:

millió forintban	2022	2023
Fennálló minimum lízingdíj fizetés	35 963	32 794
Nem garantált maradványérték	7 094	5 840
Bruttó befektetés	43 057	38 634
Nem realizált pénzügyi jövedelem	3 664	4 045
Nettó befektetés	39 393	34 589
Nem garantált maradványérték jelenértéke	6 489	5 229
Minimum lízingdíj fizetések jelenértéke	32 904	29 361
A fennálló minimum lízingdíj fizetésekre képzett értékvesztés	-1 134	-1 136

Lízingek lejárat szerinti elemzése

	Bruttó befektetés		Minimum lízingdíj fizetések jelenértéke		Bruttó befektetés		Minimum lízingdíj fizetések jelenértéke	
	millió forintban	2022	2022	2023	2023			
Éven belüli	15 562	11 489	13 252	9 668				
1-2 év	10 214	7 973	9 914	8 013				
2-3 év	7 874	6 421	6 777	5 339				
3-4 év	4 643	3 605	4 680	3 872				
4-5 év	2 388	2 050	2 307	1 523				
5 éven túli	2 376	1 366	1 704	945				
Összesen	43 057	32 904	38 634	29 360				

Lízingkövetelések

A pénzügyi lízingkövetelések értékesítéséből származó nyereségek/veszteségek az "Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivételéből származó nyereségek/veszteségek" soron kerülnek kimutatásra.

Bruttó könyv szerinti értékek és értékvesztések stage szerinti bontása

millió forintban	Bruttó érték					Értékvesztés					Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	
2023											
Egyéb pénzügyi vállalkozások	3 307	-	-	-	3 307	-3	-	-	0	-3	3 304
Nem pénzügyi vállalkozások	16 556	12 336	766	91	29 749	-115	-357	-401	-74	-947	28 802
Lakosság	965	361	174	33	1 533	-10	-44	-126	-6	-186	1 347
Összesen	20 828	12 697	940	124	34 589	-128	-401	-527	-80	-1 136	33 453

millió forintban	Bruttó érték					Értékvesztés					Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	
2022											
Egyéb pénzügyi vállalkozások	4 203	5	-	-	4 208	-6	-1	-	-	-7	4 201
Nem pénzügyi vállalkozások	18 260	14 029	699	119	33 107	-103	-297	-363	-63	-826	32 281
Lakosság	1 207	583	256	31	2 077	-23	-92	-175	-10	-300	1 777
Összesen	23 670	14 617	955	150	39 392	-132	-389	-539	-73	-1 133	38 259

A kapcsolódó hitelezési veszteségek alakulása a 33. Hitelezési veszteségek alakulása megjegyzésben kerül bemutatásra az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok részben a Hitelezési kockázat változása – Pénzügyi lízing követelések táblában.

Operatív lízingek

Az Erste Bank ingatlanokat ad bérbe operatív lízingként. December 31-re vonatkozóan a visszavonhatatlan operatív lízingszerződések alapján jövőben esedékes minimális lízingfizetéseket az alábbi táblázat szemlélteti:

Lízingfizetések lejárat szerinti elemzése

millió forintban	2022	2023
Éven belüli	49	56
1-2 év	49	56
2-3 év	49	56
3-4 év	49	56
4-5 év	49	56
5 éven túli	62	14
Összesen	307	294

Az Erste Bank 2023-ban 88 millió forint bevételt számolt el lízingdíj fizetésekből (2022-ben 53 millió forint). A bérleti díjakkal kapcsolatos bevételeket részletesen lásd a 7-es: Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei megjegyzésben.

Erste Bank, mint bérebevevő

Az IFRS 16 standard alapján a lízingbevevő a mérlegben jeleníti meg az eszközhasználati jogot (right-of-use vagy RoU asset), ami a lízing tárgyának használatára vonatkozó jog, valamint a lízingkötelezettséget.

A szerződéskötés időpontjában a lízingbevevőnek meg kell állapítania, hogy a szerződés tartalmaz-e lízingelemeket, tehát létezik-e egy azonosítható eszköz, aminek a használatára joga van a lízingbevevőnek meghatározott ideig és meghatározott ellentételezés fejében. Amennyiben a szerződés tartalmaz lízing elemet, a lízingbevevő a lízing kezdeti időpontjában megjeleníti az eszközhasználati jogot, valamint a lízingkötelezettséget a mérlegében. Az eszközhasználati jog a kezdeti megjelenítéskor bekerülési értéken kerül megjelenítésre, majd a lízing kezdeti időpontjától értékcsökkenést számol el rá a lízingbevevő. Az eszközhasználati jog hasznos élettartamának vége a lízingszerződés lejáratára, de a hasznos élettartam nem lehet hosszabb, mint a mögöttes eszköz hasznos élettartama. Az eszközhasználati jog bekerülési értéke a lízingkötelezettség jelenértékéből, valamint a lízing kezdő időpontját megelőző, kedvezményekkel csökkentett kifizetésekből, illetve az egyéb, az eszköz kezdeti üzembe helyezéséhez és felszámolásához kapcsolódó költségekből áll. Az Erste Bank lineáris módszert alkalmaz az értékcsökkenés elszámolására. Az eszközhasználati jogokra az IAS 36 sztenderd értékvesztési szabályai vonatkoznak.

A lízingkötelezettség kezdeti megjelenítéskor a jövőbeni biztos lízingdíj kifizetések jelenértékén kerül megjelenítésre. A használt diszkontráta vagy a lízingszerződésben közvetlenül meghatározott kamatláb, vagy ha ilyen nincs meghatározva, akkor a lízingbevevő járulékos hitelfelvételi kamatlába. A lízingdíjak lehetnek fix díjak, változó, valamilyen indexhez vagy kamatlábhöz kötött díjak, a maradványérték-garancia alapján fizetendő összegek, a megvásárlási opció lehívásának díja, az opcióval meghosszabbított futamidő alatt fizetett lízingdíjak, amennyiben valószínű, hogy a lízingbevevő él az opciós jogával, valamint a szerződés felmondásának a díja, amennyiben valószínű, hogy a lízingbevevő élni fog a futamidő vége előtti felmondás jogával. Felmondási és meghosszabbítási opciókat több ingatlanbérleti szerződés is tartalmaz. Ezek az opciók teszik lehetővé, hogy az Erste Bank rugalmasan tudjon váltani, ha ez a költségek vagy a lokáció szempontjából előnyös, illetve az adott bérleményben maradni, ha ez a kedvezőbb lehetőség.

A kezdeti megjelenítést követően a lízingkötelezettség értéke minden lízingfizetési időszakban a korábban meghatározott kamatláb alapján számított kamattal növekszik, és a lízingdíjkifizetésekkal csökken, illetve újraértékelésre kerül, amennyiben változás merül fel a becslésekben vagy a lízingfeltételekben. A diszkontráta (járulékos hitelfelvételi kamatláb) refinanszírozási kamatláb, korrigálva a gazdálkodó egység, valamint a lízingszerződés sajátosságaival. A kamatláb kiszámítása az Erste Bank által a hitelek árazásához használt módszert és sémát követi.

Az eszközhasználati jogok a mérlegben a "Tárgyi eszközök" soron kerültek megjelenítésre. A lízingekkel kapcsolatos kamatráfordítások a „Nettó kamatbevétel”-en belül a „Egyéb kamatjellegű ráfordítások” soron kerülnek elszámolásra az eredménykimutatásban, az eszközhasználati jogokhoz kapcsolódó értékcsökkenés pedig az „Értékcsökkenés” soron.

A bérleti szerződések kizárólag irodákhoz és a fiókhálózathoz kapcsolódó ingatlanbérletek az Erste Banknál. Az operatív lízingszerződésekkel kapcsolatosan a mérlegbe felvett eszközhasználati jogokat részletesen lásd a 38-as Nem pénzügyi eszközök megjegyzésben.

Lízingkötelezettségek lejárat szerinti elemzése

millió forintban	2022	2023
Éven belüli	3 402	3 500
1-5 év	12 477	12 700
5 éven túli	5 002	3 213
Összesen	20 881	19 413

2023-ban az Erste Bank 255 millió forint kamatráfordítást számolt el a lízingkötelezettségekkel kapcsolatosan (2022-ben 205 millió forint).

A lízingdíjkifizetések összege a lízingkötelezettségként mérlegbe felvett lízingek után 2023-ban 3 587 millió forint (2022-ben 3 559 millió forint). A kisértékű eszközök lízingjéhez kapcsolódó lízingdíjkifizetések összege 62 millió forint volt 2023-ban (82 millió forint 2022-ben). Az Erste Bank szerződése között nem volt olyan lízing 2022-ben és 2023-ban, amely az IFRS 16 rövid lejáratú szerződések kivétele alapján nem került lízingkötelezettségként a mérlegben felvételre.

Elhatárolások, céltartalékok, függő kötelezettségek és jogi ügyek

41) Egyéb kötelezettségek

millió forintban	2022	2023
Bevételek passzív időbeli elhatárolása	1 411	2 537
Elszámolási számlák	17 300	23 998
Adófizetési kötelezettségek	2 637	3 409
Egyéb pénzügyi kötelezettségek ¹⁾	899	1 472
Költségek passzív időbeli elhatárolása	15 811	18 172
Egyéb kötelezettségek	3 366	3 365
Összesen	41 424	52 953

1) Az "Egyéb pénzügyi kötelezettségek" egyenlege rövid lejáratú szállítói kötelezettségeket tartalmaz.

42) Céltartalékok

Céltartalékok

Az Erste Bank Hungary akkor képez céltartalékot, ha egy múltbeli esemény hatására jelenlegi kötelme van és valószínű, hogy a kötelem teljesítéséhez gazdasági hasznokat megtestesítő erőforrások kiáramlására lesz szükség, és a kötelem összege megbízhatóan becsülhető. A céltartalékokat a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás „Céltartalékok” sora tartalmazza. Ide tartoznak a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatáson kívüli ügyletek közül az egyéb kötelezettségvállalásokra képzett hitelkockázati céltartalékok, valamint a peres eljárásra és az átstrukturálásra képzett céltartalékok. A hitelkeretekre és garanciákra képzett és felszabadított céltartalékok eredményhatása az 'Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan' soron kerül kimutatásra. Az egyéb céltartalékokhoz kapcsolódó bevételek és ráfordítások az 'Egyéb működési eredmény' soron kerülnek kimutatásra.

Jelentős számviteli feltételezések és becslések

A céltartalék megállapításához becslések szükségesek a céltartalékhoz kapcsolódó jövőbeli pénzáramok mértékéről és ütemezéséről. Olyan jogi ügyek, amelyek nem teljesítik a céltartalék képzésre vonatkozó feltételeket az 43-as Függő kötelezettségek részben kerülnek bemutatásra.

millió forintban	2022	2023
Peres ügyekre képzett céltartalékok	187	186
Garanciára és lehívható hitelkeretekre képzett céltartalék	5 456	6 605
CLA képzés hitelkötelezettségekre és pénzügyi garanciákra (Stage 1)	2 336	1 638
CLA képzés hitelkötelezettségekre és pénzügyi garanciákra (Stage 2)	2 759	1 695
CLA képzés hitelkötelezettségekre és pénzügyi garanciákra (Stage 3)	361	3 272
Egyéb céltartalékok	3 323	283
Egyéb	3 323	283
Céltartalékok	8 966	7 074

Munkavállalói juttatási programok

Az Erste Bank jubileumi juttatásokra vonatkozó előre meghatározott előnyökkel járó juttatási programot működtet. A jubileumi juttatások (hosszú szolgálati időre/ hűséges szolgálatra adott juttatások) olyan ajándékok és utalványok, amelyek a munkatársak szolgálati idejének hosszához kötöttek. A jubileumi juttatásokra való jogosultságot, annak feltételeit és magát a juttatást az Erste Bank belső előírása szabályozza. Az Erste Banknál nem működik nyugdíjra és végkielégítésre vonatkozó előre meghatározott előnyökkel járó juttatási program.

Halasztott és nem készpénz alapú juttatások az ügyvezetőség részére

A Bank által nyújtott aktuális évi és halasztott bónusz kifizetések 50 százaléka készpénz, 50 százaléka pedig fantom részvény juttatás (nem-készpénz alapú kifizetés). A készpénz javadalmazás 60 százaléka az adott évi teljesítményhez kötött és az adott évben megszerezhető, 40 százaléka pedig elhatárolásra és elosztásra kerül a következő 5 évre, egyenlő részletekben. A tárgyév során szerezhető meg a tárgyévi teljesítmény alapján meghatározott, „fantomrészvények” formájában járó prémium 49%-ára való jogosultság, míg 51%-a pedig halasztásra és 5 évre történő felosztásra kerül, egyenlő részletekben.

A halasztott bónusz Igazgatóság részére történő kifizetések az Erste Csoport szabályait is figyelembe kell venni. Amikor a bónusz összege meghaladja a Javadalmazási Politikában előre meghatározott limitet, akkor arányaiban 40 százalékát kell előre kifizetni, 60 százalékot pedig elhatárolni. Ebben az esetben is a kifizetések 50 százaléknak részvény alapúnak kell lennie. A tényleges kifizetés mindig készpénzben történik (fantom részvény juttatás esetében is).

Az IFRS 9 hatálya alá tartozó hitelkötelezettségek és pénzügyi garanciák

Normál üzletmenet során az Erste Bank pénzügyi garanciákat ad, amelyek bizonyos típusú akkreditívekből és garanciákból állnak. A pénzügyi garancia olyan szerződés, amely előírja a garanciát adó fél számára, hogy meghatározott kifizetéseket teljesítsen a garancia jogosultjának, amennyiben a meghatározott adós nem teljesíti szerződéses kötelezettségeit. Amennyiben az Erste Bank a garanciabírtokos, a pénzügyi garancia nem szerepel a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban, hanem biztosítékként veendő figyelembe a mögöttes eszköz értékvesztésének megállapításakor.

Garanciaadóként az Erste Bank a pénzügyi garanciákat kimutatja, amint szerződő féllé válik. A pénzügyi garanciák értékelése valós értéken történik. Általában a bekerülési érték a garanciáért kapott díj. Ez az összeg később a díjbevéttel szemben amortizálódik. A mérlegben a 'Céltartalékok' soron kerül kimutatásra. A kapott díj az eredménykimutatásban a „Nettó díj- és jutalékbevételek”-en belül a „Díj- és jutalékbevételek” soron kerül elszámolásra, a garancia időtartama alatt lineárisan.

Amennyiben az Erste Bank a garanciaavállaló, akkor a számviteli kezelés attól függ, hogy a pénzügyi garancia integráltnak tekinthető-e azon pénzügyi eszközök szerződéses feltételeihez, melyek kockázata garantált. Az Erste Bank integráltnak tekinti azokat a garanciákat, amelyeket a garantált pénzügyi eszközök kezdetéhez kötnek. Ha a bank egy hitelszerződésben rendelkezik opcióval a garancia nyújtásának visszakövetelésére, akkor azt is integráltnak tekinti.

Az integrált pénzügyi garanciákat a kapcsolódó pénzügyi instrumentumok várható hitelvesztésének a becslései tartalmazzák. Az integrált pénzügyi fizetett díjakat a kapcsolódó pénzügyi eszköz effektív kamatlábjában vesszük figyelembe.

Azokat a pénzügyi garanciákat melyeket nem tekintünk integráltnak, megtérülő/reimbursement eszközként kerülnek megjelenítésre a mérleg „Egyéb eszközök” sora alatt. Az eredménykimutatásban csökkentik a garantált pénzügyi eszközöknél felmerülő értékvesztés miatti veszteséget a „Pénzügyi instrumentumok értékvesztésének eredménye” részben. Ennek a számviteli kezelésnek az előfeltétele, hogy a Banknak bizonyosnak kell lennie abban, hogy a veszteség megtérül az instrumentumból. A nem integrált pénzügyi garanciák után fizetett díjakat az eredménykimutatás a „Díj- és jutalékköltség” sor és a „Nettó díj- és jutalékbevételek” sorában mutatjuk be.

A hitelkeretek szerződéses kötelezések, amelyeknek a keretében az Erste Hungary kötelezettséget vállal hitel nyújtására előre megadott feltételek mellett. A hitelkeretek a lehívást megelőzően jellemzően nem jelennek meg a mérlegben. Amennyiben valószínű, hogy a hitelkeret lehívásra kerül, a kapcsolódó kezdeti díjak elhatárolásra kerülnek, és a lehívás után az effektív kamatlábat fogják módosítani. A várható hitelezési veszteség alapján a hitelkeretekre céltartalékot szükséges képezni.

A kapcsolódó hitelezési veszteségek alakulása a 33. Hitelezési veszteségek alakulása megjegyzésben kerül bemutatásra a Hitelezési kockázat változása – Céltartalékok táblában.

A Céltartalékok további fajtái

A következő tábla bővebb információval szolgál a céltartalékok további fajtáinak alakulásáról.

2023

millió forintban	2023.01.01	Képzés	Felhasználás	Feloldás	Üzleti kombinációk	Árfolyamhatás	2023.12.31
Peres ügyekre képzett céltartalékok	187	40	-	-41	-	-	186
Garanciára és a lehívható hitelkeretre képzett céltartalék	3 286	466	-	-3 634	-	-118	-
Egyéb céltartalékok	37	276	-	-30	-	-	283
Egyéb	37	276	-	-30	-	-	283
Céltartalékok	3 510	782	-	-3 705	-	-118	469

2022

millió forintban	2022.01.01	Képzés	Felhasználás	Feloldás		Árfolyamhatás	2022.12.31
Peres ügyekre képzett céltartalékok	1 883	100	- 539	- 1 257	-	-	187
Garanciára és a lehívható hitelkeretre képzett céltartalék	2 212	5 553	-	- 5 000	447	74	3 286
Egyéb céltartalékok	589	13 253	-	- 13 805	-	-	37
Egyéb	589	13 253	-	- 13 805	-	-	37
Céltartalékok	4 684	18 906	- 539	- 20 062	447	74	3 510

Peres ügyekre képzett céltartalékok

A peres ügyekre képzett céltartalék olyan peres ügyekre biztosít fedezetet, amelyek nem tartoznak közvetlenül a társaság alaptevékenységéhez, mint pl. munka- és foglalkoztatás ügyi kérdések.

Ebben a kategóriában kerül megjelenítése egy 107 millió forintos összeg a Gazdasági Versenyhivatal (GVH) határozatához kapcsolódóan: 2010-ben a Gazdasági Versenyhivatal (GVH) határozatot hozott, amelyben megállapította, hogy több bank (köztük az EBH) megsértette a versenyjogot azzal, hogy megállapodást kötött többek között a bankközi jutalékok mértékének és szerkezetének meghatározásáról, amely egységesen alkalmazandó mind a nemzetközi kártyatársaságok, mind az összes bank kártyáira, és 107 000 000 forint bírságot szabott ki az EBH-ra. Az EBH bírósági felülvizsgálatot kezdeményezett a GVH határozatával szemben a bíróság előtt. A másodfokú bíróság jogerős ítéletével 2009-ben hatályon kívül helyezte az elsőfokú bírósági határozatot, valamint a Gazdasági Versenyhivatal határozatát, amellyel a Gazdasági Versenyhivatal megállapította a versenyjogi jogsértést és 107 millió forint bírságot szabott ki az EBH-ra. A másodfokú bíróság egyúttal kötelezte a Gazdasági Versenyhivalt a versenyfelügyeleti eljárás újbóli megindítására és a Multilaterális cserearánydíj-megállapodás versenyre gyakorolt hatása szempontjából történő újraértékelésére.

A másodfokú bíróság által hozott határozat eredményeként a GVH 2017. március 31-én visszafizette a bírságot (107 millió forint) az EBH-nak. A GVH 2017. május 17-én a jogerős másodfokú ítélet ellen jogsértés miatt rendkívüli bírósági felülvizsgálatot kezdeményezett a Kúriánál. A Kúria 2018 első negyedévében elrendelte az ügynek az Európai Unió Bírósága (EUB) elé terjesztését, hogy előzetes döntést kérjen egyes versenyjogi szabályok értelmezéséről. Az EUB 2020 áprilisában hozta meg a bankszektor számára kedvező ítéletét. A Kúria 2020 szeptemberében hozta meg ítéletét, amelyben a versenyfelügyeleti eljárás újbóli megindítására kötelezte a Kúriát. A GVH 2 Millió forintot fizetett perköltséggként az EBH-nak. Az ítélet kimondta, hogy a rendelkezésre álló tények fényében a multilaterális bankközi díjmegállapodás nem értelmezhető tárgyi jogsértésként vagy tényleges versenykorlátozásként. A Kúria 2020. szeptemberi ítélete alapján a Gazdasági Versenyhivatal újraindította a versenyfelügyeleti eljárást és adatszolgáltatást kért. Az EBH 2021. szeptember 3-án teljesítette az adatszolgáltatást. Az újraindított versenyfelügyeleti eljárásban a korábbi javaslatot 2022. február 25-én nyújtották be az EBH a GVH-hoz.

2023. április 18-án az EBH felülvizsgált kötelezettségvállalási javaslatot nyújtott be a GVH-hoz a következőkre vonatkozóan: i) fogyasztók oktatása; ii) a kártyapiac fejlesztése; iii) pénzügyi alap létrehozása a POS-terminálok támogatására. A GVH egyelőre nem adott érdemi választ egyik javaslatra sem.

43) Fügő kötelezettségek

A pénzügyi ügyféligények kielégítése érdekében az Erste Bank különféle visszavonhatatlan és fügő kötelezettségeket vállal. Ezek közé pénzügyi garanciák, akkreditívek és egyéb le nem hívott hitelezési kötelezettségek tartoznak. Bár az ilyen kötelezettségeket nem lehet feltüntetni a mérlegben, ezek hitelezési kockázattal járnak, és ezért a Bank általános kockázatának részét képezik.

millió forintban	2022	2023
Visszavonhatatlan fügő kötelezettségek	538 334	481 518
Pénzügyi garancia fedezet ¹⁾	18 806	1 223
Visszavonhatatlan hitelkeretek	346 299	317 824
Nem pénzügyi garanciák	169 068	159 149
Import akkreditívek	4 161	3 322
Visszavonható fügő kötelezettségek	350 778	290 738
Visszavonható hitelkeretek	350 778	290 738
Egyéb fügő kötelezettségek	1 759	1 758
Peres eljárások	187	186
Egyéb	1 572	1 572
Összesen	890 870	774 014

1) A jelentős csökkenés a Commerzbank felvásárlásához kapcsolódik. A kapcsolódó garanciaszerződések 2022. decemberében migrálásra kerültek, majd a szerződések lejáratát után nem kerültek megújításra.

Kapcsolódó céltartalékokat lásd a 42. megjegyzésben.

Peres eljárások

Az Erste Bank érintett jogvitákban, amelyek legtöbbje szokásos banki tevékenysége során merült fel. Az ilyen eljárások várhatóan nem lesznek jelentős negatív hatással a Bank pénzügyi helyzetére vagy nyereségességére.

Ezek az eljárások nagymértékben a fogyasztókkal kötött szerződések záradékainak érvényességével kapcsolatos vitákhoz kapcsolódnak. A fogyasztók a bankokkal szemben – beleértve a Bankot is – a devizahitelekkel kapcsolatban pert indítottak, a szerződések érvénytelenségére vonatkozóan. Ezen peres eljárások a 2014. évi fogyasztói hitelekre vonatkozó jogszabályok értelmében felfüggesztésre kerültek, amíg az ügyfelekkel való elszámolások befejeződnek. Mivel ebben az időszakban további keresetek nem nyújthatók be a felfüggesztésre került ügyekben, a Bank alperesi pozícióban marad. Az elszámolástól függetlenül a fogyasztók további peres eljárásokat kezdeményeznek. Mindezen bizonytalanságok megnehezítik az esetleges hatások számszerűsítését.

Tovább növelte az ügyek kimenetelének bizonytalanságát, hogy a magyar bíróságok az Európai Bíróság 2014. évi fogyasztói hitelekre vonatkozó jogszabályokkal kapcsolatos előzetes döntését is figyelembe veszik számos eljárásnál (5 ügy a Bankkal, 13 egyéb magyar bankokkal szemben). Az Európai Bíróság elé terjesztett kérdések a deviza-hitelszerződések 2014-es fogyasztói hitel törvénynek és a 93/13/EEC Council Directive fogyasztókat védő rendelkezéseinek való megfelelést vizsgálják. Ezen függőben lévő ügyek eredményeképp számos más folyamatban lévő ügyet felfüggesztettek amíg az Európai Bíróság meghozza az előzetes döntést. Továbbá abban az esetben, ha az Európai Bíróság döntése kedvezőbb lenne a felperesek számára, az a Bank ellen folyó perek számának az növekedéséhez vezethetne.

Tőke instrumentumok, saját tőke és tartalékok

44) Saját tőke összesen

Saját részvények és saját részvényekkel kapcsolatos megállapodások

Az Erste Bank tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumai, melyeket a társaság vagy leányvállalatai megszereznek (saját részvények) levonásra kerülnek a tőkéből. A kifizetett vagy kapott ellenérték a Bank saját részvényeinek vásárláskor, eladáskor, kibocsátáskor vagy visszavonásakor a tőkében kerül elszámolásra. Nyereség vagy veszteség ezekkel a tranzakciókkal kapcsolatban nem kerül elszámolásra az egyéb átfogó jövedelemben.

millió forintban	2022	2023
Jegyzett tőke	146 000	146 000
Tőketartalék	117 492	117 492
Eredménytartalék és egyéb tartalékok	150 242	254 123
Összesen	413 734	517 615
Anyavállalatra jutó saját tőke	413 734	517 615

Jegyzett tőke és tőketartalék

2023. december 31-én a társaság jegyzett tőkéje 146 000 000 000 forint (száznegyvenhat milliárd forint). A jegyzett tőke 146 000 000 000 (száznegyvenhat milliárd) darab 1 forint névértékű dematerializált tőzsrészvényből áll.

A Bank tulajdonosai

2023. december 31-én a Bank közvetlen anyavállalata - 100%-os tulajdonrészrel - az Erste Group Bank AG (2022: 70%), amelynek ebben az időpontban bejegyzett székhelye Ausztriában, a 1100 Am Belvedere 1. Az Erste Group konszolidált pénzügyi beszámolóit az Erste Group fő anyavállalata, az „Erste Group Bank AG” készítette, amelyek az osztrák cégbíróságon a következő ausztriai címen állnak rendelkezésre: 1030 Bécs, Marxergasse 1a.

2023-ban az Erste Group AG visszavásárolta 30% részesedését, melyet a Corvinus Zrt és az EBRD tulajdonában voltak, előbbivel a tranzakció novemberben, míg utóbbival decemberben zárult le.

Tulajdonos	2022. december 31.		2023. december 31.	
	Részvény darabszám	Részesedés	Részvény darabszám	Részesedés
Erste Group Bank AG	102 200 000 000	70%	146 000 000 000	100%
Corvinus Nemzetközi Befektetési Zrt.	21 900 000 000	15%	-	-
Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD)	21 900 000 000	15%	-	-
Összesen	146 000 000 000	100%	146 000 000 000	100%

A lenti táblában az Erste Bank saját tőkéje kerül bemutatásra, két eltérő struktúrában, melyet a 2000. évi C törvény 114/B §-a követel meg. A tábla a két eltérő számviteli szabályozás alatti saját tőke összehasonlíthatóságát biztosítja.

millió forintban	2022	2023
IFRS szerinti pénzügyi kimutatások		
Jegyzett tőke	146 000	146 000
Ázsió	117 492	117 492
Törvényen alapul kockázati tartalék	30 402	34 156
Ártékelési tartalékok	-11 005	108
Eredménytartalék	130 845	219 859
Saját tőke	413 734	517 615
Magyar számviteli törvény szerinti pénzügyi kimutatások (2000: C. törvény 114 / B. §)		
Jegyzett tőke	146 000	146 000
Tőketartalék	117 492	117 492
Lekötött tartalék	30 402	34 156
Értékelési tartalék	-11 005	108
Eredménytartalék	93 309	112 091
Tárgyévi eredmény	37 536	107 768
Saját tőke	413 734	517 615
ebből		
Cégbíróságon bejegyzett tőke	146 000	146 000
Osztalékfizetésre rendelkezésre álló szabad tartalék	130 845	219 859

Eredménytartalék és egyéb tartalékok

Az „Eredménytartalék és egyéb tartalékok” soron mutatja ki a Bank az „Általános tartalékot”. A 2013. évi CCXXXVII. törvény a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról 83. szakasza előírja a Bank számára, hogy az adózás utáni eredményének 10%-áig képezzen „Általános tartalékot” nem kiosztható jövedelem formájában. Az így képzett tartalék felhasználása csakis a Bank alaptevékenységének veszteségeivel függhet össze. Az általános tartalék teljes összege 2023 végén 44 933 millió forint (2022-ben 34 156 millió forint).

Az „Eredménytartalék és egyéb tartalékok” soron kerül bemutatásra 209 083 millió forint eredménytartalék, 118 millió forint értékelési tartalék, és az ehhez kapcsolódó halasztott adó -11 millió forint volt. 2022 végén az eredménytartalék egyenlege 127 092 millió forint, az értékelési tartalék egyenlege -12 095 millió forint és 1 089 millió forint kapcsolódó halasztott adó.

Törzsrészesvényekre járó osztalék

A törzsrészesvényekre járó osztalék kötelezettséggént kerül elszámolásra és a tőkéből kerül levonásra, amikor azt a Bank részvényese jóváhagyja.

Egyéb bemutatandó tételek

45) Tranzakciók kapcsolt felekkel

A leányvállalatok, fő részvényes és a kisebbségi tulajdonosok mellett az Erste Bank más gazdálkodó szervezeteket és társult vállalkozásokat határoz meg kapcsolt félként, amelyek az Erste Group tagjai. A kapcsolt felek közé tartoznak továbbá az Igazgatóság és a Felügyelőbizottság tagjai, valamint olyan társaságok is, amelyek felett ezek a személyek ellenőrzéssel vagy jelentős befolyással bírnak. A kapcsolt felekkel bonyolított tranzakciók a szokásos piaci feltételek között teljesültek.

Az alábbi táblázatban a következő kifejezéseket alkalmaztuk:

- Anyavállalat: a legvégső ellenőrzést gyakorló anyavállalat az „Erste Group Bank AG” mindkét bemutatott időszakra,
- Leányvállalatok: az 51-es megjegyzésben felsorolt összes leányvállalat,
- Egyéb kapcsolt felek (Erste Group): az Erste Group összes vállalata, kivéve a magyar leányvállalatokat.
- Kisebbségi tulajdonosok: Az Erste Group Bank AG 2023-ban visszavásárolta az EBRD és a Corvinus Zrt. 30 százalékos részvényhányadát az Erste Bank Hungary Zrt.-ben. A Corvinus Zrt.-vel novemberben, az EBRD-vel decemberben zárult le a tranzakció.

Kapcsolt feleknek nyújtott hitelek, előlegek és fennálló kötelezettségek

millió forintban	2022	2023
Egyéb látra szóló betétek	904	2 260
Anyavállalat	890	2 183
Egyéb kapcsolt vállalatok (Erste Group)	14	77
Bankközi kihelyezések¹⁾	62 591	78 891
Anyavállalat	6 502	-
Leányvállalatok	56 089	78 891
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	864	719
Leányvállalatok	48	1
Egyéb kapcsolt vállalatok (Erste Group)	816	718
Származékos pénzügyi eszközök	71 245	38 142
Anyavállalat	68 902	31 523
Leányvállalatok	2 232	6 516
Egyéb kapcsolt vállalatok (Erste Group)	111	103
Egyéb eszközök	17 455	13 658
Anyavállalat	12 982	10 550
Leányvállalatok	3 493	3 086
Egyéb kapcsolt vállalatok (Erste Group)	980	22
Bankközi betétek	437 116	396 127
Anyavállalat	160 750	120 735
Leányvállalatok	276 273	275 308
Egyéb kapcsolt vállalatok (Erste Group)	93	84
Ügyfelek által elhelyezett betétek	217 517	186 063
Leányvállalatok	217 082	185 759
Egyéb kapcsolt vállalatok (Erste Group)	435	304
Származékos pénzügyi kötelezettségek	50 976	33 199
Anyavállalat	46 202	31 321
Leányvállalatok	4 771	1 875
Egyéb kapcsolt vállalatok (Erste Group)	3	3
Egyéb kötelezettségek	1 670	2 853
Anyavállalat	0	1 610
Leányvállalatok	103	237
Egyéb kapcsolt vállalatok (Erste Group)	1 567	1 006
Hátrasorolt kötelezettségek	136 336	130 490
Anyavállalat	136 336	130 490
Egyéb mérlegen kívüli tételek	13 359	12 100
Anyavállalat	384	-
Leányvállalatok	12 100	12 100

Egyéb kapcsolt vállalatok (Erste Group)	875	-
Hitelkeretek	6 085	28 178
Anyavállalat	-	4 828
Leányvállalatok	6 085	21 501
Egyéb kapcsolt vállalatok (Erste Group)	-	1 849

1) Átlagos éves szerződéses kamat:

- 2023: 3,87%

- 2022: 2,04%

Az igazgatóság tagjainak nyújtott hitelek összege 7,4 millió forint (2022: 6,7 millió forint), a kapcsolódó kamatbevétel 0,0005 millió forint volt 2023-ban (2022: 0,01 millió forint).

Kapcsolt vállalkozásoktól származó bevételek és ráfordítások

millió forintban	2022 átsorolt ¹⁾	2023
Kamatbevétel	42 254	72 368
Anyavállalat	38 384	63 355
Leányvállalatok	3 674	8 951
Egyéb kapcsolt vállalatok (Erste Group)	196	62
Fizetett kamatok és kamatjellegű ráfordítások	- 156 914	-321 968
Anyavállalat	- 135 655	-283 124
Leányvállalatok	- 20 658	-38 285
Egyéb kapcsolt vállalatok (Erste Group)	- 601	-559
Díj- és jutalékbevétel	16 860	19 767
Anyavállalat	293	241
Leányvállalatok	16 557	19 519
Egyéb kapcsolt vállalatok (Erste Group)	10	7
Fizetett jutalék- és díjráfördítések	-637	-661
Anyavállalat	- 242	-136
Leányvállalatok	- 303	-413
Egyéb kapcsolt vállalatok (Erste Group)	- 92	-112
Osztalék bevételek	14 697	34 664
Leányvállalatok	14 697	34 664
Egyéb bevételek/ráfördítések	- 7 024	-11 256
Anyavállalat	155	-730
Társvállalatok	- 7 117	-644
Egyéb kapcsolt vállalatok (Erste Group)	- 62	-9 882
Kereskedési tevékenység nettó eredménye	33 689	-20 202
Anyavállalat	37 330	-26 982
Társvállalatok	-3 981	5 583
Egyéb kapcsolt vállalatok (Erste Group)	340	1 197
Egyéb nettó működési eredmény	-8 917	-20 792
Anyavállalat	-710	107
Társvállalatok	-434	-20 878
Egyéb kapcsolt vállalatok (Erste Group)	-7 772	-21
Értékvesztés képzés pénzügyi eszközökre vonatkozóan	-13	6

Anyavállalat	2	-2
Társvállalatok	-19	8
Egyéb kapcsolt vállalatok (Erste Group)	4	-

1) További információ a D. JELENTŐS SZÁMVITELI IRÁNYELVEK fejezet e) Változások a tranzakciók bemutatásában a pénzügyi kimutatásban bekezdésben.

Az Ügyvezetőség, Felügyelőbizottsági tagok és az Igazgatóság javadalmazása

Vezetőség juttatásai

millió forintban	2022	2023 terv
Fix javadalmazás	537	597
Teljesítmény alapú javadalmazás	537	597
Egyéb juttatások	91	218
Összesen	1 151	1 412

A vizsgált évben az Ügyvezetőség azon tagjai, akik egyben tagjai az Igazgatóságnak is, tagságukért nem részesülnek külön juttatásban. Az ügyvezetés tagjainak javadalmazása az egyének feladatkörének, a vállalati célok elérésének, valamint a bankcsoport pénzügyi helyzetének figyelembevételével történik.

A fentiek kizárólag a munkaviszonnyal kapcsolatos javadalmazást tartalmazzák, a végkielégítések nélkül.

Az „Egyéb juttatások” között egyéb szerződéses juttatások szerepelnek.

Az Erste Bank javadalmazási politikákról szóló uniós tökekövetelmény-irányelven (CRD V.) és a magyar banktvénnyen alapuló javadalmazási politikájának megfelelően a Vezetőség tagjait CRD V. hatálya alá tartozó munkavállalóként ismeri el és így teljesítményhez kötött javadalmazásukra a következő speciális szabályok vonatkoznak:

- A teljesítményhez kötött javadalmazás alapja mind az Erste Bank pénzügyi eredményei, valamint az egyéni teljesítmény. A prémium összege az Erste Group HR és az Erste Group Teljesítmény-menedzsment által megállapított kvalitatív és kvantitatív fő teljesítménymutatók (KPI-ok) alapján kerül meghatározásra. Az alkalmazott KPI-ok: a kockázattal korrigált pénzügyi eredménymutatók, üzletág-specifikus célkitűzések és vezetői kompetenciák.
- A teljesítményhez kötött javadalmazás 60 százaléka azonnali kifizetés, 40 százaléka pedig négy évre halasztva, egyenlő részletekben kerül kifizetésre. Ha a bónusz összege meghaladja a 150 000 eurót, akkor a 40%-os előleget és a 60%-os halasztást kell alkalmazni.
- Mind az azonnali, mind a halasztott kifizetések minimum 50 százalékát nem-készpénz alapú kifizetésnek kell kitennie. Az Erste Bank az Erste Group fantom részvényprogramját választja nem készpénz alapú instrumentumnak. A nem készpénz alapú instrumentumot egy éves megtartási időszakon keresztül vissza kell tartani.

Az Igazgatóság javadalmazásának változó része, beleértve mind a készpénzes kifizetéseket, mind a fantom részvény (részvény-egyenérték), a jogi követelményeknek megfelelően öt évre kerül elosztásra, és csak bizonyos feltételek mellett kerülnek kifizetésre. A fantom részvények nem tőzsdei kereskedésű részvények, hanem olyan fantom részvény, amelyet készpénzben fizetnek ki egy meghatározott kritériumokon alapuló egyéves tartási időszak után.

2023-as évre vonatkozóan a teljesítmény alapú javadalmazást a következő megosztásban tervezzük kifizetni a készpénz, illetve fantom részvény tekintetében, összhangban a MNB és EKB tárgyban kelt iránymutatásaival:

Tervezett teljesítmény alapú javadalmazás

millió forintban	2022	2023 terv
Azonnali kifizetés készpénzben	106	119
Halasztott bónusz kifizetés készpénzben	159	179
Halasztott bónusz kifizetés fantom részvényben	265	298
Összesen	530	596

A Felügyelőbizottság és az Igazgatóság javadalmazásának megoszlása

millió forintban	2022	2023 terv
Felügyelő Bizottság javadalmazása	52	49
Igazgatóság javadalmazása	1 183	1 440
Összesen	1 235	1 489

A Felügyelő Bizottság tagjainak javadalmazása csak a felügyeleti testületben ellátott feladatok ellentételezését tartalmazza, a végkielégítéseket nem.

Az Igazgatósági tagok kompenzációja csak azokat a munkaviszonyból származó jövedelmeket tartalmazza, amelyeket a helyi munkavállalók pozíciójuk betöltéséért kapnak. Tagságukért további javadalmazásban nem részesülnek.

A Bank Felügyelő Bizottsága két helyi alkalmazott tagból (akik tagságukért nem kapnak díjazást) és négy külső tagból áll, akik funkcionális tisztséget nem töltenek be a Bankban. 2023-ban a külső felügyelőbizottsági tagok a tagságukért 49 millió forintnyi javadalmazásban részesültek (2022-ben 52 millió forint volt).

A Bank Igazgatósága a vezetőségi tagokból és három külső tagból áll, akik vezető tisztséget nem viselnek a Bankban. A külső tagok 2023-ban 29 millió forintnyi javadalmazásban részesültek (2022-ben 32,6 millió forintnyi javadalmazásban részesültek).

Munkavállalói részvényprogram (WeShare)

Azok a munkavállalók, akik a mérlegfordulónapján legalább 6 hónapig aktív munkaviszonyban álltak az Erste csoport valamely tagjával, nettó 350 eurónak megfelelő összegű Erste Group Bank AG részvényeket kapnak, amennyiben a 2024. évi közgyűlés osztalékkifizetéséről dönt. A program keretében az adott időszakra odaitélt részvények várható darabszáma 13 427 (a kalkulációnál a 2023.12.29-én elérhető részvényárral számoltunk). A jogosultak létszáma alapján adók nélkül 188,9 millió forint személyi jellegű ráfordítás került elszámolásra, a kapcsolódó elhatárolással együtt.

Amikor az Erste Bank részvény alapú juttatást nyújt az anyavállalat részvényeiből a munkavállalóinak, a juttatást készpénz alapon számolja el, mivel nem a saját tőkéjéből nyújtja azt, hanem az anyavállalatéból. Az Erste Bank pénzügyi beszámolja szempontjából az IFRS 2 követelményei alapján a juttatást készpénz alapúként számolja el, és a valós értéket minden beszámolási periódus végén újraszámolja.

Az Erste Bank Hungary Zrt. szervezeti felépítése:

- (i) az Egyedüli Részvényes;
- (ii) az Igazgatóság;
- (iii) a Felügyelő Bizottság;
- (iv) az Audit Bizottság (mint a Felügyelő Bizottság albizottsága);
- (v) a Javadalmazási Bizottság;
- (vi) a Jelölő Bizottság;
- (vii) a Kockázatvállalási-kockázatkezelési Bizottság és
- (viii) az Ügyvezetőség.

A Közgyűlés a Bank legfőbb szerve. A Közgyűlést az Igazgatóság hívja össze egy vagy több Részvényes vagy a Felügyelőbizottság bármely tagjának írásbeli kérelmére az ésszerűen lehetséges legrövidebb időn belül. A vonatkozó jogszabályok által meghatározott esetekben a Közgyűlés döntéshozatalát kezdeményezheti az illetékes hatóság, a Könyvvizsgáló, valamint a cégbíróság is.

Az Igazgatóság tagjai

A Bank ügyvezető szerve az Igazgatóság, amely a jogszabályok, az Alapszabály, és a Bank egyedüli részvényese által hozott határozatok keretei között, valamint a Felügyelőbizottság ajánlásainak figyelembevételével irányítja a Bank működését, vezeti a Bank gazdálkodását.

Az Igazgatóság legalább 3 (három) tagból áll (9 tagja volt 2023. december 31-én). Az Igazgatóság tagjait az Egyedüli Részvényes választja legfeljebb 5 (öt) évre. Az Igazgatóság tagjai az Egyedüli Részvényes által bármikor újraválaszthatók és visszahívhatók. Az Igazgatóság tagjává olyan személy választható, aki a Ptk.-ban és a Hpt.-ben, illetve az egyéb jogszabályokban, valamint az Erste Bank Hungary Zrt. alapszabályában meghatározott feltételeknek megfelel.

A Felügyelő Bizottság tagjai

A Felügyelő Bizottság legalább 3 (három) és legfeljebb 9 (kilenc) tagból áll (6 tagja volt 2023. december 31-én), akiket legfeljebb 5 (öt) évre az Egyedüli Részvényes választ meg. A Felügyelő Bizottság tagjai az Egyedüli Részvényes által újraválaszthatók és visszahívhatók.

A Felügyelőbizottság tagjai vezető tisztségviselők és felügyelőbizottsági tagok lehetnek (többek között) a Bankéval azonos tevékenységet végző más gazdálkodó szervezetben. Amennyiben azonos tevékenységet is végző más gazdálkodó szervezet nem az Erste csoport tagja, a más gazdálkodó szervezetben történő vezető tisztségviselői tisztség betöltéséhez az Egyedüli Részvényeshozzájárulása szükséges. Az Egyedüli Részvényes a Felügyelőbizottság elnökét annak tagjai közül választja meg. Az Igazgatóság üléseire a Felügyelőbizottság elnökét tanácskozási joggal meg lehet hívni.

A Javadalmazási Bizottság tagjai

A bizottság 3 (három) személyből áll, tagjai az igazgatóság külső igazgatósági tagjai közül delegált 3 (három) tag. A bizottság elnökét a bizottság maga választja meg tagjai közül.

A Jelölő Bizottság tagjai

A bizottság 3 (három) személyből áll, tagjai a Felügyelőbizottság tagjai közül delegált 3 (három) tag. A bizottság elnökét a bizottság maga választja meg tagjai közül.

A Kockázatvállalási-kockázatkezelési Bizottság

A bizottság 3 (három) személyből áll, tagjai az igazgatóság külső igazgatósági tagjai közül delegált 3 (három) tag.

A Kockázatvállalási-kockázatkezelési Bizottság bizottsági elnököt választ a Bizottság tagjai közül.

Az Ügyvezetőség

Az Ügyvezetőség a Bank operatív irányítását végző, a mindennapi működéshez szükséges döntéseket, elveket megfogalmazó szervezet, amelyet az Igazgatóság hoz létre, saját testületén belül. Az Ügyvezetőség tagjai az Igazgatóság elnöke, a Bank vezérigazgatója és az igazgatósági tagsággal rendelkező vezérigazgató-helyettesek.

46) Könyvvizsgálat díjak és adó tanácsadási díjak

Az alábbi táblázat a könyvvizsgáló, a PwC által a 2022-es és 2023-as pénzügyi évben felszámított alapvető könyvvizsgálati díjakat és egyéb tanácsadói díjakat mutatja be:

millió forintban	2022	2023
Audit díjak	165	165
Egyéb audit szolgáltatások	31	-
Egyéb szolgáltatások	-	4
Összesen	196	169

Az egyéb szolgáltatások között a kötvénykibocsátással kapcsolatos szolgáltatások jelennek meg.

47) Külföldi pénznemre szóló eszközök és kötelezettségek

A nem forintban nyilvántartott eszközök és kötelezettségek a következőképpen alakultak:

millió forintban	2022	2023	ebből a Magyarországon kívüliek	
			2022	2023
Eszközök	998 918	858 211	42 593	45 421
EUR	965 809	838 309	34 015	41 090
CHF	847	2 880	81	252
USD	31 449	15 918	8 065	3 281
JPY	141	262	28	84
Egyéb	672	842	404	714
Kötelezettségek	1 499 362	1 380 287	207 088	176 162
EUR	1 236 283	1 153 742	191 566	168 985
CHF	17 985	15 356	592	741
USD	231 211	186 805	14 404	4 942
JPY	865	211	10	173
Egyéb	13 018	24 173	516	1 321

További információkat a nyitott deviza pozíciókról lásd a 35-ös Megjegyzés a "Piaci kockázat" fejezetében.

48) Hátralévő lejáratok elemzése

A Bank pénzügyi eszközeinek és kötelezettségeinek modellezett hátralévő lejárat szerinti bontása a következőképpen alakult:

millió forintban	2022		2023	
	Éven belüli	Éven túli	Éven belüli	Éven túli
Eszközök				
Készpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök	603 301	-	604 510	-
Kereskedési célú pénzügyi eszközök	107 711	97 355	51 002	52 001
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	38 267	97 355	14 490	52 001
Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök	69 444	-	36 512	-
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	40 670	274 159	62 359	326 876
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	-	2 809	-	2 136
Hítelviszonyt megtestesítő értékpapírok	-	699	-	814
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	40 670	270 651	62 359	323 926
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	28 277	155 802	25 611	222 701
Hítelviszonyt megtestesítő értékpapírok	28 277	155 802	25 611	222 701
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	1 109 110	2 426 578	988 139	2 264 232
Hítelviszonyt megtestesítő értékpapírok	158 104	1 083 062	172 790	922 609
Hítelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	193 256	207 935	144 883	205 176
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	757 751	1 135 581	670 466	1 136 447
Pénzügyi lízing követelések	10 339	27 920	11 241	22 212
Tárgyi eszközök	-	27 924	-	26 707
Befektetési célú ingatlanok	-	199	-	197
Immateriális javak	-	26 303	-	28 677
Befektetés társult vállalkozásokba	-	84 487	-	56 342
Halasztott adókövetelések	-	2 348	-	418
Kereskedelmi hitelek és előlegek	29 986	107	18 879	-
Egyéb eszközök	41 729	21	40 723	20
Eszközök összesen	1 971 123	3 122 988	1 802 464	3 000 384

millió forintban	2022		2023	
	Éven belüli	Éven túli	Éven belüli	Éven túli
Kötelezettségek				
Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	40 879	80 137	16 414	49 124
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	40 879	80 137	16 414	49 124
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	2 534 926	1 951 715	2 399 310	1 732 235
Hitelintézetek által elhelyezett betétek	232 354	690 548	120 067	696 025
Ügyfelek által elhelyezett betétek	2 300 434	1 112 827	2 260 328	817 080
Kibocsátott értékpapírok	793	147 947	15 035	219 130
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	1 345	393	3 880	-
Lízingkötelezettségek	3 402	17 479	3 500	15 913
Céltartalékok	3 612	5 354	2 471	4 603
Adókötelezettségek	1 449	-	5 511	-
Egyéb kötelezettségek	41 424	-	52 953	-
Saját tőke	-	413 734	-	520 815
Anyavállalatra jutó saját tőke	-	413 734	-	520 815
Jegyzett tőke	-	146 000	-	146 000
Tőketartalék	-	124 425	-	117 492
Eredménytartalék és egyéb tartalékok	-	143 309	-	254 123
Kötelezettségek és Saját tőke összesen	2 625 692	2 468 419	2 480 160	2 322 690

49) Mérlegfordulónap utáni események

Kormányzati intézkedések

2024. január 29-től új önkéntes kamatsökkentő intézkedés került kialakításra az újonnan folyósított hitelek esetében. Az új intézkedést Nemzetgazdasági Minisztérium jelentette be a Kormány és a Bankszövetség közötti egyeztetéseket követően. Az önkéntes vállalás esetén a pénzügyintézetek 2024. február 1-e és május 1-e között 0%-os kamatfelárral nyújtanak új, forintalapú vállalati hiteleket az első hat hónapban. A hat hónapos időszakot követően a kamatfelár visszaállhat a megszokott szintre.

Kormány közleménye szerint a 2023-as hosszabbítások a KKV kamatstop szabályozás záró aktusai voltak. A hatályos jogszabályok alapján 2024. április 1-jével lejárató KKV kamatstop intézkedés nem kerül meghosszabbításra a továbbiakban.

Osztalék

A közgyűlésen előterjesztett osztalék összege 95 milliárd forint.

50) Egyéb közzététel

Az Erste Bank Hungary Zrt. képviselőire jogosult személyek adatai, akik a 2023-as egyedi pénzügyi kimutatások aláírására kötelezettek:

Név	Lakcím
Radován Jelasity	1026 Budapest, Balogh Ádám utca 35
Manfred Schmid	1051 Budapest, Dorottya utca 6. 5.e. 528.a

A könyvviteli szolgáltatás körébe tartozó feladatok irányításáért, vezetéséért felelős személy:

Bodonyi-Kovács Edina (anyja születési neve: Székely Emma)

Regisztrációs szám: 151013, igazolványszám: 006745, regisztrációs szakterület: IFRS, pénzügy

51) 2022. és 2023. december 31-én az Erste Bank Hungary Zrt. kizárólagos vagy részleges tulajdonában lévő társaságok adatai

Cég neve	Az Erste Bank Hungary közvetlen vagy közvetett részesedése (%) 2022.12.31	Az Erste Bank Hungary közvetlen vagy közvetett részesedése (%) 2023.12.31
Leányvállalatok:		
Erste Befektetési Zrt.	100%	100%
RND Solutions Informatikai Fejlesztő és Szolgáltató Zrt.	100%	0%
Erste Ingatlan Kft.	100%	100%
Erste Lakástakarék Zrt.	100%	100%
Collat-real Kft.	100%	100%
Erste Jelzálogbank Zrt.	100%	100%
Commerzbank Zrt.	100%	100%
Z3 Ingatlanhasznosító Kft.	100%	100%
Egyéb befektetések:		
Union Vienna Insurance Group Zrt.	1.36%	1.36%
Budapesti értéktőzsde Zrt.	2.32%	2.32%
Garantiqa Hitelgarancia Zrt.	2.30%	1.86%
VISA Incorporated (USD)	0.000000005%	0%

millió forintban	Jegyzett tőke 2022	Jegyzett tőke 2023
Leányvállalatok		
Erste Befektetési Zrt.	2 000	2 000
RND Solutions Informatikai Fejlesztő és Szolgáltató Zrt.	160	-
Erste Ingatlan Kft.	141	141
Erste Lakástakarék Zrt.	2 025	2 000
Collat-real Kft.	3	3
Erste Jelzálogbank Zrt.	3 015	3 015
Commerzbank Zrt.	2 467	2 467
Z3 Ingatlanhasznosító Kft.	4 303	4 303

A bank a leányvállalatait az IAS 27 alapján megállapított bekerülési értéken értékeli.

Az összes leányvállalat bejegyzett székhelye: Magyarország 1138 Budapest, Népfürdő utca, 24-26.